

Veiligheidsbeleid 2015-2018

Samen=Veiliger

Voor u ligt het veiligheidsbeleid voor de jaren 2015-2018. Het is tot stand gekomen in overleg met onder meer de politie, het Openbaar Ministerie, de Wmo-raad, de Woningstichting Hellendoorn en de Veiligheidsregio Twente. We hebben gemeend, naast het continueren van de goed lopende zaken, het veiligheidsbeleid te moeten actualiseren, waardoor we de komende jaren efficiënt en effectief met elkaar kunnen blijven opereren. Hierbij dient, waar mogelijk, de verbinding te worden gelegd met het coalitieakkoord 'Samen aan zet'.

We hebben de laatste jaren, met een groot aantal partners, op veel terreinen hard gewerkt aan een positieve veiligheidsbeleving van onze inwoners. Met recht spreken we daarom liever van integrale veiligheid, want vrijwel alle veiligheidsactiviteiten worden vanuit vele kanten bedacht, opgezet en uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van multi-problematiek in gezinnen, waarbij de lijnen kort en effectief zijn, maar bijvoorbeeld ook ten aanzien van de aanpak van jeugdoverlast en woninginbraken is de samenwerking goed op gang gekomen.

De rol van de gemeente, als het gaat om veiligheid, is de laatste jaren sterk veranderd. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor openbare orde is bijvoorbeeld aangevuld in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid. Gemeenten hebben bovendien meer taken en bevoegdheden gekregen van het Rijk. Veiligheidsbeleid is daarmee een collegebrede aangelegenheid geworden. Vooral zorg maar bijvoorbeeld ook handhaving, jeugd en onderwijs zijn betrokken beleidsvelden. Er is veel meer aandacht gekomen voor preventie, vroegsignalering en de oorzaken en gevolgen van onveiligheid. En de gemeente voert hierin steeds meer de regie. Dat betekent niet dat zij er alleen voor staat, ook inwoners en bedrijven hebben een verantwoordelijkheid voor hun leef- en werkomgeving. Daar waar de zelfredzaamheid te kort schiet, is een regisserende rol voor de gemeente weggelegd.

Eén van de hoofddoelen daarbij is om voortdurend te blijven werken aan een veilige en leefbare gemeente, samen met onze partners. Met daarnaast voor iedere inwoner en organisatie een eigen verantwoordelijkheid.

In de laatste "Misdaadmeter" van het Algemeen Dagblad (april 2014) scoort de gemeente Hellendoorn uitstekend. Er waren in 2012 en 2013 minder aangiften van delicten. Het Algemeen Dagblad kijkt naar de aangiftes van tien soorten delicten die van grote invloed zijn op het veiligheidsgevoel. Dat zijn onder meer woninginbraken, mishandeling en vernieling. De aantallen worden afgezet tegen het aantal inwoners. Van de in totaal 404 gemeenten staat onze gemeente op plaats 388. Dat betekent dat er in heel Nederland maar 16 gemeenten zijn waar het veiliger is dan in onze gemeente. In Overijssel scoren we als één na beste gemeente.

Voor een goed veiligheidsbeleid is ook de regionale samenwerking belangrijk, want criminelen storen zich niet aan gemeentegrenzen. Zij hebben juist interesse in de gemeente waar de zaken minder goed geregeld zijn. We plaatsen daarom de verbetering van de veiligheid voortdurend in een breder kader. Het Districtelijk Veiligheidsoverleg in Twente en het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Twente hebben hierin een belangrijke coördinerende en verbindende rol. De burgemeester maakt hier onderdeel van uit en is uiteindelijk verantwoordelijk voor de lokale openbare orde en veiligheid.

Voor de concrete uitvoering van het veiligheidsbeleid zal gewerkt worden met een tweejaarlijks actieplan. Bij de invulling hiervan zullen onze partners in het najaar van 2014 worden betrokken. Hierbij zal, evenals bij veel van onze partners, uiteraard ook rekening moeten worden gehouden met de veelal beperktere personele capaciteit. Middels prioritering moeten keuzes worden gemaakt in de uitvoering van het beleid. En altijd weer kunnen actuele ontwikkelingen hier deel van uit maken.

In een goede samenwerking met onze partners, en waar nodig onze buurgemeenten, ligt de prioriteit de komende twee jaren, evenals dit jaar, bij de aanpak van onder meer woninginbraken, overlast gevende jeugd(groepen), huiselijk geweld, verkeersonveiligheid, fietsendiefstal, alcohol-, drugsoverlast en strafbaar gebruik van sociale media onder jongeren. Tevens zullen we bijdragen aan het optimaliseren van één regionale crisisbeheersorganisatie waarin amtenaren van de gemeente Hellendoorn regionale taken vervullen. Dit alles onder het motto "Samen = Veiliger".

Namens het college van Burgemeester en wethouders,

Burgemeester gemeente Hellendoorn,
mw. A.H. (Anneke) Raven BA

Inhoud

1.	Wat is veiligheid?	7
1.1	Inleiding	7
1.2	Aanleiding	7
1.3	Begrippen	7
1.4	Kernbeleid Veiligheid	8
1.5	Regie op veiligheid	8
1.6	Wettelijke taak burgemeester	10
1.7	Veiligheidspartners	11
1.8	Flankerende beleidsterreinen	12
2	Visie, doelen en planvorming	13
2.1	Inleiding	13
2.2	Visie	13
2.3	Doelen	14
2.4	Trends en ontwikkelingen	14
2.5	Nationaal niveau	14
2.6	Eenheidsniveau	15
3	Veiligheidsbeeld	16
3.1	Inleiding	16
3.2	Veilige woon- en leefomgeving	16
3.2.1	Overlast tussen bewoners	16
3.2.2	Huiselijk geweld	17
3.2.3	Woninginbraak	18
3.2.4	Voertuigcriminaliteit	18
3.2.5	Fietsendiefstal	18
3.3	Bedrijvigheid en veiligheid	19
3.3.1	Veilig winkelgebied	19
3.3.2	Veilige bedrijventerreinen	19
3.3.3	Veilig uitgaan	20
3.3.4	Veilige evenementen	20
3.3.5	Veilig toerisme	21
3.4	Jeugd en veiligheid	21
3.4.2	Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren	22
3.4.3	Strafbaar gebruik van sociale media onder jongeren	24
3.5	Fysieke veiligheid	25
3.5.1	Regionaal risicoprofiel	25
3.5.2	Verkeersveiligheid	26
3.5.3	Ingebruikname Salland-Twente Tunnel	26
3.5.4	Vorbereiding op rampenbestrijding	27
3.5.5	Brandveiligheid	27
3.5.6	Externe veiligheid	28
3.5.7	NetwerkRud	30
3.5.8	Ambities	30

3.6	Integriteit en veiligheid.....	31
3.6.1	Polarisatie en radicalisering.....	31
3.6.2	Terrorisme.....	31
3.6.3	Informatieveiligheid.....	32
3.6.4	Georganiseerde criminaliteit.....	32
3.7	Jaarcijfers Politie.....	33
3.8	Veiligheidsmonitor.....	35
3.9	Leefbaarheidsonderzoek.....	35
3.10	Cameratoezicht.....	36
4	Prioriteiten en actieplan.....	38
4.1	Inleiding.....	38
4.2	Prioriteiten 2015-2018.....	38
4.3	Actieplannen.....	39
5	Communicatie.....	40
6	Middelen en formatie.....	41
Bijlage 1	Uitleg bij artikel 172 Gemeentewet.....	42
Bijlage 2	Partners en ontwikkelingen in en rond het veiligheidsdomein.....	43
Bijlage 3	Jaarplan Politie 2014 (basisteam Twente West).....	55
Bijlage 4	Veiligheidsstrategie 2015-2018 Oost Nederland.....	65
Bijlage 5	Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 Politie Oost Nederland.....	88
Bijlage 6	Verzoek politie om zienswijze.....	114
Bijlage 7	Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013-2015.....	117

1. Wat is veiligheid?

1.1 Inleiding

Een veilige gemeente draagt bij aan een prettige woon-, werk- en leefomgeving en beïnvloedt daarmee direct het welzijn van de inwoners. Gemeente, inwoners, maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven en organisaties als de politie en het Openbaar Ministerie hebben hierin allemaal een eigen rol. Veiligheid is niet alleen een zaak van de gemeente. Zij vervult wel een regisserende rol. Dit vergt veel coördinatie, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten.

1.2 Aanleiding

De gemeente Hellendoorn is een relatief veilige gemeente en dat moet zo blijven. Zoals genoemd scoren we volgens de laatste "Misdaadmeter" (Algemeen Dagblad - april 2014) uitstekend. Onze positieve veiligheidsbeleving wordt al jaren bevestigd door de resultaten van bijvoorbeeld een veiligheidsmonitor, een leefbaarheidsonderzoek en de gebiedsscan van de politie.

Dat neemt niet weg dat ook in onze gemeente voortdurend de focus moet blijven op een 'geaccepteerd niveau van veiligheid'. Want de verwachting dat bijvoorbeeld criminaliteit en overlast uit te bannen zijn in onze maatschappij, is helaas niet realistisch.

Het handhaven van de openbare orde en veiligheid is één van de belangrijkste aandachtsvelden van de overheid, zowel op landelijk als lokaal niveau. Een veilig gevoel in eigen huis, op straat en in de buurt is een absolute randvoorwaarde voor een prettig leven.

Naast het feit dat de burgemeester traditioneel belast is met het handhaven van de openbare orde, zijn allerlei maatschappelijke partners de laatste jaren steeds actiever geworden op dit gebied. Zij zien en nemen hun verantwoordelijkheid en hebben ieder hun kennis en ervaring op dit terrein. Dit brengt uiteraard het risico met zich mee van een versnipperde aanpak. Om dit te voorkomen wordt gekozen voor gebundelde initiatieven en een gecoördineerde aanpak en is het belangrijk dat de gemeente de regie voert.

1.3 Begrippen

Binnen het domein veiligheid wordt veelal een onderscheid gemaakt tussen objectieve en subjectieve veiligheid.

Hieronder wordt het volgende verstaan:

- Objectieve veiligheid betreft de feitelijke kans op een onveilige gebeurtenis (bijvoorbeeld aan de hand van registraties van inbraken en slachtoffers bij rampen).
- Subjectieve veiligheid gaat vooral over de belevingswaarde van veiligheid (bijvoorbeeld het gevoel van onveiligheid). Het is vaak deze laatste vorm van onveiligheid die het welzijn van de inwoners het meest beïnvloed.

Het veiligheidsbeleid is erop gericht om zowel de objectieve als subjectieve veiligheid te verbeteren.

Het begrip veiligheid kan verder nog verfijnd worden naar:

- Sociale veiligheid (onder meer de beheersing van geweld, criminaliteit en overlast).
- Fysieke veiligheid (onder meer rampenbestrijding en crisisbeheersing, verkeersveiligheid, de veiligheid bij grote evenementen, beheersing van risico's van transport, opslag en productie van gevaarlijke stoffen).

De term integrale veiligheid omvat alle bovengenoemde begrippen en wordt dan ook als zodanig benaderd.

1.4 Kernbeleid Veiligheid

Om te komen tot een afgewogen en integrale benadering van het veiligheidsbeleid heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een methode ontwikkeld: 'Kernbeleid Veiligheid'. Er zijn veel gemeenten die kiezen voor deze methode, omdat de methode als een goed hulpmiddel wordt ervaren om op een gestructureerde, planmatige manier tot veiligheidsbeleid te komen. De methode gaat uit van het onderscheid tussen het beleid en daarvan afgeleide uitvoering. Het beleid omvat de hoofdlijnen en prioriteiten en in het uitvoeringsprogramma (actieplan) staan de details over de aanpak, planning, acties, middelen en capaciteit. De methode is gebaseerd op het uitgangspunt dat het veiligheidsbeleid vijf veiligheidsvelden bestrijkt. Elk veiligheidsveld kan vervolgens onderverdeeld worden in veiligheidsthema's. Deze worden in hoofdstuk 3 gebruikt bij het veiligheidsbeeld.

1.5 Regie op veiligheid

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het veiligheidsbeleid ligt bij de gemeenteraad. Zijn taak is het vaststellen van de richting (hoofdlijnen) en het scheppen van randvoorwaarden op het gebied van openbare orde en veiligheid. Ook voert de gemeenteraad controle uit op de uitvoering van het beleid.

De actieve betrokkenheid van het college bij het veiligheidsbeleid is vanzelfsprekend van groot belang. Veiligheid heeft namelijk raakvlakken met bijna alle gemeentelijke werkvelden en heeft betrekking op alle portefeuilles. Dit betekent dat:

- De burgemeester bestuurlijk regisseur van het veiligheidsbeleid is en tevens verantwoordelijk voor het verkrijgen van structureel draagvlak en medewerking van bijvoorbeeld de politie.
- Wethouders ervoor zorgen dat het integraal veiligheidsbeleid doordringt in hun portefeuille en dat zij hiervoor functioneren als aanjager op hun beleidsterrein.
- Het college gezamenlijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid door het vaststellen van een actieplan. Voor zijn controlerende taak zal het actieplan aan de gemeenteraad worden gezonden.

Veiligheidsbeleid heeft inhoudelijk raakvlakken met veel verschillende beleidsterreinen en loopt daarmee door de gehele gemeentelijke organisatie. Binnen de beleidsterreinen ligt de verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan de aanpak van onveiligheid. Dit betekent dat de gemeentelijke teams voldoende capaciteit en middelen moeten kunnen besteden aan een integrale aanpak van onveiligheid. De gemeentesecretaris heeft hierin een belangrijke rol wat betreft prioritering en aansturing op managementniveau.

Voor de coördinatie van het integrale veiligheidsbeleid in onze gemeente is het van belang dat binnen het beleidsveld integrale veiligheid sprake is van meerdere facetten die raken aan vrijwel alle beleidsterreinen binnen onze gemeente. Het is niet de bedoeling de verantwoordelijkheid voor deze beleidsterreinen ambtelijk of bestuurlijk te verschuiven. Wel is het van belang dat er sprake is van afstemming. De bestuurlijke en ambtelijke coördinatie van de aanpak van specifieke thema's ligt soms bij de beleidsadviseurs Openbare orde en veiligheid van het team Maatschappelijke ontwikkeling, maar regelmatig ook op andere plekken in de organisatie (bijvoorbeeld ten aanzien van specifiek vergunningen-, handavings-, zorg-, onderwijs en/of jeugdbeleid). Met name voor het beleidsveld vergunningen, toezicht en handhaving is het van belang omdat daar sprake is van een vergaand ontwikkelde planning en control cyclus en bovendien voor een steeds groter aantal taken wordt samengewerkt binnen de constructie van de netwerk RUD Twente. Hierbij worden regionaal maar ook bovenregionaal en landelijk afspraken gemaakt met o.a. alle betrokken ketenpartners (dus Veiligheidsregio overstijgend). Hierbij ligt een belangrijk deel van de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit bij de directeur van de netwerk RUD. Bovendien is er sprake van voorbereiding van wetgeving (2015) waarbij de uitvoering van deze taken wordt geborgd in zogenaamde kwaliteitscriteria. Dit betekent dat voor deze beleidsvelden veelal geen sprake zal zijn van het opstellen van zogenaamde afzonderlijke actieplannen maar dat de huidige werkwijze (VTH programma conform RUD systematiek) wordt voortgezet en er sprake is van interne afstemming. Daar waar dit wel het geval is, is dit afzonderlijk benoemd.

De beleidsadviseurs sturen de gemeenschappelijke inspanningen aan ter uitvoering van het beleid en vertalen deze in een tweejaarlijks actieplan. Zij stellen het actieplan op in nauw overleg met zowel interne (betrokken afdelingen) als externe partners en leggen hiervoor verantwoording af aan het college van burgemeester en wethouders.

Voor een aantal onderdelen adviseren de beleidsadviseurs het college rechtstreeks met betrekking tot de visie en ambities op het gebied van integrale veiligheid of andere (acute) veiligheidsvraagstukken, waar nodig na raadpleging van de vakinhoudelijke afdeling. Op een aantal andere onderdelen vindt advisering plaats vanuit de functionele teams waarbij de rol van de beleidsadviseur zich beperkt tot ondersteuning en eventuele coördinatie. Bovendien zorgen zij voor samenwerking met de ketenpartners en zij spreken ook de verantwoordelijken binnen deze organisaties en de ambtelijke collega's rechtstreeks aan op de uitvoering zoals genoemd in het actieplan. Tot slot zorgen ze voor het opzetten en onderhouden van lokale veiligheidsstructuren.

Er vinden zowel regionaal als lokaal verschillende, op bestuur, beleid en uitvoering gerichte, overleggen plaats.

Hieronder de belangrijkste op een rij:

- Districtelijk Veiligheidsoverleg Twente (DVO): neemt beslissingen over de hoofdlijnen van het veiligheidsbeleid op regionaal niveau. In dit overleg hebben de burgemeesters van de 14 Twentse gemeenten zitting, evenals de hoofdofficier van Justitie en de districtchef van de politie.
- Algemeen bestuur Veiligheidsregio Twente: bestaat ook uit de burgemeesters van de Twentse gemeenten. De secretaris van de Veiligheidsregio Twente en de leden van de Veiligheidsdirectie (ondersteunt en adviseert het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio) zitten als adviseur aan tafel. De leden hebben elk een eigen portefeuille. Ze moet kunnen inspelen op uiteenlopende vormen van rampen, calamiteiten en crises. Daarom betreft ze regelmatig andere partijen bij de vergaderingen, zoals het Openbaar Ministerie en Waterschap Vechtstromen. De Hoofdofficier van Justitie, de Commissaris van de Koning en het Waterschap ontvangen standaard een uitnodiging. Zij maken echter geen deel uit van het overleg en hebben ook geen stemrecht. Dit geldt ook voor alle andere partijen waar het overleg mee wordt gevoerd.
- Dagelijks bestuur Veiligheidsregio Twente: is belast met de voorbereiding en uitvoering van de besluiten die het algemeen bestuur neemt. Ze vergadert, net als het algemeen bestuur, meerdere malen per jaar. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf burgemeesters van het algemeen bestuur, die elk een cluster van gemeenten vertegenwoordigen. Ieder van hen behartigt een bestuurlijke portefeuille. Deze portefeuilles betreffen: brandweer, organisatie geneeskundige hulpverlening, middelen, crisisbeheersing en rampenbestrijding, informatie-management en meldkamer.
- Gezagsdriehoek (t.b.v. basisteam West, politiedistrict Twente): een regelmatig of zo nodig ingelast overleg tussen de burgemeesters van de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holt en Wierden, de officier van Justitie (beleid en strategie) van het Openbaar Ministerie en de clusterchef politie, waar op strategisch niveau het veiligheidsbeleid van de gemeenten en het beleid van de beide partners op elkaar wordt afgestemd.
- Strategisch en operationeel veiligheidsoverleg (lokaal): deze vinden periodiek plaats tussen de burgemeester en de basisteamchef respectievelijk de teamleider van de politie, waarin afwisselend op strategisch en operationeel niveau het veiligheidsbeleid van onze gemeente centraal staat.
- De burgemeester overlegt iedere zes weken op lokaal strategisch niveau met de brandweer. In deze overleggen wordt het beleid van de gemeente afgestemd met het beleid van de brandweer Twente op lokaal niveau.
- De burgemeester voert vier keer per jaar een overleg met de lokale kazernecoördinatoren van de brandweer Twente.
- De wethouder Samenleving, Zorg en Sport neemt deel aan de regionale stuurgroepen "Veiligheidshuis Twente" en "Huiselijk Geweld".

- Regionaal platform Integrale Veiligheidszorg (Platform IVZ): deze bestaat uit de beleidsadviseurs Integrale Veiligheid van de 14 Twentse gemeenten en vertegenwoordigers van de politie Twente, het Openbaar Ministerie en de Provincie Overijssel. Het doel van het Platform IVZ is om structureel samen te werken op het gebied van integrale veiligheid.
- Regionaal overleg ambtenaren openbare orde en veiligheid (AOV): hier vindt afstemming plaats over alle zaken met betrekking tot rampenbestrijding. De deelnemers aan dit overleg zijn de hulpverleningsdienst Twente, de politie Twente en de ambtenaren van de Twentse gemeenten.
- Lokale veiligheids- en zorgstructuren, met onder meer het Multidisciplinair Overleg (MDO), overleg Jeugd en Veiligheid (gericht op groepsproblematiek), Risicjongerenoverleg (individueel gericht) en de Zorgadvies-teams (ZAT) op het basis- en voortgezet onderwijs.

Integraal veiligheidsbeleid strekt zich bij uitstek uit over diverse beleidsvelden en heeft daarmee ook betrekking op het werk van meerdere ketenpartners. Om als gemeente regie te voeren is het noodzakelijk om te ‘focussen’ en te beschikken over op elkaar afgestemde werkprocessen. Dit betekent dat het veiligheidsbeleid zich beperkt tot het behalen van de hoofddoelstellingen door een gecoördineerde inspanning van ketenpartners (onder meer gemeente, politie, Openbaar Ministerie, welzijnswerk en de Veiligheidsregio). Vooral de verbetering van de coördinatie heeft de laatste jaren veel aandacht gekregen. De doelstelling hiervan is om gestructureerd te werk te gaan en veiligheid meer procesmatig te benaderen. Dit leidt tot duidelijke afspraken waar de gemeente verantwoordelijk voor is, wat de gemeente op grond daarvan (realistisch) oppakt en wie daarbij wat doet.

1.6 Wettelijke taak burgemeester

De wettelijke taak van de burgemeester ten aanzien van de openbare orde is neergelegd in artikel 172 van de Gemeentewet. Hieruit blijkt dat “de burgemeester zorgdraagt voor de handhaving van de openbare orde en bevoegd is om, met behulp van de politie, overtredingen van wettelijke voorschriften met betrekking tot de openbare orde te beletten of te beëindigen”. In bijlage 1 wordt een nadere uitleg gegeven van dit artikel.

De plicht tot zorgdragen voor de handhaving van de openbare orde kent een aantal elementen:

1. Het voorkomen en beëindigen van zich concreet voordoende of dreigende verstoringen van de openbare orde. Hieronder valt het feitelijk bewaren en herstellen van de openbare orde en het zo nodig met behulp van de politie verhinderen of beëindigen van overtredingen van wettelijke voorschriften met betrekking tot de openbare orde. Ook betreft dit het nemen van maatregelen als het opmaken van (nood)verordeningen of het geven van (nood)bevelen.
2. De algemene, bestuurlijke voorkoming van strafbare feiten. Dit heeft betrekking op beleid betreffende preventie van ordeverstoringen, in het kader van een algemene zorg voor de voorkoming van strafbare feiten, die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving. Ter voorkoming van strafbare feiten kunnen hiervoor bestuurlijke- en politiematregelen worden ingezet.
3. De uitvoering van regelingen betreffende de openbare orde, bijvoorbeeld beslissen op vergunningsaanvragen op grond van openbare ordebepalingen in de APV.
4. Beleidsvoering: de plicht tot het voeren van beleid betreffende ordehandhaving.

1.7 Veiligheidspartners

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van haar inwoners. Zij vervult bij het opstellen en uitvoeren van het veiligheidsbeleid een regiefunctie, maar doet dit in samenwerking met diverse partners zoals:

- Inwoners van de gemeente Hellendoorn
- Nationale Politie, in het bijzonder Basisteam West, politiedistrict Twente
- Openbaar Ministerie, arrondissementsparket Oost Nederland
- Veiligheidsregio Twente
- Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost Nederland
- Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding
- Sociale Recherche Twente
- Belastingdienst
- GGDTwente
- Veiligheidshuis Twente
- Slachtofferhulp Nederland
- Twentse gemeenten
- Tactus Verslavingszorg
- Dimence Groep
- Algemeen Maatschappelijk Werk Noord-West Twente
- Bureau Jeugdzorg Overijssel
- Halt Twente
- Reclassering
- Onderwijs instellingen
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Ondernemers
- Woningstichting Hellendoorn
- Stichting De Welle
- Provincie Overijssel
- Regio Twente
- Waterschap Vechtstromen
- Ministeries Veiligheid en Justitie, Infrastructuur en Milieu, Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Netwerk RUDTwente.

1.8 Flankerende beleidsterreinen

De ontwikkeling van veiligheidsbeleid houdt in dat bestaande activiteiten op het gebied van veiligheid in kaart worden gebracht en zoveel mogelijk worden gebundeld en op elkaar afgestemd. Waar nodig wordt nieuw beleid gemaakt.

Belangrijke flankerende beleidsterreinen en documenten in het kader van veiligheid zijn:

- Drank- en Horecawet (Drank- en Horecaverordening, Preventie- en handhavingsplan)
- Mobiliteitsplan Hellendoorn
- Verkeersveiligheidsplan Hellendoorn
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- Beleidsplan Openbare Verlichting
- Openbaar Groenbeleid
- Milieubeleid 2012-2015
- Beleidsnotitie Huiselijk Geweld
- Bibob-beleidslijn
- Gemeentelijk Informatiebeveiligingsplan (algemene informatiebeveiliging, ict en gebouwen)
- Welzijnsbeleid
- Jeugdbeleid
- Onderwijsbeleid
- Sportbeleid
- Nota lokaal gezondheidsbeleid
- Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning
- Beleidsplan Jeugdwet en Wmo
- Handreiking Veiligheid en gezondheid bij grootschalige publieksevenementen in Twente
- Uitvoeringsprogramma Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH programma).
- Jaarplan Politie Basisteam West Twente
- Wijk-/gebiedsscans politie
- Regionaal Convenant Hennep
- Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Twente
- Externe veiligheidsbeleid
- Veiligheidsstrategie Oost Nederland (81 gemeenten, politie en Openbaar Ministerie)
- Meerjarenbeleidsplan Oost Nederland

2 Visie, doelen en planvorming

2.1 Inleiding

De afgelopen jaren is de rol van de lokale overheid, als het gaat om veiligheid, veranderd. Gemeenten hebben meer taken en bevoegdheden gekregen van het Rijk. Bovendien is er veel meer aandacht voor preventie, vroegsignalering en de oorzaken en gevolgen van onveiligheid. Het is aan de gemeente om hierin de regie te voeren. Dat betekent niet dat zij er alleen voor staat, ook inwoners en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid voor hun leef- en werkomgeving. Daar waar de zelfredzaamheid te kort schiet of niet op gang komt, is een rol voor de gemeente weggelegd.

Artikel 38b, lid 1 van de Politiewet 2012 bepaalt dat de gemeenteraad minimaal eens in de vier jaar doelen vaststelt op het terrein van veiligheid. De concrete vertaling van het veiligheidsbeleid vindt plaats in een uitvoerings- c.q. actieplan.

Naast het maken van de verbinding tussen het lokaal veiligheids- en zorgbeleid, is ook de regionale samenwerking hierin belangrijk. Het is daarom wenselijk de aanpak van veiligheidsproblematiek in een breder kader te plaatsen. Toch is en blijft de burgemeester uiteindelijk verantwoordelijk voor de lokale openbare orde en veiligheid.

2.2 Visie

Inwoners en bedrijven krijgen een steeds grotere verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de veiligheid. In de samenleving groeit de overtuiging dat inwoners, bedrijven, instellingen en overheid (gemeente, politie en Openbaar Ministerie) samen verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van onder meer overlast en criminaliteit. De kerngedachte hierbij is dat veiligheid per definitie één van de (wettelijke) kerntaken van de overheid is en blijft, waarbij de gemeente de regie heeft op lokaal niveau, maar inwoners, ondernemers/bedrijven en andere partners een eigen verantwoordelijkheid hebben op dit terrein. Er kan bijvoorbeeld een grote meerwaarde van maatschappelijke organisaties uitgaan, zoals wijk- en sportverenigingen, als het gaat om preventie. Denk daarbij aan het stellen van normen en waarden en Fair Play. Bovendien liggen hier kansen om dichterbij de burger te komen. Deze gedachte past in een veranderende samenleving, waarbij de maatschappelijke opgaven waar we voor staan geen exclusieve taak van de overheid meer is. Overheveling van taken naar lokaal niveau en bezuinigingen met betrekking tot bijvoorbeeld de zorg, hulpverlening en welzijn zijn indirect van invloed op de veiligheid op lokaal niveau. Dit geldt vooral voor het sociale domein en veiligheid. Daarbij dient voortdurend gelet te worden op welk schaalniveau (landelijk, regionaal of lokaal) de problematiek het beste opgepakt kan worden en is een goede afstemming tussen deze niveaus noodzakelijk.

In een andere formulering betekent veiligheidsbeleid dat, onder regie van de gemeente, op een systematische en samenhangende wijze gewerkt wordt aan het behoud of de verbetering van de lokale veiligheid in al haar facetten. Dit moet bijdragen aan zowel de objectieve als aan de subjectieve veiligheid in onze gemeente. Hiermee wordt getracht een sluitende aanpak te realiseren waarbij een optimale inzet van alle schakels in de veiligheidsketen plaatsvindt.

Onze visie op veiligheid luidt:

“Veiligheid dient te worden gerealiseerd op alle terreinen van wonen, werken en recreëren, waarbij inwoners en andere partijen in een zo vroeg mogelijk stadium aan het proces van veiligheid werken, om zo risico's te beperken, gevoelens van onveiligheid en veiligheidsproblemen weg te nemen en de veiligheid te borgen.”

2.3 Doelen

Het veiligheidsbeleid heeft als hoofddoelstelling:

“Het bieden van een veilige woon- en leefomgeving aan inwoners van de gemeente Hellendoorn, onder meer door het realiseren, onderhouden en bevorderen van een goede samenwerking en informatie-uitwisseling tussen gemeentelijke afdelingen én externe partners die betrokken zijn bij het integraal veiligheidsbeleid.”

Van de hieruit volgende subdoelstellingen is het onderscheid tussen objectieve en subjectieve veiligheid van belang (zie ook hoofdstuk 1). Het veiligheidsbeleid is erop gericht om zowel de objectieve als de subjectieve veiligheid te verbeteren.

De volgende subdoelen worden genoemd:

Objectieve veiligheid.

- Het aantal misdrijven in de gemeente Hellendoorn neemt de komende jaren af of blijft minimaal hetzelfde.

Als indicatoren worden aangemerkt:

- het aantal geregistreerde woninginbraken/overvallen;
- het aantal meldingen van geweld (waaronder huiselijk geweld);
- het aantal meldingen van overlast van jeugd;
- het aantal meldingen in het kader van verkeersveiligheid;
- het aantal meldingen van overmatig alcohol- en drugsgebruik (overlast, vooral gerelateerd aan jeugd), handel en hennepsteelt.

Toetsingsbron: jaarcijfers 2015 - 2018, politie BVH.

Nulmeting: het gemiddelde niveau van de jaren 2012 en 2013 (jaarcijfers gemeente Hellendoorn).

Bestuurlijk verantwoordelijk: burgemeester

Subjectieve veiligheid.

- De veiligheidsbeleving van de inwoners van de gemeente Hellendoorn neemt in de komende jaren toe of blijft minimaal op hetzelfde niveau.

Als indicatoren worden aangemerkt de veiligheidsaspecten en hun (schaal)scores uit zowel de Veiligheidsmonitor als het Leefbaarheidsonderzoek.

Toetsingsbron: Veiligheidsmonitor 2016 en Leefbaarheidsonderzoek 2016-2017.

Nulmeting: uitkomsten Veiligheidsmonitor 2011 en Leefbaarheidsonderzoek 2013 (voor een nadere omschrijving hiervan wordt verwezen naar hoofdstuk 3)

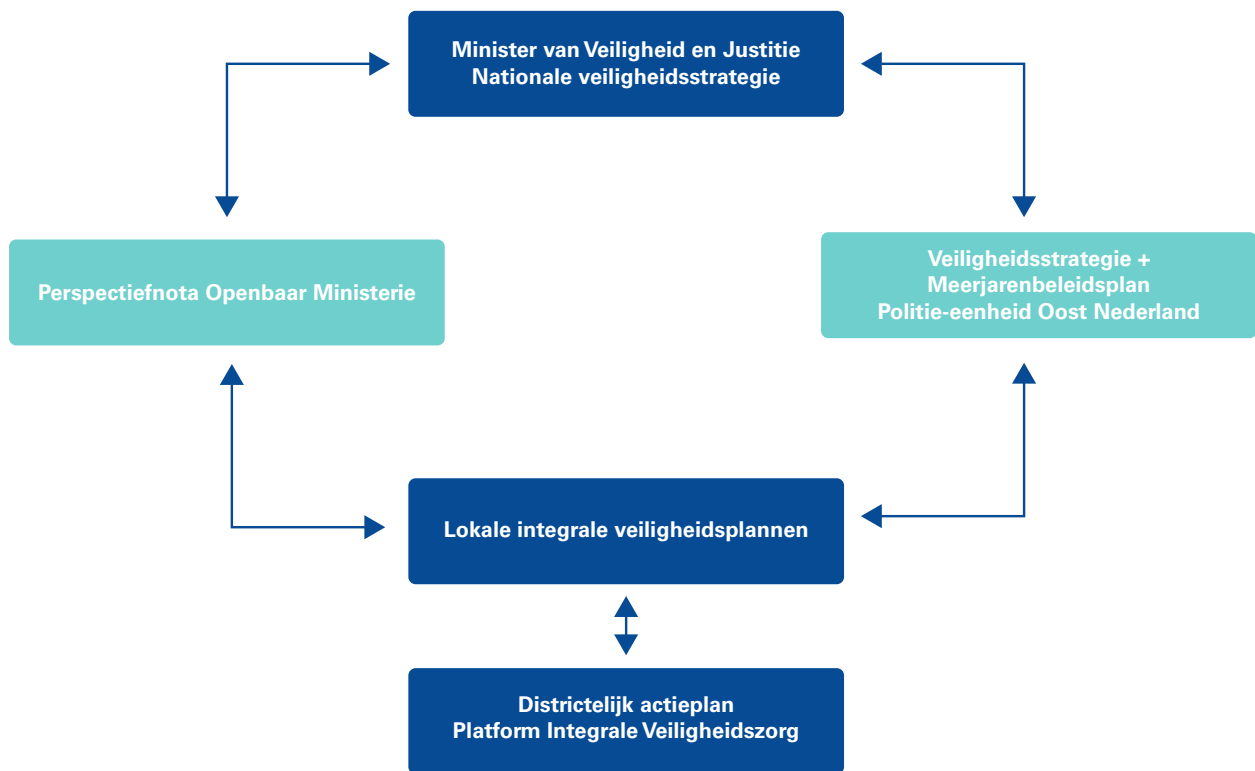
Bestuurlijk verantwoordelijk: burgemeester

2.4 Trends en ontwikkelingen

Landelijk, regionaal en lokaal zijn trends en ontwikkelingen waar te nemen die van invloed zijn op het veiligheidsbeleid en/of de organisatie en uitvoering rondom veiligheid, zoals de komst van de Nationale politie, ontwikkelingen rondom de Veiligheidshuizen, de Veiligheidsregio's, de herindeling van het OM. In bijlage 2 kunt u hier meer over lezen.

2.5 Nationaal niveau

Landelijk benoemt de minister van Veiligheid en Justitie de prioriteiten voor de Nationale Politie en het Openbaar Ministerie. Voor het politiedeel zijn deze opgenomen in de nationale veiligheidsstrategie en voor het Openbaar Ministerie in de perspectiefnota.

Figuur 1. Het lokale, regionale en landelijke beleid kunnen niet los van elkaar worden gezien. Hoe zich deze tot elkaar verhouden is in bovenstaand schema te zien.

2.6 Eenheidsniveau

Met de komst van de Nationale Politie is het regionale politiekorps Twente verder gegaan als één van de vijf districten in de nieuwe politie-eenheid Oost Nederland. Politie-eenheid Oost Nederland vormt één van de tien eenheden die worden aangestuurd door de landelijke korpsleiding. De eenheid Oost Nederland bestaat in totaal uit vijf districten (Twente, IJsselland, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland Midden en Gelderland Zuid) met in totaal 81 gemeenten. Het beheer van de politie is momenteel een landelijke aangelegenheid, het gezag over de politie blijft echter liggen in de lokale gezagsdriehoek.

Op basis van het lokale veiligheidsbeleid in de 81 gemeenten heeft de politie-eenheid Oost Nederland een veiligheidsstrategie opgesteld voor de periode 2013-2014 (fase 1). Voor de periode 2015-2018 (fase 2) wordt, in samenspraak met alle gemeenten en het Openbaar Ministerie, wederom een veiligheidsstrategie opgesteld in combinatie met een meerjarenbeleidsplan. De concepten daarvan zijn te vinden in de bijlagen. De afzonderlijke gemeenteraden wordt gevraagd in te stemmen met de opzet hiervan (conform artikel 38b, lid 2 van de Politiewet 2012). Wat betreft de aanpak van onveiligheid komen de volgende drie thema's naar voren:

- Aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving,
- High Impact Crimes (focus: aanpak van woninginbraken) en
- Aanpak van Maatschappelijke Ondernijning (focus: hennepteelt).

Dit zijn thema's die in veel gemeenten spelen en een bijdrage leveren aan de onveiligheid en bovendien vragen om een bovenlokale aanpak om zo een waterbedeffect te voorkomen.

3 Veiligheidsbeeld

3.1 Inleiding

Veiligheid is een breed begrip. Om veiligheid van een algemeen begrip tot iets meer concreets om te buigen, heeft de VNG de methodiek Kernbeleid Veiligheid ontwikkeld. Hierna volgt een nadere uitwerking van het veiligheidsbeeld, beschreven aan de hand van veiligheidsvelden en -thema's, jaarcijfers van de politie, de veiligheidsmonitor, het leefbaarheidsonderzoek en de stand van zaken rondom cameratoezicht.

3.2 Veilige woon- en leefomgeving

Het veld veilige woon- en leefomgeving bundelt veiligheidsthema's die direct iets te maken met de alledaagse kwaliteit van wonen en leven in buurten en wijken. De thema's hebben te maken met het bevorderen van de sociale samenhang, de veiligheid in en om de eigen woning, de veiligheid van de woonomgeving, overlast en verloedering van de woonomgeving en overlast van buurtbewoners. Voor de inwoners van de gemeente Hellendoorn is een veilige woon- en leefomgeving het meest tastbare resultaat van de inspanningen van de gemeente en haar veiligheidspartners.

Belangrijke voorwaarden voor het veiligheidsgevoel van onze inwoners zullen onder meer zijn:

- een aangename blik op de openbare ruimte (in de eigen woonomgeving);
- geen zwerfvuil en geen zichtbare vernielingen;
- een geringe kans op slachtofferschap van bijvoorbeeld een woninginbraak of autodiefstal.

De onveiligheid binnen dit veld heeft een heel herkenbaar karakter. Het gaat om verschijnselen waar iedereen mee te maken kan krijgen en die in vele monitors terugkeren.

3.2.1 Overlast tussen bewoners

Van "overlast" is sprake als de last buitensporig en langdurig of stelselmatig is en het gedrag dat de last veroorzaakt norm overschrijdend is. Overlast tussen bewoners, ook wel woonoverlast genoemd, doet afbreuk aan het welzijn van onze inwoners. Botsende levensstijlen, probleemgezinnen, psychiatrische gevallen (al dan niet in combinatie met drugs- of alcoholgebruik) of de aanwezigheid van huisdieren zijn in de meeste gevallen de aanleiding voor overlast.

Huidige situatie

Gelukkig scoort de gemeente Hellendoorn hoger op sociale cohesie dan Twente en Nederland. In onze gemeente worden de kwaliteit van de woonomgeving en de leefbaarheid en veiligheid met een ruime voldoende tot goed gewaardeerd. Wel is ten aanzien van probleemgezinnen, overlast door psychisch kwetsbaren en het aantal burenruzies een stijging zichtbaar. Voor een onderbouwing van de scores op de onderdelen van sociale veiligheid wordt verwezen naar de meest recente Veiligheidsmonitor en het Leefbaarheidsonderzoek.

Een goede kwaliteit van de woonomgeving gaat vooraf aan de veiligheid; daar waar het prettig wonen is, voelen mensen zich veilig en voelt men zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de omgeving. Over het algemeen is de betrokkenheid met de woonomgeving van inwoners uit de gemeente Hellendoorn erg groot. Mensen zijn echter minder geneigd zich aan normen en regels te houden als de omgeving laat zien dat anderen een norm of regel overtreden. De 'broken windows' theorie sluit hierop aan; als in een bepaald gebied, een straat of een wijk, sprake is van kapotte of vernielde voorwerpen of bebouwing, zoals een kapot raam of omver getrapte lantaarnpaal, dan moet dat zo snel mogelijk gerepareerd worden. Anders wordt de vernielzucht bij mensen aangewakkerd en in de spiraal van vandalisme die zo ontstaat, ontstaat ook gemakkelijk andere misdaad, zoals diefstal. Daarom is het van belang de fysieke staat van de woonomgeving op een hoog niveau te krijgen/houden.

Tussen 2010 en 2013 schommelde het aantal aangiften van vernieling c.q. zaakbeschadiging tussen de 150 en ruim 200. In 2013 was er ten opzichte van 2012 en de jaren daarvoor een aanzienlijke daling te zien rond de 25%.

Aanpak

Een mogelijkheid om woonoverlast aan te pakken ligt bij het procesmanagement zorg (0-100 jaar). Dit houdt in dat multi-probleem gezinnen, personen, casussen huiselijk geweld, veelplegers worden besproken in een multidisciplinair overleg (mdo) zodat in samenspraak met alle partners de juiste aanpak kan worden gekozen.

Eén van de doelstellingen is het door ontwikkelen van de lokale zorg- en veiligheidsstructuur (0-100 jaar) waarbij de afstemming wordt gevonden met de transitie Jeugdzorg, de nieuwe Wmo, het Veiligheidshuis en overige ontwikkelingen op dit gebied.

De samenleving wordt steeds meer geconfronteerd met een groep personen met ernstige psychische problemen. Daarbij zijn ze soms een (dreigend) gevaar voor zichzelf of voor anderen. Ook kan hun gedrag ontwrichtend werken op hun (woon)omgeving. In Twente is deze problematiek door het Districtelijk Veiligheidsoverleg herkend en regionaal benoemd als een bestuurlijk thema. De bestuurlijke trekker daarvan is de burgemeester van de gemeente Hellendoorn.

De eerste resultaten en de voorgestelde aanpak zijn inmiddels gepresenteerd. De verwachting is dat in de tweede helft van dit jaar de oplossingsrichtingen in de praktijk kunnen worden getoetst, onder meer door het uitvoeren van een aantal pilots.

Verder leiden kleine overtredingen, zoals parkeeroverlast en hondenoverlast, tot grote ergernissen tussen bewoners. Soms is het noodzakelijk om daar tegen op te treden. De gemeente, via onder meer de boa's, houdt toezicht en handhaaft de regels. Bijvoorbeeld bij parkeerovertradingen of overtredingen van het hondenbeleid.

3.2.2 Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van of gepaard gaand met beschadiging van goederen in en om het huis). Huiselijk geweld heeft vaak een stelselmatig karakter en er is een hoog recidiverisico. Geweld in het gezin gaat vaak met andere problematiek gepaard, zoals spanningen tussen echtgenoten, werkloosheid of verslaving.

Huidige situatie

Concrete cijfers over huiselijk geweld komen niet naar voren uit de Veiligheidsmonitor. De jaarcijfers van de politie geven wel een beeld van de situatie. In de tabel in hoofdstuk 3 worden registratiecijfers van de politie weergegeven. Deze cijfers laten zien dat het aantal incidenten van huiselijk geweld per jaar zo rond de 35 gevallen ligt. Het aantal aangiften is in 2013 weer gestegen, toch doet niet iedereen aangifte. Bij huiselijk geweld heeft het grote 'dark number' te maken met de afhankelijke positie waarin slachtoffers vaak zitten of dat aangifte moeilijk wordt geacht zoals bij kindermishandeling.

Aanpak

Landelijk is er veel aandacht voor de aanpak van huiselijk geweld, ook om de taboesfeer ('dark number') weg te nemen. Middels publiekscampagnes worden slachtoffers, daders en omstanders aangespoord om via een landelijk telefoonnummer hulp te vragen. Ook lokaal willen we met behulp van de inzet van de lokale zorg- en veiligheidsstructuur het huiselijk geweld zo veel mogelijk een halt toe roepen.

3.2.3 Woninginbraak

Een woninginbraak heeft een grote impact op de persoonlijke levenssfeer van mensen. Onveiligheidsgevoelens kunnen sterk vergroot worden bij een inbraak in de eigen woning of in de buurt.

Huidige situatie

Tussen 2010 en 2013 is het aantal woninginbraken gedaald. In 2010 werd er nog 71 keer ingebroken in een woning, terwijl dat in 2013 58 keer gebeurde. Volgens de laatste cijfers stijgt echter het aantal inbraken weer. De eerste helft van dit jaar staat de teller (t/m juni) alweer op 41 inbraken.

Aanpak

Voorkomen van criminaliteit en onveiligheid in de woonomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van woningeigenaren, huurders, projectontwikkelaars, woningbouworganisaties en gemeenten.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een, en voorsnog het enige, veiligheidsinstrument dat aantoonbaar bijdraagt aan de sociale veiligheid in en rond woningen, wooncomplexen en in de wijken. De kans op inbraak in een woning met een keurmerk is gemiddeld 90 tot 95 procent lager dan in een woning zonder keurmerk. Het PKVW draagt bij aan de sociale veiligheid in wijken. Vandalisme, overlast en geweld nemen af en dat heeft een positief effect op de kosten voor handhaving, herstel van schade en slachtofferhulp.

Verder wordt er veel tijd en energie, samen met partners, gestoken in preventieve voorlichting, waaronder bijeenkomsten met inwoners en zogenaamde preventieweken van de politie (bijv. het 'witte voetstappenproject'). Dit willen we waar mogelijk intensiveren en uitbreiden.

3.2.4 Voertuigcriminaliteit

Uit onderzoek blijkt dat na geweldsdelicten en woninginbraken, voertuigdiefstal de grootste emotionele impact heeft op de slachtoffers van criminaliteit. Ook is het één van de meest voorkomende delicten in Nederland. Naast autodiefstal valt onder de noemer 'voertuigcriminaliteit' ook de diefstal van vrachtwagens, bestelbusjes, caravans, motoren en boten. Korthedshalve betreft het alle voertuigen met een kenteken. Maar ook beschadiging van voertuigen en diefstal uit voertuigen (autokraak) treffen de burger en het bedrijfsleven.

Huidige situatie

De meest omvangrijke vorm van voertuigcriminaliteit binnen de gemeente Hellendoorn betreft 'diefstal uit/vanaf motorvoertuigen'. Zie voor meer informatie de jaarcijfers van de politie.

Aanpak

Bij de aanpak ervan zijn veel partijen betrokken, zoals de gemeente, de politie, woningcorporaties, beheerders van parkeergarages en ondernemers. Gezamenlijk zullen we de nodige inspanningen moeten leveren om deze vorm van criminaliteit een halt toe te roepen.

3.2.5 Fietsendiefstal

Fietsendiefstal is in Nederland de meest voorkomende vorm van criminaliteit. Zo ook is deze vorm van criminaliteit een grote bron van ergernis voor inwoners uit onze gemeente. Als de politie een fietsendief aanhoudt, blijkt vaak dat deze meerdere fietsen heeft gestolen. Aangifte doen heeft ook het voordeel dat de politie een beeld krijgt van locaties waar fietsen worden gestolen. Op die plekken houdt de politie dan een extra oogje in het zeil.

Huidige situatie

Het stelen van fietsen op en nabij het NS-station is in onze gemeente een veel voorkomend probleem. Volgens de laatste cijfers heeft echter de tijdelijke inzet van cameratoezicht bij het NS-station het stijgend aantal fietsendiefstallen gedurende die periode in ieder geval een halt toe geroepen.

In 2013 zijn er in totaal 139 (brom-, snor-)fietsen in de gemeente Hellendoorn gestolen.

Uit de meest recente politiecijfers blijkt dit aantal in de eerste helft van 2014 te zijn gedaald naar 32 (als we dit aantal extrapoleren naar een heel jaar), een daling van 77%!

Aanpak

De inzet van cameratoezicht bij het NS-station is tot nu toe zeer effectief gebleken. Het aantal fietsdiefstallen (voornamelijk bij het NS-station) lijkt daarmee een sterk dalende lijn in te zetten. In lijn met de woninginbraken (waarbij zo maar ineens een dalende trend doorbroken kan worden) blijft het echter belangrijk om voorlopig onze capaciteit hier op in te zetten.

Verder vinden gerichte controles plaats. Bij controles op straat kan de politie in sommige gevallen snel zien of een fiets als gestolen staat geregistreerd. Dit kan met behulp van een scanapparaat dat via een gsm-verbinding in contact staat met het fietsdiefstalregister.

De politie investeert ook in preventie, zoals fietsgraveeracties. Bij deze acties worden uw postcode en huisnummer in uw fiets gegraveerd.

3.3 Bedrijvigheid en veiligheid

Op het veld bedrijvigheid en veiligheid liggen thema's die te maken hebben met sociale onveiligheid rond bedrijvigheid of er door wordt gegenereerd. Thema's zijn bijvoorbeeld de veiligheid rond uitgaan, bij grootchalige evenementen of bepaalde plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen. Maar ook winkeldiefstallen, overvallen, vernielingen in de winkelgebieden en op bedrijventerreinen vallen onder dit thema. Niet alleen eigenaren, ondernemers en personeel hebben belang bij een veilige en prettige omgeving, ook voor de bezoeker is het prettiger winkelen en voor omwonenden wordt het uiteindelijk prettiger en veiliger leven. De gemeente heeft ook baat bij een attractief en goed onderhouden winkelgebieden en bedrijventerreinen, vanwege het fysieke beheer van de openbare ruimte en vanwege sociaaleconomische ontwikkelingen.

3.3.1 Veilig winkelgebied

Voor het winkelgebied centrum Nijverdal is het Keurmerk Veilig Ondernemen winkelgebieden (KVO-W) gestart in 2007. Dit KVO-W is een samenwerkingsverband tussen:

- Hoofd bedrijfschap,
- Detailhandel, winkeliersvereniging,
- Handelsbelangen,
- Brandweer,
- Politie en Gemeente Hellendoorn.

Huidige situatie

Het doel van deze samenwerking was om het winkelcentrum sociaal veilig te maken. Alle betrokkenen hebben hiervoor een convenant ondertekend. In 2008 is dit gebied KVO-W gecertificeerd. In 2010 is dit KVO-W opnieuw gecertificeerd, waarmee de tweede ster is behaald. Omdat het Keurmerk uitgaat van vrijwillige samenwerking is het niet mogelijk dit eenzijdig op te leggen. Succes en invoering hangen daarom af van de medewerking van bedrijven.

Aanpak

De afgelopen 2 jaar is er door de ondernemers geen initiatief meer ontplooid in het kader van KVO-W. Hoewel de gemeente achter dit traject en de bijbehorende certificering staat wordt de verantwoordelijkheid om dit weer op te pakken nadrukkelijk neergelegd bij de ondernemers.

3.3.2 Veilige bedrijventerreinen

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en

tevens brandveiligheid (nb. 'externe veiligheid' ofwel veiligheid rond inrichtingen waarin gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt, is onderdeel van het veiligheidsveld Fysieke veiligheid).

Huidige situatie

Voor het bedrijventerrein 't Lochter is in 2012 het Keurmerk "Veilig ondernemen bedrijventerrein 't Lochter" (KVO-B) gestart. KVO-B betreft een nauwe samenwerking tussen de volgende partners:

- Politie,
- Brandweer,
- Parkmanagement 't Lochter,
- MKB Nederland als procesbegeleider en
- Gemeente Hellendoorn.

Reden voor deze samenwerking is het optimaliseren van het bedrijventerrein 't Lochter op het terrein van schoon, heel en veilig. KVO-B heeft zich landelijk bewezen als een instrument dat effectief kan zijn om publieke en private partijen samen te laten werken aan veiligheid. Vergelijkbaar met wat er al in het centrum is gebeurd met de winkeliers (KVO-W).

Alle betrokkenen hebben hiervoor een convenant ondertekend. In 2013 is dit gebied KVO-B gecertificeerd.

Aanpak

Op grond van een aantal gezamenlijke schouwen zijn potentieel gevaarlijke dan wel hinderlijke situaties gesignaleerd. Een aantal daarvan zijn heel snel via de samenwerking opgelost.

Alle partijen wensen de samenwerking op het bedrijventerrein voort te zetten. Speerpunten zullen zijn het uitbreiden van collectieve beveiliging, cameratoezicht en verkeersveiligheid.

Zie ook: www.mkb.nl

3.3.3 Veilig uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: de sfeer in de gemeente verbeterd er immers door. Maar er kunnen zich ook specifieke veiligheidsproblemen juist rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweldpleging, overlast en vernielingen (eventueel vernielingen rond de zgn. (s)looproutes).

Huidige situatie

In de gemeente Hellendoorn zijn geen grote discotheken aanwezig. Hierdoor is er geen sprake van een sterke aanzuigende werking op uitgaanspubliek van buiten de gemeente. Er is wel kleinschalige uitgaanshoreca in de kernen. Af en toe is er sprake van overlast in de directe omgeving rond deze kleinere horeca, maar dit is beheersbaar. Ook is er soms sprake van vandalisme door jongeren die terugkomen van uitgaansgelegenheden buiten de gemeente. Ook dit is over het geheel gezien beheersbaar.

Aanpak

We zetten huidig beleid ten aanzien van overlast in om veilig uitgaan in de gemeente Hellendoorn mogelijk te maken.

3.3.4 Veilige evenementen

Evenementen, zeker grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator voorwaarden voor de veiligheid te realiseren, en aan de gemeenten om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. De risico's betreffen vooral geweldpleging, overlast, vernieling en brandgevaar.

Huidige situatie

Een aantal grote evenementen zijn de Strongmanrun, Dauwpop en de Rally. Over het algemeen verlopen deze evenementen relatief rustig en is er een goede sfeer. Af en toe is er echter sprake van overlast voor mensen

die dicht bij de evenementenlocaties wonen en/of werken. Overlast heeft niet alleen met geluid te maken. Ook de bereikbaarheid van woningen of bedrijven, het tijdelijk verdwijnen van parkeerplaatsen, overmatig alcoholgebruik en daaruit voortkomend overlast gevend gedrag kunnen hinderlijke gevolgen zijn van evenementen. De overlast van evenementen in de gemeente Hellendoorn is voornamelijk beheersbaar. Er is wel een tendens gaande dat men sneller en vaker klachten bij de gemeente dan wel politie meldt. Het is echter niet duidelijk wat hiervan de oorzaak is.

Aanpak

Over het algemeen verlopen de grote(re) evenementen goed en zonder grote incidenten. Daarom wijkt de aanpak, afgezien van het hanteren van voorwaarden bij de vergunningverlening, niet bijzonder af van andere aanpakken op overlast.

3.3.5 Veilig toerisme

Dit thema heeft betrekking op de onveiligheid die zich kan voordoen in en rond recreatiegebieden zoals natuurgebieden, bungalowparken, recreatieparken en rond kampeerterreinen.

Huidige situatie

De gemeente Hellendoorn is een toeristische gemeente. Binnen de gemeente liggen dan ook diverse bungalowparken, recreatieparken en campings. In het verleden is geconstateerd dat op enkele campings en bungalowparken illegale permanente bewoning plaatsvindt van vakantiewoningen. Verder is de bewoning van de bungalows niet altijd in overeenstemming met wat de huurder of zelfs verhuurder opgeeft.

Daarnaast bestaan er hotels, bed & breakfast, verblijven bij de boer en zijn er huisjes in particuliere eigendom. Beheerders en eigenaren hebben volgens de Verordening op de verblijfsrecreatie o.a. de verplichting om elke overnachting aan de gemeente te melden.

Het toerisme in de gemeente Hellendoorn is niet in negatieve zin van invloed op de leefbaarheid en veiligheid.

Aanpak

Toezicht en handhaving op illegale permanente bewoning van vakantiewoningen.

3.4 Jeugd en veiligheid

Het veld jeugd en veiligheid bevat de veiligheidsproblemen die specifiek met jeugd te maken hebben. Het gaat daarbij zowel om de 12-minners als om de oudere jeugd. Thema's zijn onder meer hinderlijke en overlastgevendende jeugdgroepen en het alcohol- en drugsgebruik (vooral jongeren).

Jongeren vormen een belangrijke aandachtsgroep binnen het gemeentelijke veiligheidsbeleid. Soms veroorzaken groepen jongeren overlast in de openbare ruimte. Met de meeste van deze jongeren is echter weinig aan de hand. Wel kunnen zij een bron van ergernis of een gevoel van dreiging vormen voor volwassen buurtbewoners. Ook kan overlast (ook in lichte mate) de eerste stap zijn op weg naar het criminele pad. Het jeugd- en veiligheidsbeleid in dit veiligheidsbeleid vloeit voort uit een breed opgezet preventief jeugdbeleid. Bij het jeugdbeleid spelen ouders/verzorgers en onderwijs- en zorginstellingen de grootste rol. Met de vaststelling van de kadernotitie Integraal Jeugdbeleid is een grote stap gezet om het jeugdbeleid op de kaart te zetten. Het jeugdbeleid gaat onder meer in op de volgende onderwerpen:

Centrum voor Jeugd en Gezin, de aanpak van onderwijsachterstanden, opvoedingsondersteuning, gezondheid van de Hellendoornse jeugd, vrijetijdsbesteding, veiligheid en betrokkenheid van de jeugd. In de nieuwe Jeugdwet (vanaf 2015) komen de verantwoordelijkheden voor de hulp aan jongeren, in alle opzichten, naar de gemeente toe. Hiervoor is de gemeente Hellendoorn, mede in Twents verband, druk bezig de toegang en hulpverlening te organiseren.

3.4.1 Problematische jeugdgroepen

Jeugdgroepen zijn van alle tijden en van alle culturen. Zo ook in de gemeente Hellendoorn. Het optrekken in groepen behoort immers tot het normale proces van opgroeien en volwassen worden. De meeste groepen zorgen niet voor problemen, maar een deel wel. Om deze problematische jeugdgroepen onder te verdelen, gebruikt de politie de zogenaamde shortlistmethodiek.

De shortlist is een methodiek die hulp biedt bij het in beeld brengen en de aanpak van problematische jeugdgroepen. Met deze shortlistmethodiek of groepsaankpak is het mogelijk een inschatting te maken van de jeugdgroepen die overlast veroorzaken. De methodiek deelt jeugdgroepen die voor problemen zorgen in drie categorieën in:

- Hinderlijke jeugdgroep
- Overlast gevende jeugdgroep
- Criminele jeugdgroep

Alle politieteams en veel gemeenten in Nederland maken gebruik van de shortlistmethodiek. Jeugdagenten vullen vragenlijsten in en aan de hand daarvan wordt de soort en het aantal jeugdgroepen in kaart gebracht. De aanpak van deze groepen gebeurt door het opstellen van een specifiek op de groep gericht integraal plan van aanpak, waarbij duidelijk wordt aangegeven wie waar verantwoordelijk voor is. Er wordt in de gezagsdriehoek geprioriteerd. Bij de aanpak zijn de gemeente, de politie, het Openbaar Ministerie (alleen bij criminele jeugdgroepen) en organisaties voor jeugd- en jongerenwerk betrokken. Afhankelijk van bestaande overlegvormen of de problematiek kunnen ook andere organisaties bij de aanpak betrokken zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan: de leerplichtambtenaar, Halt, Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming of onderwijsinstellingen.

Bij de aanpak van hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen voert de gemeente de overall regierol. Het Openbaar Ministerie voert ten aanzien van de criminele jeugdgroepen de regie ten aanzien van opsporing en vervolging.

Huidige situatie

Op dit moment zijn 3 jeugdgroepen actief in de gemeente Hellendoorn (ingedeeld aan de hand van de shortlistmethodiek):

- 2 hinderlijke groepen
- 1 overlastgevende groep

Aanpak

Het doel van de aanpak is met de betrokken partijen (o.a. jongerenwerk en politie) afspraken vast te leggen over de werkwijze en werkverdeling met betrekking tot de preventie van, het toezicht op en de handhaving rond jeugdoverlast. Deze afspraken moeten leiden tot een beperking van de overlast voor omwonenden. Reageren op overlastsituaties is een belangrijke bijdrage van de politie. Het organiseren van controles op overlastplaatsen heeft een hoge prioriteit. Het gaat vaak om gedrag dat net over de grens van het toelaatbare is. Tegelijkertijd wordt de jeugd uit de anonimiteit gehaald en is er, zo mogelijk, contact met de ouders.

3.4.2 Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren

Nederlandse jongeren behoren tot de stevigste drinkers van Europa. Meer dan de helft van de kinderen drinken voor hun twaalfde hun eerste glas alcohol. Meestal gebeurt dit thuis, in het bijzijn van de ouders. Over het algemeen hebben bijna alle jongeren op hun veertiende kennisgemaakt met alcohol. Wannéér jongeren drinken, drinken zij vaak veel in één keer. Van de regelmatig drinkende jongeren drinkt ruim tweederde zó veel dat sprake is van 'binge' drinken. Zij drinken in een groep of alleen tijdens één gelegenheid 5 of meer glazen alcohol.

Huidige situatie

Het toenemende gebruik van (sterk) alcoholhoudende drank en drugs baart de gemeente en de politie grote zorgen. Het alcohol- en/of middelengebruik is mede veroorzaker van het overlastgevend gedrag van de jeugd. De stand van zaken is op gedetailleerd niveau in te zien via de Gezondheidsatlas van Twente (<http://ggdtwente.buurtmonitor.nl>), waar onder meer de resultaten op gemeentelijk niveau staan vermeld.

Aanpak

De burgemeester heeft in mei 2014 het 'Preventie- en handhavingsplan Drank- en Horecawet 2014-2018' vastgesteld. In dit plan zijn de doelstellingen, prioriteiten/speerpunten opgenomen en de acties die worden ondernomen om alcoholgebruik, vooral onder jongeren te voorkomen, de wijze waarop het toezicht is georganiseerd en het handhavingsbeleid dat wordt uitgevoerd door de boa van het team Vergunningen, toezicht en milieu. Het plan voldoet daarmee aan het nieuwe artikel 43 van de Drank- en horecawet (DHW) waarin de verplichting tot het opstellen van een preventie- en handhavingsplan is opgenomen.

Leidraad voor de preventieve acties is de Nota Gezondheidsbeleid.

De belangrijkste acties zijn:

- Nieuwe Drank- en Horecaverordening: de regels voor drankverstrekking door de paracommerciële horeca op grond van artikel 4 DHW, waaronder wijk- en buurthuizen en sportkantines, is gewijzigd. In de nieuwe Drank- en Horecaverordening gemeente Hellendoorn 2013 is door de gemeenteraad onder andere bepaald op welke dagen en tijdstippen het mogelijk is om alcohol te verstrekken. Daarnaast is er een algemeen verbod op zogenaamde "Happy hours" opgenomen. Hiermee wordt geprobeerd om het schadelijk alcoholgebruik onder jongeren effectiever tegen te gaan;
- Structureel aandacht op het voortgezet onderwijs voor het tegengaan van roken, drugs- en overmatig alcoholgebruik. Stichting Voorkom geeft ieder schooljaar voorlichting op de Christelijke Scholengemeenschap Reggesteyn en besteedt daarbij aandacht aan de risico's van het roken, drugs- en overmatig alcoholgebruik. Het doel van deze voorlichting is het voorkomen dat jongeren beginnen met roken, drugs- en alcoholgebruik;
- Halt-afdoening: Stichting Halt probeert jongeren bewust te maken van de gevolgen van het gebruik van alcohol en drugs. Daarom lichten ze jongeren al vroeg (in het basisonderwijs) voor. Halt heeft een speciale Haltstraf voor jongeren die zijn aangehouden in verband met alcohol en drugs: Alcoholhalt en Softdrugshalt. Een onderdeel van de straf is een leertraject bij een instelling voor verslavingszorg. Halt werkt op het vlak van alcohol en drugs intensief samen met professionals bij gemeente, politie en verslavingszorg. Daarmee draagt het proactief bij aan een veilige en leefbare samenleving.

Daarnaast zet de gemeente Hellendoorn mede in op het regionale project "Happy Fris?!". Dit is een initiatief van de 14 Twentse gemeenten op het gebied van alcoholpreventie voor jongeren onder de 18 jaar. We gaan bekijken hoe "Happy Fris?!" (methodiek gericht op mentaliteitsverandering) mogelijk ook toegepast kan worden op andere vormen van middelengebruik zoals drugsgebruik.

Goed alcoholbeleid is niet vanzelfsprekend populair onder inwoners en ondernemers. Maar aan draagvlak voor beleid kan wel gewerkt worden. Zeker in het geval van nieuwe regels zoals de 18-jaargrens voor alcoholverkoop is het verstandig in te zetten op draagvlak verhogende maatregelen. Het is bekend dat de kennis rondom alcohol en de gevolgen van alcoholmisbruik kan bijdragen aan meer draagvlak voor alcoholbeleid. Dit thema leent zich daarom goed voor een lokale campagne die als doel heeft om aan draagvlak te werken voor de handhavende en regelgevende activiteiten die de gemeente op dit vlak uitvoert. Zowel voor ondernemers/verenigingen als ouders en hun kinderen is het van belang tekst en uitleg te krijgen bij de normen die er in de samenleving zijn voor het gebruik en de verkoop van alcohol. In het kader van het project "Happy Fris?!" zullen de komende periode informatiebijeenkomsten voor de diverse doelgroepen worden gehouden.

In het plan worden de volgende prioriteiten/speerpunten voorgesteld:

- Verkrijgbaarheid van alcohol bij horecagelegenheden, supermarkten en slijterijen;

- Verkrijgbaarheid en het gebruik van alcohol tijdens evenementen;
- Het gebruik van alcohol bij para commerciële instellingen (onder andere meldingen bijeenkomsten van persoonlijke aard).

Voor de controle wordt gebruik gemaakt van:

- Basiscontrole op de vergunning;
- Leeftijdsgrens/dronkenschap inspectie;
- Controles ten aanzien van de verkrijgbaarheid;
- Mystery-guest onderzoek;
- Samenwerking met politie.

3.4.3 Strafbaar gebruik van sociale media onder jongeren

Sociale media zijn ingeburgerd in ons dagelijks leven, vooral onder jongeren heeft deze vorm van communiceren een grote vlucht genomen. Voor de meeste jongeren is het heel gewoon om hun dagelijkse beslommeringen te delen op Facebook en Hyves, Twitter of YouTube. Snel contact leggen is zo eenvoudig gedaan en informatie delen was nog nooit zo simpel. Maar we weten inmiddels ook dat sociale media eigenlijk nog in zijn kinderschoenen staat. Dat betekent dat er naast de leuke kanten, ook (steeds meer) nadelen aan verbonden zijn. Verkeerd of strafbaar gebruik zoals bij 'sexting', 'grooming', bedreigingen/cyberpesten, nemen toe en leveren (hoewel vaak ook onbedoeld) grote nadelige gevolgen op voor jongeren.

Behalve dat het gebruik van sociale media tijd kost, is het voor jongeren ook van belang dat er nagedacht wordt over vragen als: "Waarom, waarvoor, wanneer, voor wie en hoe ga ik met sociale media om?" Vooral met het oog op (de afwezigheid van) online privacy. Niet alleen blijft alles wat online gezet wordt, voor altijd online beschikbaar, jongeren weten vaak niet wat er (nu of in de toekomst) met deze informatie gedaan wordt. Veel sociale media websites hebben namelijk weinig tot geen respect voor de privacy van de gebruikers én de mensen waarover op sociale media gesproken wordt. Zo kan bijvoorbeeld verkeerd/grof taalgebruik voor misverstanden zorgen die ook nog eens oneindig blijven rondzingen.

Huidige situatie

In het algemeen gesteld verlopen de sociale contacten tussen jongeren steeds vaker via het internet. 93% van de jongeren van 6 tot 18 jaar gebruikt internet. Met de toename van internetgebruik in het sociale verkeer neemt ook het belang van internet (in het seksuele verkeer) onder de jeugd toe. Steeds meer jongeren doen bijvoorbeeld seksuele ervaringen op via het internet of de mobiele telefoon. De uitspattingen daarvan zoals 'sexting', 'grooming', maar ook bedreigingen (cyberpesten) worden steeds vaker als strafbaar feit aangemerkt. Dit komt overeen met de signalen van onze partners in onze gemeente (waaronder professionals vanuit het jongerenwerk en de politie). In 2013 heeft de politie-eenheid Oost Nederland becijferd dat ruim 20% van de zedenzaken bestaat uit onderzoeken naar strafbare feiten in het hiervoor genoemde gebruik van sociale media.

'Dark number'

Voor de politie geldt dat zij nog geen uniforme werkwijze hanteert bij 'sexting' en andere gerelateerde zaken en er nog geen specifieke code is waar deze zaken op kunnen worden genoteerd in het politiesysteem. Dit komt onder andere doordat zaken op dit gebied kunnen uitmonden in verschillende strafbare feiten zoals: kinderporno, grooming of niet-zeden gerelateerde feiten zoals bedreiging, smaad, laster en het schenden van portretrecht. Zodoende is het nog niet mogelijk om op dit moment exacte cijfers te geven.

Toch groeit de hoeveelheid signalen en de ernst over het verkeerd (strafbaar) gebruik van sociale media onder jongeren.

Aanpak

Het eerste doel van de aanpak is het reduceren van het aantal 'sexting'/grooming of daaraan gerelateerde zaken. Gezien de cijfers van meldingen rondom deze zaken wordt voorgesteld preventief op te treden.

Het is de bedoeling om terugkerende voorlichting te geven aan jongeren over het verkennen van de online grenzen. Deze voorlichting is vergelijkbaar met voorlichting over onder meer alcohol, drugs, vuurwerk etc. Ook de ouders zullen hier in meegenomen moeten gaan worden. We vinden de grondslagen daarvoor in de (nieuwe) Wmo en Jeugdwet.

Nadat in het voorjaar van 2014 al enige voorlichting is gegeven door jeugdagenten, wordt ook in het schooljaar 2014/2015 weer voorlichting gegeven door de politie op het voortgezet onderwijs in onze gemeente. Daarnaast zullen jongerenwerkers de jongeren attent maken op het gebruik van internet door het verspreiden van folders. Een advertentie (krantenartikel) moet deze voorlichting ook onder aandacht brengen van het netwerk rond de jongeren.

3.5 Fysieke veiligheid

In iedere maatschappij bestaan risico's op het gebied van fysieke veiligheid. De overheid heeft een belangrijke taak in het reduceren van deze risico's en daarom neemt fysieke veiligheid een belangrijke plaats in binnen het integraal veiligheidsbeleid.

Het gaat hier over de fysieke omgeving van mensen. Immers, in de eigen woonomgeving, bij het betreden van het publieke domein en gebouwen en bij het deelnemen aan het verkeer doen risico's op incidenten en rampen zich voor.

Binnen dit veld kan worden gedacht aan de thema's brandbestrijding, crisisbeheersing, de constructieve veiligheid van gebouwen, maar ook aan natuurrampen en rampen die zich voordoen met het gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen (externe veiligheid).

Een voortdurende alertheid op en aandacht voor het vóórkomen van incidenten en rampen en het goed optreden tijdens een ramp, zodat het aantal slachtoffers en de schade kan worden beperkt, heeft in de gemeente Hellendoorn een hoge prioriteit. Maatregelen en instrumenten die worden ingezet in het voorkomen van en goed optreden tijdens een calamiteit richten zich aan de ene kant op de houding en het gedrag van mensen en anderzijds op maatregelen in de fysieke omgeving om de veiligheid te vergroten. Het gaat hierbij onder meer om het verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij gebouweigenaren en gebruikers en het kunnen inzetten van een goed opgeleid 'crisisteam' wanneer een incident zich voordoet.

Binnen dit veld wordt expliciet ingegaan op de fysieke veiligheid, maar fysieke veiligheid kan niet los worden gezien van de sociale veiligheid. Fysieke kenmerken van een wijk, zoals panden die voor langere tijd leeg staan, onoverzichtelijke plekken en verkeersonveilige situaties doen iets met de veiligheidsbeleving van mensen. Ook in dit veld gaat het dus om het creëren van een 'evenwicht': fysieke veiligheid op orde brengen en houden om de sociale veiligheid en veiligheidsbeleving te vergroten.

3.5.1 Regionaal risicoprofiel

Het risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de risico's in de regio Twente waarop het beleid en de crisisorganisatie van de veiligheidsregio worden gebaseerd.

Huidige situatie

Naast risico's die voor de gehele regio van toepassing zijn, is voor onze gemeente bijvoorbeeld rekening gehouden met:

- een verkeersincident in de tunnel;
- een brand in het natuurgebied de Sallandse Heuvelrug of Wierdenseveld;
- paniek in menigte tijdens Dauwpop.

Deze lijst is niet limitatief en beperkt tot drie voorbeelden in willekeurige volgorde.

De Veiligheidsregio kan zich niet tegelijkertijd op alle risico's richten. Daarom worden de incidenttypen in de tijd geprioriteerd. De afgelopen jaren heeft het beleid zich vooral gericht op:

- incident nabije kerncentrale;
- giftige stof bij inrichting;

- paniek bij evenementen;
- uitval van telecommunicatie en ICT.

Aanpak

Momenteel vindt er een her-analyse van de risico's plaats. De uitkomst hiervan bepaalt mede het beleid van de Veiligheidsregio Twente voor de komende beleidsperiode. Het geactualiseerde risicoprofiel wordt in het najaar van 2014 voorgelegd aan het Algemeen Bestuur om dit begin 2015 ter consultatie aan de gemeenten aan te bieden.

3.5.2 Verkeersveiligheid

Huidige situatie

Verkeersoverlast heeft de afgelopen jaren een stijgende lijn ingezet. Voor de gemeente Hellendoorn geldt dat er overlast is met betrekking tot de aanleg van het tunneltracé ten behoeve van de N35.

Verder kent Nijverdal een centrum met betaald parkeren. Buitengewone opsporingsambtenaren (boa's), ingehuurd van een parkeerbedrijf, controleren hier het parkeergedrag. Voor Hellendoorn en Nijverdal gelden ook blauwe zones. Ook hier dragen de boa's zorg voor de controle op parkeren.

Aanpak

Overlastmeldingen die aan snelheid gerelateerd zijn worden in de meeste gevallen beantwoord door de politie. Dit naast de structurele (geplande) controles. Vaak wordt door de lokale afdeling VVN-Hellendoorn eerst een onopvallende 0-meting met de lasergun gehouden om te bepalen of een klacht gegrond is. Bij hoge overtredingspercentages kan de politie dan gericht handhavend optreden. Daarnaast wordt het hele jaar, met behulp van lussen en radars, het verkeer geteld en de snelheid gemeten om het verloop van het verkeer te kunnen monitoren en eventueel te kunnen bijsturen wanneer dit nodig is.

3.5.3 Ingebruikname Salland-Twente Tunnel

Huidige situatie

Voor het openstellen van de weg in de Salland-Twentetunnel is een openstellingsvergunning vereist op grond van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnel (Warvw). Rijkswaterstaat, de Veiligheidsregio Twente en de gemeente Hellendoorn hebben procesafspraken gemaakt om te komen tot verlening van de openstellingsvergunning. Met de procesafspraken wordt beoogd tot vergunde openstelling van de tunnel te kunnen overgaan, zo spoedig mogelijk nadat deze feitelijk gereed is. Verwacht wordt dat de weg van de Salland-Twentetunnel eind 2014 kan worden opengesteld voor het wegverkeer. Voor het openstellen van het spoor in de Salland-Twentetunnel is door de Inspecteur Leefomgeving en Milieu van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een vergunning afgegeven en is door de gemeente Hellendoorn een melding brandveilig gebruik aanvaard.

Met betrekking tot de veiligheid in de wegtunnel is afgesproken dat aan de nieuwe "Landelijke Tunnelstandaard" (LTS) zal worden voldaan.

Aanpak

De Veiligheidsregio Twente heeft de Salland-Twentetunnel Nijverdal, in voorbereiding op de openstelling, opgenomen in haar regionale risicoprofiel vanwege de afwijkende omstandigheden die in een tunnel optreden bij een brand, ongeval of ramp. Het optreden van de hulpdiensten bij incidenten in de tunnel wijkt daarom ook af van standaardprocedures. Bovendien is de tunnel uniek in Nederland, omdat er sprake is van een gecombineerde spoor- en wegtunnel in één civiele constructie. Deze combinatie maakt dat er sprake is van twee tunnelbeheerders (Rijkswaterstaat en ProRail) en (mogelijke) wisselwerking tussen veiligheidssystemen bij een incident in één van de tunnelbuizen.

De gemeentelijke rol voor de veiligheid van de wegtunnel is participatie in diverse werkgroepen voorafgaande en tijdens het bouwproces en toezien op de naleving van de voorschriften ten aanzien van de bouwreggeving en of adviezen van de Tunnelveiligheidsbeambte worden uitgevoerd. Daarbij wordt advies ingewonnen bij de hulpdiensten en de Veiligheidsregio Twente. Zij worden intensief betrokken bij de realisatie van het project. Daarnaast is de Veiligheidsregio Twente onze adviseur met betrekking tot de veiligheidsaspecten in het traject naar een openstellingsvergunning.

Verder moeten er afspraken worden gemaakt over omleidingsroutes (verkeersmanagementplan) indien de tunnel door een calamiteit / onderhoud buiten gebruik wordt gesteld.

Op grond van de Warvw draagt het College van Burgemeester en Wethouders er zorg voor dat de tunnel tenminste éénmaal in de zes jaar wordt onderzocht ten einde vast te stellen of voldaan wordt aan de van toepassing zijnde bepalingen.

3.5.4 Voorbereiding op rampenbestrijding

Met de Veiligheidsregio Twente wordt uitvoering gegeven aan de noodzaak die er is om de bestuurlijke en operationele slagkracht te vergroten.

Huidige situatie

De Wet Veiligheidsregio's regelt de organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Met de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Twente is er per 1 januari 2011 een nieuw bestuursorgaan en een nieuwe organisatie ontstaan, welke bevoegdheden en taken heeft gekregen op het gebied van brandweezaken, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en een aantal gemeentelijke crisisbeheersingstaken. Het bestuur van de Veiligheidsregio is samengesteld uit de burgemeesters van de 14 Twentse gemeenten. De Veiligheidsregio Twente is een vorm van verlengd lokaal bestuur.

Aanpak

De komst van de Veiligheidsregio Twente ontslaat gemeenten niet van hun verplichting tot het leveren van capaciteit ten behoeve van (de voorbereiding op) rampenbestrijding en crisisbeheersing. Integendeel, gemeenten vormen samen de Veiligheidsregio en zullen daarom ook gezamenlijk verantwoordelijk blijven voor het leveren van capaciteit én kwaliteit. Alleen de wijze waarop dit zal gebeuren is veranderd. De structuur waarlangs gewerkt wordt bij een daadwerkelijke crisis staat beschreven in het Regionaal Crisisplan. Dit regionaal Crisisplan heeft de rampenplannen van de 14 Twentse gemeenten vervangen. De wijze waarop functionarissen opgeleid, getraind en geoefend worden staat beschreven in het regionaal oefenbeleidsplan en het regionaal oefenjaarplan.

3.5.5 Brandveiligheid

Sinds de regionalisering van de brandweer vervult Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering (brandpreventieve zaken ten aanzien van bouwwerken, evenementen enz.) en toezicht brandveiligheid. De gemeente is nog wel het bevoegde gezag. Zij is dan ook nog steeds verantwoordelijk voor de meldingen brandveilig gebruik op grond van het Bouwbesluit 2012 en, indien overtredingen worden geconstateerd ten aanzien van het brandveilig gebruik van bouwwerken, de handhavingprocedures.

Huidige situatie

De Brandweer Twente in de gemeente Hellendoorn bestaat uit de twee posten Hellendoorn en Nijverdal van waaruit de uitrukken (repressie) door een zeer gemotiveerde vrijwilligersgroep worden verzorgd. De beroepsmedewerkers verzorgen vanuit de Veiligheidsregio de overige brandweertaken op het gebied van pro-actie, preventie, preparatie en nazorg.

Aanpak

De Brandweer Twente investeert in het brandveiligheidsbewustzijn van burgers en instellingen in Twente.

Daarbij gaat het om de volgende activiteiten:

- Lesprogramma basis- en overig onderwijs
- Voorlichting algemeen
- Voorlichting na woningbrand
- Woningchecks
- Ontruimingsoefening
- Keurmerk Veilig Ondernemen

De brandweer heeft een bijdrage geleverd voor het Landelijk project "TOP Award Technasium". Technasium leerlingen werden daarbij in groepjes uitgedaagd om maatregelen te bedenken in het kader van tijdswinst bij woningbrand. Het Reggesteyn College heeft deelgenomen aan dit project.

Verder participeert de Brandweer in het samenwerkingsverband "Keurmerk Veilig Ondernemen bedrijventerreinen" ten aanzien van het bedrijventerrein 't Lochter.

3.5.6 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's op de omgeving die samenhangen met het produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen. Deze risico's doen zich voor rondom zowel risicovolle inrichtingen, transportassen of buisleidingen waarover c.q. waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Huidige situatie

De gemeente draagt een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen heeft de gemeente Hellendoorn extern veiligheidsbeleid geformuleerd welke in december 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving en beleidsnota's. Invulling geven aan wettelijke verplichtingen en beleid vormt een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid.

Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Hellendoorn aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan. Dit betekent dat onder meer invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichting om het groepsrisico (GR) en plaatsgebonden risico (PR) te overwegen.

De gemeente Hellendoorn heeft een relatief beperkt risicoprofiel. De gemeente is gericht op het faciliteren van bestaande lokale bedrijvigheid en het ruimte creëren door enkele nieuwe bedrijventerreinen te realiseren. De gemeente Hellendoorn kent voor wat betreft risicobronnen naast enkele categoriale- en niet-categoriale BEVI-inrichtingen een aantal bedrijven dat valt onder de drempelwaardenlijst en een aantal kleine propaan-tanks (< 3 m³). Geen van de stationaire risicobronnen vormt op dit moment een knelpunt in verband met het plaatsgebonden risico (PR) of groepsrisico (GR).

Voorts vindt er transport van gevaarlijke stoffen plaats door buisleidingen en over de weg. Binnen de gemeente Hellendoorn lopen een aantal aardgastransportleidingen door voornamelijk het buitengebied van de gemeente. Drie leidingen liggen bijeen en lopen ten noorden van Hellendoorn globaal van Noordwest naar oost en ten westen van Haarle van noord naar zuid en aan de zuidelijke gemeentegrens van west naar oost door de gemeente. Verder loopt er één leiding vanuit het zuiden bij Noetsele Nijverdal binnen richting twee vestigingen van Ten Cate (Noord aan de G. van der Muelenweg en Zuid aan PC Stamstraat). Ter hoogte van de PC Stamstraat/Godfried Bomansstraat splitst deze leiding zich op bij het daar gelegen hoofdverdeelstation van de Gasunie.

Door het in werking treden van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) is de Gasunie een programma gestart om eventuele saneringssituaties ten gevolge van haar buisleidingen op te lossen. Hiertoe heeft de gemeente de bij haar bekende saneringssituatie t.a.v. het plaatsgebonden risico in beeld gebracht en gerapporteerd aan de Gasunie. Ten aanzien van het groepsrisico bestaan er geen knelpunten.

Routering gevaarlijke stoffen / Wet Basisnet.

De gemeente Hellendoorn heeft een routering voor het vervoer van gevaarlijke stoffen ingesteld. Deze route is vastgesteld om het vervoer van gevaarlijke stoffen per weg te kunnen structureren. Tot op heden heeft dit altijd prima gewerkt en nooit tot problemen geleid.

Routering gevaarlijke stoffen / Wet Basis

Dit jaar treedt naar verwachting de "Wet Basisnet" in werking. Deze heeft betrekking op rijkswegen (N35). De tunnel wordt straks een rijksweg en daardoor overruled de "Wet Basisnet" de gemeentelijke regelgeving. Deze wettelijke regeling heeft tot gevolg dat er een hiaat in de routering voor vervoer van gevaarlijke stoffen ontstaat in Nijverdal. Ter plekke is een tunnel gerealiseerd. Door de tunnel, categorie C, mag echter geen vervoer van daarvoor uitgesloten gevaarlijke stoffen plaats vinden. Daarbij gaat het vooral om LPG, ammoniak, propaan en bepaalde soorten vuurwerk.

De realisatie van de tunnel in Nijverdal is vanaf het begin van de ontwikkeling van het Basisnet wegen gemeld bij het Ministerie.

Daarbij is aangegeven:

- dat door aanwijzing van het betreffende wegdeel ter hoogte van Nijverdal geen aaneengesloten netwerk voor vervoer van gevaarlijke stoffen ontstaat;
- de bestaande routering voor gevaarlijke stoffen in de provincie Overijssel een aaneengesloten netwerk van wegen is;
- de bestaande routering voldoende voorziet in de behoefte van vervoer van gevaarlijke stoffen ten behoeve van het gebied direct rond het betreffende wegdeel als ook voor het achterliggende of omliggende gebied;
- de onderbreking in het netwerk bij Nijverdal zal leiden tot ongewenst sluipverkeer door de woonkern van Nijverdal.

Verder is aangegeven dat door de gemeente Hellendoorn geen aansluitende routering van gevaarlijke stoffen door Nijverdal zal worden aangewezen die aan zal sluiten op de in de "Wet Basisnet" aangewezen wegen (N35). Dit omdat deze dan alleen maar door de woonkern van Nijverdal heen zal gaan.

De gemeente Hellendoorn zal zich samen met de provincie, de Veiligheidsregio Twente en de gemeente Raalte in overleg met RWS blijven inzetten voor een oplossing van dit probleem. Wanneer op de N35 ter hoogte van de afslag N348 (richting Deventer) en de afslag N348 (richting Ommen) verkeersborden geplaatst worden waarbij kenbaar wordt gemaakt dat er zich (in Nijverdal) een tunnel bevindt, zal het relevante verkeer een andere route kunnen kiezen. Dat maakt bovendien de aanwijzing van het wegdeel tussen de Ommerweg in Raalte en Nijverdal als onderdeel van de Basisnet wegen, overbodig.

Wanneer het betreffende wegdeel uit de nieuwe Wet gehaald wordt zal er een aangesloten wegennetwerk ontstaan voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (een van de doelen van de nieuwe wet). Bovendien zal er geen vervoer van gevaarlijke stoffen door de bebouwde kom (van Nijverdal) plaats vinden (een van de doelen van de nieuwe wet).

Aanpak

De afgelopen jaren heeft de gemeente Hellendoorn, samen met haar partners en andere (regio-/districts) gemeenten, flink geïnvesteerd in het vergroten van de fysieke veiligheid. Er bestaat een intensieve samenwerking met de Veiligheidsregio, momenteel loopt er een opleidingstraject voor medewerkers die een rol hebben

in de 'crisisorganisatie', de risicokaart is actueel met betrekking tot een weergave van gevaarlijke bedrijven. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma voor zowel de vergunningverlening als het toezicht en handhaving opgesteld waarin onder andere de prioriteiten op basis van vooraf opgestelde risicoanalyses zijn opgenomen en de uit te voeren werkzaamheden door de verschillende taakvelden.

3.5.7 NetwerkRud

Het kabinet heeft in 2009, mede naar aanleiding van het rapport Mans (n.a.v. de Vuurwerkkramp in Enschede), uitgesproken dat vooral de meer complexe vergunningverlening en toezicht aangaande milieu moet worden ondergebracht bij op te zetten regionale uitvoeringsdiensten (Rud's genoemd). De provincies voeren de regie op de uitvoering van het programma in alle regio's.

Op 23 maart 2010 heeft de Eerste Kamer via een motie uitgesproken dat de vorming van regionale uitvoeringsdiensten via een bottom-up proces tot stand moet komen. Binnen Twente zijn diverse initiatieven ontstaan die uiteindelijk hebben geleid tot het concept van een NetwerkRud. Uitgangspunt bij de NetwerkRud is dat gemeenten, provincie en de waterschappen regionaal samenwerken terwijl de ambtenaren in dienst van de eigen organisatie blijven.

De NetwerkRud kenmerkt zich door uitwisseling van werkvoorraad en middelen tussen de Twentse gemeenten, het waterschap Vechtstromen en de provincie Overijssel, dit onder het motto 'lokale binding, regionale bundeling'. De juridische verankering van de Rud heeft plaatsgevonden middels het aangaan van een bestuursovereenkomst.

Sinds 1 januari 2013 is de NetwerkRud Twente een feit, waarbij de basistaken op het gebied van milieu in Rud-verband worden uitgevoerd.

Huidige situatie

Binnen de regionale uitvoeringsdienst Overijssel is er een kennispunt operationeel welke belast is met de advisering aangaande externe veiligheid bij ondermeer vergunningverlening op milieugebied.

Aanpak

In voorkomende gevallen wordt het kennispunt door de gemeente Hellendoorn ingeschakeld.

3.5.8 Ambities

Met betrekking tot de fysieke veiligheid wil de gemeente Hellendoorn de volgende ambities realiseren:

- 5 Het zoveel mogelijk vóórkomen van incidenten en calamiteiten in de gemeente Hellendoorn en bij een calamiteit goed optreden zodat de gevolgen van de calamiteit beperkt blijven;
- 6 Het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en de eigen verantwoordelijkheid van mensen op het gebied van (brand) veiligheid;
- 7 Uitvoering geven aan het "Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013-2015" van de Veiligheidsregio;
- 8 Uitvoering geven aan het Mobiliteitsplan Hellendoorn en Verkeersveiligheidsplan Hellendoorn 2012-2015;
- 9 Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma voor zowel de vergunningverlening als het toezicht en handhaving opgesteld waarin onder andere de prioriteiten op basis van vooraf opgestelde risico-analyses zijn opgenomen en de uit te voeren werkzaamheden door de verschillende taakvelden;
- 10 Uitvoering geven aan en het toepassen van het externe veiligheidsbeleid;
- 11 Voorzetten van de huidige structurering van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Hieronder volgt per ambitie een toelichting over hoe we de komende jaren de ambitie willen realiseren.

- 1 Het borgen van een goed werkende crisismanagementorganisatie. Uitvoering geven aan het opleidings-oefenbeleidsplan van de Veiligheidsregio. Gezamenlijk met de Veiligheidsregio zorgdragen voor opgeleide en geoefende functionarissen die deelnemen aan de regionale crisisorganisatie. Binnen de gemeente Hellendoorn vinden er regelmatig trainingen en oefeningen plaats, zodat de interne organisatie goed voorbereid is op een eventuele crisis;

- 2 Het geven van voorlichting en advies door de brandweer. Inwoners van de gemeente Hellendoorn moeten zich bewust zijn van hun eigen rol en verantwoordelijkheid als het aankomt op voorbereiding op rampen en crises. Dat gaat van het zelf aanschaffen van een noodpakket tot het treffen van preventieve maatregelen om een brand te voorkomen. De gemeente en andere partners, zoals de brandweer, hebben in het vergroten van het verantwoordelijkheidsbesef een nadrukkelijke rol. Het gaat hierbij om het geven van voorlichting, advisering en het houden van toezicht conform het vastgestelde Handhavingsbeleid, om een gedragsverandering bij mensen op het gebied van (brand)veiligheid te bewerkstelligen;
- 3 Uitvoering van actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel Twente zoals afgesproken in het "Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013-2015" samen met de partners van de Veiligheidsregio en overige partners, zoals de brandweer, waterschappen en de provincie;
- 4 Uitvoeringsprogramma 2009-2018, behorend bij het Mobiliteitsplan Hellendoorn. Daarnaast uitvoeren van het Activiteitenplan Verkeersveiligheid Hellendoorn, behorende bij het Verkeersveiligheidsplan Hellendoorn 2012-2015. Dit Activiteitenplan wordt jaarlijks geactualiseerd. Hierdoor wordt er jaarlijks ingezet op de doelgroepen op dat moment;
- 5 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- 6 Het toepassen van het externe veiligheidsbeleid bij ruimtelijke besluiten, zoals vergunningen en bestemmingsplannen;
- 7 Samen met de Provincie, de Veiligheidsregio en de gemeente Raalte bewerkstelligen dat de huidige routing van Gevaarlijke stoffen wordt opgenomen in de "Wet Basisnet".

Fysieke veiligheid in de gemeente Hellendoorn is en blijft essentieel om inwoners en bedrijven een veilig woon- en leefklimaat te kunnen bieden. De ambities voor de komende jaren zijn vooral gericht op het verder uitbouwen en door ontwikkelen van wat de gemeente en partners de afgelopen jaren al in gang hebben gezet. Belangrijk hierbij is dat naast het hebben van een goed geoliede crisismanagementorganisatie ook steeds meer aandacht wordt besteed aan het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven in het voorkomen van calamiteiten.

3.6 Integriteit en veiligheid

Het veld integriteit en veiligheid bundelt de bedreigingen rond polarisatie, radicalisering en terrorisme, georganiseerde criminaliteit, informatieveiligheid en non-integer bestuurlijk handelen. Dit veld is zo genoemd omdat de bedreigingen de grondvesten van de maatschappij kunnen aantasten (ondermijning). Ze bedreigen de integriteit van onze samenleving.

3.6.1 Polariseratie en radicalisering

We zien polarisatie en radicalisering als een breed maatschappelijk probleem en willen dit - in nauwe samenwerking met lokale partijen - voorkomen, belemmeren en indammen. Belangrijk doel is het vroegtijdig signaleren van processen van isolatie, polarisatie en radicalisering door bestuurders en professionals (onder meer wijkagenten, jeugdwerkers, leraren, leerplichtambtenaren) en het ontwikkelen van een adequate aanpak.

Huidige situatie

De signalen zijn tot op heden dat deze problematiek in de gemeente Hellendoorn niet of nauwelijks voorkomt.

3.6.2 Terrorismisme

Terrorisme is een onderwerp waar landelijk veel aandacht aan besteed wordt. Toch kan dit ook op lokaal niveau relevant zijn, vooral bij de aanwezigheid van kwetsbare objecten en bij de gevolgen van een eventuele aanslag. Hoewel we de kans niet groot achten, zou er een terroristische aanslag kunnen plaatsvinden op een kwetsbaar object binnen onze gemeente.

Huidige situatie

Er zijn geen aanwijzingen dat een dergelijke dreiging bestaat en deze aanwijzingen zijn er ook nooit geweest.

3.6.3 Informatieveiligheid

Gemeenten zijn, net als andere (overheids-)organisaties, kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening en vooral het veilig/beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening en het beheer van persoonsgegevens. Als de overheid de digitale beveiliging hiervan niet voldoende kan borgen, is het vertrouwen in de overheid in het geding. Ook kan het de fysieke veiligheid van burgers en organisaties in gevaar brengen; bijvoorbeeld als besturingssystemen van sluizen, bruggen of tunnels gehackt worden.

Huidige situatie

We maken steeds meer en steeds vaker gebruik van geautomatiseerde systemen. Ook is er sprake van toeneemende (digitale) informatie-uitwisseling tussen overheidsorganisaties onderling en met burgers en bedrijven door ontwikkelingen zoals internet, e-government en telewerken. We moeten hierbij rekening houden met de privacyregels. Burgers, bedrijven, instellingen moeten de overheid kunnen vertrouwen en hebben er recht op te weten wie welke gegevens verzamelt en waarvoor deze gebruikt worden. Het is daarom van groot belang dat gegevens alleen onder strikte voorwaarden gebruikt worden.

Aanpak

Hiervoor hanteert de gemeente Hellendoorn een 'Algemeen informatiebeveiligingsbeleid'. Hierbij wordt ingegaan op de visie van informatiebeveiliging binnen de gemeente Hellendoorn. Er wordt vastgesteld wat het minimale organisatie brede informatiebeveiligingsniveau hoort te zijn. Ook worden de beleidsuitgangspunten geschetst die ervoor moeten zorgen dat binnen de gemeente Hellendoorn de (digitale) informatie voldoende beveiligd is en dat verantwoord wordt omgegaan met die informatie.

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente is van toepassing op:

- de fysieke beveiliging van gebouwen;
- de inrichting van de organisatie;
- alle informatiesystemen, zowel handmatig als geautomatiseerd;
- de opslag, de invoer, het gebruik en de vernietiging van informatie;
- het beheer van de informatie, de systemen en de infrastructuur.

Beveiligingsmaatregelen kunnen dus liggen op het fysieke vlak (zoals muren, deuren, sloten en noodstroomvoorziening), op het logische vlak (zoals password-systemen, encryptie, digitale gegevensuitwisseling en digitale handtekeningen) en op organisatorisch vlak (zoals functiescheiding, controle en audit).

3.6.4 Georganiseerde criminaliteit

De overheid heeft hoge prioriteit gegeven aan de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. Zij richt zich hierbij op de versterking van de bestuurlijke en preventieve aanpak, de strafrechtelijk-repressieve aanpak en de internationale samenwerking in de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. De aanpak van georganiseerde criminaliteit is uitgebreid met de terreinen vastgoed, aanbesteding en omgevingsvergunningen. Om de versterking van de bestuurlijke aanpak op lokaal niveau te faciliteren, is in februari 2008 het actieprogramma Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit opgesteld in overleg met de VNG. In het programma 'Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit' gaat het Rijk uit van de vorming van Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) ter bestrijding van de georganiseerde misdaad. Doelstelling van de RIEC's is de gemeenten te ondersteunen en te faciliteren ten behoeve van een betere bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Voor meer informatie over het RIEC, zie ook de ontwikkelingen in en rondom het veiligheidsdomein.

Huidige situatie en aanpak

De gemeente Hellendoorn kan gebruik maken van het RIEC Oost Nederland. Onderdeel van het RIEC is het ondersteunen van de gemeenten bij de toepassing van de Wet BIBOB, welke sinds 1 juni 2003 van kracht is en waarvan de gewijzigde Beleidslijn onlangs nog is vastgesteld. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat de horecabranche (horeca en seksinrichtingen) veelvuldig wordt ingezet voor criminele activiteiten.

3.7. Jaarcijfers Politie

Jaarlijks wordt door de politie een overzicht gepresenteerd van criminaliteitscijfers, ophelderingspercentages en de reactietijd op prio-1 meldingen (112) voor de gemeente Hellendoorn. Hiermee wordt het niveau van veiligheid zoveel mogelijk in objectieve maatstaven weergegeven, naast het feit dat de uitvoering van het veiligheidsbeleid ook sterk beïnvloed wordt door de actualiteit.

Tabel 1. Jaarcijfers Bron: politie, BVH.

Gemeente Hellendoorn	2010-2012 gemiddeld	2012	2013	2012-2013 verschil
Algemeen				
Gepleegde misdrijven	1.139	1.132	958	-174
Opgenomen aangiften van misdrijven	945	958	840	-118
Opgehelderde misdrijven	291	300	226	-74
Ophelderingspercentage	25,5%	26,5%	23,6%	
Verdachten	206	269	176	-93
Diefstal/inbraak woning				
Gepleegde misdrijven	71	65	58	-7
waarvan pogingen (in aantallen)	13	15	11	-4
waarvan pogingen (in procenten)	18,3%	23,1%	19,0%	
Opgehelderde misdrijven	7	8	4	-4
Ophelderingspercentage	9,9%	12,3%	6,9%	
Verdachten	5	13	4	-9
Overvallen				
Gepleegde misdrijven	2	3	0	-3
Opgehelderde misdrijven	1	4	1	-3
Ophelderingspercentage	50,0%	133,3%	-	
Verdachten	2	5	2	-3
Straatroof				
Gepleegde misdrijven	1	1	0	-1
Opgehelderde misdrijven	0	0	0	0
Ophelderingspercentage	0,0%	0,0%	-	
Verdachten	0	0	0	0
Geweldsmisdrijven				
Gepleegde misdrijven	95	90	83	-7
Opgehelderde misdrijven	77	78	54	-24
Ophelderingspercentage	81,1%	86,7%	65,1%	
Verdachten	62	76	41	-35
Huiselijk geweld				
Gepleegde misdrijven (totaal)	42	35	33	-2
Gepleegde misdrijven (ambtshalve)	16	17	8	-9
Opgenomen aangiften (totaal)	26	17	25	8
Overige criminaliteit (misdrijven)				
Diefstal van motorvoertuigen	6	5	1	-4
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	40	23	36	13
Diefstal van (brom-, snor-)fiets	136	129	139	10
Zakkenrollerij	18	23	23	0
Zedenmisdrijven	13	16	4	-12
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	209	212	154	-58
Jeugd				
Overlast jeugd	107	102	112	10
Verkeer				
Verkeersongevallen (totaal)	348	350	357	7
Verkeersongevallen met letsel	54	51	51	0
Prioriteit 1 meldingen				
Aantal meldingen		219	220	1
Aantal meldingen <15 min. ter plaatse		174	182	8
Percentage meldingen <15 min. ter plaatse		79%	83%	

3.8 Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor is een terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. Ook wordt er aandacht besteed aan overlast in de buurt, respectloos gedrag, preventiemaatregelen, het functioneren van de politie en het gemeentelijke veiligheidsbeleid. De Veiligheidsmonitor is een belangrijk hulpmiddel voor het optimaliseren van het veiligheidsbeleid. De uitvoering van de Veiligheidsmonitor gebeurt jaarlijks op landelijk niveau, maar kan ook naar behoefte door de gemeente op lokaal niveau worden afgenomen. De gemeente Hellendoorn neemt iedere vier jaar deel aan het onderzoek.

Het is de bedoeling om zo actueel als mogelijk gebruik te maken van de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor. Echter, voor de gemeente Hellendoorn is de Veiligheidsmonitor in 2012 voor het laatst afgenomen. Normaliter vindt deelname aan de Veiligheidsmonitor om de vier jaar plaats. Dit betekent dat een nieuw onderzoek gepland staat voor het najaar van 2015 (gereed maart 2016). De uitkomsten daarvan kunnen meegenomen worden in het ontwikkelen van nieuw beleid voor de periode 2019-2022. Naast de Veiligheidsmonitor wordt, vooral ten behoeve van het ontwikkelen van een actieplan, ook gebruik gemaakt van de gebiedsscans, opgemaakt door de politie. In de tweejaarlijkse actieplannen kan eventueel sneller worden ingespeeld op de uitkomsten van de veiligheidsmonitor.

In het onderzoek van 2012 scoorde het aspect veiligheid een 7,2 als rapportcijfer. Andere veiligheidsaspecten en hun schaalscores (schaal 1 tot 10, hoe hoger de score op deze schaal, hoe meer men overlast, bedreiging, verloedering, onveiligheid etc. ervaart) waren:

- Sociale overlast 1,1
(zoals dronken mensen op straat, mensen worden op straat lastiggevallen, drugsoverlast, overlast door groepen jongeren)
- Bedreiging 0,6
(zoals mensen worden op straat lastiggevallen, straatroof, drugsoverlast, overlast door groepen jongeren, gewelddelicten, bedreiging, vrouwen en meisjes worden nagefloten, jeugdcriminaliteit)
- Overlast vermogensdelicten 1,5
(zoals fietsendiefstal, diefstal uit auto's, beschadiging aan/diefstal vanaf auto's, inbraak in woningen)
- Verkeersoverlast 3,0
(zoals agressief verkeersgedrag, geluidsoverlast door verkeer, te hard rijden, parkeeroverlast)
- Overige overlast 1,0
(zoals overlast door omwonenden, andere vormen van geluidsoverlast, overlast van zwervers/daklozen, overlast door horeca)
- Onveiligheidsgevoel 2,6
(zoals "Voelt u zich wel eens onveilig?" en "Komt het wel eens voor dat u omrijdt of omloopt om onveilige plekken te vermijden?")
- Onveilige plekken 1,2
(zoals rondom uitgaansgelegenheden op plekken waar jongeren rondhangen, in centrum van woongemeente, in winkelcentrum/gebied in eigen buurt, in openbaar vervoer, bij treinstation, in eigen huis)

3.9 Leefbaarheidsonderzoek

De gemeente Hellendoorn en de Woningstichting Hellendoorn laten periodiek een leefbaarheidsonderzoek uitvoeren om een vinger aan de pols te houden. Beide organisaties zijn, met ondersteuning van onder andere Stichting De Welle, actief op het gebied van gebiedsgericht werken en allerlei vormen van burger- en overheidsparticipatie. Om dat goed te kunnen doen, is het nodig over representatieve en bruikbare informatie te beschikken van de verschillende wijken. Naast vragen over leefbaarheid behandelt de vragenlijst ook onderwerpen op het gebied van veiligheid, zoals overlastbeleving, criminaliteit en veiligheidsgevoel.

In het onderzoek van 2013 krijgt de Gemeente Hellendoorn een totaalcijfer van 7,8 van haar inwoners als het gaat om de beleving van de directe leefomgeving. Landelijk is het gemiddelde een 7,5.

In De Blokken, een wijk die de afgelopen jaren een ingrijpende renovatie en herinrichting heeft ondergaan, is de tevredenheid van bewoners opvallend gestegen: de bewoners waarderen hun wijk over bijna de hele linie met een aantal procentpunten hoger dan bij de vorige meting. Dit tot tevredenheid van de gemeente en de woningstichting, die hier samen veel in hebben geïnvesteerd.

Ook de beoordelingen van de bewoners van het centrum van Nijverdal en van het centrum van Hellendoorn over hun eigen leefomgeving zijn positiever geworden: respectievelijk gestegen van een 7,6 naar een 7,8 (Nijverdal) en van 7,5 naar een 7,9 (Hellendoorn).

Inwoners van de gemeente Hellendoorn voelen zich vooral zeer thuis in hun buurt (8,1) en ervaren weinig overlast van activiteiten en evenementen (8,4). Dat zijn de hoogste scores. De laagste waardering (5,4) is er voor het openbaar vervoer, vooral in de kleinere kernen.

Overige rapportcijfers in het licht van veiligheidsaspecten zijn :

- Overlast van personen 7,4
- Overlast van vervuiling 7,0
- Overlast van activiteiten 8,4
- Verkeersoverlast 7,0
- Criminaliteit 7,8

Het algemeen veiligheidsgevoel kreeg een rapportcijfer 7,9.

Hoewel de cijfers op het gebied van veiligheid licht gedaald zijn ten opzichte van 2007, scoort de gemeente Hellendoorn in het leefbaarheidsonderzoek zowel qua criminaliteit als qua veiligheidsgevoel nog steeds hoger dan het landelijk gemiddelde. Het merendeel van de wijken krijgt voor beide aspecten een cijfer dat vergelijkbaar is met het gemiddelde voor de gemeente. Groot Lochter is de enige wijk die op beide aspecten beneden gemiddeld scoort. Daarle krijgt alleen voor de criminaliteit een cijfer dat lager is dan het gemeentelijk gemiddelde. Kruidenwijk West krijgt als enige op beide aspecten een bovengemiddeld cijfer. Daarnaast zijn er vier gebieden die op één veiligheidsaspect bovengemiddeld scoren, dat zijn De Höfte, De Zuid Es & De Noord Es, Haarle en Daarlerveen.

De totale uitslag is positief, maar natuurlijk zijn er altijd punten voor verbetering. De uitkomsten van het onderzoek zullen worden besproken met de verschillende vertegenwoordigers van de dorpen en wijken. Sommige uitkomsten vragen om verdere analyse. Andere punten zijn wellicht aanleiding voor gericht overleg met bewoners of voor uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten. In alle gevallen geldt dat de inbreng van bewoners daarbij cruciaal is. Zowel voor de ideeënvorming als wellicht bij de uitvoering, in overeenstemming met de uitgangspunten van gebiedsgericht werken en (overheids)participatie.

3.10 Cameratoezicht

In het bijzonder naar aanleiding van jeugdoverlast en fietsendiefstallen hangen er op dit moment twee (tijdelijke) camera's in de gemeente Hellendoorn. Verder hebben de eerste maanden van 2014 drie camera's bij het station gehangen. De camera's zijn een preventief middel om de veiligheid in het publieke domein te beheersen, om de subjectieve en objectieve veiligheid te vergroten en ze worden ingezet om te handhaven. De camera's helpen de politie in het uitvoeren van hun taken. Tot op heden is cameratoezicht alleen toegepast in een overlastsituatie (jeugd) op het Componistenplein in Groot Lochter en bij het NS-station (fietsendiefstal) voor een vooraf bepaalde periode. Tot op heden blijkt de aanwezigheid van camera's een positief effect te

hebben, waarmee de overlast van de jeugd en diefstal van fietsen wordt teruggedrongen en het veiligheidsgevoel van inwoners wordt verhoogd.

De camera's hangen daar op grond van artikel 151c van de Gemeentewet. De gemeenteraad (in de APV art. 2:77) heeft de burgemeester de bevoegdheid verleend om, in overeenstemming met artikel 151c van de Gemeentewet, te kunnen besluiten tot plaatsen van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Daarnaast wordt de komende jaren actief met de politie overlegd over locaties voor tijdelijke en eventueel vaste camera's. Daarbij wordt in eerste instantie gedacht aan de stationsomgeving. Dit in verband met de overlast door fietsendiefstal. Permanent cameratoezicht kan alleen na instemming van de gemeenteraad.

4 Prioriteiten en actieplan

4.1 Inleiding

In het verlengde van het veiligheidsbeeld worden prioriteiten bepaald en actieplannen opgesteld voor de komende jaren. Dit biedt houvast voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid, maar daarnaast zal de uitvoering ook sterk beïnvloed worden door de actualiteit en de ontwikkelingen in en rond het veiligheidsdomein.

4.2 Prioriteiten 2015-2018

In het najaar van 2013 is de raad nader geïnformeerd over de prioriteiten voor 2014 zoals deze in het jaarplan van de politie (basisteam West, politiedistrict Twente) zijn benoemd. In het vervolg daarop worden, gelet op het veiligheidsbeeld en de stand van zaken in het veiligheidsdomein, de volgende prioriteiten voor de jaren 2015-2018 gezien als hoofdthema's waaraan gewerkt zal worden.

- **Woninginbraken**

Ondanks preventieve maatregelen (voorlichting enz.) en een afname van het aantal woninginbraken in de laatste jaren, laat het aantal woninginbraken in onze gemeente in de eerste helft van dit jaar weer een stijgende lijn zien. Er wordt door de politie in de regel repressief opgetreden bij woninginbraken. Dit gebeurt in basisteamverband in samenwerking met het woninginbrakenteam. Daarnaast wordt, onder regie van de gemeente, preventief met burgers gecommuniceerd. De politie probeert door voortdurende analyse van de locaties en de gebruikte werkwijzen een beeld te krijgen van de daders of dadergroepen.

- **Overlastgevende jeugdgroepen**

In onze gemeente zijn twee hinderlijke en één overlastgevende jeugdgroep actief (de indeling en 'classificatie' gebeurt volgens de shortlistmethodiek, zie de bijlagen voor meer informatie). In de gezagsdriehoek zijn de jeugdgroepen vervolgens geprioriteerd, zodat hier (integraal) extra inzet op gepleegd kan worden. De inzet van (tijdelijk) cameratoezicht heeft goede ervaringen opgeleverd en is in de aanpak duidelijk in beeld. Jeugd komt veelal samen op hangplekken zoals parkjes, winkelcentrum en schoolpleinen. Jeugdoverlast, met de bijbehorende lawaaioverlast en rotzooi, is een grote bron van ergernis voor de inwoners. Daarnaast kan het gedrag van jeugd (luidruchtigheid, uitjouwen) intimiderend overkomen.

- **Alcohol-, drugsoverlast en strafbaar gebruik van sociale media onder jongeren**

Het toenemende gebruik van (sterk) alcoholhoudende drank en drugs baart ons en de politie grote zorgen. Het alcohol- en/of middelengebruik is mede veroorzaker van het overlastgevende gedrag van de jeugd. Het overmatig gebruik van alcohol en drugs onder de jeugd wordt integraal aangepakt (zie veiligheidsbeeld in hoofdstuk 3).

Bepaald gebruik van sociale media, naast het digitale pesten (cyberpesten), waaronder bedreigingen, 'sexting' en 'grooming', kan als strafbaar feit worden aangemerkt. Deze laatste vormen een steeds groter probleem in de sociale contacten tussen jongeren. De strafbare feiten op internet zijn moeilijker te herkennen en vaak minder zichtbaar voor de buitenwereld. De signalen over het verkeerd gebruik van sociale media nemen toe, vooral onder jongeren. Ook de ernst van de overtredingen neemt toe.

- **Huiselijk geweld**

Een aantal jaren geleden is huiselijk geweld regionaal benoemd als speerpunt en sindsdien kan het ambtshalve vervolgd worden. Er is veel media-aandacht voor geweest, wat drempelverlagend heeft gewerkt. Het gevolg is dat meer zaken zichtbaar geworden zijn. Huiselijk geweld heeft een grote impact op het gezin(ssysteem) en dient met voorrang te worden behandeld. Onder meer de lokale zorg- en veiligheidsstructuren zijn daarbij in beeld.

- **Verkeer**

Ook in onze gemeente is het de schoolgaande jeugd die zorgt voor veel verkeershinder door met drie of meer naast elkaar te fietsen van en naar school, geen verlichting te voeren of links te rijden. Daarnaast zorgen wegwerkzaamheden in de gemeente ervoor dat sommige inwoners (met een te hoge snelheid) gebruik maken van sluiptwegen. De verschillende (geplande en ongeplande) verkeerscontroles in het hele basisteam leveren ook relevante informatie op m.b.t. criminaliteit (dat door het gebied gaat of het gebied in komt).

- **Fietsendiefstal**

Het aantal fietsendiefstallen laat de afgelopen jaren landelijk een stijgende trend zien. Dit is ook het geval in onze gemeente. Er wordt door de politie repressief en preventief opgetreden tegen fietsendiefstal. Naast surveillance zet zij middelen in zoals de lokfiets om daders aan te houden en een 'tag-reader' om fietsen op te sporen. Het aantal fietsendiefstallen lijkt, mede door de inzet van camera's op het NS-station, sterk te dalen. De inzet van (tijdelijk) cameratoezicht heeft goede ervaringen opgeleverd en blijft in de aanpak duidelijk in beeld. We willen onze capaciteit en technische mogelijkheden blijven inzetten om deze vorm van criminaliteit verder te laten dalen.

4.3 Actieplannen

In de actieplannen voor de jaren 2015-2016 en 2017-2018 worden op basis van onder meer het collegeprogramma, landelijke, regionale en lokale prioriteiten, het lokale veiligheidsbeeld, de inbreng van inwoners, bedrijven en instellingen, maar zeker ook de actualiteit, concrete activiteiten en maatregelen (inclusief de borging daarvan) vastgelegd om daarmee de uitvoering van beleid op de lokale prioriteiten concrete richting te geven.

Verder wordt bij het opstellen van het actieplan gebruik gemaakt van veiligheidsrapportages en -monitoren, gebiedsscans en het politiejaarplan. Daarom geldt ook dat het actieplan, waar nodig op basis van de actualiteit, in nauw overleg met de partners kan worden bijgesteld.

Een actieplan moet kunnen rekenen op draagvlak onder de kernpartners, zoals in het bijzonder de politie en het Openbaar Ministerie, maar onder meer ook de Wmo-raad, de Woningstichting, de Welzijnsstichting, inwoners en ondernemers. Het eerste actieplan zal eind 2014 worden vastgesteld door het college en ter kennisname worden doorgeleid naar de raad.

5 Communicatie

Veiligheid is de laatste jaren meer en meer een 'hot issue' geworden, waarvan de beleving (wel of niet veilig) niet synchroon lijkt te lopen met de feiten (meer of minder ongevallen, rampen, etc.). Dit maakt een goede en tijdige communicatie over specifieke risico's en maatregelen belangrijk. Verder kan een gemeente vanuit haar veiligheidsbeleid behoefte hebben of de noodzaak voelen met verschillende doelgroepen te communiceren over (de aanpak van) veiligheidsrisico's. Bijvoorbeeld omdat zij strenger gaat handhaven, er zich een opvallende stijging voordoet van bepaalde criminaliteit, er een nieuw industrieterrein komt of een bepaald bedrijf risicovoller gaat produceren.

We beschouwen de communicatie over het veiligheidsbeleid als een voortdurend proces en niet als éénmalige activiteit. De communicatieactiviteiten (zoals voorlichting) staan niet op zich, maar zijn ingebed in een reeks van acties. Zo wordt het communicatieproces vanaf het begin al 'ingebakken' bij het gemeentelijke veiligheidsbeleid.

Hoofddoel van de communicatie is onze inwoners handvatten te geven om hun eigen veiligheid te kunnen bevorderen. Daarnaast moeten ze op de hoogte zijn van een aantal regels waarmee ze in de praktijk te maken kunnen krijgen. Vorm en inhoud van de communicatie zijn afhankelijk van de thema's die worden aangesneden en van de verschillende doelgroepen. Naast onze inwoners zijn dat ook onze partners op het gebied van veiligheid.

Voor communicatie staan onder meer de volgende middelen ter beschikking:

- versturen van een brief en/of nieuwsbrieven;
- internetsite van de gemeente;
- organiseren persgesprek en/of uitgeven persberichten;
- advertentiepagina in Hellendoorn Journaal;
- een Twitter- en Facebookaccount;
- organiseren van (wijk)informatiebijeenkomsten.

6 Middelen en formatie

De middelen voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid zijn intern verdeeld over de budgetten integrale veiligheid, rampenbestrijding, procescoördinatie en handhaving.

Voor het programmamanagement van sec integrale veiligheid en de uitvoering van concrete projecten is binnen de gemeentelijke organisatie capaciteit beschikbaar. Dit betreft de functies van ambtenaar integrale veiligheidszorg en van de ambtenaar openbare orde en veiligheid en rampenbestrijding. Er worden ook veiligheidstaken uitgevoerd door de ambtenaar die belast is met procescoördinatie huiselijk geweld/multiproblematiek. Verder worden er taken met betrekking tot (externe) veiligheid uitgevoerd bij het team Vergunningen, toezicht en milieu.

Het convenant intergemeentelijke samenwerking heeft er zorg voor gedragen dat, met betrekking tot de uitvoering en organisatie van crisisbeheersing, regionale afstemming vanzelfsprekend is geworden. Enerzijds kost deze afstemming capaciteit (0,2 fte), om ervoor te zorgen dat de gemeente Hellendoorn een regionale inbreng (taken en verantwoordelijkheden) heeft, anderzijds levert dit ook voordeel op omdat andere taken regionaal worden uitgewerkt. Zo is de teamleider een regionale functie geworden, bestaat het lokale crisismanagementteam niet meer en als er lokaal niet genoeg capaciteit is, dan wordt dit aangevuld met collega's uit de regio. Verder levert de gemeente Hellendoorn een bijdrage met de inzet van een tiental medewerkers die regionale functies bekleden, waardoor zij tijdens een crisis/ramp in een andere Twentse gemeente en/of bij de meldkamer kunnen worden ingezet.

De inspanningen die gedaan moeten worden om te komen tot een actieplan bestaan vooral uit tijd. Mensuren die in de gemeentelijke organisatie in de reguliere begroting zijn opgenomen. Bij de medewerkers van externe partners is en zal medewerking worden gevraagd op basis van betrokkenheid en professionele inbreng. Voor het uitvoeren van het veiligheidsbeleid en de deelname in de regionale crisisorganisatie is jaarlijks in de begroting een totaalbedrag van € 34.611,- gereserveerd. Op basis van het actieplan dat voortvloeit uit het veiligheidsbeleid, ontstaat meer inzicht in de benodigde middelen die per prioriteit benodigd zijn. Per onderdeel en bij afzonderlijke projecten zal bekeken worden of extra middelen (danwel capaciteit) nodig zijn en, zo nodig, aan het college en/of de raad voorgelegd worden.

Bijlage 1

Uitleg bij artikel 172 Gemeentewet

Bron: pocketuitgave Nederlands Genootschap van Burgemeesters

Artikel 172 Gemeentewet

1. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde.
2. De burgemeester is bevoegd overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Hij bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie.
3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.

Lid 1 van Artikel 172 belast de burgemeester met de handhaving van de openbare orde onder gewone omstandigheden. Hoewel het hier gaat om taken die aan het eenhoofdige bestuursorgaan burgemeester zijn toebedeeld, heeft ook de gemeenteraad taken op openbare orde en veiligheidsgebied. Zo is het de raad die verordeningen kan opstellen die zien op de openbare orde en veiligheid en kan de raad algemene regels opstellen voor de uitoefening van de bevoegdheden van de burgemeester. Het is echter niet wenselijk dat de raad daarmee de mogelijkheden voor de burgemeester om op te kunnen treden beperkt. In geval van attributie van bevoegdheden is het overigens ook niet mogelijk. In alle gevallen geldt dat de burgemeester als eenhoofdige bestuursorgaan zelf moet kunnen beslissen, als de situatie om snel handelen vraagt. En vervolgens is de burgemeester verantwoording verschuldigd aan de raad over het door hem gevoerde (openbare orde en veiligheids)beleid.

Lid 2 van artikel 172 bepaalt dat de burgemeester overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, kan beletten en beëindigen. Het gaat hier om de naleving van bestaande wettelijke voorschriften waarbij de niet-naleving ervan leidt tot openbare ordeverstoring. Dit is feitelijk een vorm van bestuursdwang, maar dan zonder de voorwaarden uit de Algemene wet bestuursrecht. Lid 2 kan worden toegepast, ook als op een andere wijze de openbare orde kan worden gehandhaafd, bijvoorbeeld door bestuursrechtelijk of strafrechtelijk optreden.

Het derde lid van artikel 172 verschaft de burgemeester de zogenaamde 'lichte bevelsbevoegdheid'. De burgemeester is bevoegd bij (dreigende) verstoring van de openbare orde alle bevelen te geven die zij noodzakelijk acht voor de handhaving van de openbare orde. Deze bepaling is er gekomen voor situaties - waarbij er geen sprake is van overtredingen, omdat wettelijke voorschriften ontbreken - maar de burgemeester het nodig acht om in te grijpen. In deze situaties moet er acuut gevaar zijn voor de openbare orde. Als er wel wettelijke voorschrift en (wetgeving, APV) zijn, dan gaan die boven de toepassing van het derde lid. De lichte bevelsbevoegdheid wordt dus gebruikt wanneer geschreven normen (zie lid 2) ontbreken. De burgemeester kan dan zelf een voorschrift opstellen gericht op één of meer personen die de openbare orde (dreigen te) verstoren. Overtreding van dit voorschrift is strafbaar, volgens artikel 184 Wetboek van strafrecht. Het derde lid wordt vooral gebruikt voor het opleggen van bijvoorbeeld verblijfsontzeggingen en gebiedsverboden wanneer deze niet in de APV zijn geregeld, maar de toepassingsmogelijkheden zijn ruimer dan dergelijke ontzeggingen en verboden. Als de APV wel bepalingen bevat, dan zal de burgemeester daarvan gebruik moeten maken en is toepassing van de lichte bevelsbevoegdheid niet mogelijk (subsidiariteitsbeginsel). Ook geldt dat de burgemeester de bevoegdheid slechts kan inzetten

Bijlage 2

Partners en ontwikkelingen in en rond het veiligheidsdomein

Er zijn diverse landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen in en rond het veiligheidsdomein die direct of indirect van invloed kunnen zijn op het veiligheidsbeleid en/of de uitvoering daarvan.

Hierna worden de volgende onderwerpen nader omschreven:

- Nationale Politie en opschaling van het Openbaar Ministerie
- ZSM-tafels
- Veiligheidshuis Twente
- Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland
- Veiligheidsregio Twente
- Toezicht en handhaving in de openbare ruimte
- Wet Bibob
- Wet Tijdelijk Huisverbod
- Protocol maatschappelijke onrust
- Wet bopz
- Opiumwet, Damoclesbeleid
- Shortlistmethodiek problematische jeugdgroepen
- Code Rood
- Justitieel Overleg Risicjongeren
- Burgernet
- Veilige Publieke Taak
- Slachtofferhulp Nederland
- Verbinding met het sociale domein
- Jeugd en veiligheid (o.a. herziening kinderbeschermingsmaatregelen en zorgmeldingen)
- (Psychisch) kwetsbare burgers
- Wet publieke gezondheid
- Nieuwe wet- en regelgeving (aanstaande)

Nationale Politie en opschaling van het Openbaar Ministerie

Per 1 januari 2013 is de Nationale Politie een feit geworden. De regionale korpsen zijn opgegaan in grotere eenheden die aangestuurd worden door de landelijke korpsleiding. De regio Twente is in politietermen een district geworden en maakt deel uit van de politie-eenheid Oost Nederland, bestaande uit in totaal vijf districten. De eenheid omvat 81 gemeenten.

De indeling van de politie, het Openbaar Ministerie en de rechtspraak worden op elkaar aangesloten. De landelijke gerechtelijke kaart ziet er als volgt uit: 11 rechtbanken, 10 arrondissementen, 4 ressorten (voor het behandelen van strafzaken in hoger beroep) en 32 zittingsplaatsen. Het arrondissement Oost Nederland omvat de locaties Almelo, Arnhem, Zutphen en Zwolle.

De politie en het Openbaar Ministerie zijn per 2013 dus op grotere schaal georganiseerd. Anders dan in het vorige bestel, heeft de minister zodanige bevoegdheden dat hij direct kan sturen op het beheer en de taakuitvoering van de politie. Burgemeesters hebben echter de regierol ten aanzien van het lokale veiligheidsbeleid. De burgemeester heeft het gezag over de openbare orde en hulpverlening. De officier van justitie heeft het gezag over de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. In de lokale gezagsdriehoek sturen de burgemeester en de officier van justitie op de inzet van de politie. Door de komst van de Nationale Politie is het

Regionaal College (burgemeesters van de 14 Twentse gemeenten, Openbaar Ministerie en politiechef) verdwenen. Hiervoor in de plaats is het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO) ingericht. Hiermee kan de jarenlange bestuurlijke samenwerking worden gecontinueerd.

Zie ook: www.om.nl

ZSM-tafels

Het Openbaar Ministerie heeft zogenoemde 'ZSM-tafels' (Zo Snel Mogelijk) geformeerd. ZSM is de werkwijze die het Openbaar Ministerie hanteert om tot snelle afhandeling van veelvoorkomende criminaliteit te komen. Na aanhouding van een verdachte wordt zo snel mogelijk een beslissing genomen over het afdoeningstraject. Aangehouden verdachten moeten door de politie worden aangemeld en de ZSM-tafel beslist wat er in het justitiële vervolgtraject moet gebeuren. De tafel is ruim bezet (alle dagen van 08.00 tot 22.00 uur) door vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, politie, reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming.

Zie ook: www.om.nl/onderwerpen/zsm

Veiligheidshuis Twente

Niet alleen zijn de gerechtelijke kaart en het politiebestedel gewijzigd. Ook de context van de Veiligheidshuizen is veranderd. De voorheen drie Veiligheidshuizen in Twente zijn getransformeerd tot één Veiligheidshuis Twente met drie zogenoemde 'werktafels' in Almelo, Hengelo en Enschede. De gemeente Hellendoorn is in de praktijk verbonden aan de 'werktafel' in Almelo. De doelstelling en werkwijze blijven in principe hetzelfde, waarbij wordt ingezet op de rol van het Veiligheidshuis; hulp in de uitvoering, verdere professionalisering en betere informatievoorziening. Hierbij gaat het om het verbinden van netwerken in strafrecht, veiligheid en zorg, om daarmee effectief te kunnen handelen bij individuen en groepen met een hoog risico op recidive en/of complexe problematiek (onder meer veelplegers, jeugdproblematiek, huiselijk geweld en nazorg ex-gedetineerden). Alle Twentse gemeenten hebben de mogelijkheid om aan te sluiten en diensten af te nemen van het Veiligheidshuis Twente.

Zie ook: www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis_twente

Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland

Na een pilotfase heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie besloten structureel 10 RIEC's in te richten. Het RIEC Oost Nederland is verbonden aan het werkgebied van de politie-eenheid Oost Nederland en is bedoeld om gemeenten en provincies te ondersteunen bij de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Elke RIEC is een vernieuwend, hoogwaardig en onmisbaar informatieknooppunt en -centrum, dat op districtelijke schaal bestuursrechtelijke interventies ten aanzien van georganiseerde misdaad ontwikkelt, faciliteert, ondersteunt en afstemt op de inzet van strafrechtelijke en fiscale instrumenten. Naast het vormen van een informatieknooppunt coördineert het centrum analyses die een beeld geven van de lokale verwevenheid tussen onder- en bovenwereld op het gebied van: drugs (hennepcultuur, coffeeshops etc.), prostitutie en mensenhandel, vastgoed gerelateerde criminaliteit, witwassen en andere financieel-economische criminaliteit. Hierbij werken gemeenten, Openbaar Ministerie, politie en opsporingsdiensten samen.

Zie ook: www.riec.nl/oostnederland

Veiligheidsregio Twente

De Veiligheidsregio Twente is een samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten gebaseerd op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en geeft uitvoering aan de taken en bevoegdheden van de Wet Veiligheidsregio's, inhoudende: brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), crisisbeheersing en rampenbestrijding. Vanaf 2013 is de brandweezorg regionaal georganiseerd onder de vlag van de Veiligheidsregio Twente. Binnen de beleidskaders van de Veiligheidsregio heeft de brandweer een eigen vierjarig beleidsplan gericht op één brandweerorganisatie in Twente. De Veiligheidsregio wil de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen verder versterken en heeft de taken en organisatie van de rampenbestrijdingsprocessen (bevolkingszorg) zo efficiënt en effectief mogelijk op Twentse schaal ingericht. Al deze processen raken het fysieke terrein van het veiligheidsbeleid.

Wel moet er continu antwoord worden gegeven op de vraag hoe we de relatie tussen Veiligheidsregio en de gemeenten optimaliseren zodat daadwerkelijk gefunctioneerd wordt als „verlengd lokaal bestuur”.

De 14 Twentse gemeenten geven gezamenlijk invulling aan één regionale gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie. Met de inrichting van deze organisatie is begin 2012 begonnen, met het benoemen en opleiden/trainen van functionarissen, onder de vlag van de Veiligheidsregio Twente. Doelstelling is een operationele crisisbeheersingsorganisatie voor ‘warme omstandigheden’. Ook de gemeente Hellendoorn draagt hier naar verhouding aan bij. Naast de bijdrage aan de crisisbeheersingsorganisatie van de Veiligheidsregio Twente onder ‘warme omstandigheden’ levert de gemeente Hellendoorn eveneens een bijdrage aan de organisatie van de Veiligheidsregio Twente onder ‘koude omstandigheden’. Concreet betekent dit dat er capaciteit (0,2 fte) wordt geleverd om ondersteuning te bieden op het gebied van ‘Beleid en Planvorming’ en ‘Opleiding, Training en Oefening’. In de praktijk betekent dit dat een beleidsadviseur openbare orde en veiligheid één dag in de week bij de Veiligheidsregio Twente werkt op basis van uitleen. In de bijlagen is het Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013 – 2015 te vinden.

Zie ook: www.vrtwente.nl

Toeziht en handhaving in de openbare ruimte

De laatste jaren is er landelijk veel veranderd als het gaat om handhavingstaken in de openbare ruimte zoals de invoering van de bestuurlijke boete en strafbeschikking, de domeinindeling van de buitengewone opsporingsambtenaar (boa) en de aanvullende bekwaamheidseisen voor domein 1 (openbare ruimte). Met deze ontwikkelingen heeft de gemeente ook te maken. Door bezuinigingen ontstaat veelal een handhavingstekort, terwijl de roep om meer veiligheid op straat alleen maar groter wordt. Tot slot is er sprake van een terugtrekkende politie die zich meer en meer bezig gaat houden met middelzware en zware criminaliteit en niet meer permanent met het optreden tegen de kleine (overlast)overtredingen die de leefbaarheid en veiligheid in de wijk moet verbeteren. Deze ontwikkelingen vragen om krachtenbundeling en een slimme, efficiënte wijze van toezicht en handhaving. Regionale samenwerking is daarbij een belangrijk middel waarmee een werkgroep, waaraan de gemeente Hellendoorn ook deelneemt, zich ook al druk bezighoudt.

Zie ook: www.rijksoverheid.nl

Wet Bibob

De Wet Bibob (Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur) geeft gemeenten de bevoegdheid om voor bepaalde branches vergunningen en subsidies te weigeren of in te trekken indien ernstig gevaar bestaat dat daarmee strafbare feiten zullen worden gepleegd of uit strafbare feiten verkregen voordelen zullen worden benut.

De Wet Bibob was al van toepassing op vergunningen voor evenementen, horeca, bordelen, coffeeshops en omgevingsvergunningen, onderdelen bouw en milieu. Per 1 juli 2013 is de reikwijdte van de wet verruimd. Daarmee hebben de gemeenten meer verantwoordelijkheid en vrijheid gekregen om maatwerk in de toepassing te bevorderen, omdat de lokale problematiek kan verschillen. De gemeente Hellendoorn kan gebruik maken van het RIEC Oost Nederland. Onderdeel van het RIEC is het ondersteunen van de gemeenten bij de toepassing van de Wet BIBOB, welke sinds 1 juni 2003 van kracht is en waarvan de Beleidslijn onlangs nog is gewijzigd is vastgesteld. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat de horecabranche (horeca en seksinrichtingen) veelvuldig wordt ingezet voor criminele activiteiten.

Voor de vaststelling van de mate van gevaar, kan het college van burgemeester en wethouders zich laten bijstaan door het Landelijk Bureau Bibob van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Alvorens een adviesaanvraag in te dienen bij het Bureau Bibob, dienen gemeenten wel zelf grondig vooronderzoek te verrichten.

Zie ook: www.rijksoverheid.nl

Wet Tijdelijk Huisverbod

Met ingang van 2009 is de Wet Tijdelijk Huisverbod in werking getreden. De wet maakt het mogelijk dat met gebruikmaking van het bestuursrecht een pleger van huiselijk geweld gedurende maximaal tien dagen de toegang tot zijn/haar woning ontzegd kan worden. Ook het contact met de achterblijver (en kinderen) wordt verboden. De maatregel biedt de mogelijkheid om in een noodsituatie te voorzien in een afkoelingsperiode waarbinnen de nodige hulpverlening op gang kan worden gebracht en escalatie kan worden voorkomen. Het tijdelijk huisverbod wordt opgelegd door de burgemeester en kan met maximaal 18 dagen worden verlengd. Ook zonder een strafbaar feit is het mogelijk om een huisverbod op te leggen. Er moet dan wel voldoende grond (dreiging) zijn. Voor het succesvol opleggen van een tijdelijk huisverbod werken een groot aantal partijen, zoals gemeente, politie en hulpverleningsinstanties, nauw met elkaar samen. De gemeente heeft de regie (procesmanagement) over het proces en de in te zetten hulpverlening.

Zie ook: www.huiselijkgeweld.nl

Protocol maatschappelijke onrust

Regelmatig doen zich in het land gebeurtenissen voor die verstrekende gevolgen voor de omgeving kunnen hebben. Dat kunnen gebeurtenissen zijn die zich binnen een bepaalde wijk of gemeente afspelen, maar ook gebeurtenissen buiten de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan vechtpartijen, (voetbal)rellen, familiedrama's, zedenzaken e.d. Maar ook vele lokale, "kleine" casussen van (dreigende) maatschappelijke onrust, die nooit het nieuws halen, kunnen lokaal leiden tot ongerustheid en emotionele reacties bij diverse groepen mensen. Als dan niet tijdig op signalen wordt geanticipeerd, kan een situatie van maatschappelijke onrust tot escalatie leiden.

Aan de hand van een protocol maatschappelijke onrust kunnen al in een vroeg stadium acties worden genomen om (dreigende) maatschappelijke onrust te voorkomen, dan wel de situatie te de-escaleren.

Onlangs is in Twente een werkgroep gestart tot het ontwikkelen van een gezamenlijk protocol maatschappelijke onrust. Ook de gemeente Hellendoorn participeert daarin. Het protocol moet gezien worden als een handreiking en biedt vooral in de beginperiode houvast om de aanpak om dreigend gebruik van geweld, ordeverstoringen en/of eigenrichting van burgers - als gevolg van het ontstaan van maatschappelijke onrust - te voorkomen c.q. de gevolgen van dergelijke onrust te beperken. De handreiking is dan ook een aanvulling op al bestaande specifieke afspraken en is een hulpmiddel om lokaal de juiste processen op te starten. Het gaat niet om een voorgeschreven procedure of een vast recept voor een gegarandeerd positief resultaat. Elke casus is uniek en vraagt een eigen benadering.

Wet bopz

De Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (bopz) geeft de procedures weer voor het (gedwongen) opnemen en behandelen van personen in psychiatrische ziekenhuizen: de voorlopige machtiging, de voorwaardelijke machtiging, de observatiemachtiging, de machtiging tot voortgezet verblijf, de machtiging op eigen verzoek en de in bewaringstelling op last van de burgemeester.

De taak van de burgemeester in de opnameprocedure is beperkt tot de afgifte van de last tot inbewaringstelling (IBS) bij acuut dreigend gevaar voor of door de patiënt en de procedure voor een rechterlijke machtiging niet kan worden afgewacht. Artikel 20 van de Bopz geeft de burgemeester de bevoegdheid de betrokkene in bewaring te stellen wanneer de betrokkene gevaar veroorzaakt, het ernstige vermoeden bestaat dat een stoornis van de geestvermogens de betrokkene het gevaar doet veroorzaken, het gevaar zo onmiddellijk dreigend is dat een voorlopige machtiging niet kan worden afgewacht en het gevaar niet op een andere manier kan worden afgewend. De burgemeester verleent de last tot inbewaringstelling op basis van een geneeskundige verklaring van een psychiater. De inbewaringstelling van de burgemeester is een tijdelijke maatregel. De rechter beslist of de door de burgemeester afgegeven IBS wordt voortgezet.

Er staat nieuwe wetgeving voor zorg en dwang op stapel. In plaats van de Wet Bopz komen er, als de Tweede Kamer instemt, twee afzonderlijke regelingen:

- de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg voor psychiatrische patiënten;
- de Wet Zorg en dwang voor mensen met een verstandelijke handicap of dementie.

De opsplitsing van de Wet Bopz in twee regelingen vergroot de rechtsbescherming van de cliënt. De psychische problemen van psychiatrische patiënten en verstandelijk gehandicapten of demente mensen verschillen. De twee groepen hebben eigen kenmerken en belangen. Met afzonderlijke regelingen sluit de wetgeving hier beter bij aan.

De hoofdpunten uit het wetsvoorstel verplichte GGZ zijn:

- Verplichte zorg dichtbij huis
- Nazorg wordt een verplicht onderdeel van de zorg op maat voor de cliënt. Als de cliënt niet kan terugvallen op hulp van een eigen netwerk, komt de gemeente in actie. Zij moet ondersteuning bieden op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Het wetsvoorstel Zorg en dwang richt zich op mensen met dementie of een verstandelijke beperking. Kern van het voorstel is dat onvrijwillige zorg mogelijk is als het gedrag van een cliënt leidt tot een ernstig nadeel voor zichzelf of anderen.

Het wetsvoorstel Zorg en dwang geldt ook voor mensen die thuis zorg krijgen. In de praktijk komt het al voor dat patiënten thuis beperkende maatregelen krijgen opgelegd. Hun deur gaat bijvoorbeeld 's nachts op slot om te voorkomen dat ze gaan zwerven. Voor mensen in zulke situaties komen er duidelijke behandelrichtlijnen. Zie ook: www.dwangindezorg.nl

Opiumwet, Damoclesbeleid

Artikel 13b van de Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om bestuursrechtelijk op te treden tegen drugshandel in de gemeente. Op welke wijze de burgemeester van deze handhavingsbevoegdheid gebruik wil maken, is vastgelegd in beleidsregels, het zogenaamde Damoclesbeleid. Dit beleid is eind 2013 door de burgemeester vastgesteld en in werking getreden.

Met het Damoclesbeleid kan de burgemeester optreden tegen drugshandel in/nabij een woning of lokaal in de gemeente, waaronder illegale drugsverkooppunten/coffeeshops en hennepkwekerijen. Het betreft een discretionaire bevoegdheid, wat betekent dat het toepassen van bestuursdwang voor de burgemeester geen verplichting is. In de beleidsregels is uitgewerkt in welke gevallen en op welke wijze de burgemeester van zijn handhavingsbevoegdheid gebruik wil maken. Daarbij is onderscheid gemaakt in de toepassing ten aanzien van harddrugs en softdrugs, als mede is rekening gehouden met de verschillen tussen woningen en lokalen. Ook de aard, de ernst en de mate van herhaling van de overtreding bepalen de (zwaarte in de) wijze van handhaven door de burgemeester.

Zie ook: www.burgemeesters.nl/bevoegdheden/damocles

Shortlistmethodiek problematische jeugdgroepen

Jeugdgroepen zijn van alle tijden en van alle culturen. Zo ook in de gemeente Hellendoorn. Het optrekken in groepen behoort immers tot het normale proces van opgroeien en volwassen worden. De meeste groepen zorgen niet voor problemen, maar een deel wel. Om deze problematische jeugdgroepen onder te verdelen, gebruikt de politie de zogenaamde shortlistmethodiek.

De shortlist is een methodiek die hulp biedt bij de aanpak van problematische jeugdgroepen. Met deze shortlistmethodiek of groepsaanpak is het mogelijk een inschatting te maken van de jeugdgroepen die overlast veroorzaken.

De methodiek deelt jeugdgroepen die voor problemen zorgen in drie categorieën in:

- Hinderlijke jeugdgroep
- Overlast gevende jeugdgroep
- Criminele jeugdgroep

Alle politieteams en veel gemeenten in Nederland maken gebruik van de shortlistmethodiek. Jeugdagenten vullen vragenlijsten in en aan de hand daarvan wordt de soort en het aantal jeugdgroepen in kaart gebracht. De aanpak van deze groepen gebeurt door het opstellen van een specifiek op de groep gericht integraal plan van aanpak, waarbij duidelijk wordt aangegeven wie waar verantwoordelijk voor is. Er wordt in de gezagsdriehoek geprioriteerd. Bij de aanpak zijn de gemeente, de politie, het Openbaar Ministerie (alleen bij criminele jeugdgroepen) en organisaties voor jeugd- en jongerenwerk betrokken. Afhankelijk van bestaande overlegvormen of de problematiek kunnen ook andere organisaties bij de aanpak betrokken zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan: de leerplichtambtenaar, Halt, Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming of onderwijsinstellingen.

Bij de aanpak van hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen voert de gemeente de overall regierol. Het Openbaar Ministerie voert ten aanzien van de criminele jeugdgroepen de regie ten aanzien van opsporing en vervolging.

Zie ook: www.beke.nl/bureau/shortlistmethodiek_of_groepsaanpak

Code Rood

In 2010 en kort daarna waren er in Twente meerdere zaken van huiselijk geweld met dodelijke afloop, waaronder een familiedrama. In 2011 is het Veiligheidshuis Twente aan de slag gegaan met de opdracht: "Kunnen familiedrama's worden voorkomen?" Na enige maanden van onderzoek en afstemming en participatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie ging in 2012 een pilot van een half jaar van start in onder meer de gemeente Enschede: Code Rood.

Na een verlenging van de pilot werd besloten, op basis van de gunstige resultaten, tot een structurele aanpak Code Rood. Vanuit het Veiligheidshuis Twente werd tevens besloten de aanpak met ingang van 2014 aan te bieden aan alle Twentse gemeenten.

Vanaf 2014 worden ook zaken van buiten Enschede in behandeling genomen. Waar daarvoor al wel adviesvragen beantwoord werden, worden nu ook de eerste zaken echt geagendeerd en besproken. Code Rood is net als de andere diensten die het Veiligheidshuis Twente aanbiedt een vorm van 'hulp in de uitvoering' voor de lokale veiligheids- en zorgstructuur. Deze laatste is dus altijd betrokken, zij brengen de casus in, nemen deel aan de overleggen en krijgen na stabilisatie van de situatie de casus ook weer terug. De overname van de procesregie is dus van tijdelijke aard.

De te behandelen casuïstiek moet vallen binnen de brede definities van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast moet het gaan om acute situaties die ernstig dreigen te escaleren of om gevallen van zogenoemde "intimate terrorism" Onder intimate terrorism wordt verstaan ernstige vormen van structureel huiselijk geweld waarbij de pleger het slachtoffer structureel fysiek en/of psychisch mishandelt, sociaal en economisch isoleert en een zodanige macht uitoefent dat het slachtoffer op geen enkele wijze in staat is zich daaraan te onttrekken. Uit onderzoek blijkt dat de laatste vorm zich grotendeels onttrekt aan het zicht van politie, justitie en hulpverlening.

Op basis van de ervaringen binnen de pilot is in Twente gekozen voor onderstaande vaste deelnemers aan het Code Rood overleg: gemeente, Veiligheidshuis, GZZ verslavingszorg, GGZ forensische psychiatrie, reguliere regionale GZZ psychotraumateam, Reclassering, Politie, Openbaar Ministerie, Bureau Jeugdzorg, Steunpunt Huiselijk Geweld/Algemeen Maatschappelijk Werk.

Code Rood casuïstiek heeft altijd te maken met openbare orde en veiligheid en valt daarom binnen het verant-

woordelijkheidsgebied van de burgemeester. In de praktijk betekent dit dat een casus alleen dan door Code Rood kan worden opgepakt wanneer dit met instemming van de lokale procesmanager en de burgemeester van de betrokken gemeente gebeurt. De lokale verantwoordelijke procesmanager zorgt ook voor de communicatie met de betrokken burgemeester.

Justitieel Overleg Risicjongeren

Het Veiligheidshuis Twente (stuurgroep) heeft in 2013 opdracht verstrekt tot het doen van een voorstel betreffende de inrichting van een pilot Justitieel Overleg Risicjongeren (JOR) voor heel Twente. Het JOR is een wekelijks overleg waarbij jongeren op verzoek van (partners uit) de lokale veiligheids- en zorgstructuur of van het Openbaar Ministerie, besproken kunnen worden in een setting waarbij altijd het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de politie, Bureau Jeugdzorg en Jeugdreclassering vertegenwoordigd zijn.

Doelstelling van het JOR is het verbinden van straf en zorg om daarmee te komen tot een persoonsgerichte aanpak waarin alle relevante achtergrond informatie over een jongere meegenomen kan worden. Het JOR Twente beoogt twee dingen:

- enerzijds biedt het een opschalingmogelijkheid voor de lokale veiligheids- en zorgstructuur, om zorgen over risicjongeren te kunnen delen met de strafketen en zo te kunnen werken aan een zo integraal mogelijke aanpak;
- anderzijds geeft het JOR de ZSM-tafel de mogelijkheid om zorg en straf aan elkaar te verbinden. Door een casus door te sturen naar de plek waar de straf- en zorgketen elkaar treffen kan zo een completer plan van aanpak gemaakt worden. Waarna de aanpak/begeleiding van de jongere lokaal geborgd kan worden.

Bovenstaande is beschreven vanuit de situatie van 2014. Met oog op de aanstaande transitie in vooral de Jeugdzorg zal er in 2015 naar de dan geldende afspraken gehandeld moeten gaan worden. Voor de pilot is echter nog de huidige situatie uitgangspunt van handelen.

Burgernet

De rol van de burger bij veiligheid verandert van een passieve naar een actieve rol. Bij rampen en crises zijn burgers vaak zelfredzamer dan overheden denken. Het versterken van deze zelfredzaamheid en ondersteunen van de minder zelfredzamen kan daardoor al leiden tot een gerichtere aanpak. Hetzelfde geldt voor de aanpak van criminaliteit. Veel burgers hebben zich aangemeld bij Burgernet of andere signaleringsvoorzieningen. Hiermee helpen ze niet alleen overheden, maar vooral ook elkaar, zoals bij de opsporing van vermiste personen.

Burgernet is een telefonisch netwerk van politie, gemeente en inwoners. Deelnemers aan Burgernet krijgen een bericht via hun telefoon als de politie op zoek is naar een vermiste persoon of een verdachte van een misdrijf. Indien iemand wordt gezien die aan het doorgegeven signalement voldoet, kan daarover direct met politie contact worden opgenomen. Dit kan met het gratis Burgernet telefoonnummer, dat direct uitkomt in de meldkamer van de politie.

In Twente zijn momenteel alle gemeenten op Burgernet aangesloten. Ook onze gemeente doet al vanaf het allereerste begin mee.

Zie ook: www.burgernet.nl

Veilige Publieke Taak

Meer dan de helft van medewerkers met een publieke taak krijgt geregeld te maken met agressie en geweld tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden. Binnen onze organisatie moet daarbij gedacht worden aan de burgemeester, wethouders, raadsleden en ambtenaren. Daarnaast kunnen ook andere werknemers met een publieke taak (onderwijzers, welzijnsmedewerkers, baliewerkers, politieagenten, boa's, etc.) te maken krijgen met agressie en geweld.

In Twente draait er in 2014 een project met betrekking tot dit onderwerp. Vooral nog doet de gemeente Hellendoorn daar niet aan mee. Omdat we het wel een belangrijk onderwerp vinden, is besloten te inventariseren welke actuele actiepunten er liggen voor verbetering van de interne veilige publieke taak. De inventarisatie heeft geleid tot een memo aan de directie over de op te pakken acties. Gesproken is over de verantwoordelijkheid van de gemeente Hellendoorn voor haar medewerkers als het gaat om de zorg voor een veilige werkplek in het Huis voor Cultuur en Bestuur en de andere locaties. Ook behoren hiertoe de publieke ruimtes in de gemeente waar wordt gewerkt, zoals in wijken, op de sportvelden en begraafplaatsen.

Momenteel is het aantal agressie incidenten relatief laag. Daarbij moet worden opgemerkt dat dit ook een grijs gebied betreft, bijvoorbeeld wanneer een incident heeft plaatsgevonden maar de medewerker zijn leidinggevende niet informeert of wanneer de leidinggevende geen nadere actie onderneemt.

Daarnaast is er eind 2013 een aantal camera's in het Huis voor Cultuur en Bestuur geplaatst. Deze zijn bedoeld voor:

- De bescherming van de veiligheid en gezondheid van een of meer natuurlijke personen;
- De beveiliging van toegang tot gebouwen en terreinen;
- De bewaking van zaken die zich in gebouwen of op terreinen bevinden;
- Het vastleggen van incidenten.

Verder is in 2013 geïnvesteerd in de CAT (Collega Assistentie Team) groep die wordt ingezet wanneer medewerkers op de panieknop drukken. Dit komt het veiligheidsgevoel erg ten goede.

In 2014 gaan we ons vooral richten op het afronden van het gemeentelijk beleid gericht op agressiebeheersing. De komende jaren zal daar uitvoering aan worden gegeven.

Tot slot vindt er in het kader van de regionale samenwerking 'Toezicht in de openbare ruimte' een onderzoek onder de boa's (domein 1) plaats naar agressie en geweld. Hieraan neemt de gemeente Hellendoorn wel deel. De resultaten van dit onderzoek worden in het tweede kwartaal van 2014 verwacht.

Zie ook: www.evpt.nl

Slachtofferhulp Nederland

Slachtofferhulp Nederland biedt emotionele, juridische en praktische hulp aan slachtoffers van een misdrijf, calamiteit of verkeersongeluk. Maar ook aan nabestaanden, getuigen en andere betrokkenen wordt hulp verleend. Het grootste deel van de hulpvraag komt binnen via de politie. Na aangifte geeft de politie de gegevens van het slachtoffer door aan Slachtofferhulp Nederland, tenzij het slachtoffer hiertegen bezwaar heeft. Vervolgens neemt Slachtofferhulp Nederland binnen twee werkdagen telefonisch contact op. Ook kunnen slachtoffers zichzelf aanmelden.

Slachtofferhulp Nederland helpt ook het slachtoffer indien deze schade willen verhalen op een dader. Verder kunnen slachtoffers aan de rechter, Officier van Justitie en verdachte vertellen over de gevolgen van een misdrijf. Dit kan via spreekrecht tijdens de rechtszitting of een schriftelijke slachtofferverklaring. Ook daarbij is Slachtofferhulp Nederland behulpzaam.

Zie ook: www.slachtofferhulp.nl

Verbinding met het sociale domein

Veiligheidsbeleid heeft zich ontwikkeld van een reeks reacties op incidenten tot een brede en meer samenhangende aanpak. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid. Veiligheidsbeleid is daarmee een college brede aangelegenheid geworden, vooral zorg maar ook bijvoorbeeld onderwijs en jeugdbeleid zijn hierbij betrokken beleidsvelden.

Er is een direct verband tussen het veiligheidsdomein en het zorgdomein. Vooral de decentralisaties bieden kansen en mogelijkheden om een effectiever veiligheidsbeleid te voeren.

De gemeente Hellendoorn staat, net als alle andere Nederlandse gemeenten, voor de belangrijke taak om uitvoering te geven aan drie grote decentralisaties binnen het sociaal domein. Het Rijk legt de komende jaren een fors aantal nieuwe taken op het gebied van jeugd, participatie en maatschappelijke ondersteuning bij de gemeente. De opdracht luidt: zorg voor doelmatige en betaalbare ondersteuning voor mensen met beperkingen en sociaal-maatschappelijke problemen.

Door de transities/transformaties op het gebied van werk (Participatiewet), maatschappelijke ondersteuning (Wmo), jeugd (Jeugdwet) en onderwijs (Passend Onderwijs) zijn gemeenten straks verantwoordelijk voor bijna de gehele maatschappelijke ondersteuning aan inwoners; jongeren, volwassenen en ouderen. De gemeenten krijgen door deze transities de kans een samenhangend stelsel van maatschappelijke ondersteuning in te richten voor alle leefgebieden van haar inwoners. Gezamenlijk vormen de transities een belangrijke impuls voor transformatie van het sociale domein. Er is gewerkt aan notitie 'Toegang, ondersteuning en uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg en Wmo 2015' en aan kadernota's over de Jeugdhulp en Wmo 2015-2019, in voorbereiding op het decentralisatiejaar 2015. Deze zijn inmiddels door de raad vastgesteld. Daarin liggen ook belangrijke knooppunten met het veiligheidsdomein, in het bijzonder onze lokale veiligheids- en zorgstructuur, waar onder meer gewerkt wordt met een multidisciplinair overleg (MDO), het jeugd- en jongerenoverleg (individueel niveau), het overleg jeugd & veiligheid (groepsaankpak) en de Zorgadviesteams (ZAT's).

[Jeugd en veiligheid \(o.a. herziening kinderbeschermingsmaatregelen en zorgmeldingen\)](#)

Jeugd en veiligheid maken onderdeel uit van het integraal veiligheidsbeleid. Het gaat om thema's zoals aanpak risicojeugd(groepen), aanpak veelplegers 18-, nazorg en resocialisatie ex-gedetineerde jongeren, nazorg jeugd gericht op strafrecht, alcohol- en drugspreventie, taakstraffen en maatregelen voor gedragsbeïnvloeding. Veiligheid begint bij voorkomen en dat geldt in het bijzonder voor de jeugd.

Preventieve voorwaarden zoals normbesef, sociale controle en een veilige omgeving om in op te groeien, vóórkomen latere uitval en problematiek. De aanwezigheid van goede beïnvloedingsmogelijkheden is essentieel, zowel als het gaat om de preventieve voorwaarden als de aanpak van diverse vormen van problematiek. Deze aanpak is divers binnen de Twentse gemeenten georganiseerd en daarbij zijn vaak vele partners betrokken. In dit kader valt te denken aan de Centra voor Jeugd Gezin en de lokale zorgstructuren waar onder andere afspraken met de politie over zijn gemaakt. In deze context is de gemeentelijke regie in belangrijke mate ketenregie. Gemeenten krijgen in het kader van de decentralisaties meer verantwoordelijkheid voor de zorg van hun inwoners. Bij een deel daarvan is niet alleen zorg nodig, maar tevens veiligheid. Hierbij valt te denken aan gezinnen en huishoudens waar huiselijk geweld aan de orde is, kinderen worden mishandeld, misbruikt of verwaarloosd of psychische problemen zich voordoen. Burgemeesters kunnen in dit soort gevallen ingrijpen op basis van de Wet Tijdelijk huisverbod en de Wet bopz.

Met de herziening van de kinderbeschermingsmaatregelen krijgen burgemeesters een positie binnen het huidige stelsel van kinderbescherming. Burgemeesters kunnen de Raad voor de Kinderbescherming verzoecken een maatregel tot verplichte opvoedingsondersteuning op te leggen. Het gaat dan om situaties waarin opvoedingsondersteuning voor de ontwikkeling van het kind noodzakelijk is, maar waarin deze niet vrijwillig wordt aanvaard. De verplichte opvoedingsondersteuning is een vorm van ondertoezichtstelling.

Zorgmeldingen, veelal door de politie afgegeven, worden vanaf 2015 (Jeugdwet) in ontvangst genomen door de gemeente. Nu gebeurt dat nog door Bureau Jeugdzorg. De gemeente reageert daarop. Dit organiseren zij zelf, via een lokaal werkende organisatie of in regionaal verband (AMHK: Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling). De politie is momenteel bezig de formulieren hiervoor te standaardiseren

welke via CORV (hiermee wordt de berichtenstroom gedigitaliseerd en gestandaardiseerd tussen partijen in de justitiële jeugdketen, waaronder de gemeente) zullen worden verstuurd.

(Psychisch) kwetsbare burgers

Gemeenten krijgen in het kader van de decentralisaties een grotere verantwoordelijkheid voor de zorg voor hun inwoners. Bij een deel daarvan is niet alleen zorg nodig, maar is tevens de thuissituatie niet veilig. Dat is het geval bij gezinnen en huishoudens waar – in welke vorm dan ook – huiselijk geweld aan de orde (en waar mogelijk kinderen lichamelijk of psychisch worden mishandeld, seksueel misbruikt of verwaarloosd). Dat is ook het geval bij slachtoffers van loverboys en mensenhandel. In alle gevallen gaat het over de meest kwetsbare burgers in onze samenleving.

Bovendien wordt de samenleving steeds meer geconfronteerd met een groep personen met ernstige psychische problemen. Daarbij zijn ze soms een (dreigend) gevaar voor zichzelf of voor anderen. Ook kan hun gedrag ontwrichtend werken op hun (woon)omgeving. In Twente is deze problematiek door het Districtelijk Veiligheidsoverleg herkend en regionaal benoemd als een bestuurlijk thema. De bestuurlijke trekker daarvan is de burgemeester van de gemeente Hellendoorn.

Een breed samengestelde regionale projectgroep houdt zich bezig met het ontwikkelen van oplossingsrichtingen op knelpunten die in de praktijk worden ervaren. De eerste resultaten en de voorgestelde aanpak zijn inmiddels gepresenteerd. De verwachting is dat in de tweede helft van dit jaar de oplossingsrichtingen in de praktijk kunnen worden getoetst, onder meer door het uitvoeren van een aantal pilots.

Wet publieke gezondheid

In onze kadernota gezondheidsbeleid (2013-2016) hebben we onder meer een uitvoeringsprogramma opgenomen met betrekking tot het tegengaan van roken, drugs- en overmatig alcoholgebruik, in het bijzonder onder jongeren. De algemene doelstelling daarin luidt dat we willen voorkomen dat jongeren beginnen met roken en het gebruiken van alcohol en drugs, om daarmee het middelengebruik terug te dringen.

In het uitvoeringsprogramma van deze kadernota staan allerlei activiteiten en maatregelen om dat te bereiken, zoals ook een structurele aandacht voor deze onderwerpen, in de vorm van voorlichting op het voortgezet onderwijs (met gebruikmaking van lokale preventiemiddelen), verwijzing naar de nieuw Drank- & Horecawet (in het verlengde daarvan het 'Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet 2014-2018'), het bevorderen van alcoholbeleid in sportkantines, het regionale project Happy Fris en Halt-afdoeningen.

In dit verband willen we bezien of het gezamenlijk optrekken met onze buurgemeenten tot de mogelijkheden behoort. Zie ook: www.ggd.nl/beleidsterreinen/publieke-gezondheid

Nieuwe wet- en regelgeving (aanstaande)

Prostitutiewet.

Naar verwachting treedt per 1 januari 2015 de nieuwe prostitutiewet in werking. Deze behelst strengere regelgeving, er komt een uniforme vergunningplicht voor gemeenten om escort-, seks- en prostitutiebedrijven te reguleren. Van belang is dat de politie betrokken blijft bij de handhaving van het prostitutiebeleid, vanwege haar specifieke kennis en de relatie met de opsporing van strafbare feiten, zoals mensenhandel. Het verdient aanbeveling hierover met de politie afspraken te maken. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten bereidt een aanpassing voor van het model APV, deze dient gelijktijdig met de wet in werking te treden.

Preventief fouilleren.

Met de wet Uitbreiding Preventief Fouilleren kunnen burgemeesters voor maximaal twaalf uur een gebied aanwijzen waar de politie preventief op wapens mag fouilleren voor de handhaving van de openbare orde. Het moet dan gaan om een plotseling optredende gebeurtenis. De bevoegdheid is van belang voor gemeenten die er voor kiezen de mogelijkheid van preventief fouilleren niet in de APV op te nemen. De burgemeester kan de bevoegdheid dan rechtstreeks aan de wet ontleen.

De wet treedt naar verwachting op 1 januari 2015 in werking.

Gedragsaanwijzing bij ernstige woonoverlast.

Gemeenten wensen over het algemeen meer mogelijkheden om woonoverlast aan te pakken. Woonoverlast is een veelvoorkomend en hardnekkig probleem. De burgemeester moet mensen die overlast veroorzaken in hun wijk eerder kunnen aanpakken, zo luidt de stelling. Nu kan iemand alleen bij extreme overlast, met de nodige moeite, uit huis worden gezet. Jaarlijks zijn er bijna een half miljoen meldingen van ernstige overlast, zoals geluidsoverlast, veel afval of getreiter. Een onlangs ingediend initiatiefwetsvoorstel heeft tot doel het creëren van een tijdelijke gedragsaanwijzing voor de aanpak van woonoverlast. De Vereniging Nederlandse Gemeenten is blij met dit initiatiefwetsvoorstel en stuurde eerder al een brief naar de Minister van Veiligheid en Justitie met deze wens.

In het initiatiefwetsvoorstel (een toevoeging aan artikel 151 van de Gemeentewet) krijgt de burgemeester de bevoegdheid om een last onder bestuursdwang op te leggen indien er sprake is van overlastgevend gedrag. De gemeenteraad verleent deze bevoegdheid bij verordening. Deze maatregel wordt ingezet in een situatie dat de woonoverlast nog niet is geëscaleerd zodat erger kan worden voorkomen. De maatregel is een aanvulling op het bestaande instrumentarium. Het kan onderdeel uitmaken van een bredere integrale aanpak. Dit is vooral belangrijk bij psychisch kwetsbaren. Zij hebben namelijk vaak ook belang bij een zorgtraject. Of en wanneer de wet wordt ingevoerd, is nog onduidelijk.

Bijlage 3
Jaarplan Politie 2014
(basisteam West)

Meer Veiligheid & Vertrouwen

Jaarplan 2014

Basisteam Twente West

CONCEPT 27 september 2013

OOST-NL

« waakzaam en dienstbaar »

POLITIE
Kwartiermaker Nationale Politie

Voorwoord

Veiligheid is van ons allemaal. Het draagt bij aan een prettige woon- en werkomgeving en beïnvloedt het welzijn. Inwoners, maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven en professionele organisaties zoals de gemeenten, het openbaar ministerie en de politie hebben allen hierin een rol. Het is dus niet alleen een zaak van de politie, maar wij hebben binnen dit 'speelveld' wel nadrukkelijk een uitvoerende en adviserende rol toebedeeld gekregen.

Door de gezamenlijke inzet en samenwerking zijn Hellendoorn, Wierden en Rijssen-Holten nog steeds relatief veilige gemeenten waarin soms aangrijpende gebeurtenissen plaatsvinden. De veiligheid moet gewaarborgd blijven en zo mogelijk nog verder verbeterd. Dit doel willen wij bereiken door preventieve en repressieve maatregelen evenwichtig in te zetten. Een aantal onderwerpen krijgt onze bijzondere aandacht en waarop extra wordt ingezet. Dit basisteamjaarplan is voor ons in 2014 de nieuwe leidraad.

Karina IJmker
Politiechef basisteam West

Inhoud

1. Inleiding
2. Veiligheidsbeeld
3. Prioriteiten Jaarplan 2014
4. Dienstverlening

Colofon

Dit jaarplan is samengesteld door de politie Basisteam West.

Nationale Politie, Eenheid Oost Nederland
Telefoon 0900 - 8844

1 Inleiding

Met de komst van de Nationale Politie op 1 januari 2013 ontstaat de Eenheid Oost Nederland. Het gebied van de Eenheid omvat alle 81 gemeenten in de provincies Overijssel en Gelderland. De politie kent drie sturingsniveaus: Eenheid, District of Dienst en Basisteams. De uitvoering van het gebiedsgebonden politiewerk is belegd in 27 Basisteams. Elk team kent een werkgebied over een deel van een gemeente, over één gemeente of over meer gemeenten. Het Inrichtingsplan voor de Nationale Politie Eenheid Oost Nederland voorziet in Basisteam met een omvang tussen 81 en 233 formatieplaatsen.

Elk Basisteam verzorgt de afhandeling van (spoed)incidenten (112, 0900-8844), de gebiedsgebonden politiezorg, handhavingstaken op straat, een deel van de intake en een deel van de opsporingsfunctie (veelvoorkomende criminaliteit). De lokale context is het vertrekpunt voor een probleemoplossende aanpak in samenwerking met burgers of andere partners. Lokaal politiewerk is er op gericht om in wijken en buurten een veilige leefomgeving te behouden of te bereiken. In de manier waarop de politie in wijken en buurten werkt en in de resultaten die zij boekt is de veiligheidsbeleving van inwoners verankerd.

Dit Jaarplan van het Basisteam Twente West maakt inzichtelijk welke activiteiten het basisteam in 2014 verricht voor de veiligheid in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holt en Wierden. Het jaarplan is afgeleid van het Integrale Veiligheidsplan van de genoemde gemeenten, waarin staat aangegeven welke veiligheidsvraagstukken de veiligheidspartners onder regie van de gemeente willen aanpakken. In dit Jaarplan staat aangegeven wat de politie gaat doen in de aanpak van veiligheidsproblemen. De Driehoek kan er voor kiezen ook aan te geven wat gemeenten en Openbaar Ministerie gaan doen.

De Veiligheidsstrategie 2013-2014 geldt als het richtinggevend kader voor de mogelijkheden die het Basisteam de gemeente(n) kan bieden. De Veiligheidsstrategie beschrijft het Veiligheidsbeeld (globaal) in Oost Nederland, de lokale prioriteiten van de gemeenten op basis van het model Kernbeleid Veiligheid VNG, de landelijke prioriteiten, de basisstrategieën voor het politiewerk en het basispakket van dienstverlening (politiepakket).

De politiechef van het Basisteam stemt in de Driehoek af welke lokale prioriteiten – voortkomend uit het Integraal Veiligheidsplan van de gemeente(n) - gelden voor het basisteam. Op basis daarvan is dit Jaarplan opgesteld. Daarmee waarborgt de politiechef dat het bevoegd gezag stuurt op de inzet van de politie. Actuele veiligheidsvraagstukken kunnen leiden tot (noodgedwongen) herziening van de afgesproken inzet van de politie. De politiechef maakt in het geval van herziening van de inzet in de Driehoek duidelijk wat de consequenties voor het jaarplan zijn.

De politiechef legt over de uitvoering van dit Jaarplan verantwoording af in de Driehoek. De politiechef zorgt voor een periodieke monitoring van het veiligheidsbeeld en de resultaten en deelt deze informatie in de Driehoek.

De aansturing van de politie door het bevoegd gezag is vastgelegd in de Politiewet 2012 en in een aanvullende bestuurlijke notitie van de eenheid Oost-Nederland. De burgemeester heeft het gezag over de openbare orde en de hulpverlening. De officier van justitie heeft het gezag over de strafrechtelijke handhaving. Samen met de politiechef vormen zij de Driehoek. De politiechef van het Basisteam stuurt op de uitvoering van het Jaarplan door het Basisteam. De aansturing van de politie in de dagdagelijkse afhandeling van incidenten (112 en 0900-8844) is een verantwoordelijkheid van de het Operationeel Centrum (Meldkamer) en van de dienstdoende Officier van Dienst Politie.

2. Veiligheidsbeeld

Woninginbraken

Het aantal woninginbraken laat de afgelopen jaren landelijk en in het basisteam West een stijgende trend zien. De criminaliteit komt en gaat vaak in een hausse. De buit bestaat voornamelijk uit: contant geld, sieraden en laptops. Materialen die gemakkelijk in geld om te zetten zijn. De inbraken worden het hele jaar door gepleegd en niet alleen voornamelijk in de winterperioden. Er wordt door de politie in de regel repressief opgetreden bij woninginbraken. Dit gebeurt in basisteamverband in samenwerking met het woninginbrakenteam. Daarnaast wordt, onder regie van de gemeente, preventief met burgers gecommuniceerd. In sommige gemeenten is sprake van burgerparticipatie, een samenwerking in de vorm van een burgerwacht. De politie probeert door analyse van de locaties en de gebruikte werkwijzen een beeld te krijgen van de daders of dadergroepen.

Jeugd

In het voorjaar van 2013 is uit de shortlist gebleken dat West negen hinderlijke groepen kent die voorkomen in Hellendoorn (3) en Rijssen-Holtten (4) (dd 1 juni 2013) en in Wierden (1). In de gezagsdriehoek van juni 2013 zijn 3 jeugdgroepen geprioriteerd, zodat hier (integraal) extra inzet op gepleegd wordt. Jeugd(groepen) komt samen op hangplekken: parken, winkelcentra en schoolpleinen. Jeugdoverlast, met de bijbehorende lawaaioverlast en rotzooi, is een bron van ergernis voor de burgers. Daarnaast kan het gedrag van jeugd (luidruchtigheid, uitjouwen) intimiderend overkomen op burgers.

Drugs

Het (toenemende) gebruik van drugs (en drank) baart de politie zorgen. Het alcohol of middelengebruik is mede veroorzaker van het gedrag van de jeugd. Bij alcohol en/of drugsovertredingen kan de jeugd een verwijzing alcohol of softdrugshalt krijgen. Gebruik van alcohol en drugs onder jeugd wordt integraal aangepakt.

(Huiselijk) geweld

Een aantal jaren geleden is huiselijk geweld regionaal benoemd als speerpunt en sindsdien kan het ambtshalve vervolgd worden. Er is veel media-aandacht voor geweest, wat drempelverlagend heeft gewerkt. Het gevolg is dat meer zaken zichtbaar geworden zijn in West. In 2013 lijkt het aantal huiselijk geweldzaken te stabiliseren (dd september 2013). Geweld (op straat, uitgaan) neemt af.

Verkeer

In West is het de schoolgaande jeugd die zorgt voor veel verkeershinder door met drie of meer naast elkaar te fietsen van en naar school, geen verlichting te voeren of links rijdt. Daarnaast veroorzaken wegwerkzaamheden in de gemeente dat sommige burgers (met een te hoge snelheid) gebruik maken van sluiptwegen. De verschillende (geplande en ongeplande) verkeerscontroles in het hele basisteam (ook Ochtendgluren op de A1) leveren ook relevante informatie op t.b.v. criminaliteit dat door het gebied gaat of het gebied in komt.

Fietsendiefstallen

Het aantal fietsendiefstallen laat de afgelopen jaren landelijk een stijgende trend zien. Dit was ook het geval in het basisteam West. Er wordt door de politie repressief en preventief opgetreden tegen fietsendiefstal. Naast surveillance zet zij middelen in zoals de lokfiets om daders aan te houden en de tagreader om fietsen op te sporen. In 2013 lijkt het aantal fietsendiefstallen basisteambreed te stabiliseren.

Prioriteiten voor het Basisteam

Op basis van boven geschetst veiligheidsbeeld stelt de politie van het Basisteam Twente West de volgende prioriteiten voor, in alle gemeenten (Wierden, Rijssen Holten en Hellendoorn) voor het jaar 2014:

- Woninginbraken
- Jeugd
- Drugs
- (Huiselijk) geweld
- Verkeer
- Fietsendiefstallen

3. Prioriteiten Jaarplan

Dagelijkse werkzaamheden wijkteam

In het basisteam West wordt gewerkt in vijf wijkteams: 1) Holten, 2) Rijssen, 3) Wierden/Enter, 4) Nijverdalen/Hellendoorn/Haarle, 5) Kruidenwijk/Marle/Daarle. De wijkagent en het wijkteam verbinden zich samen aan de wijk om zo te voldoen aan het principe 'kennen en gekend worden'. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de dienstverlening aan de burger is van het hele wijkteam.

Naast de genoemde speerpunten heeft het wijkteam een groot aantal taken die tot de dagelijkse werkzaamheden behoren. Dit vergt veel capaciteit en inspanning. Denk hierbij aan bemiddelen bij burenruzies, meldingen van (geluids)overlast en vandalisme. Het onderhouden van contacten met buurtverenigingen, wijkraden, sportclubs, winkeliersverenigingen, maatschappelijke hulpverleningsinstanties, gemeenteambtenaren, enz. De wijkagent speelt hierbij een centrale rol. Als de wijkagent er niet is, nemen medewerkers van het wijkteam dit over. Zij kennen de wijk met hun problematiek en weten wat er zoal speelt.

Geweld tegen personen met een publieke taak

Werknemers met een publieke taak moeten zonder beletsel en zonder enige vorm van drang en dwang hun werk kunnen uitvoeren. Regelmatig krijgen werknemers met een publieke taak te maken met agressie en geweld bij het uitvoeren van hun werk. Binnen het Programma Veilige Publieke Taak is afgesproken dat de politie en het OM deze vorm van geweld met prioriteit aanpakken. Binnen Oost Nederland werkt de politie daarbij volgens een eenduidig protocol in het opnemen en afhandelen van aangiften.

Drugs

Veiligheidsbeeld	Hennepsteelt, drugsgebruik en de handel in drugs veroorzaakt vaak overlast voor de directe omgeving zoals brandgevaar, vervuiling, geluidshinder en vandalisme. Niet zelden gaat het gepaard met uitkeringsfraude, belastingontduiking en energie-diefstal. Rondhangende gebruikers kunnen buurtbewoners een onveilig gevoel geven. Het gebruik van stimulerende drugs kan leiden tot agressief of onverantwoord en gevaarlijk gedrag. Het (toenemende) gebruik onder jeugd baart de politie zorgen.
Doelstelling veiligheidsbeleid politie	De algemene doelstelling is het tegengaan en reduceren van drugsgebruik (onder jeugd) en het voorkomen en verminderen van de schade die aan het gebruik van, de productie van en de handel in drugs is verbonden. <ul style="list-style-type: none"> • Verminderen van het aantal hennepkwekerijen en de daarmee samenhangende overlast door meer hennepkwekerijen op te rollen. • Het verhogen van de aangifte- en meldingsbereidheid en onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit achter de hennepkwekerijen. • Een actieve handhaving op het gebied van handel en gebruik van drugs op straat, in het verkeer en in panden.
Nationale Prioriteit	Aanpak CSV's op onder andere het thema productie, in- en uitvoer van drugs
Aanpak door politie	Er zal repressieve aandacht zijn voor evenementen gerelateerd aan drugsgebruik en handel. Op elke melding van verdenking van een hennepkwekerij wordt actie ondernomen. Bij de aanpak van drugsoverlast streven we naar een integrale aanpak waarbij we de gemeenten betrekken bij de afhandeling van drugspannen. Binnen elke gemeente is een taakaccenthouder aanwezig met expertise op het gebied van drugs.
Interne ondersteuning	Interne ondersteuning wordt gegeven door de DRUWA

Woninginbraken

Veiligheidsbeeld	Het aantal woninginbraken laat de afgelopen jaren landelijk een stijgende trend zien.
Bijdragen partners	<ul style="list-style-type: none"> - Woningbouwcorporaties worden aangespoord om hang- en sluitwerk te vernieuwen en het uitvoeren van aanvullende maatregelen. - Er wordt een beroep op de burgers gedaan op het gebied van buurtpreventie (burgerwacht) en burgernet.
Doelstelling veiligheidsbeleid politie	De stijgende trend in het aantal woninginbraken stoppen en ombuigen naar een daling.
Nationale Prioriteit	Woninginbraak is een high impact crime en een nationaal speerpunt
Aanpak door politie	<p>Er is een uniforme werkwijze afgesproken met betrekking tot woninginbraken. Dit loopt vanaf de melding van een woninginbraak tot en met de aanhouding en afhandeling.</p> <p>Afgesproken is dat bij iedere woninginbraak in het basisteam, de Forensisch Technische Opsporing standaard komt voor onderzoek.</p> <p>Bij zaken met een opsporingsindicatie volgt een tactisch onderzoek en wordt de aangever hiervan in kennisgesteld.</p> <p>Bij zaken zonder een opsporingsindicatie, krijgen de aangevers telefonisch bericht of een nabezoek.</p> <p>Er wordt verbinding gezocht met andere actoren om woninginbraken integraal het hoofd te bieden, hierbij aandacht voor preventie.</p>
Interne ondersteuning	Het basisteam wordt in de aanpak ondersteund door het districtelijk WIT team, de districtelijke recherche, communicatie en de DRIO.

Fietsendiefstallen

Veiligheidsbeeld	Het aantal fietsendiefstallen laat de afgelopen jaren landelijk een stijgende trend zien.
Bijdragen partners	Gemeente, NS, Pro-rail: aanpassingen omgeving
Doelstelling veiligheidsbeleid politie	Het aantal fietsendiefstallen terugbrengen naar een dalende trend
Aanpak door politie	<ul style="list-style-type: none"> - Het beslaghuis ziet toe op de registratie en controle van mogelijk gestolen fietsen, de inbeslagname en teruggave van gestolen fietsen aan de rechtmatige eigenaren. - Streven om de aangiftebereidheid onder burgers te vergroten en daarmee meer gestolen fietsen te retourneren aan de rechtmatige eigenaren. - Brede inzet van tag readers en lokfietsen in het hele basisteam. - Voldoende opgeleide politiemedewerkers per gemeente om lokfietsen te kunnen inzetten. - Minimaal drie keer per jaar een brede controleactie op hot spots en hot times. - Eens per jaar per gemeente een gezamenlijke schouw met onder meer de gemeente van zogenaamde hot spots. - Eens per jaar per gemeente een voorlichtingsdag over preventie, i.s.m. gemeente en het landelijk Centrum Fietsendiefstallen. - Twee keer per jaar in samenwerking met de gemeente/ProRail ruimen van wrakken / weesfietsen.

Jeugdoverlast, jeugdgroepen en jeugdcriminaliteit

Het vroeg signaleren van probleemgevende jongeren en jeugdgroepen is van groot belang. Deze signalen registreren we om vervolgens de problematiek in kaart te kunnen brengen. We delen relevante informatie met onze netwerkpartners en stimuleren een programmatische en integrale aanpak waarbij alle partijen gezamenlijk en ieder voor zich bijdragen aan het aanpakken jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit (waaronder criminele jeugdgroepen). Deze aanpak is ook gericht op individuele jongeren.

Jeugd

Veiligheidsbeeld	Basisteam West kent negen hinderlijke groepen die voorkomen in Hellendoorn (3) en Rijssen-Holten (4) en in Wierden (1) (dd 1 juni 2013). Jeugd(groepen) komt samen op hangplekken parken, winkelcentra en schoolpleinen.
Bijdragen partners	Gemeente Scholen Bureau Halt Openbaar Ministerie
Doelstelling veiligheidsbeleid politie	<ul style="list-style-type: none"> • Vermindering problematische jeugdgroepen onder regie van de gemeente. Zowel in aantal als in ernstscore. Het is de ambitie dat er in 2014 geen criminele jeugdgroepen bestaan. • Eind 2014 dient er een zichtbare dalende trend te zijn ingezet voor wat betreft de jeugdoverlast en een extra investering van de politie ten aanzien van de door de jeugd gepleegde strafbare feiten. • Input leveren en deelname aan overlegvormen (Jeugdhulpteam, Jeugd en veiligheid en m.b.t. criminele risicojeugd en ZSM).
Nationale Prioriteit	<ul style="list-style-type: none"> - Jeugdcriminaliteit. - Ketenbeheerafspraken OM
Aanpak door politie	<ul style="list-style-type: none"> - Jeugdgroepen worden in beeld gebracht en gekwalificeerd met behulp van de zogenaamde shortlist methodiek (ontwikkeld door Bureau Beke). - Meldingen van jeugdoverlast worden zo snel mogelijk opgepakt. Waar nodig worden jongeren (al dan niet met ouders) uitgenodigd voor een gesprek (op het politiebureau of bij hen thuis). - Overlastgevende jongeren worden zo veel mogelijk uit de anonimiteit gehaald. - Minderjarigen die betraapt worden op het gebruik van alcohol worden verwezen naar bureau Halt. - Drugsoverlast door jongeren wordt met voorrang opgepakt. - Bij behoefte vanuit scholen wordt opvolging gegeven aan Politie en Schoolveiligheid. - Voor iedere basisschool is een contactpersoon benoemd. Dit zal veelal de wijk- of jeugdagent zijn. - Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van Halt verwijzingen, indien dit een meerwaarde is. Deze worden binnen 7 dagen ingeleverd bij bureau HALT. - Er wordt nauw samengewerkt met Tactus en bureau Halt. - 80% van de Proces-verbalen wordt binnen 30 dagen bij het OM aangeleverd. - Bij zorgen omtrent jeugdigen wordt een zorgformulier opgemaakt t.b.v. Bureau Jeugdzorg.
Interne ondersteuning	Bij analyses wordt samengewerkt met DRIO

Huiselijk geweld

Veiligheidsbeeld	Een aantal jaren geleden is huiselijk geweld regionaal benoemd als speerpunt en sindsdien kan het ambtshalve vervolgd worden. Er is veel media-aandacht voor geweest, wat drempelverlagend heeft gewerkt. Het gevolg was dat meer zaken zichtbaar geworden zijn. In 2013 lijkt het aantal huiselijk geweldzaken te stabiliseren.
Doelstelling veiligheidsbeleid politie	De aanpak van huiselijk geweld richt zich op het stoppen van geweld en het voorkomen van recidive door maatwerk.
Aanpak door politie	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt districtelijk gewerkt volgens het protocol en de aanwijzingen Huiselijk Geweld. • Districtelijk is een piket van Hulp Officieren van Justitie (HOvJ's) ingesteld ten behoeve van de Tijdelijk Huisverboden ter ontlasting van de huidige Officieren van Dienst (OvD's). • Er wordt samengewerkt met/binnen het Veiligheidshuis. • In elke strafzaak vindt een nazorgbezoek plaats door de coördinator huiselijk geweld. • Hierbij aandacht voor een multidisciplinaire aanpak.

Verkeer

Veiligheidsbeeld	In West is het de schoolgaande jeugd die zorgt voor veel verkeershinder door met drie of meer naast elkaar te fietsen van en naar school, geen verlichting te voeren of links rijdt. Daarnaast veroorzaken wegwerkzaamheden in de gemeente dat sommige burgers (met een te hoge snelheid) gebruik maken van sluipwegen.
Bijdragen partners	Gemeenten: weginrichting
Aanpak door politie	<ul style="list-style-type: none"> • In 2014 worden weer restalcoholcontroles gehouden op verschillende locaties binnen de team West-gemeenten. • Daarnaast worden er in 2014 teambrede verkeerscontroles georganiseerd. Dit betreffen controles in samenwerking met externe partners, zoals KMAR, belastingdienst, douane etc. De controles worden uitgevoerd door collega's uit het team West, aangevuld met de afdeling verkeer (VHT). • Buiten de bovenstaande controles worden wekelijks verkeerscontroles gehouden vaak op meerdere locaties in het basisteam tegelijk. De thema's zullen zoveel mogelijk aansluiten bij de landelijke speerpunten (alcoholcontrole, combi verlichting/rood licht, bromfiets-, snelheid- en algehele gordelcontrole cq. actualiteit).
Interne ondersteuning	Verkeershandhavingsteam

Bijlage 4
Concept Veiligheidsstrategie
2015-2018 Oost Nederland

Bestuurlijke Nota

Veiligheidsstrategie

2015-2018

Oost-Nederland

Een veiliger Oost-Nederland
door betrokken samenwerking

IJsselland

Gemeente	Burgemeester
Dalfsen	H. Noten
Deventer	A.P. Heidema
Hardenberg	P. Snijders
Kampen	B. Koelewijn
Olst-Wijhe	T. Strien
Ommen	M. Ahne
Raalte	P. Zoon
Staphorst	J.D. Alsema
Steenwijkerland	M. van der Tas
Zwartewaterland	E. Bilder
Zwolle	H.J. Meijer

Gelderland-Midden

Gemeente	Burgemeester
Arnhem	H.J. Kaiser
Barneveld	J.W.A. van Dijk
Doesburg	C.J.G. Luesink
Duiven	H.B.I. de Lange
Ede	C. van der Knaap
Lingewaard	M.H.F. Schuurmans-Wijdeven
Wijdeven	G.D. Renkema
Nijkerk	G.D. Renkema
Overbetuwe	T. van Asseldonk
Renkum	J.P. Gebben
Rheden	P.M. van Wingerden-Boers
Boers	J.H. Klein Molekamp
Rijnwaarden	M. Slinkman
Rozendaal	J.H. Klein Molekamp
Scherpenzeel	B. Visser
Wageningen	G.J.M. van Rumund
Westervoort	A.J. van Hout
Zevenaar	J.A. de Ruiter

Gelderland-Zuid

Gemeente	Burgemeester
Beuningen	C. van Eert
Buren	J.A. de Boer
Culemborg	R. van Schelven
Druten	L. van Riswijk
Geldermalsen	M. de Vries
Groesbeek	H. Keereweer (wnd.)
Heumen	P. Mengde
Lingewaal	L.H.M. van Ruijven-van Leeuwen
Maasdriel	G. Prick (wnd)
Millingen a/d Rijn	H. Keereweer (wnd.)
Neder-Betuwe	C. Veerhoek
Neerijnen	L.H.M. van Ruijven-van Leeuwen
Nijmegen	H. Bruls
Tiel	H. Beenakker
Ubbergen	P. Wilbers
West Maas en Waal	Th. Steenkamp
Wijchen	H. Verheijen
Zaltbommel	A. van den Bosch

Twente

Gemeente	Burgemeester
Almelo	J.H.M. Hermans-Vloedveld
Borne	R.G. Welten
Dinkelland	R. Cazemier
Enschede	P.E.J. den Oudsten
Haaksbergen	J.C. Gerritsen
Hellendoorn	A.H. Raven
Hengelo	S.W.J.G. Schelberg
Hof van Twente	H.A.M. Nauta-van Moorsel
Losser	M. Sijbom
Oldenzaal	Th. Schouten
Rijssen-Holten	A. Hofland
Tubbergen	M.K.M. Stegers
Twenterand	C. Visser
Wierden	J.H.M. Robben

Noord- en Oost-Gelderland

Gemeente	Burgemeester
Aalten	G. Berghoef
Apeldoorn	J.C.G.M. Berends
Berkelland	H.L.M. Bloemen
Bronckhorst	H.A.J. Aalderink
Brummen	A.J. van Hedel (wnd.)
Doetinchem	N.E. Joosten
Elburg	F.A. de Lange
Epe	H. van der Hoeve
Ermelo	A. Baars
Harderwijk	H.J. van Schaik
Hatterum	J.W. Wiggers
Heerde	W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen
Lochem	S.W. van 't Erve
Montferland	C.C. Leppink-Schuitema
Nunspeet	D.H.A. van Hemmen
Oldebroek	A. Hoogendoorn
Oost Gelre	A. Bronsvort
Oude IJsselstreek	J.P.M. Alberse
Putten	H.A. Lambooy
Voorst	J.T.H.M. Penninx
Winterswijk	M.J. van Beem
Zutphen	J.A. Gerritsen

Colofon

Redactie

Werkgroep Veiligheidsstrategie 2015-2018

Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeenten in Oost-Nederland, de politie Oost-Nederland en het arrondissementsparket Oost-Nederland.

De werkgroep Veiligheidsstrategie heeft gewerkt in opdracht en onder leiding van de:

Bestuurlijke Begeleidings Groep

Namens de 81 burgemeesters van Oost-Nederland:

Dhr. Van der Knaap (burgemeester Ede, voorz.)
Dhr. Heidema (burgemeester Deventer)
Dhr. Welten (burgemeester Borne)
Dhr. Van Beem (burgemeester Winterswijk)

Dhr. Beenakker (burgemeester Tiel)
Dhr. Lucas (arrondissementsparket Oost-Nederland)
Dhr. Lith (politie eenheid Oost-Nederland)
Dhr. Meuleman (projectleider)

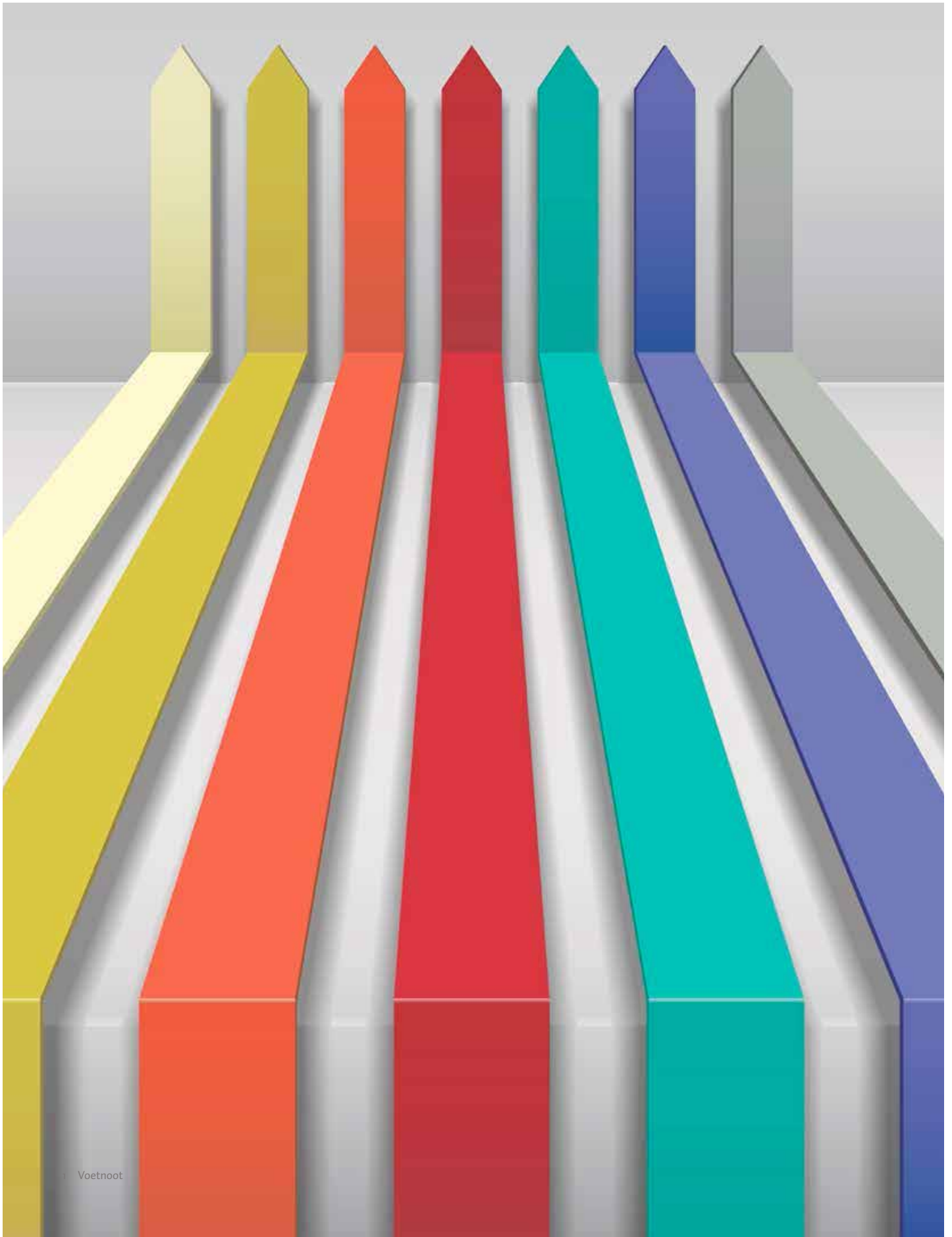
Vormgeving

Osage, Utrecht

Apeldoorn, juni 2014

Inhoud

1	Veiligheidsstrategie 2015-2018 Oost-Nederland	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Bestuurlijke opdracht	5
1.3	Meerjarenbeleidsplan politie	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Ambitie en strategische uitgangspunten	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Ambitie	7
2.3	Strategische uitgangspunten	7
3	De inhoudelijke veiligheidsthema's	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Selectiecriteria veiligheidsthema's	9
3.3	Uitwerking van de eenheidsthema's	9
4	Randvoorwaarden realisatie Veiligheidsstrategie 2015-2018	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Beleidscyclus	15
4.3	Adequate informatievoorziening	15
4.4	Bestuurlijke en ambtelijke overleg- en afstemmingsstructuur	15
4.5	Slimmer toezicht houden en handhaven	16
4.6	Innovatie	16
4.7	Financiën	16
5	Betrokken samenwerking binnen het veiligheidsdomein	17
5.1	Inleiding	17
5.2	Veiligheidshuizen in Oost-Nederland	17
5.3	Openbaar Ministerie	17
5.4	Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC ON)	17
5.5	Veiligheidsregio's in Oost-Nederland (VR)	18
5.6	Partners in de Jeugdzorg	18
5.7	GGZ	18
6	Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2015-2018	19
6.1	Inleiding	19
6.2	Lokale prioriteiten	19
6.3	Landelijke prioriteiten	19
6.4	Afspraken met het Openbaar Ministerie	19
6.5	Dienstverlening	20
6.6	Organisatie	20
Bijlage 1	Overzicht lokale prioriteiten per gemeente	24
Bijlage 2	Indeling veiligheidsthema's en categorieën Kernbeleid Veiligheid gelet op de relatie met het BVH politiesysteem	26
Bijlage 3	Overleg en afstemmingsstructuur Oost-Nederland	27

Voetnoot

1

Veiligheidsstrategie 2015-2018 Oost-Nederland

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Veiligheidsstrategie 2015-2018, opgesteld door de gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland. In deze bestuurlijke nota geven we als partners in veiligheid gezamenlijk richting aan de aanpak van sociale veiligheid in Oost-Nederland.

We ondersteunen de primaire verantwoordelijkheid van gemeente en de lokale driehoek voor de veiligheid van inwoners en ondernemers in Oost-Nederland. De Integraal Veiligheidsplannen van onze 81 gemeenten en de daarin genoemde lokale prioriteiten staan centraal in onze brede en lokaal verankerde aanpak. Daarbij betrekken we ook andere partners vanuit de opvatting dat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is.

Door het plan ter consultatie voor te leggen aan de gemeenteraden geven we inzicht en transparantie in de afgestemde werkwijzen en in de aanpak van criminaliteit.

We hebben drie thema's aangewezen op basis van de vastgestelde Integraal Veiligheidsplannen van de 81 gemeenten, het geactualiseerde veiligheidsbeeld en een bredere analyse. Het eerste thema is 'de aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving', vervolgens is 'High Impact Crimes' met de aanpak van woninginbraken als focus een thema. Tot slot willen we 'Maatschappelijke Ondernijning', met daarbij als focus de aanpak van hennepcultuur, tegengaan. Het zijn thema's die in vele gemeenten bijdragen aan onveiligheid en ze hebben een grote impact op slachtoffers en de leefomgeving. Zij vragen om een bovenlokale aanpak om een waterbedeffect te voorkomen. Een bundeling van expertise en het delen van goede praktijkvoorbeelden helpen om deze veiligheidsproblemen op te lossen.

Als onze aanpak gedurende de beleidsperiode succesvol is dan verleggen wij onze focus naar een ander aspect binnen het thema of op een geheel ander thema.

Ten aanzien van deze thema's gaan de politie, de gemeenten en het Openbaar Ministerie de komende jaren intensiever samenwerken op basis van complementariteit en wederkerigheid. Daarbij wisselen we beter en sneller informatie uit en zetten we slimme innovaties in om zichtbare en niet zichtbare criminaliteit effectief te bestrijden. De extra inzet van politie, het Openbaar Ministerie en de

gemeenten op de genoemde thema's komt dus bovenop de reguliere werkzaamheden op het gebied van handhaving en criminaliteitsbestrijding of versterkt deze. Wij zijn ons ervan bewust dat door samenwerking een betere en duurzame veiligheid ontstaat. Door samen te werken boeken we het meeste resultaat.

1.2 Bestuurlijke opdracht

Namens alle burgemeesters in het gebied van de eenheid Oost-Nederland hebben de vijf voorzitters van de Districtelijke Veiligheidsoverleggen, de hoofdofficier van justitie en de eenheidsleiding van de politie opdracht gegeven tot het opstellen van deze Veiligheidsstrategie. Het bestuur van deze regio heeft in haar opdracht aangegeven dat de bestuurlijke nota strategische kaders bevat om sociale veiligheidsproblemen voor de periode van 2015 tot en met 2018 aan te pakken. De kaders hebben tenminste betrekking op inhoudelijke thema's, de mate van dienstverlening, innovatie en de organisatie van samenwerking en besluitvorming tussen de partners in de aanpak. Voor de totstandkoming van de Veiligheidsstrategie is een Bestuurlijke Begeleidingsgroep (BBG) ingesteld, bestaande uit de burgemeesters van de vijf districten, vertegenwoordiging van het Openbaar Ministerie en de politie. Met de veiligheidsstrategie maken we inzichtelijk welke criminaliteitsthema's op basis van de door de 81 gemeenteraden vastgestelde lokale prioriteiten via de Integraal Veiligheidsplannen regionaal onder de aandacht zijn gebracht. Ten aanzien van specifiek deze thema's is het noodzakelijk om op regionaal niveau intensiever samen te werken om criminaliteit te verminderen.

Dezelfde BBG heeft de opdracht om de aanpak op de thema's te organiseren, vervolgens te monitoren en midtermreviews te verzorgen. Deze uitwerking van de thema's vindt plaats in jaarplannen. Bij de uitwerking van de jaarplannen besteden we uitdrukkelijk aandacht aan de meerwaarde van de regionale samenwerking in de eenheid; de lokale aanpakken worden hiermee versterkt en ondersteund.

1.3 Meerjarenbeleidsplan politie

Naast de Veiligheidsstrategie 2015-2018 stelt de eenheid Oost-Nederland conform de wet Nationale politie (tenminste eenmaal in de vier jaar) een beleidsplan op. Deze wordt uiteindelijk vastgesteld door de burgemeesters van de

gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert en de hoofdofficier van justitie, met inachtneming van de doelstellingen van de minister. In het meerjarenbeleidsplan staat weergegeven welke doelen er voor de politie zijn en welke reguliere middelen de politie in zijn algemeenheid tot haar beschikking heeft (ook wel politiepakket genoemd) om haar taken uit te voeren en de te behalen prestatieafspraken te realiseren.

De basisteams van de politie geven hun bijdrage aan het meerjarenbeleid – en daarmee ook aan het integrale veiligheidsplan van de gemeente(n) – weer in teamplannen en stemmen dat af in de lokale gezagsdriehoek.

De politie zal het meerjarenbeleid 2015-2018 samenstellen, rekening houdend met het belang van een goede vervulling van de politietaak in alle betrokken gemeenten en de doelen die de gemeenten op het terrein van veiligheid nastreven en zijn vastgelegd in de integrale veiligheidsplannen. Het meerjarenbeleidsplan, waarvan u de kern vindt in hoofdstuk 6, en de Veiligheidsstrategie 2015-2018 vormen een twee-eenheid.

1.4 Leeswijzer

Deze Veiligheidsstrategie beschrijft drie thema's waarbij we als gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie willen samenwerken in de periode 2015-2018.

De notitie is opgebouwd volgens het 'wat, hoe, wie' principe. De strategie beschrijft de manier waarop middelen worden ingezet om doelen ten aanzien van de thema's te bereiken.

In **hoofdstuk 2** leest u onze ambitie evenals de uitgangspunten.

Hoofdstuk 3 vormt de kern van deze Veiligheidsstrategie 2015-2018; hierin staat duidelijk wat de thema's zijn, nadat eerst uitleg is gegeven over de totstandkoming van die thema's.

In **hoofdstuk 4** komen de randvoorwaarden aan de orde. Dit geeft weer op welke wijze wij willen werken aan het behalen van de doelstellingen gekoppeld aan de thema's.

Hoofdstuk 5 gaat in op de rollen van de diverse organisaties die naast de gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie een taak verrichten in het veiligheidsdomein.

Het laatste **hoofdstuk 6** bestaat uit een beknopte beschrijving van het meerjarenbeleidsplan van de politie.

2

Ambitie en strategische uitgangspunten

2.1 Inleiding

De 81 gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland willen samen met bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers in Oost-Nederland op enkele thema's de handen ineen slaan om criminaliteit en onveiligheid tegen te gaan. Om dat tot stand te brengen vinden wij het van belang dat we – naast onze reguliere taken – investeren in de samenwerking op enkele veiligheidsthema's, zodat onze gezamenlijke aanpak sterker zal zijn dan de aanpak van elke partner afzonderlijk.

In dit hoofdstuk geven we aan wat we met elkaar willen bereiken in 2018 in Oost-Nederland en welke strategische uitgangspunten we daarbij hanteren. We maken daarbij de keuze onze focus te leggen op enkele thema's en niet op alle veiligheidsproblemen. Hierbij houden we ruimte voor lokaal maatwerk en voor het verschuiven van accenten als de actualiteit dat vraagt.

2.2 Ambitie

Met onze ambitie geven we een beeld van wat we gezamenlijk willen bereiken, afgezet tegen de wereld van nu. Vooruitkijkend naar 2018 willen we het volgende met elkaar bereiken:

1. We willen een afname van criminaliteit bereiken door een complementaire en wederkerige samenwerking met de organisaties die een rol hebben in het veiligheidsdomein. De focus is daarbij gericht op drie thema's zodat onze gebundelde inzet een voortvarend en sterk effect krijgt (objectieve veiligheid).
2. We willen een verhoging van het veiligheidsgevoel onder de inwoners van onze regio Oost-Nederland (subjectieve veiligheid). De doelen van de Veiligheidsstrategie en het meerjarenbeleidsplan stemmen we op elkaar af na vaststelling van het 'artikel 19 overleg' van de gezamenlijke veiligheidsagenda.
3. We werken aan een toename van het vertrouwen van de inwoners van onze regio Oost-Nederland in de veiligheidsaanpak van ons als partners (publiek vertrouwen).

Uit bovenstaande ambities leiden we de volgende meetbare doelen af. Deze verwerken we in een later stadium in uitvoeringsplannen:

- a) De regio Oost-Nederland wordt veiliger.

- b) Het rapportcijfer veiligheid in de buurt is in Oost-Nederland 7,3 (2012). Dit blijft ten minste gelijk of is verhoogd in 2018.
- c) Op de gezamenlijke thema's van de Veiligheidsstrategie behalen we substantiële resultaten voor:
 - minder ernstige overlast (door personen) voor burgers;
 - minder woninginbraken en een lagere geschatte kans op inbraak;
 - het effectiever aanpakken van ondermijning, in het bijzonder hennepcultuur in Oost-Nederland.

2.3 Strategische uitgangspunten

Om genoemde ambities te bereiken stellen we strategische uitgangspunten. We onderscheiden daarbij uitgangspunten die gericht zijn op de samenwerking, uitgangspunten gericht op de inhoud en tot slot de randvoorwaardelijke uitgangspunten.

Strategische uitgangspunten voor de **samenwerking** binnen het veiligheidsdomein zijn (hoofdstuk 5):

- **Lokale veiligheidsaanpak staat voorop.** De veiligheidsaanpak is door lokaal maatwerk het meest effectief. Het veiligheidsprobleem zelf, maar ook de context waarbinnen het zich manifesteert is bepalend voor de integrale aanpak. Zo komt de verbinding met de omgeving het beste tot zijn recht.
- **Gedeelde verantwoordelijkheid.** De verantwoordelijkheid voor veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Naast de overheden participeren ook burgers, maatschappelijke organisaties, scholen en ondernemers. Als overheden willen we de bijdrage van anderen ondersteunen, onder andere door informatie te delen waar dat kan.
- **Probleemgericht samenwerken.** We kiezen voor een krachtige probleemgerichte aanpak op de gekozen thema's, zowel lokaal als regionaal (focus). Niet de taken van de afzonderlijke partijen, maar het veiligheidsprobleem en de integrale aanpak stellen we centraal.
- **Betrokken samenwerken.** Waarbij we kennis en ervaringen delen, samen de aanpak bespreken en elkaar vertrouwen in en aanspreken op de uitvoering van afspraken.

Strategische uitgangspunten gericht op de **inhoud c.q. aanpak** van de gekozen thema's (hoofdstuk 3) zijn:

- **Veiligheids- en handelingsbewustzijn.** Inwoners, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven zijn medeverantwoordelijk voor veiligheid.
- **Slachtoffers staan centraal.** Uiteraard willen we voorkomen dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit. Goede slachtofferzorg houdt in dat we ondersteuning bieden bij schadevergoedingen, zorgen voor up to date informatie rondom aangifte en strafdossier en het slachtoffer voorzien van een juiste positie in het strafproces.
- **Van zaakgericht naar persoonsgericht.** Patronen van herhaling van daderschap worden voorkomen en doorbroken, niet alleen repressief, maar ook via preventie en zorg.
- **Crimineel betaalt de tol.** Versterking in de opsporing, sneller lik-op-stuk en doorpakken in het afpakken van crimineel geld via straf-, bestuurs- en fiscaalrecht om ondermijnd gedrag tegen te gaan.

Strategische uitgangspunten die voor de uitvoering **randvoorwaardelijk** zijn (zie hoofdstuk 4):

- **Afgestemde beleidscyclus.** We stemmen onze beleidscycli zo goed mogelijk op elkaar af zodat we onze beleidskeuzen gezamenlijk kunnen maken en vertalen naar een integrale aanpak, zowel lokaal als in de regio Oost-Nederland.
- **Afstemming bestuurlijk en ambtelijk overleg.** Om een betrokken en integrale samenwerking te realiseren voor een gerichte en versterkte sturing op de aanpak van de gekozen thema's, richten we een afgestemde en slagvaardige overlegstructuur in.
- **Adequate informatievoorziening.** Voor het realiseren van de gezamenlijke ambitie en doelen, is een uniforme en adequate informatievoorziening van belang. Deze helpt ons en waar mogelijk anderen om strategieën en interventies te kiezen, maar ook om te monitoren hoe het staat met de lokale en regionale veiligheidsaanpak. Daarnaast draagt dit bij aan het zo snel en goed mogelijk uitwisselen van persoonsinformatie.
- **Slimmer toezicht houden en handhaven.** Waar mogelijk maken we actuele operationele informatie beschikbaar voor gemeentelijke toezichthouders en buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Dit met als doel om de beschikbare capaciteit in te zetten op die plekken (of voor die doelgroepen) waar de risico's het grootst zijn. Ook de samenwerking met private partijen maakt hier deel van uit, binnen de geldende wettelijke kaders.
- **Innovatie.** We benutten innovatieve en technologische werkwijzen (zoals burgernet, social media, regionale toezichtruimten, delen actuele informatie, nazorg slachtoffers) voor slim interveniëren.
- **Financiën.** Om de geformuleerde doelstellingen en ambitie te realiseren moeten we beschikken over voldoende capaciteit en financiële middelen.

3

De inhoudelijke veiligheidsthema's

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de verschillende veiligheidsthema's die volgens ons baat hebben bij een lokale prioritering en waarbij een gecoördineerde aanpak op eenheidsniveau wenselijk is en toegevoegde waarde heeft. Als eerste noemen we de thema's. Aansluitend volgt een korte argumentatie waarom voor deze thema's is gekozen. Vervolgens werken we de thema's afzonderlijk verder uit.

1. Het tegengaan van ernstige overlast door personen in de woonomgeving (hieronder verstaan we: overlast veroorzaakt door psychisch kwetsbaren, jeugd, drugsgerelateerde overlast, terugkeer van gedetineerden in de samenleving en waarbij een reële kans op maatschappelijke onrust bestaat).
2. Het tegengaan van High Impact Crime, waarbij we op eenheidsniveau vooral focussen op de samenwerking in de eenheid om woninginbraken aan te pakken.
3. Het tegengaan van ondermijning van de samenleving door crimineel handelen waarbij we in eerste instantie focussen op de gezamenlijke aanpak van hennepsteelt en de daaraan gerelateerde georganiseerde criminaliteit.

3.2 Selectiecriteria veiligheidsthema's

Er zijn in ons gebied tal van grensoverschrijdende veiligheidsproblemen te benoemen. Toch kunnen we maar een aantal als eenheidsthema kiezen. Voor de selectie van die thema's zijn vijf bronnen geraadpleegd:

- de 81 lokale integrale veiligheidsplannen;
- de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor, de veiligheidsbeleving van de inwoners in Oost-Nederland;
- een update van het Veiligheidsbeeld Oost-Nederland opgesteld door de politie;
- de trendanalyse van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid;
- de Perspectiefnota 2015 van het Openbaar Ministerie.

Er zijn meerdere redenen om te kiezen voor de genoemde veiligheidsthema's. In de eerste plaats door de lokale prioriteiten binnen het integraal veiligheidsbeleid zoals die zijn vastgesteld door de gemeenteraden (zie bijlage 1). Verder moet er sprake zijn van een aanzienlijke stijging van het aantal

incidenten en/of slachtofferschap. Daar komt bij dat de thema's baat hebben bij een gecoördineerde eenheidsbrede aanpak. Uitgangspunt is altijd dat het lokale gezag in het lokale veiligheidsbeleid de prioriteiten voor de gemeente bepaalt. De eenheidsthema's voegen hier iets aan toe. Gemeenten hoeven niet alleen zelf met oplossingen te komen, maar worden geholpen door wat we regionaal ontwikkelen. Hierbij speelt ook innovatie een belangrijke rol.

3.3 Uitwerking van de eenheidsthema's

In deze paragraaf lichten we de drie eenheidsthema's nader toe. Elk thema bevat een inleiding, een ambitie en een aanpak. De thema's worden vervolgens onder leiding van de BBG na vaststelling van deze strategie uitgewerkt in jaarplannen. Deze begeleidingsgroep bewaakt ook de voortgang van de uitvoering.

3.3.1 De aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving

Inleiding

Veel incidenten in de directe woon- en leefomgeving hebben te maken met verschillende soorten overlast. Het gaat bij dit onderwerp om grote aantallen. In 2013 gaat het om bijna 3000 incidenten, dat is 16% van alle incidenten. Terwijl het totaal voor heel Nederland licht daalt, neemt het aantal overlast-incidenten in Oost-Nederland tussen 2012 en 2013 licht toe. De meest opmerkelijke verschuivingen is het toenemende aantal incidenten van drugsoverlast en overlast door overspannen, psychisch kwetsbare personen. Met name bij de laatste groep is de overlast in de afgelopen jaren fors toegenomen. In 2013 ligt het aantal incidenten 22% hoger dan in 2011. Overlast door groepen jongeren in de buurt is daarnaast een vaak genoemde oorzaak van overlast.

Ambitie

We willen in 2018 een flinke daling van het aantal overlast-incidenten in Oost-Nederland realiseren. De ambitie is een daling van 20% te realiseren van alle incidenten in 2018 ten opzichte van 2013. Eind 2016 moet hiervan 10% zijn gerealiseerd. Tevens willen we voorkomen dat in 2018 gemeenten uit Oost-Nederland deel uitmaken van de landelijke top tien van gemeenten voor wat betreft jeugdoverlast. Of deze ambities in 2018 te halen zijn is afhankelijk van een

aantal ontwikkelingen op verschillende niveaus. Het is nu nog onbekend hoe deze zullen uitwerken op de aanpak van overlast. We noemen hier de nieuwe GGZ wet, de diverse transitie in het sociale domein (m.n. op het gebied van de jeugdzorg) en de veranderingen in het gevangeniswezen (inzet enkelband).

Aanpak

Om de bovenstaande vormen van overlast effectief persoons- en probleemgericht aan te pakken, nemen gemeenten de regie om acties af te stemmen met veiligheids- en zorgpartners. Daarbij is uitwisseling van informatie een basisvoorwaarde voor succes. Een sluitende keten (preventie, hulpverlening, repressie en nazorg) tussen de partners is cruciaal. Daarnaast zoeken we afstemming met lokale zorgstructuren, de Veiligheidshuizen maar ook woningbouwcorporaties om ernstige overlast aan te pakken. De politie heeft een grote rol bij het signaleren, adviseren, handhaven, reageren op acute meldingen en opbouwen van een dossier. De transitie in het sociale domein creëren nieuwe kansen voor gemeenten.

Voorstel is om voor dit thema op eenheidsniveau in te zetten op de volgende onderdelen:

- een verbetering van de samenwerking met gemeentegrens overschrijdende organisaties bijvoorbeeld op het gebied van de GGZ of verslavingszorg. De eenheid zet zich in om het Regionaal Netwerk Forensische Psychiatrie (RNFP) dat reeds in Overijssel en Gelderland bestaat, verder door te ontwikkelen en te borgen. In dit overleg staat de ontwikkeling van de persoonsgerichte aanpak voor de meest ingewikkelde casussen centraal.
- het verbeteren van de Shortlist Beke methodiek;
- het ondersteunen van de uitrol van lokale best practices initiatieven binnen de eenheid;
- de afstemming tussen de Veiligheidshuizen en de ZSM-tafel¹ binnen de eenheid (zie 5.2).

3.3.2 High Impact Crimes (focus: aanpak van woninginbraken)

Inleiding

De afgelopen jaren is er telkens een toename geweest van het aantal woninginbraken in Oost-Nederland. Van > 13.000 naar > 15.000 woning- en schuurinbraken in respectievelijk 2011 en 2013. Gelukkig kunnen we het afgelopen jaar spreken van een geringe daling van 5% ten opzichte van 2012 (van 15.642 inbraken naar 14.903 in 2013).

Wanneer we onze eenheid spiegelen aan de overige eenheden in Nederland, blijkt dat Oost-Nederland in absolute zin het hoogste aantal inbraken heeft en in de periode 2011-2012 de grootste stijging kent. Inbraken hebben een hoge impact. Er wordt inbreuk gemaakt op de privacy van de inwoners en zij missen vaak dierbare en kostbare spullen. Om die reden is de aanpak van woninginbraken een veiligheidsthema dat lokaal veel aandacht verdient. Van de 81 gemeenten in Oost-Nederland hebben ook 81 gemeenten de aanpak van woninginbraken als prioriteit benoemd (zie bijlage 1).

Ambitie

Om de daling van vorig jaar om te zetten in een nog steviger daling voor de periode 2015-2018, is het cruciaal dat de veiligheidspartners gecoördineerd naar oplossingen werken. Het delen van relevante informatie en het versterken van de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten, politie en OM onderling is van belang maar ook de samenwerking met onze inwoners en woningbouwcorporaties.

De volgende doelen willen we daarbij realiseren:

- In de periode 2015-2018 ieder jaar een daling van 5% gerekend vanaf 2013. Dit betekent doorgerekend maximaal 12.111 inbraken in 2018 binnen Oost-Nederland.
- De politie realiseert een stijging van de verdachtenratio (2014: 7,5 en 2018: 9,5).
- De verbeterde veiligheid moet ook als zodanig worden ervaren in de maatschappij. Dit betekent dat de kans op slachtofferschap van een inbraak in 2018 in Oost-Nederland maximaal 8% bedraagt. Deze kans wordt in 2012 ingeschat op 9% binnen Oost-Nederland (NL = 10%).

¹ ZSM staat voor: Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen, Samenlevingsgericht Mogelijk

Aanpak

De gemeenten voeren op lokaal niveau de regie op de gezamenlijke aanpak van woninginbraken. De leden van de lokale driehoeken bepalen daarvoor de doelstellingen/streefcijfers en monitoren deze. Gemeenten stimuleren burgerparticipatie om de sociale cohesie te verhogen in de gebieden die het meest vatbaar zijn voor woninginbraken. Denk hierbij aan projecten als Witte Voetenacties, Waaks, WhatsApp groepen en Burgernet. Daarnaast stimuleren gemeenten inwoners om hun huizen beter te beveiligen en versturen ze zogenaamde besmettingsbrieven, organiseren voorlichtingsavonden, verstrekken preventieadviezen en houden in planologisch opzicht rekening met dit thema.

De politie levert goede informatie- en analyseproducten aan voor bestuur en burgers. Voor de inwoners is daarvoor 'Misdaad in Kaart' via www.politie.nl beschikbaar. Voor het bestuur wordt op basisteamniveau een probleemverkenning uitgevoerd die gegevens bevat als cijfers/trends, aangehouden verdachten, tijdstippen, werkwijzen, etc. Ieder district heeft daarbij een woninginbrakenteam beschikbaar met een vaste capaciteit, stelt Top X lijsten op met woninginbrekers en zet, indien mogelijk, Track en Trace middelen in voor de opsporing.

Voorstel is om de volgende werkzaamheden binnen de eenheid Oost-Nederland uit te werken:

- Het doormeten, monitoren en verbeteren van de aanpak, waarbij constant wordt gezocht naar nieuwe invalshoeken en mogelijkheden om de woninginbraken te bestrijden. Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van nieuwe (technologische) ontwikkelingen en/of instrumenten die leiden tot gedragsbeïnvloeding van inwoners voor het verhogen van het veiligheidsbewustzijn en het treffen van preventiemaatregelen.
- De aanpak van de (buitenlandse) mobiele bendes en daders die de eenheid bezoeken. Ondanks dat gelegheidsdaders op wijkniveau nog steeds verantwoordelijk zijn voor het grootste aantal inbraken (65%), verschijnen er ook steeds vaker georganiseerde (mobiele) dadergroepen. Het delen van relevante informatie en afstemming met bovenlokale netwerkpartners is daarbij noodzakelijk.

- Invoering van het Digitale Opkopersregister in heel Oost-Nederland voor de helingbestrijding: "geen heler, geen steler".
- Het delen van de best practices op het gebied van de persoonsgerichte aanpak gericht op woninginbrekers. Hierbij wordt op basis van een breed persoonsdossier gekozen voor een interventiestrategie die toegespitst is op de persoon. Het doel van deze aanpak is om recidive te voorkomen en woninginbrekers te resocialiseren. De Veiligheidshuizen in Oost-Nederland spelen hierin een cruciale rol.

3.3.3 Maatschappelijke ondermijning (focus hennepcultuur en afpakken)

Inleiding

Ondermijning door criminelen in de samenleving kan op verschillende manieren plaatsvinden. In Oost-Nederland focussen we ons eerst op de teelt van hennep. In de update Veiligheidsbeeld Oost-Nederland is beschreven dat de teelt en handel in hennep een wezenlijk onderdeel uitmaakt van de georganiseerde criminaliteit. De meeste hennepactiviteiten spelen zich grotendeels af buiten het zicht van de inwoners maar ze zijn wel potentieel slachtoffer van de gevaarstelling die hierdoor ontstaat. Ook kan deze criminele onderwereld verweven zijn met de bovenwereld wanneer crimineel geld wordt witgewassen. Teelt en handel in hennep wordt al enige jaren als prioriteit aangemerkt door politie en justitie. Dit heeft onder andere geleid tot een beter inzicht in de zogenoemde criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) die zich met hennep bezighouden. In Oost-Nederland zijn 115 CSV's in kaart gebracht. 41% hiervan betreffen CSV's die zich voornamelijk bezighouden met softdrugs, zoals hennep.

Ambitie

We stellen een integrale aanpak op waarbij preventieve en repressieve interventies hand in hand gaan. We verwachten dat alleen een integrale aanpak een effectief middel is om een einde te maken aan de ongewenste ontwikkelingen ten aanzien van hennepkwekerijen in de provincies Overijssel en Gelderland. In deze integrale aanpak werken politie, OM, gemeenten, Belastingdienst, UWV, netbeheerders, woningbouwverenigingen en Veiligheidsregio's in Oost-Nederland samen. Het Regionaal Informatie en

Expertisecentrum (zie hoofdstuk 5) speelt hierbij een belangrijke rol aangezien daar alle informatie samenkomt. Het doel is om uiteindelijk de financiële situatie van de crimineel terug te brengen naar de situatie zoals die was voor het plegen van een strafbaar feit. Hierdoor ontmoedigt de overheid crimineel ondernemerschap. De ondermijning van de maatschappij wordt tegengegaan en de verdachte kan geen geld meer investeren in nieuwe criminele activiteiten of in de bovenwereld. Dat maakt Oost-Nederland veiliger en het afgenomen crimineel vermogen komt beschikbaar voor de slachtoffers en/of de samenleving.

Aanpak

Gemeenten kunnen een wezenlijke bijdrage leveren aan afpakken en ondermijning. Denk bijvoorbeeld aan het tijdelijk sluiten van een pand (Damocles), het opleggen van een bestuurlijke boete bij herhaalde overtredingen, het intrekken van vergunningen of het opleggen van een preventieve dwangsom. We streven naar een meer integrale benadering van afpakken; iedere ketenpartner pakt daarbij zijn rol en taak. Daar willen we de komende vier jaren in gezamenlijkheid aan werken.

Op deze manier passen de samenwerkende organisaties een breed palet van sancties en maatregelen toe op de hennepkweker. Hierbij heeft iedere partner zijn eigen taak en verantwoordelijkheid:

- het daar waar mogelijk toepassen van het Damoclesbeleid door gemeenten;
- het opsporen van hennepkwekerijen door de politie;
- het toepassen van Bibob;
- de vervolging van hennepkwekers door het OM;
- het doen van fiscaalrechtelijk onderzoek door de Belastingdienst;
- het uit misdadig verdiend vermogen afpakken door de politie, het OM, de Belastingdienst, maar ook door gemeenten;
- het treffen van maatregelen teneinde oneigenlijk gebruik van uitkeringen tegen te gaan door het UWV en de sociale recherche.

In de regio Oost-Nederland bestaan reeds enkele integrale samenwerkingsverbanden tussen ketenpartners. Deze kennen een districtelijk of gemeentelijk hennepconvenant als basis c.q. startpunt van de samenwerking. Wij streven naar één regionaal integraal hennepconvenant voor de gehele regio Oost-Nederland, waaraan we gezamenlijk uitvoering geven.

Voorstel is om de volgende onderdelen binnen de eenheid nader vorm te geven:

- gezamenlijke uitvoering integraal hennepconvenant in Oost-Nederland;
- integrale aanpak en samenwerking (georganiseerde) hennepcultuur en afpakken door ketenpartners in Oost-Nederland (toepassen barrièremodel);
- inrichten (van meer) integrale RIEC-casustafels hennep en afpakken in Oost-Nederland;
- politie en OM spreken jaarlijks kwalitatieve doelstellingen af op het gebied van hennep en afpakken in het kader van de Jaarschijf.

4

Randvoorwaarden realisatie Veiligheidsstrategie 2015-2018

4.1 Inleiding

Om de gekozen veiligheidsthema's gezamenlijk effectief en efficiënt aan te kunnen pakken is het noodzakelijk om een aantal randvoorwaarden te realiseren. In dit hoofdstuk beschrijven we de randvoorwaarden zoals deze al zijn aangekondigd bij de strategische uitgangspunten in hoofdstuk 2.

4.2 Beleidscyclus

Om de input van de gemeenteraden goed te kunnen borgen in de Veiligheidsstrategie is het wenselijk dat de cycli van totstandkoming van genoemd plan en de 81 lokale plannen zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. Dit is in de praktijk niet gemakkelijk te realiseren. Gemeenten actualiseren zelf in overleg met hun partners hun IV plannen en passen hun jaarplannen aan.

Een midtermreview is eind 2016 gepland van de Veiligheidsstrategie 2015-2018.

4.3 Adequate informatievoorziening

Een nauwkeurige veiligheidsanalyse ligt ten grondslag aan ieder beleidsplan, op lokaal en eenheidsniveau. Om effectief lokaal en regionaal veiligheidsbeleid te kunnen uitvoeren is betrouwbare en actuele informatie nodig. De meeste gemeenten gebruiken het Kernbeleid Veiligheid van de VNG als leidraad bij het opstellen van Integrale Veiligheidsplannen. In de beleidsvoorbereiding, gedurende de uitvoering en bij de beleidsevaluaties wordt gebruik gemaakt van cijfers uit politiestructuren. Een belangrijke bron is de Basisvoorziening Informatie van de politie (BVI). Momenteel overleggen de politie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) of het Informatiemodel Nationale Politie (INP) en het VNG model (zie bijlage 2) op elkaar kunnen worden afgestemd.

Naast de informatie van politie maken we gebruik van andere beschikbare informatiebronnen, bijvoorbeeld de veiligheidsmonitor. Deze laatste geeft namelijk naast de objectieve veiligheid ook aan hoe het staat met de subjectieve veiligheid. Door gebruik te maken van verschillende informatiesystemen, deze informatie te bundelen en te analyseren en op basis hiervan te prioriteren, werken we toe naar intelligence gestuurde veiligheidszorg.

Het voorstel is om voor de gezamenlijke veiligheidsthema's nadere afspraken te maken met de politie over de aanlevering van deze informatie. De BBG heeft de opdracht om de afspraken rondom de informatievoorziening nader uit te werken en met een voorstel te komen. Dit bevat ook de opdracht om een betere analyse te verkrijgen op de thema's Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) en mensenhandel en de shortlistmethodiek te verbeteren.

4.4 Bestuurlijke en ambtelijke overleg- en afstemmingsstructuur

Willen we de Veiligheidsstrategie ook na vaststelling echt vorm en inhoud gaan geven, dan is het noodzakelijk om afspraken te maken over het sturen, monitoren en bijsturen in de eenheid en in het bijzonder op de eenheidsthema's. In de eerste plaats krijgt de samenwerking met de politie vorm in de gezagsdriehoek, al dan niet op basisteamniveau. Vanuit de basisteams binnen een district is een goede verbinding c.q. afstemming wenselijk naar het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). De vijf DVO's hebben verbinding naar de eenheid middels het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) bestaande uit de voorzitters van de vijf DVO's (waarbij de regioburgemeester voorzitter is), de hoofdofficier van Justitie en de politiechef Oost-Nederland.

Het is praktisch voor een goede doorgeleiding van stukken dat de vergadercyclus van het RVO en de vijf DVO's vanaf 2015 op elkaar worden afgestemd en de agenda's gezamenlijk worden voorbereid (zie bijlage 3). Voorstel is om na vaststelling van de strategie de BBG de opdracht te geven de uitvoering en realisatie van de geformuleerde acties binnen de Veiligheidsstrategie 2015-2018 te coördineren, te monitoren en bij te sturen.

4.5 Slimmer toezicht houden en handhaven

De laatste jaren is er landelijk veel veranderd als het gaat om handhavingstaken in de openbare ruimte, zoals de implementatie van de bestuurlijke boete en strafbeschikking, de domeinindeling van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) en de aanvullende bekwaamheidseisen van boa's. De roep om veiligheid op straat neemt toe, terwijl politie en gemeenten over het algemeen te maken hebben met een tekort aan toezichts- en handhaving capaciteit. Dit vraagt om krachtenbundeling en slimme c.q. efficiëntere wijze van handhaven door politie, gemeenten en particuliere beveiliging. Bij de uitwerking van de regionale veiligheidsthema's wordt bezien op welke wijze slimmer toezicht en handhaven kan bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Belangrijk uitgangspunt voor de inzet van toezichthouders en handhavers is het lokale veiligheidsbeleid.

4.6 Innovatie

Innovatie is meer dan alleen werken aan een technische verbetering. Het is vernieuwing met betrekking tot nieuwe ideeën, goederen en diensten. We willen niet alleen innovaties binnen onze eigen organisaties bewerkstelligen maar juist in de samenwerking. Regio Oost-Nederland biedt een mooie schaal om samen te leren en te werken aan innovatie. Bij de uitwerking van de thema's hebben we niet alleen aandacht voor technische innovatie, maar ook voor innovatie op het terrein van gedrag, werkwijzen en slimme oplossingen.

4.7 Financiën

Om de geformuleerde doelstellingen en ambities in de Veiligheidsstrategie te realiseren moeten we beschikken over voldoende capaciteit en financiële middelen. De regio Oost-Nederland is met 81 gemeenten (20% van alle gemeenten in Nederland) en bijna 3,15 miljoen inwoners (18,7%) een omvangrijke regio. Daarnaast kent de eenheid forse veiligheidsproblemen.

De toekenning van middelen uit de landelijke begroting aan faciliteiten voor de integrale aanpak van veiligheid als ZSM, Veiligheidshuizen en het RIEC is veelal niet overeenkomstig het aandeel van Oost-Nederland op het geheel². Voor de partners in Oost-Nederland zijn dit ernstige beperkingen die van invloed zijn op onze ambitie en mogelijkheden. Vooruitlopend op de landelijke evaluatie van de Politiewet (2016) zal de landelijke evaluatiecommissie eerst (2014-2015) de werking van de eenheid Oost-Nederland beoordelen. De genoemde financiële beperkingen moeten daar in meegewogen worden.

² RIEC: elk RIEC (10) ontvangt € 735.000 van VenJ.
 Veiligheidshuizen: de bijdrage Veiligheidshuizen bedraagt landelijk € 7,7 miljoen uitgekeerd aan de zetelgemeenten van de Veiligheidsregio's (25).
 Voor ZSM ontvangt Oost-Nederland in de huidige projectfase 1/10de van het landelijk budget.

5

Betrokken samenwerking binnen het veiligheidsdomein

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de verschillende organisaties waarmee de politie, gemeenten en het Openbaar Ministerie samenwerken.

5.2 Veiligheidshuizen in Oost-Nederland

De aanpak in de Veiligheidshuizen verbindt de justitiële, civiel- en bestuursrechtelijke aanpak en de zorg- en hulpverlening, waarbij zij zich richten op de aanpak van (criminele) jeugd, huiselijk geweldplegers, veelplegers en de nazorg aan ex-gedetineerden. De Veiligheidshuizen richten zich daarbij op de TOP X. Om een Top X lijst per Veiligheidshuis vast te stellen, maken de Veiligheidshuizen vooralsnog gebruik van informatiebronnen zoals veelplegerslijsten, risicjongeren, gewelddadige personen, High Impact Crimes, ernstige huiselijk geweld zaken en andere bronnen. Deze Top X aanpak ontwikkelt zich de komende periode door.

Door het vormen van politie-eenheid Oost-Nederland en het arrondissementsparket Oost-Nederland zijn er verbindingen gelegd tussen de Veiligheidshuizen in onze regio. De komende periode gebruiken we om de verbindingen tussen de Veiligheidshuizen te versterken. Daarnaast bekijken we wat de betekenis is van de transities in het sociale domein (zie 5.6) voor de Veiligheidshuizen.

5.3 Openbaar Ministerie (OM)

Drie ontwikkelingen binnen het arrondissement Oost-Nederland van het Openbaar Ministerie zijn relevant voor deze veiligheidsstrategie: ZSM, Stuurploegen en het AJB.

5.3.1 ZSM

ZSM staat voor: Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen, Samenlevingsgericht Mogelijk, waarbij Openbaar Ministerie, politie en justitiële ketenpartners veelvoorkomende misdrijven op daadkrachtige wijze aanpakken. Het gaat hierbij om betekenisvolle interventies, waarbij verdachten zo snel mogelijk een passende reactie krijgen en recht wordt gedaan aan slachtoffers en omgeving.

De aansluiting van ZSM met de Veiligheidshuizen verdient een uniforme werkwijze zodat zowel het Veiligheidshuis als de ZSM werkwijze elkaar versterken en de werkprocessen op elkaar aansluiten. Dit moet leiden tot het inzetten van effectieve

en (kosten)efficiënte interventies voor complexe gebieds- en locatiegebonden problematiek en de persoonsgerichte aanpak. Voor de pilot in Oost-Nederland is een Stuurgroep in het leven geroepen met diverse werkgroepen.

5.3.2 Stuurploegen

Onder voorzitterschap van het OM functioneren er in Oost-Nederland een vijftal districtelijke stuurploegen en een eenheidsstuurploeg. De stuurploegen geven een advies over welke potentiële opsporingsonderzoeken prioriteit verkrijgen. De stuurploegen bezien ook welke opsporingsonderzoeken traditioneel opgepakt worden (door de politie), dan wel welke opsporingsonderzoeken integraal (met medewerking van ketenpartners, als b.v. de Belastingdienst) opgepakt worden met welke capaciteit. Per stuurploeg is een burgemeester vertegenwoordigd in de functie van bestuurlijke gids. Het is aan de betreffende lokale driehoek waar de casus zich afspeelt om een besluit te nemen over de inzet. In de periode 2015-2018 evalueren we de werkwijze van de stuurploegen.

5.3.3 AJB

In elk arrondissement is een Arrondissementaal Justitieel Beraad (AJB). De door het ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) gefinancierde strafketenpartners zorgen daarin samen voor een goed functionerende strafketen. De thema's worden deels bepaald door de lokale veiligheidsplannen, deels door de interne opdrachten en wensen tot verbetering van de strafketen.

5.4 Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC ON)

Het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC ON) is een samenwerkingsverband dat informatie-uitwisseling en de samenwerking faciliteert tussen gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en Bijzondere Opsporingsdiensten.

Het doel van het RIEC ON is om te voorkomen dat criminele organisaties onbewust door de overheid worden gefaciliteerd en dat daarmee een vermenging ontstaat tussen de boven- en onderwereld. Het RIEC ondersteunt de bestuurlijke aanpak op de thema's mensenhandel, hennepcultuur, vastgoedfraude, witwassen en overige financieel-economische criminaliteit.

5.5 Veiligheidsregio's in Oost-Nederland (VR)

De Veiligheidsregio's zijn eind 2010 ingesteld om de crisis-beheersing en rampenbestrijding in ons land te verbeteren. In Oost-Nederland zijn vijf Veiligheidsregio's gelijk aan de vijf districten van politie. Sociale veiligheid (criminaliteit en overlast) en fysieke veiligheid (rampen en crises) beïnvloeden elkaar en grijpen in elkaar.

Dit wordt concreet bij evenementen en het voorkomen van maatschappelijke onrust. In de komende periode verkennen wij de relaties tussen gemeenten, politie, justitie en de Veiligheidsregio's nader en leggen we verbindingen daar waar dat toegevoegde waarde heeft.

5.6 Partners in de Jeugdzorg

De stelselwijziging Zorg voor Jeugd, oftewel de Transitie Jeugdzorg is een belangrijke ontwikkeling voor de komende jaren. Gemeenten worden verantwoordelijk voor alle jeugdzorg die nu onder het Rijk, de Provincie, de gemeente, de AWBZ en Zorgverzekeringswet vallen. Per 1 januari 2015 worden gemeenten, dan wel samenwerkende gemeenten, verantwoordelijk voor het geheel aan preventie, ondersteuning, begeleiding, hulpverlening (w.o. jeugdbescherming en jeugdreclassering) en behandeling bij problemen (geestelijke gezondheidszorg) in het gezond/veilig opgroeien van kinderen tot volwassenheid.

Uitgangspunt is daarbij: 1 gezin, 1 plan. In de periode 2015-2018 maken we duidelijk welke raakvlakken de Transitie heeft met het veiligheidsdomein en welke afstemming c.q. samenwerkingsmogelijkheden hier liggen.

5.7 GGZ

Het convenant politie-GGZ 2012 gaat in op nadere afspraken in de samenwerking tussen de GGZ en de politie in crisissituaties met betrekking tot personen. De hierin benoemde afspraken werken we in de periode 2015-2018 nader uit en voeren we door (zie prioriteit woonoverlast - bijlage 1).

6

Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2015-2018

6.1 Inleiding

Voor het richten van de reguliere inzet van de politie werkt de politie conform de Politiewet 2012 op basis van een meerjarenbeleid. Daarbij participeert de politie voluit in de Veiligheidsstrategie 2015-2018. De taakstelling, inrichting en organisatie van de politie is daarbij – naast de Politiewet 2012 – vastgelegd in het Ontwerpplan Nationale Politie. Dat is verder uitgewerkt in het Inrichtingsplan Oost-Nederland. De burgemeester moet op grond van de Politiewet artikel 38 lid 2 de gemeenteraad van zijn gemeente gehoord hebben over het ontwerpbeleidsplan van de politie. Daarom is in deze Veiligheidsstrategie dit hoofdstuk opgenomen.

In het meerjarenbeleidsplan 2015-2018 zijn de doelen voor de politie voor de genoemde periode concreet uitgewerkt. In dit hoofdstuk benoemen we de kern van het meerjarenbeleidsplan. De politie zal de genoemde prioriteiten en afspraken met het Openbaar Ministerie in het meerjarenbeleidsplan nader uitwerken en daarbij de doelstelling en aanpak per prioriteit uitwerken. Voor elk jaar van de beleidsperiode maken we jaarschijven.

Bij de uitwerking van het meerjarenbeleidsplan gelden dezelfde uitgangspunten en randvoorwaarden als die gelden voor de Veiligheidsstrategie 2015-2018.

6.2 Lokale prioriteiten

Centraal binnen het politiewerk staan de lokale prioriteiten. De lokale driehoek vormt het gezag over de inzet van de politie. De lokale prioriteiten zijn geïnventariseerd en geordend volgens het Kernbeleid Veiligheid van de VNG (zie bijlage 1). De lokale prioriteiten pakt de politie op in gezamenlijkheid met lokale partners.

De basisteams maken dat inzichtelijk via het teamplan.

6.3 Landelijke prioriteiten

Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid in Nederland, hebben de minister, de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal gekozen voor een gemeenschappelijke veiligheidsagenda. Aan de hand van de daarin vastgestelde thema's maken zij afspraken over de bijdrage van een ieder en de aanpak van deze problemen. De bijdrage van de politie is in het meerjarenbeleid uitgewerkt als landelijke beleidsdoelstelling (artikel 18 Politiewet). De volgende thema's zijn benoemd om nader uit te werken:

- **Ondermijnende criminaliteit** – gericht op integrale aanpak met betekenisvolle interventies. Aandacht voor criminele samenwerkingsverbanden, drugscriminaliteit, witwassen, vastgoed, mensenhandel en -smokkel, fraude, milieu-criminaliteit, outlaw motorcycle gangs en vrijplaatsen.
- **Cybercrime** – naast versterking van de specialistische aanpak van complexe cybercrime ook toerusten van de basispolitie zodat zij aangiften van eenvoudige cybercrime zelf kunnen afdoen.
- **Fraude** – gericht op ernstige vormen van fraude, kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, omvangrijke financiële schade en het ondermijnende effect van delicten.
- **Kinderporno** – gericht op slachtoffers en het maatschappelijk effect enerzijds, op vervaardigers en verspreiders en kindersekstoerisme anderzijds.
- **High Impact Crime (incl. aanpak jeugdcriminaliteit)** – naast woninginbraak (zie hoofdstuk 3) ook aandacht voor overvallen, straatroof en geweld. Gebiedsgerichte en dadergerichte aanpak. Bij huiselijk en seksueel geweld bovendien bevorderen van aangiftebereidheid en aanpak via systeeminterventies.
- **Afpakken** – misdaad mag niet lonen. Huidige aanpak (strafrechterlijk ontnemen en verbeurd verklaren) verbreden naar integraal afpakken en naar schadevergoeding aan de slachtoffers.

6.4 Afspraken met het Openbaar Ministerie

Naast de lokale en landelijke prioriteiten maakt de politie ook afspraken met het OM en daaraan verbonden andere partners. We maken daarbij onderscheid in:

- Prestatieafspraken gemaakt vanuit specifieke 'programma's en projecten'.
- Uren verkeershandhaving, gericht op zaken als gordel, snelheid, hufferig rijgedrag, rijden onder invloed en handheld rijden.
- Milieu (aantal verdachten OM, recherchematige onderzoeken en voorstellen daarvoor).
- Executieafspraken (% realisatie inzake principale vrijheidsstraffen, omgezette taakstraffen, geldboetes, schadevergoedingsmaatregelen, ontnemingmaatregelen, gijzeling Mulder³).

3 Gijzeling Mulderzaken: Insluiten van personen teneinde betaling van openstaande verkeersboetes af te dwingen.

- Afpakken (beslagwaarde en beslagzaken Vermogens-criminaliteit en Opiumwet).
- Ketenbeheerafspraken over het werkaanbod tussen de politie Oost-Nederland en het Arrondissementsparket. Deze afspraken zijn gemaakt tussen de politie en het OM, gelet op het belang voor het beheer van de totale strafrechtketen. Het gaat hier niet om een norm maar om een inspanningsverplichting. Het gaat om:
 - Instroom aantallen verdachten OM.
 - Aandeel minderjarige verdachten (binnen totaal aantal verdachten OM).
 - Aantal afgehandelde verdachten op de thema's woninginbraak, geweld, overval en straatroof.
 - Aantal aangereikte zaken op de thema's zware, middelzware en lichte fraudezaken, cybercrime in 'ruime' en 'enge zin'.⁴
 - Doorlooptijden processen-verbaal (ZSM, jeugd 18-).

6.5 Dienstverlening

De politie is waakzaam en dienstbaar. Dienstbaarheid is breder dan op tijd de telefoon opnemen of ter plaatse komen; we sluiten aan op de positie van inwoner en ondernemer, het slachtoffer, de melder en de aangever en investeren in de kwaliteit van het contact. Ons dienstenaanbod is in de basis uniform en van constante kwaliteit. Wij bieden inwoners en ondernemers de keuze uit verschillende mogelijkheden voor contact met de politie (multi-channel aanpak). Wij bieden internet, telefoon, politiebureaus met publieksfunctie, servicepunten - die waar mogelijk ondergebracht zijn binnen andere organisaties - en aangifte op locatie. We zijn nabij, bereikbaar en reageren alert. We koppelen de voortgang van onze aanpak terug naar aangevers van misdrijven met een hoge impact. Onze basisteams, onze opsporing en onze meldkamer participeren daarbij in de mogelijkheden van social media. Gebruik makend van moderne technologie werken wij meer en meer locatie onafhankelijk. Wij bieden burgers de eerste noodzakelijke hulp en opvang, we zorgen samen met partners voor een daadkrachtige aanpak van misdrijven en helpen bij het aanpakken van overlast. We ondersteunen burgerinitiatieven waar dat mogelijk is. Kenmerken die bij

⁴ Cybercrime in 'ruime zin' met prioriteit t.a.v. marktplaatsfraude, skimming, internetoplichting en phishing. Cybercrime in 'enge zin' met prioriteit voor Ddos aanvallen en hacking.

onze dienstverlening horen zijn: klantgericht, toegankelijk, daadkrachtig, empathisch en transparant.

Als politie werkten wij in afstemming met onze partners de volgende punten uit in het meerjarenbeleid: één dienstverleningsconcept inclusief de relatie met huisvesting, kwaliteit van intake en aangifte, hulpverlening bij incidenten en informatieverstrekking. Verbeteringen in de dienstverlening kunnen we samen met partners proefondervindelijk ontwikkelen. Samen met het gezag zal de politie uiterlijk eind 2015 een voorstel ontwikkelen voor de huisvesting van de basisteams voor de periode 2016-2025. Uitgangspunten zijn een goede dienstverlening, operationeel werkbaar en kostenreductie. Het bestuurlijk geaccordeerde Strategisch Huisvestingsplan Politie vormt daarvoor een richtinggevend kader. Binnen Oost-Nederland verkennen we de mogelijkheden en knelpunten om gezamenlijk met partners en gezag tot keuzes en waar nodig tot maatwerkoplossingen te komen.

6.6 Organisatie

Het inrichtingsplan van de politie eenheid Oost-Nederland, mede gebaseerd op het herziene budgetverdeelsysteem waarborgt een adequate organisatie van de politie in Oost-Nederland. Onze organisatie en aanpak kenmerkt zich door nabijheid van basisteams van politie voor partners en inwoners, door flexibiliteit in capaciteit op het niveau van districten en door slagkracht en specialismen op het niveau van de eenheid. Hieronder volgt een korte schets van de basispolitie, van de wijkagenten en van de regionale diensten.

6.6.1 Basispolitiezorg

Met de vorming van de Nationale Politie zorgen de robuuste basisteams voor de veiligheidsaanpak van de politie in wijken en buurten. De basispolitiezorg voor de 81 gemeenten in Overijssel en Gelderland is opgebouwd uit 27 teams (3.751 fte), onderverdeeld in vijf districten. De teamchef zorgt voor de uitwerking van de teamplannen op basis van het integraal veiligheidsplan van de gemeente(n) en op basis van de prioriteiten in het meerjarenbeleid van de politie. Hij stemt dit af met en in de lokale gezagsdriehoek. Daarbij is ook aandacht voor de inzet van wijkagenten in de betreffende gemeente(n). In elk district is ook een flex-team (20-25 fte) ondergebracht voor de aanpak van urgente problemen. Voor de aanpak van lokaal veelvoorkomende en ernstige criminaliteit is er

in elk district een districtsrecherche (446 fte totaal). Een districtelijke stuurploeg in elk district – met daarin OM, politie en een burgemeester als bestuurlijke gids – zorgt voor de voorbereiding en uitvoering van de recherche onderzoeken.

6.6.2 Wijkagenten

Binnen de 27 basisteams van de eenheid Oost-Nederland zijn volgens de landelijke norm (1 wijkagent op 5.000 inwoners) 630 wijkagenten werkzaam. De wijkagent is voor inwoners, ondernemers en organisaties de politieagent in de wijk en het vaste aanspreekpunt. Ze onderhouden contacten, participeren in netwerken om de veiligheid te bevorderen, organiseren en coördineren de bijdrage van de politie en signaleren onveiligheid en criminaliteit in de wijk. Wijkagenten werken in een wijk (gebiedsgebonden) of ze werken op thema's (problemen) die over de grenzen van afzonderlijke wijken gaan. De keuze voor de inzet van wijkagenten en voor specifieke thema's wordt gemaakt in overleg met de lokale driehoek.

6.6.3 Regionale diensten

Daarnaast is er een Dienst Regionale Recherche (1.024 fte) voor de aanpak van ernstige en georganiseerde criminaliteit, vreemdelingenpolitie, milieu, een Dienst Regionale Operationele Samenwerking (762 fte) met onder andere het servicecentrum 0900-8844 en de afdeling verkeer, een Dienst Regionale Informatie Organisatie (457 fte) voor de verzameling, veredeling en verstrekking van politie-informatie, een dienst Regionaal Operationeel Centrum (141 fte) met daarin de meldkamer 112 en tenslotte een Eenheidsstaf (156 fte) ter ondersteuning van zowel de districten als de diensten. Voor de planning van alle inzet van medewerkers zorgt de afdeling capaciteitsmanagement (68 fte).

Bijlage 5

Ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2015-2018

Politie Oost-Nederland

POLITIE OOST-NEDERLAND

Ontwerp Meerjarenbeleidsplan

2015-2018

4 juni 2014 / versie 1.0

OOST

« waakzaam en dienstbaar »

Colofon

©

Samengesteld door:
Politie Oost-Nederland, Eenheidsstaf

Versie	Ten behoeve van	Datum
0.4	Intern eenheid: ELO, EMO en OR	Schriftelijk 28 mei-3 juni
	Toetsen ambtelijke begeleidingsgroep	Schriftelijk 28 mei-3 juni
	Bestuurlijke begeleidingsgroep	Schriftelijk 28 mei-4 juni
1.0	Beleidsdriehoek, RVO	RVO 11 juni
1.1	Burgemeesters	periode juni-10 oktober
	DVO's	periode juni-10 oktober

Voorwoord

Vanaf de start van de Nationale Politie op 1 januari 2013 werken zo'n zeventuizend medewerkers van de politie in Oost-Nederland aan een beter presterende politie en vooral aan een veiliger leefomgeving. Dat doen we in nauwe afstemming en samenwerking met het lokaal gezag - burgemeesters van de 81 gemeenten en de officieren van het openbaar ministerie, - en met diverse andere overheden en organisaties. We werken samen aan heldere afspraken, afstemming van ieders inbreng en vooral aan betekenisvolle interventies. Het gaat ten slotte om een effectieve aanpak van onveiligheid, om een sterk veiligheidsgevoel en vertrouwen in de personen en instanties die verantwoordelijkheid dragen voor een veilige leefomgeving. Ook in de politie.

De inbreng van de politie is voor velen vanzelfsprekend en de verwachtingen over de inzet en het resultaat van de politie zijn hoog. Van belang is dan wel om te weten wat de taken van de politie zijn, welke doelen zij heeft en hoe de politie te werk gaat. Helderheid vooraf geeft richting aan die verwachtingen.

In dit plan willen wij die helderheid geven. Samen met de Veiligheidsstrategie 2015-2018 maakt het beleidsplan duidelijk hoe we in Oost-Nederland in de periode 2015-2018 aan veiligheid werken en welke doelen we stellen. Aanpakken van lokale veiligheidsproblemen vormt de kern van ons werk. Aanpakken van nationale prioriteiten en van de thema's die in de Veiligheidsstrategie centraal staan, moet die lokale veiligheid versterken. Waarbij we - populair gezegd - een pakket politiediensten leveren, aangevuld met onze inzet op lokale en landelijke prioriteiten.

Onze aanpak wordt gedragen door de kennis en ervaring die onze mensen zich eigen hebben gemaakt. Ook bouwen we voort op de strategieën die we in het eerste beleidsplan voor Oost-Nederland in de periode 2013-2014 centraal hebben gesteld. Zo willen we als politie nabij zijn en ons werk vooral binnen de lokale netwerken vormgeven. Onze teams basispolitie en in het bijzonder onze wijkagenten vervullen daarin een voorname rol. Waar veiligheidsproblemen gemeentegrenzen overschrijden of waar acute problemen ontstaan, leveren we vanuit flexibiliteit capaciteit op het niveau van een district. Is er schaarse expertise nodig of veel opsporingscapaciteit, dan leveren we die vanuit gespecialiseerde onderdelen van de eenheid Oost-Nederland. Het geheel van mogelijkheden vormt de kracht van de Nationale Politie.

Onze belofte aan u is dat u op ons kunt rekenen als de problemen daar om vragen, als de bevoegdheden en daadkracht van de politie nodig zijn. Wij werken vanuit de opvatting dat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is. Wij zullen u als onze partners betrekken bij ons werk en waar mogelijk steunen we u in uw eigen verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving.

Ik vertrouw erop dat dit beleidsplan de veiligheid in de 81 gemeenten van Oost-Nederland versterkt. U mag mij aanspreken op de afspraken in dit beleidsplan.

Stoffel Heijnsman
Politiechef eenheid Oost-Nederland

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
2. Lokale prioriteiten	5
3. Landelijke prioriteiten	6
3.1 Ondernijnde criminaliteit	6
3.2 Cybercrime	7
3.3 Fraude	7
3.4 Kinderporno	8
3.5 High impact crimes	8
3.6 Afpakken	10
3.7 Wapenverloven	10
4. Afspraken met het openbaar ministerie	12
4.1 Prestatieafspraken vanuit programma's en projecten	12
4.2 Strafrechtketenafspraken	13
5. Dienstverlening	15
5.1 Het politiepakket	15
5.2 Dienstverlening is leidend	17
5.3 De burger kiest	17
6. Organisatie en capaciteit	19
6.1 Basispolitiezorg	19
6.2 Wijkagenten	19
6.3 Regionale diensten	19
7. Bijlagen	20
Bijlage 1 Kwantitatieve doelen	20
Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld	22

1. Inleiding

Voor u ligt het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 van Politie Oost-Nederland. Het plan is in samenhang met de Veiligheidsstrategie 2015-2018 geschreven. Waar de Veiligheidsstrategie het gezamenlijke plan van gemeenten, OM en Politie in Oost-Nederland is voor de aanpak van drie geselecteerde thema's, is het ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 het plan waarin wij de totale bijdrage van de politie aan een veilig Oost-Nederland verduidelijken. Beide plannen zijn nauw met elkaar verbonden. In dit hoofdstuk geven we de samenhang weer en schetsen we de gezamenlijke basis.

Veiligheidsstrategie, partners in veiligheid

In de Veiligheidsstrategie 2015-2018 geven we als partners in veiligheid gezamenlijk richting aan de aanpak van sociale veiligheid in Oost-Nederland. Met de afspraken in de Veiligheidsstrategie ondersteunen we gezamenlijk de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente en de gezagsdriehoek voor de veiligheid van inwoners en ondernemers in Oost-Nederland. De samenwerking is er op gericht extra te investeren op enkele veiligheidsthema's, naast de reguliere opgave van elke partner. Binnen de gekozen thema's werken gemeenten, het openbaar ministerie en wij als politie samen op basis van complementariteit en wederkerigheid. Elk van de drie thema's heeft ook onze aandacht in de reguliere taakstelling van de politie.

In hoofdstuk 6 van de Veiligheidsstrategie 2015-2018 zijn de hoofdlijnen voor het (Ontwerp) meerjaren beleidsplan van de politie weergegeven. In dit Ontwerp Meerjarenbeleidsplan hebben we deze hoofdlijnen verder uitgewerkt.

Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland 2015-2018

In de Veiligheidsstrategie zijn de drie thema's beschreven die volgens de partners een gezamenlijke focus en aanpak verdienen. De politie kent echter een bredere opgave. Het gaat dan om ondersteunen van de lokale veiligheidsaanpak, zoals het aanpakken van overlast, het handhaven van de openbare orde en de aanpak van criminaliteit. Doelen die gemeenten veelal hebben vastgelegd in de integrale veiligheidsplannen. Maar ook om bijdragen aan landelijke prioriteiten zoals deze door de minister, regioburgemeesters en de procureurs-generaal zijn samengesteld. Verder geven we in dit plan invulling aan afspraken met het openbaar ministerie (en daaraan verbonden andere partners). Het gaat dan om specifieke afspraken vanuit 'programma's en projecten', maar ook om afspraken over het werkaanbod (en de kwaliteit daarvan) in de strafrechtketen.

Met beide plannen hebben inwoners en het bevoegd gezag het volledige beeld van de doelen voor het politiewerk in de periode 2015-2018.

Gedeelde basis

De Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan hebben een gezamenlijke basis, die beschreven staat in de Veiligheidsstrategie. De ambities, strategische uitgangspunten en de randvoorwaarden (respectievelijk hoofdstuk 2, 4 en 5 van de Veiligheidsstrategie) vormen ook de basis voor het Meerjarenbeleidsplan, evenals het Veiligheidsbeeld 2013¹. Die gedeelde basis is een waarborg voor een samenhangend en effectief veiligheidsbeleid in Oost-Nederland.

¹ Het Veiligheidsbeeld 2013 is opvraagbaar bij de politie en te vinden via het OOV netwerk.

2. Lokale prioriteiten

De lokale prioriteiten die zijn benoemd in de Integrale Veiligheidsplannen van de 81 gemeenten in Oost-Nederland vormen de basis voor ons politiewerk. Deze lokale prioriteiten komen voort uit een gezamenlijke verkenning van leefbaarheid en criminaliteit per gemeente, gevolgd door de ontwikkeling van een aanpak onder regie van de gemeente. In bijlage 1 van de Veiligheidsstrategie is een inventarisatie van de lokale problemen opgenomen. Zo is de aanpak van woninginbraken² een prioriteit in 79 gemeenten en de aanpak van 'overlastgevende jeugd en hinderlijke jeugd(groepen)'³ in 74 gemeenten.

Voor de lokale prioriteiten zijn doelen geformuleerd. Deze zijn gebaseerd op onze ervaringen in 2013. Dit betekent dat we doelen stellen die het veiligheidsniveau handhaven of die gestaag voortbouwen op de resultaten van dat jaar. De aanpak vindt onder regie van het bevoegd gezag (de gezagsdriehoek) en gezamenlijk met onze partners plaats. Dit gebeurt vanuit het uitgangspunt dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Samen kiezen we de best werkende interventie, afgestemd op de lokale context en het specifieke probleem.

De politie werkt haar bijdrage uit in de jaarplannen van de basisteams. De inzet van de politie is daarmee afgestemd in het lokale Integraal Veiligheidsplan en gerelateerd aan de uitvoeringsplannen van de gemeente en andere organisaties die een rol spelen op het gebied van veiligheid. De gezagsdriehoek stuurt vervolgens op de uitvoering hiervan.

Soms is het wenselijk om lokale prioriteiten bovenlokaal aan te pakken, met de gemeenten binnen het werkgebied van een basisteam, de gemeenten binnen een district of met alle gemeenten in Oost-Nederland. Het gaat dan bijvoorbeeld om de drie centrale thema's in de Veiligheidsstrategie en om de landelijke prioriteiten (zie hoofdstuk 3). Een gezamenlijke bovenlokale benadering kan dan voordelen bieden, bijvoorbeeld door een standaard (bewezen) aanpak, coördinatie van de aanpak, het bundelen van middelen, de inzet van schaarse expertise en kennisdeling. Daarnaast leveren we een bijdrage aan bovenlokale veiligheidsvoorzieningen zoals beschreven in de Veiligheidsstrategie, in het bijzonder de Veiligheidshuizen, ZSM⁴ en het RIEC.

² Overigens is de aanpak van HIC (waaronder woninginbraken en aanpak jeugdgroepen) ook als landelijke prioriteit benoemd (zie paragraaf 3.5).

³ Criminele jeugdgroepen pakken we altijd aan.

⁴ ZSM, dat is: Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk. Politie, OM en ketenpartners pakken met ZSM veelvoorkomende misdrijven op daadkrachtige wijze aan. In de ZSM-werkwijze beslissen zij na aanhouding van de verdachte zo spoedig mogelijk over het afdoeningstraject. Waar mogelijk wordt direct en uiterlijk binnen 7 dagen een afdoeningsbeslissing genomen. Het gaat hierbij om betekenisvolle interventies, waarbij verdachten een passende reactie krijgen, recht wordt gedaan aan de positie van het slachtoffer, en de buurt merkt hoe snel daders worden gecorrigeerd.

3. Landelijke prioriteiten

Naast de lokale prioriteiten kent de politie landelijke beleidsdoelstellingen die de minister van Veiligheid en Justitie op basis van artikelen 18 en 20 van de Politiewet eens per vier jaar vaststelt. Deze zijn bedoeld om de politie te richten op maatschappelijk spelende veiligheidsproblemen die landelijk, regionaal en lokaal aandacht vragen en waar afstemming op landelijk niveau de aanpak effectiever maakt. De minister bepaalt deze beleidsdoelstellingen gehoord de regioburgemeesters en de procureur-generaal. De doelstellingen zijn weergegeven in de Gemeenschappelijke Veiligheidsagenda 2015-2018 (GVA).⁵ Deze agenda heeft ook tot doel de integrale samenwerking bij de aanpak van criminaliteit en onveiligheid verder te ontwikkelen.

De opsporingszaken op het gebied van onderstaande delictvormen brengen we in de integrale stuurploeg –met daarin OM, politie en een burgemeester als bestuurlijke gids– van de eenheid of het district in. De stuurploeg weegt de ingebracht zaken, kiest hieruit, bereidt de zaak voor en monitort de zaak. Eveneens maakt de stuurploeg de afweging met welke (integrale) interventie de zaak aangepakt wordt.

Het gezag (burgemeester, officier van justitie) stuurt op de uitvoering, de minister is verantwoordelijk voor de beheersmatige randvoorwaarden van de politie. Op grond daarvan heeft de minister –op basis van zijn eigen gezagsrol en in afstemming met de Tweede Kamer– een aantal processen benoemd als prioriteit (o.a. wapenverloven). Al deze onderwerpen komen in dit hoofdstuk aan de orde.

3.1 Ondermijnende criminaliteit

Ondermijning is 'het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze maatschappij, wat leidt tot aantasting van haar fundamentele en/of van de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt'. Deze criminaliteit is vaak onzichtbaar, maar kan zich ook openbaren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en het verwerven van machtsposities. Binnen dit thema richten wij ons op zware en georganiseerde vormen van criminaliteit, vormen die tot onwettige economische machtsposities, corruptie en marktverstoring leiden en die het vertrouwen in de samenleving schaden en die het stelsel ondermijnen. Daders opereren vaak bovenlokaal en internationaal, op lokaal niveau zijn uitingsvormen en verbindingen zichtbaar. Denk aan criminele netwerken met beroepscriminelen en aan facilitators die onderwereld en bovenwereld met elkaar verbinden.

Aanpak

Als politie dragen wij bij aan de integrale aanpak. Het accent ligt op de regionaal bepaalde prioriteiten en de in het Nationaal Dreigingsbeeld gesignaleerde dreigingen, te weten aanpak drugscriminaliteit, witwassen/vastgoed, mensenhandel en –smokkel, fraude en milieucriminaliteit. De politie levert informatie ten behoeve van ondermijningsbeelden en bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyses. Tot slot stijgt de bijdrage van de politie aan handhavingsacties. Een kwantitatieve doelstelling volgt in afstemming met het openbaar ministerie.

Uitgangspunten bij verdere uitwerking

- Meer criminelen raken (via aanpak criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) en top x sleutelfiguren) en meer barrières opwerpen door gebruik te maken van een breed palet van interventies. Integraal afpakken is daarbij standaard onderdeel van de integrale aanpak.
- Investeren in gezamenlijke informatiepositie vanuit opsporing en bestuur en werkwijze conform leidraad "Integraal tenzij..." en daarnaast gebruik maken van real time intelligence.
- Versteving van verbinding tussen landelijke, regionale en lokale inspanningen.
- Versterking internationale samenwerking.

Ondermijning (CSV's), 2015-2018 (jaarlijks)	63
---	----

⁵ Dit hoofdstuk is gebaseerd op het concept van de Gemeenschappelijke Veiligheidsagenda. De definitieve versie stelt het Artikel 19 overleg vermoedelijk eind juni vast. De cijfers of de teksten kunnen dan ook nog wijzigen.

3.2 Cybercrime

Cybercrime is criminaliteit waarbij informatie en ICT systemen doelwit zijn. De toenemende digitalisering van de samenleving brengt met zich mee dat er sprake is van een stijging van cybercrime die per definitie een bovenlokale impact heeft. Cybercrime ondermijnt het vertrouwen in de systemen die we gebruiken en daarmee het vertrouwen in overheden, bedrijven en medeburgers.

Aanpak

In de komende vier jaar zorgen we ervoor dat de basisteams toegerust zijn om aangiften van cybercrime in eerste aanleg op te nemen en om de eenvoudige zaken zelf af te handelen. Daarnaast hebben wij binnen de Dienst Regionale Recherche (DRR) specialisten die de ingewikkelde cybercrime criminaliteit afhandelen. De meeste complexe zaken behandelt het landelijke Team High Tech Crime. In 2015 en 2016 ligt de nadruk op de opbouw van de capaciteit en de expertise.

Uitgangspunten bij verdere uitwerking

- Verdere ontwikkeling van integrale aanpak, in verbinding met de Cyber Security Strategie⁶.
- Inzet op betekenisvolle zaken met focus op aantasting vitale infrastructuur, verstoring online dienstverlening, gegevensdiefstal, identiteitsfraude.

Aantal zaken Cybercrime	2015	2016	2017	2018
Zaken in 'enge zin' ⁷	23	25	30	35

3.3 Fraude

Horizontale fraude betreft fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer, met een particuliere partij als benadeelde. Dit veroorzaakt grote financiële schade bij burgers en bedrijven en ondermijnt het vertrouwen in een veilig handels- en betalingsverkeer. Digitalisering in de dienstverlening door overheden en bedrijven maakt dat hier nadrukkelijk sprake is van een bovenlokale problematiek.

Aanpak

Wij richten ons op ernstige vormen van fraude: kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, of de omvang van de financiële schade en/of het ondermijnende karakter. De focus ligt op een brede integrale aanpak (van preventie tot repressie en van privaat en publiek). Als strafrecht de meest aangewezen aanpak is, ligt de focus daar op. Wij zetten daarbij in op de onderliggende structuren en richten ons op de beroepsfraudeurs.

Afpakken van illegaal verkregen vermogen wordt standaard een onderdeel van een fraudeaanpak die primair is gericht op schadevergoeding aan slachtoffers.

Uitgangspunten bij verdere uitwerking

- Versterking van (de integrale) aanpak van fraude door vergroting aantal zaken (kwantitatieve afspraken).
- Inzet op betekenisvolle zaken, gelet op omvang schade, stelselmatigheid, kwetsbaarheid slachtoffer, belang van normbevestiging etc.
- Afpakken illegaal verkregen vermogen is standaard onderdeel van aanpak.

Aantal zaken voor fraude	n.t.b.
--------------------------	--------

⁶ Met deze strategie geeft het kabinet vorm aan de in het regeerakkoord aangekondigde integrale aanpak voor cyber crime.

⁷ Computercriminaliteit in enge zin betreft misdrijven die niet zonder tussenkomst of gebruik van computers of netwerken gepleegd kunnen worden

3.4 Kinderporno

De maatschappelijke impact van kinderporno is groot. Mede als gevolg van de digitalisering van de samenleving, neemt de omvang van het probleem toe. Slachtoffers worden steeds jonger en het misbruik grover. De digitale component maakt dit ook een fenomeen dat in beginsel grenzeloos is. De gemeenschappelijke doelstelling is om kinderpornografie en kinderseksstoerisme terug te dringen. En om de inzet te vergroten op signalen van misbruik, daadwerkelijke misbruik en het ontzetten van slachtoffers.

Aanpak

We richten ons vooral op slachtoffers, vervaardigers en verspreiders. Het maatschappelijk effect bij de bestrijding van kinderporno komt (in toenemende mate) centraal te staan. Onze focus ligt daarbij vooral op het ontzetten van slachtoffers van acuut misbruik (elk signaal van actueel misbruik wordt opgepakt). Er is sprake van een dadergerichte aanpak, waarbij de nadruk komt te liggen op recidivisten, daders opererend in besloten netwerken en daders in risicovolle beroepen en posities. Eveneens van belang is de aanpak van het toegenomen probleem van kinderseksstoerisme.

Uitgangspunten voor verdere uitwerking

- Maatwerk bij inzet strafrechtelijke en alternatieve interventies, die passen bij de ernst van het delict. Bijvoorbeeld met gebruikmaking van innovatieve technologie, volwaardige opsporingsonderzoeken en alternatieve interventies als waarschuwingsbrieven en doorverwijzing naar hulpverlening.
- Lokale inzet en samenwerking van GGZ, Reclassering en OM om zo het toezicht verder te versterken.

Kinderporno Prognose aantal onderzoekdossiers	80
--	----

3.5 High impact crimes (waaronder de aanpak van jeugdcriminaliteit en mobiele bendes)

'High Impact Crime' is een verzamelterm voor gewelddadige vermogenscriminaliteit: woninginbraak, overvallen en straatroof. HIC delicten komen veel voor en hebben een grote impact op het slachtoffer en op mensen uit de directe omgeving. Gebleken is dat HIC-delicten deels overlappen met andere delicten (zoals voertuigcriminaliteit en illegale handel) en dat dadergroepen (jeugdigen, mobiele bendes) overlappen. De aanpak van HIC wordt gestuurd vanuit de gezagsdriehoek.⁸

In bijna elke gemeente is de aanpak van risicojeugd en problematische jeugdgroepen een prioriteit. Bij alle betrokken partijen is overeenstemming over het belang van een goede integrale aanpak en van 'co-creatie'. Alleen een strafrechtelijke aanpak is onvoldoende - en soms zelfs contraproductief - om het criminele gedrag van de jongere effectief te stoppen. Jeugdgroepen krijgen meer en meer het karakter van fluïde netwerken, wat net als bij mobiele dadergroepen om een bovenlokale aanpak kan vragen.

Naast woninginbraken, straatroven en overvallen hebben ook huiselijk en seksueel geweld een hoge impact op slachtoffers en hun omgeving (we noemen dit zgn. HIC 2-delicten). Jaarlijks zijn ongeveer 200.000 volwassenen en bijna 120.000 kinderen slachtoffer van deze vorm van geweld. Het geweld leidt tot een ernstige aantasting van het veiligheidsgevoel en de lichamelijke integriteit. De aangiftebereidheid van slachtoffers is laag.

Aanpak

Gewelddadige vermogenscriminaliteit vergt een gerichte aanpak: zowel gebiedsgericht als dadergericht. Bij de gebiedsgerichte aanpak wordt geïnvesteerd in analysecapaciteit en instrumenten

⁸ Regionaal zijn van onderop afspraken geformuleerd op de delicten. Deze afspraken passen bij de lokale omstandigheden. Opgeteld vormen deze afspraken de gemeenschappelijke landelijke ambitie.

om capaciteit effectiever in te zetten om zo aan de voorkant van het probleem te komen. De focus moet verschuiven van 'wat is er gebeurd' naar 'wat gaat er gebeuren'. De beschikbare informatie kan worden gebruikt om hotspots en hot times te voorspellen en door verdachte bewegingen vroeger te signaleren. Daarnaast is de dadergerichte (persoonsgerichte) aanpak van belang, die de kans op recidive moet beperken. De rondtrekkende dadergroepen (mobiele bendes) en criminele jeugdgroepen vragen daarbij extra aandacht. Een systeemaanpak voor criminele jeugd en risicojeugd is vereist, waarin preventie, zorg en straf goed op elkaar aansluiten.

Bij de aanpak van huiselijk en seksueel geweld ligt de regierol bij de gemeenten. In het belang van de meest kwetsbaren in de samenleving is het noodzakelijk dat politie, justitie en zorgpartners niet reactief handelen maar proactief. Interventies richten zich bij voorkeur niet enkel op de dader, maar ook op het systeem waarbinnen het delict wordt gepleegd (gezin, partnerrelatie, afhankelijkheidsrelatie). Gelet op deze systeemgerichtheid is een integrale aanpak nodig: strafrechtelijke interventies combineren met niet-strafrechtelijke zoals de zorg, opvang en hulpverlening. Het Veiligheidshuis vervult hierin een belangrijke rol.

Extra aanpak vanuit Eenheid Oost-Nederland: Interventiekraacht

Oost is de grootste eenheid in Nederland, met een groot gedeelte grenzend aan Duitsland. We kunnen daarmee een grote doorvoerhaven (A12 en A1) zijn van criminelen over de weg. Reden om hierop te investeren om te kijken hoe we hierop het meest efficiënt en effectief interventies kunnen plegen. Dit doen we door het project Interventiekraacht op meerdere gebieden:

- techniek (waaronder ANPR en de auto van de toekomst),
- ontwikkeling locale werkwijzen c.q. methodieken,
- strategische alliantie met ketenpartners waaronder KMar en Douane,
- versterking Heterdaadkraacht (binnen de politieprocessen maar ook naar de burger),
- versterking grote verkeersacties op de wegen naar meer veiligheidscontroles Waakzaam Oost en aanpak mobiel banditisme (inter)nationaal.

Daarnaast ondersteunt en adviseert de afdeling internationale politiesamenwerking Oost-Nederland o.a. de basisteams bij hun samenwerking met betrekking tot de grensoverschrijdende aanpak van diverse facetten van HIC. Ook zorgen zij voor professionalisering van de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling die een bijdrage levert aan de operationele resultaten van de bestrijding van HIC. Dit alles met nauwe samenwerking met de landelijke eenheid. Deze manier van werken geldt ook voor andere vormen van criminaliteit.

Uitgangspunten bij verdere uitwerking

De aanpak, gericht op vermindering van het aantal delicten, bestaat uit de volgende elementen:

- Verbeteren van de intelligence gestuurde aanpak op basis van gedeelde informatie.
- Gezamenlijke aanpak van heling.
- Terugdringen van recidive (waaronder doorgroei problematische jeugd).
- Afstemming tussen strafrechtsketen, gemeenten en zorgnetwerk (mede gelet op de transitie in de jeugdzorg) ten behoeve van vroegtijdige informatie-uitwisseling en interdisciplinaire en persoonsgerichte daderaanpak en slachtofferhulp.
- Voorkomen van herhaald slachtofferschap.
- Vergroten van de pakkans.
- Gebruik maken van nieuwe (nog vast te stellen) wettelijke kaders.

High Impact Crime (doelstellingen)	2018
Overvallen	210 (2015: 225)
Straatroven	400 (2015: 455)
Woninginbraken (excl. schuur e.d.) (incl. poging)	12.500 (2015: 14.800)
Voltooide woninginbraken	9.400 (2015: 11.024)

Overvallen oplossingpercentage	54%	(2015: 54%)
Straatroven oplossingpercentage	32%	(2015: 32%)
Woninginbraken oplossingpercentage	12%	(2015: 10%)

3.6 Afpakken

De meeste delicten worden gepleegd om er financieel beter van te worden. Daardoor wordt schade berokkend aan burgers, bedrijven en overheid. Criminele inkomsten worden aangewend voor de financiering van nieuwe criminele activiteiten of witgewassen en geïnvesteerd in de bovenwereld. Dat tast de waarde van de rechtstaat aan en ondermijnt onze samenleving.

Aanpak

Voor alle vormen van criminaliteit geldt dat misdaad niet mag lonen. Dit signaal geven we af aan de maatschappij én aan de omgeving van dader en slachtoffer als crimineel of illegaal verworven vermogen wordt afgepakt. Afpakken moet een vast onderdeel zijn van de interventies die alle partners inzetten, in alle vormen van misdrijven waarbij regelovertreding en illegaal of onrechtmatig voordeel aan de orde is. Het moet ook primair gericht zijn op schadevergoeding aan het slachtoffer. Er zijn al veel voorbeelden van samenwerking tussen strafrechtketen, belastingdienst en openbaar bestuur. Desalniettemin is het de komende tijd van belang om afpakken in toenemende mate integraal aan te pakken met gebruikmaking van de RIEC-structuur. Ook de afdeling Internationale Politie samenwerking ondersteunt in het internationaal afpakken gericht op OMG's.

Uitgangspunten voor verdere uitwerking

- De eerder afgesproken opbrengstenreeks van het strafrechtelijk afpakken wordt in stand gehouden.
- Het huidige afpakken wordt verbreed naar het integraal afpakken.

Afspraken Programma Afpakken	Beslagwaarde⁹: 2015: € 18.469.518 2016: € 20.832.162 2017: € 23.194.806 2018: € 25.557.450	Beslagzaken Vermogenscriminaliteit & Opiumwet: Bij minimaal 2% van de zaken t.a.v. vermogens- criminaliteit en Opiumwetzaken legt de politie beslag op (crimineel) vermogen ¹⁰ .
------------------------------------	--	---

3.7 Wapenverloven

Het schietincident in Alphen aan de Rijn had een grote maatschappelijke impact en maakte duidelijk dat particulier bezit en gebruik van vuurwapens tot grote veiligheidsproblemen kunnen leiden. De samenleving verwacht van de politie een zorgvuldige toetsing van aanvragen van wapenverloven en een stringente monitoring van personen die een wapenvergunning hebben gekregen. Op grond van wetgeving heeft de politie een controleplicht.

Aanpak

Van alle vuurwapenbezitters (vuurwapen verlofhouders in officiële termen) is geregistreerd wie ze zijn, hoeveel vuurwapens ze hebben, inclusief serienummers en andere wetenswaardigheden zoals merk en kaliber. Alle verlofhouders krijgen periodiek een onaangekondigd bezoek op hun thuisadres. De politie controleert dan of de geregistreerde gegevens overeenkomen met de vuurwapens die de vergunninghouders in bezit hebben en of aan alle vereisten (zoals wapenkluizen) is voldaan.

⁹ Uitgaande van de afgesproken beslagwaarde van € 16.106.874 in 2014 in de jaarschijf 2014 van de Veiligheidsstrategie / MJBP 2013-2014. De beslagwaarde is afhankelijk van de te gebruiken definitie, waarover landelijk nog geen overeenstemming is.

¹⁰ Dit zijn ca. 250 zaken, uitgaande van 12.500 vermogens- en Opiumwetzaken.

Politiemedewerkers van de afdeling Korpscheftaken en van de robuuste basisteams voeren de controles uit. De afdeling Korpscheftaken controleert volgens afspraak jaarlijks de groep '25 minners', schietverenigingen, wapenhandelaren, nieuwe aanvragen en verlofhouders die bijzonder aandacht nodig hebben. Alle overige controles vinden één keer per drie jaar plaats. Deze worden uitgevoerd door de robuuste basisteams.

Vanaf 1 juli 2014 hebben de basisteams de beschikking over een tool waarmee ze in één oogopslag kunnen zien wat en wie er gecontroleerd moet worden. De afdeling Korpscheftaken zorgt voor de juiste instructie en informatie aan de medewerkers in de basisteams die de kluiscontroles uitvoeren.

4. Afspraken met het openbaar ministerie

In dit meerjarenbeleidsplan 2015-2018 nemen we ook de afspraken op die we maken met het openbaar ministerie¹¹ en daaraan verbonden andere partners. We maken daarbij onderscheid in:

1. Prestatieafspraken vanuit specifieke (landelijke) programma's en projecten (verkeer, milieu, executie en afpakken).
2. Strafrechtketen afspraken over het werkaanbod aan het arrondissementsparket.

Al deze afspraken werken we nader uit in jaarschijven en stellen we zo nodig bij aan de hand van de realisatie in het voorgaande jaar. Binnen de politie 'schrijven wij de afspraken toe' aan de districten en diensten. Daarnaast verwerken wij de afspraken in onze monitoring zodat we gedurende het jaar gericht kunnen sturen op het nakomen van de afspraken.

4.1 Prestatieafspraken vanuit programma's en projecten

Op de volgende onderwerpen gelden prestatieafspraken vanuit (landelijke) programma's of projecten:

Verkeershandhaving

Het aantal uren dat de verkeershandhavingsteams (VHT's) besteden aan verkeershandhaving komt overeen met voorgaande jaren¹². Het gaat daarbij om handhaven van de maximum snelheid, de draagplicht van gordel en helm, het negeren van rood licht, rijden onder invloed, handheld bellen en subjectieve verkeersveiligheid.

Aantal uren verkeershandhaving VHT's (jaarlijks)	Oost-NL	GLM	GLZ	NOG	TWE	IJS
	102.911	20.696	20.800	20.360	20.568	20.487

Milieuhandhaving

De inzet op het thema milieu stemmen we af met de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). We richten ons vooral op de prioriteiten die met de negen RUD's, het openbaar ministerie en de politie overeen zijn gekomen. Op dit moment zijn dat onder meer Bio-vergisting (ook wel co-vergisting genoemd), grondstromen en asbest. Deze geprioriteerde thema's zijn aan verandering onderhevig. De actuele geprioriteerde thema's worden opgenomen in de jaarschijven.

Handhavinginspanningen t.a.v. milieudelicten	Aantal verdachten OM (jaarlijks): 900 Recherchematig onderzoek & Preweegdocumenten: geen kwantitatieve doelstelling, richten op betekenisvolle zaken. De onderzoeken en preweegdocumenten worden toegewezen door landelijke milieukamer (Landelijke Parket Team Milieu), waardoor de eenheid geen invloed heeft op het aantal.
--	---

Executieafspraken

De executieafspraken zijn als gevolg van nieuwe voorstellen (o.a. het zichzelf melden van veroordeelden voor het uitzitten van hun straf) nog aan verandering onderhevig. De definitieve afspraken (voor 2015 en eventueel de daarop volgende jaren) worden in het definitieve meerjarenbeleidsplan verwerkt.

Prestatieafspraken executie % positieve afdoening inzake:	<ul style="list-style-type: none">• Principale vrijheidsstraffen: 80% binnen 3 maanden• Omgezette taakstraffen > 60 dagen: 80% binnen 3 maanden• Overige (kleinere) straffen: 60% binnen 3 maanden
---	---

¹¹ Afstemming over de definitieve afspraken vindt nog plaats. De genoemde aantallen in dit hoofdstuk zijn dan ook onder dat voorbehoud.

¹² Definitieve afspraken hierover moeten nog worden gemaakt met het Landelijk Parket Team Verkeer.

	<ul style="list-style-type: none"> • Geldboetes: 70% binnen 3 maanden • Schadevergoedingsmaatregelen: 80% binnen 3 maanden • Ontnemingmaatregelen: 80% binnen 3 maanden • Gijzeling Mulder¹³: 55% binnen 6 maanden
--	---

Afpakken

Volgens de Gemeenschappelijke Veiligheidsagenda (zgn. 'Artikel 19 overleg') wordt vooralsnog vastgehouden aan de eerder afgesproken norm voor 2018. Dit betekent dat we vasthouden aan het groeipad naar een beslagwaarde van €25.557.450,- in 2018.¹⁴

Beslagwaarde¹⁵: 2015: € 18.469.518 2016: € 20.832.162 2017: € 23.194.806 2018: € 25.557.450	Beslagzaken Vermogenscriminaliteit & Opiumwet: Bij minimaal 2% van de zaken t.a.v. vermogens- criminaliteit en Opiumwetzaken legt de politie beslag op (crimineel) vermogen ¹⁶ .
---	---

4.2 Strafrechtketenafspraken

Op een aantal onderwerpen zijn afspraken gemaakt t.a.v. het werkaanbod van de politie in de strafrechtketen. Deze afspraken zijn verschillend van karakter. Er zijn drie soorten afspraken:

1. prognoses van aantallen aan te leveren verdachten (verdachten OM en verdachten afgehandeld)
2. aantallen aan te leveren zaken of onderzoeken van specifieke delicten of dadergroepen
3. prestatieafspraken ten aanzien van de kwaliteit van het aangeleverde politiewerk.

Prognoses van productievolumes

Verdachten OM

De prognose van de aantallen verdachten instroom OM wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de ontwikkelingen (trend) in het voorgaande jaar / de voorgaande jaren. Onderstaande voorlopige prognose is gebaseerd op de resultaten in de periode april 2013 t/m april 2014.

Aantal verdachten OM (jaarlijks)	n.t.b
----------------------------------	-------

Minderjarige verdachten OM

Het aantal minderjarige verdachten OM was in 2014 op basis van de resultaten in de voorgaande jaren vastgesteld op 11% van het totaal aantal verdachten OM. Voor 2015 gaan we uit van hetzelfde percentage. Ook hier gaat het om een prognose van het productievolume.

Aantal minderjarige verdachten OM (jaarlijks)	n.t.b
---	-------

Afgehandelde verdachten HIC

We benoemen hier het aantal afgehandelde verdachten high impact crimes (HIC) om te benadrukken dat de HIC delicten opsporingsprioriteit hebben. De prognose is gebaseerd op de resultaten in de periode april 2013 t/m april 2014.

Aantal afgehandelde verdachten voor HIC (jaarlijks)	Geweld Woninginbraken Straatroof Overval	n.t.b.
---	---	--------

¹³ Gijzeling Mulderzaken: Insluiten van personen teneinde betaling van openstaande verkeersboetes af te dwingen.

¹⁴ Brief van het College d.d. 16 mei 2102. Resultaatsdoelstelling 2018 € 22.130.000,- (regulier resultaat) + € 3.400.000,- (BID resultaat) = € 25.557.450,-.

¹⁵ Zie eerder gemaakte opmerking bij paragraaf 3.6

¹⁶ Dit zijn ca. 250 zaken, uitgaande van 12.500 vermogens- en Opiumwetzaken.

Om de opsporingsprioriteit extra te benadrukken, maken we ook een prestatieafspraken op de 'verdachtenratio'. Hierbij streven we naar een groei van 10% in 2018 ten opzichte van 2014. Dit is ambitieus, in de Gemeenschappelijke veiligheidsagenda wordt vooralsnog uitgegaan van een stabilisatie van de politieprestaties. Als basis is de streefwaarde uit 2011 - 2014 gebruikt.¹⁷

Verdachtenratio	2014	2015	2016	2017	2018
HIC overall	37,5	38,4	39,4	40,3	41,3
Woninginbraak	7,5	7,7	7,9	8,1	8,3
Geweld	60	61,5	63,0	64,5	66,0
Overval	45	46,1	47,3	48,4	49,5
Straatroof	37,5	38,5	39,4	40,3	41,3

Aantallen zaken - onderzoeken

Op de thema's fraude, cybercrime en criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) zijn onderstaande afspraken gemaakt.

Fraude	Zware fraudezaken: jaarlijks 8
	Middelzware fraudezaken: jaarlijks 15
	Lichte fraudezaken: jaarlijks 425
Cybercrime	Zaken 'in ruime zin': jaarlijks 160
	Zaken 'in enge zin': 2015: 20, 2016: 25, 2017: 30 en 2018: 35.
CSV's ¹⁸	Jaarlijks 63

Kwaliteitsafspraken

Tot slot volgen hieronder de afspraken met betrekking tot de kwaliteit van het aangeleverde politiewerk.

Criminele vreemdelingen	90% van de ID-onderzoeken voldoet aan kwaliteitseisen.
	100 % PV's voorzien van vreemdelingsnummer.
Doorlooptijden	PV/dossier meerderjarige verdachte (18+): < 60 dagen na 1e verhoor bij OM
	PV/dossier minderjarige verdachte (18-): < 30 dagen na 1e verhoor bij OM
	PV minderjarige verdachte (18-): < 7 dagen na 1e verhoor bij Halt
Verdachten via ZSM	Er worden nog nadere afspraken gemaakt over de doorlooptijd na 1e verhoor, het percentage afdoening via ZSM en het percentage afdoening met een strafbeschikking.

¹⁷ Op dit moment vindt nog overleg plaats of deze ambitie en het gebruik van ratio's en ophelderingspercentages gehandhaafd blijven. Het gemiddeld aantal verdachten 2011-2013 bedraagt 10.600 (inclusief geweld).

¹⁸ Dit aantal is verhoogd ten opzichte van de doelstelling in 2014 (48) omdat vanaf 2015 alle projectmatige onderzoeken en TGO's met een link naar georganiseerde criminaliteit op alle ondermijningsthema's mee tellen (in plaats van enkel de geprioriteerde thema's).

5. Dienstverlening

Het motto van ons is: “de politie is waakzaam en dienstbaar.” Het vertrouwen in een goede politie is voor zowel burgers als bestuurders als ook voor de politie zelf van grote betekenis. Vertrouwen is een graadmeter voor de acceptatie van het gezag en het handelen van de politie. Onze kernwaarden *integer, betrouwbaar, moedig* en *verbindend* vormen de basis voor onze dienstverlening. Een ander basiselement is onze oriëntatie op de aanpak van (on)veiligheid: we werken probleemgericht aan lokale veiligheidsproblemen, uitgaande van de lokale omstandigheden en mogelijkheden. Die aanpak is ingebed in het pakket politiediensten. En ten slotte is ons dienstverleningsconcept een basiselement: we hebben een herkenbaar en gevarieerd aanbod van mogelijkheden voor contact tussen burger en politie.

5.1 Het politiepakket

Basisteams

De robuuste basisteams zijn het fundament van de politiezorg en zijn onder normale omstandigheden in staat zelfstandig de werkzaamheden binnen hun werkgebied uit te voeren. De aanpak is probleemgericht vanuit de context waarin het probleem bestaat. We maken gebruik van de mogelijkheden binnen lokale netwerken en betrekken of ondersteunen inwoners en andere professionals.

Politie Eenheid Oost-Nederland is telefonisch en virtueel bereikbaar en het basisteam organiseert de fysieke bereikbaarheid door openstelling van het bureau (al dan niet op afspraak).

Het basisteam krijgt ondersteuning van de centrale onderdelen en de eenheidsstaf. We dragen als politie bij in de samenwerkingsvormen zoals die zijn benoemd in de Veiligheidsstrategie 2015-2018. Voor het resultaat van het politiewerk in basisteams en districtsrecherche is een vlotte, effectieve werking van ZSM, de Veiligheidshuizen en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum van groot belang.

Teamchef

Op lokaal niveau heeft elke burgemeester en de officier van justitie één herkenbare en aanspreekbare teamchef. Als lid van de gezagsdriehoek vormt de teamchef het schakelpunt naar de (lokale) inzet van de politie. De teamchef vormt het eerste aanspreekpunt voor de gezagsdriehoek en andere partners en is verantwoordelijk voor het nakomen van de gemaakte afspraken.

Wijkagent

Elke wijk (dorp, stadsdeel) heeft een herkenbare wijkagent. In de eenheid gemiddeld 1 wijkagent op 5.000 inwoners (dit is de wettelijke norm). De wijkagent is vooral beschikbaar voor de wijk en zichtbaar in de wijk (80% van hun tijd). Handhaven, opsporen en informatie verzamelen vormen zijn kerntaken. De wijkagent is goed geïnformeerd over veiligheidsproblemen binnen de wijk, inclusief lopende opsporingsonderzoeken. De wijkagent zorgt samen met de andere medewerkers van het basisteam voor de bijdrage van de politie in de aanpak van een lokaal veiligheids- of overlastprobleem. Als het nodig is, betrekken zij daar anderen binnen en buiten de politieorganisatie bij. De wijkagent (en/of anderen in het basisteam) gebruiken methodes zoals probleemgericht werken of buurtsignaal.

Gebiedsscan en teamplan

De politie stelt periodiek op gemeentelijk niveau een gebiedsscan op conform het landelijke model. De frequentie stemmen we af met de gemeente. In die gebiedsscan verbinden we systeemkennis en straatkennis om een zo scherp en actueel mogelijke beeld te geven van de veiligheids- en overlastsituatie in (de wijken van) een gemeente. Dit beeld is een belangrijke informatiebron voor (de

uitvoering) van het Integraal Veiligheidsplan van de gemeente.¹⁹ Dat veiligheidsplan vormt de basis voor het jaarlijks op te stellen teamplan, waarin het basisteam aangeeft hoe zij de prioriteiten gaat aanpakken. De teamchef legt het teamplan ter goedkeuring voor aan de gezagsdriehoek.

Actueel veiligheidsbeeld

De politie levert desgevraagd het lokaal gezag veiligheidsinformatie aan over hot-spots en hot-times van hot-crimes zoals geweld, woninginbraken, overvallen, straatroven, winkeldiefstal, bedrijfscriminaliteit, jeugd en overlast en over verkeer. De rapportage dient als monitor in de uitvoering van het integraal veiligheidsplan van de gemeente. Dit zorgt dat burgemeesters en gemeenteraden goed in positie zijn waar het gaat om de verbetering van veiligheid.

Shortlist jeugdgroepen

Minimaal 1 keer per jaar brengt de politie alle problematische jeugdgroepen in beeld op basis van de zogenaamde methode Beke. De uitkomst (shortlist) is een coproductie tussen de basisteams en de Dienst Regionale Informatie Organisatie (DRIO). De politie pakt alle criminele jeugdgroepen aan na prioritering door de gezagsdriehoek. De districtelijke stuurploeg waarborgt de uitwerking van een aanpak en monitort de voortgang onder het gezag van het OM. De bestuurlijke component van die plannen van aanpak wordt afgestemd in de gezagsdriehoek. De gemeente heeft de regie op de aanpak van jeugdgroepen, waaraan de politie bijdraagt.

Zoals in de Veiligheidsstrategie aangegeven, zullen we samen met onze partners de shortlistmethode verbeteren. Jeugdgroepen zijn meer en meer fluïde van karakter en begeven zich nadrukkelijk in een virtuele, digitale omgeving inclusief gebruik van social media. Dit vraagt aanpassing van de huidige methode. Een ander punt van verbetering is de doorlooptijd vanaf het meetmoment tot het moment dat partijen daadwerkelijk actief aan de slag gaan.

Flexibele capaciteit

Wanneer sprake is van problemen die naar aard of omvang de reguliere mogelijkheden van een basisteam overstijgen, schaaft de teamchef op naar het districts- of eenheidsniveau. De districtsrecherche ondersteunt het basisteam bij de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit. Daarnaast kent elk district een zgn. flexteam. Het flexteam telt ongeveer 20 mensen en werkt probleemgericht aan zowel handhavings- als opsporingstaken (zowel basisteam als districtsrecherche) en draait ook mee in de noodhulp ('prio 1 voor iedereen'). Op deze manier kan de politie flexibel en slagvaardig inspelen op (acute) veiligheidsproblemen.

De teamchef van een basisteam stemt binnen het district af over een bovenlokale aanpak en betreft andere onderdelen van de eenheid in het uitvoeren van de taken van het basisteam. Indien nodig schaaft de politie bij grote incidenten of calamiteiten snel op in de SGBO structuur (Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden). Binnen de Veiligheidsregio's levert de politie een bijdrage aan risico- en crisisbeheersing, waaronder onze expertise over crowdmanagement.

Bij (dreigende) grootschalige ordeverstoringen kan onder het gezag van de burgemeester de mobiele eenheid geactiveerd worden. Bij een ernstig misdrijf kan de politie onder het gezag van het OM een Team Grootchalige Opsporing instellen, zodat alle benodigde expertise (en capaciteit) beschikbaar komt.

Huisvesting

Als politie zoeken we voor onze dienstverlening naar mogelijkheden om met nieuwe concepten de bereikbaarheid en dienstverlening naar de burger te verbeteren; concepten die minder afhankelijk zijn van fysieke kantoorlocaties. Samen met het gezag zal de politie uiterlijk eind 2015 een voorstel ontwikkelen voor de huisvesting van de basisteams voor de periode 2016-2025. Uitgangspunten zijn een goede dienstverlening, operationeel werkbaar, spreiding van diensten over de eenheid en

¹⁹ In de praktijk is een aantal initiatieven ontwikkeld die (informatie)producten integreren in de integrale veiligheidsplannen van gemeenten. Het doel hiervan is om een zo geïntegreerd mogelijk veiligheidsbeleid te ontwikkelen en de gemeente als regiehouder meer in positie te brengen. Ook vereenvoudigt dit de producten en processen.

kostenreductie (landelijke besparingsopdracht is € 76,5 mln). Het bestuurlijk geaccordeerde Strategisch Huisvestingsplan Politie vormt daarvoor een richtinggevend kader. Binnen Oost-Nederland verkennen we de mogelijkheden en knelpunten om gezamenlijk met partners tot maatwerkoplossingen te komen.

5.2 Dienstverlening is leidend

Het vertrouwen in de politie begint bij het contact met de politie. Dat heeft te maken met de mogelijkheden van contact, met de wijze waarop we met melders en aangevers omgaan en met de afhandeling van meldingen en aangiften. Als politie streven we voortdurend naar verbetering van de intake en afhandeling. Onze dienstverlening moet herkenbaar, voorspelbaar en betrouwbaar zijn en van goede kwaliteit. Of je nu in Groningen, Maastricht of een gemeente in Oost-Nederland woont: de politie is elke inwoner op dezelfde manier en zo goed en snel mogelijk van dienst.

In het Landelijk Dienstverleningsconcept voor de Nationale Politie zijn doelstellingen en een aanpak benoemd om te komen tot een betere en eenduidige dienstverlening. Binnen de eenheid Oost-Nederland investeren we in een betrouwbare dienstverlening in het contact met melders, aangevers en vooral ook slachtoffers.

De houding en het gedrag van onze medewerkers zijn sterk van invloed op de beleving van onze dienstverlening. We spreken medewerkers aan op hun rol richting de burger vanuit het vertrekpunt dat wij er zijn als de burger ons nodig heeft. Inleven in de ander en van daaruit handelen is de basishouding. Resultaat moet zijn dat onze dienstverlening aansluit op de behoefte van de burger en tegelijkertijd eenduidig is en van hoogwaardige kwaliteit.

Onze verbeteraanpak kent vier hoofdlijnen. Voor onze bereikbaarheid werken we met de multichannelaanpak, zodat we over voorzieningen beschikken waarmee de burger ons 24/7 kan bereiken. Onze medewerkers leiden we op en scholen we bij zodat ze over de juiste kennis en vaardigheden beschikken. Een goede bejegening maakt daar deel van uit. We zorgen voor een snelle terugkoppeling over onze aanpak en de resultaten op HIC delicten. En ten slotte zorgen we voor betere inhoudelijke afhandeling van de opgenomen aangiften.

Samengevat zijn dit onze kernbeloftes op het gebied van dienstverlening:

1. De politie reageert snel en professioneel op een vraag of melding en handelt deze zo goed mogelijk af.
2. De burger kiest zelf op welke manier hij contact wil met de politie.
3. De politie denkt met de burger mee en zorgt voor een oplossing op maat.
4. De politie laat de burger weten bij wie hij terecht kan en houdt hem op de hoogte.

5.3 De burger kiest

De burger kan, afhankelijk van het soort misdrijf, zelf kiezen waar, wanneer en hoe hij in contact wil komen met de politie. Dit noemen we de multichannel aanpak. We verwachten dat steeds meer burgers via internet contact met de politie zoeken. Toch is het ook van belang dat de politie voor een aantal zaken fysiek nabij en goed bereikbaar is. De kanalen zijn:

Telefoon: 112 en 0900-8844

Telefonie is vooral het kanaal voor het doen van meldingen en informatievragen. Via het alarmnummer 112 handelt de meldkamer de spoedeisende meldingen snel af. We zijn 24/7 per dag bereikbaar en beantwoorden elk telefoontje binnen tien seconden. Is er sprake van een spoedmelding, dan zorgt onze meldkamer dat er binnen de landelijk geldende normtijden (bij spoed: in 85% van de meldingen binnen 15 minuten ter plaatse) goed toegeruste politiemensen op de plaats van het incident arriveren en hulp bieden.

Het servicenummer 0900-8844 is het kanaal voor niet-spoedeisende meldingen en informatievragen. Achter dit nummer werkt het Regionaal Service Centrum aan een adequate afhandeling van melding of vraag en schakelen ze daar de juiste politiecollega's voor in. Tevens verwerken de medewerkers van het Regionaal Service Centrum de internetaangiften, e-mails die via www.politie.nl binnen komen, plannen ze afspraken voor aangiftes op de teambureaus in en nemen zij op afspraak telefonisch aangiften op.

Teleservice (3D)

Met de 3D-aangiftevoorziening wordt momenteel ervaring opgedaan in enkele eenheden. Op een 3D-lokatie kan de aangever via een driedimensionaal scherm bij een politiemedewerker op afstand aangifte doen. Deze mogelijkheid biedt kansen voor de burger om op meer plaatsen ten overstaan van een politiemedewerker aangifte te kunnen doen. Na besluitvorming tot landelijke invoering kan 3D een extra kanaal vormen met behulp waarvan de burger contact met de politie kan leggen.

Internet

Internet is een groeiend kanaal voor contacten met de burger. Algemene informatie bieden we aan via www.politie.nl, de mogelijkheden voor internetaangifte via de site worden uitgebreid en inmiddels is het via de diverse knoppen op de site mogelijk om via e-mail gericht contact te zoeken met de politie.

Op locatie

Veel contacten met de burger vinden plaats op straat of bij de burger thuis. Wijkagenten en hun collega's van de basisteams zorgen dat de politie zichtbaar en aanspreekbaar op straat is. Contacten op straat of bij mensen thuis kunnen leiden tot een dienst, bijvoorbeeld een melding of aangifte. Uitgangspunt voor de politie is dat we een melding of aangifte in beginsel direct ter plaatse opnemen. De politiemedewerker verwijst dus niet nodeloos door naar aan ander dienstkanaal. Bovendien bieden we slachtoffers van een high impact crime of een slachtoffer die niet in staat is om naar een bureau te komen, aan dat een politiemedewerker de aangifte (of uitgebreide melding) thuis komt opnemen. Het concept *kantoor-op-straat* draagt bij aan verbetering van het aanbieden van dienstverlening op locatie.

Social media

Met diverse vormen van social media doen we als politie momenteel ervaring op. We willen op een moderne wijze contact onderhouden met inwoners en ondernemers. Zowel bij vragen of meldingen van burgers als bij momenten waarin we als politie publiek willen informeren of mensen willen betrekken bij een veilige leefomgeving of bij concrete opsporingszaken. Zo zijn onze wijkagenten en wijkteams actief op Twitter en Facebook. We willen daarin een lerende organisatie zijn die lokale initiatieven benut om mogelijk tot standaard dienstverlening te komen.

Balie/politiebureau

De balie is een belangrijk kanaal voor de burger voor het directe en persoonlijke contact met de politie. Door dit directe contact op een politiebureau is het van belang aandacht te hebben voor de inrichting, zoals voldoende wachtruimte (zitplaatsen) en opvangfaciliteiten, waarborgen voor privacy en uitstraling van de publieksruimte en spreekkamers. Lange wachttijden aan de balie willen we voorkomen door het werken op afspraak. Op het politiebureau handelen we vooral de meer complexe aangiften af.

6. Organisatie en capaciteit

Als politie werken we sterk lokaal verankerd, waarbij we nationaal georganiseerd zijn. Daarmee zorgen we dat we nabij en herkenbaar zijn (basisteams), dat we flexibel kunnen reageren (districten) en dat we over voldoende capaciteit en expertise beschikken (eenheid). De inrichting van onze organisatie – conform het inrichtingsplan Nationale Politie - waarborgt deze principes en daarmee de beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goede politiezorg. De verdeling van onze capaciteit over de basisteams, districten en regionale diensten is afgestemd met het gezag.

6.1 Basispolitiezorg

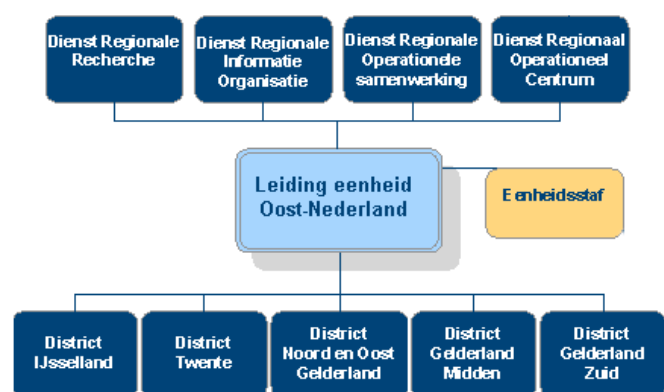
De basispolitiezorg voor de 81 gemeenten in Overijssel en Gelderland is opgebouwd uit 27 teams (3.751 fte), onderverdeeld in vijf districten. In elk district is een flexteam (20-25 fte) ondergebracht voor de aanpak van urgente problemen. We beproeven de mogelijkheden van elke dag een groep van 8 man in dienst (deze kunnen snel omschakelen naar inzet als Mobiele Eenheid²⁰). Voor de aanpak van lokaal veelvoorkomende criminaliteit is er in elk district een districtsrecherche (446 fte totaal). Een districtelijke stuurploeg - met daarin OM, politie en een burgemeester als bestuurlijke gids - zorgt voor de voorbereiding en uitvoering van de recherche onderzoeken. Zowel de teamchefs als het OM namens de stuurploeg maken in de gezagsdriehoek afspraken over de inzet van die teams basispolitie en van de districtsrecherche.

6.2 Wijkagenten

Binnen de 27 basisteams van de eenheid Oost Nederland zijn volgens de landelijke norm (regionaal 1 wijkagent op 5.000 inwoners) 630 wijkagenten werkzaam. De wijkagent is voor inwoners, ondernemers en organisaties het gezicht van de politie in de wijk en het vaste aanspreekpunt. Ze onderhouden contacten, participeren in netwerken om de veiligheid te bevorderen, organiseren en coördineren de bijdrage van de politie en signaleren onveiligheid en criminaliteit in de wijk. Wijkagenten werken in een wijk (gebiedsgebonden) of ze werken op thema's (problemen) die over de grenzen van afzonderlijke wijken gaan. De keuze voor de inzet van wijkagenten en voor specifieke thema's worden gemaakt in overleg met de gezagsdriehoek.

6.3 Regionale diensten

Daarnaast is er een Dienst Regionale Recherche (1.024 fte) voor de aanpak van ernstige en georganiseerde criminaliteit, een Dienst Regionale Ondersteuning en Samenwerking (762 fte) met onder andere het servicecentrum 0900-8844 en de afdeling verkeer, een Dienst Regionale Informatie Organisatie (457 fte) voor de verzameling, veredeling en verstrekking van politie-informatie, een dienst Regionaal Operationeel Centrum (141 fte) met daarin de meldkamer 112 en tenslotte een Eenheidsstaf (156 fte) ter ondersteuning van zowel de basispolitie als de diensten. Voor de planning van alle diensten van medewerkers zorgt de afdeling capaciteitsmanagement (68 fte).²¹

²⁰ Deze werkwijze wordt in 2015 geëvalueerd.

²¹ Een uitgebreid organogram en een uitgebreide weergave van de (voorlopig vastgestelde) formatie staat in bijlage 2

7. Bijlagen

Bijlage 1 Kwantitatieve doelen

In onderstaande matrix zijn de doelstellingen, de prestatieafspraken en de planning uitgewerkt die in 2015 tot en met 2018 (voor zover bekend) gelden voor de Politie Eenheid Oost-Nederland. Een deel van die planning en doelstellingen wordt 'toegewezen' aan de basisteams. Deze waarden nemen we op in de jaarplannen van de basisteams.

De politieprioriteiten, een aantal dienstverleningsaspecten en verschillende kwalitatieve en kwantitatieve afspraken met het openbaar ministerie zijn hieronder - als meetbare prestatie - beschreven als concrete bijdrage van de politie aan veiligheid en vertrouwen.

Na de matrix is een toelichting en een legenda opgenomen.

Onderwerp		2018
Telefonische bereikbaarheid	Servicenummer politie (0900-8844)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden < 20 seconden • Aanbieden aan meldkamer < 10 sec 	80% 90%
	Alarmnummer 112	
	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden < 10 seconden 	90%
Incidentafhandeling spoedeisend (prio 1)	<ul style="list-style-type: none"> • < 15 minuten ter plaatse 	85%
Aantal misdrijven	Alle misdrijven	158.200
Prognose werkaanbod / Doelstelling*	High Impact Crime	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Overvallen*</i> • <i>Straatroven*</i> • <i>Woninginbraken (excl. schuur e.d.) *</i> (incl. poging) • <i>Voltooide woninginbraken*</i> • <i>Geweld</i> 	210 (2015: 225) 400 (2015: 455) 12.500 (2015: 14.800) 9.400 (2015: 11.024) 13.200
High Impact Crime (HIC) specifiek	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Overvallen oplossingpercentage</i> • <i>Straatroven oplossingpercentage</i> • <i>Woninginbraken oplossingpercentage</i> 	54% 32% 12% (2015: 10%)
Kinderporno	<ul style="list-style-type: none"> • Prognose aantal onderzoekdossiers 	80
Ondermijning	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aan te pakken CSV's</i> 	63
Jeugdcriminaliteit	Doorlooptijden PV/dossier (18-)	
Kalsbeeknorm	<ul style="list-style-type: none"> • < 30 dagen na 1^e verhoor bij OM • < 7 dagen na 1^e verhoor bij Halt 	80% 80%
Criminele vreemdelingen	<ul style="list-style-type: none"> • % ID-onderzoeken voldoet aan kwaliteitseisen • % PV's voorzien van vreemdelingsnummer • Overdrachtdossiers 	90% 100% 230
Ketenbeheerafspraken OM (uitstroom politie / instroom OM)	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal Verdachten OM (overall) • Aantal Verdachten OM 18- (15%) Aantal Afgehandelde verdachten • Woninginbraak • Geweld • Overval • Straatroof 	n.t.b
Kwaliteit opsporing	Doorlooptijden PV/dossier (18+)	
	<ul style="list-style-type: none"> • < 60 dagen na 1^e verhoor bij OM ZSM • Doorlooptijd na 1^e verhoor (dagen) 	80% Nader te bepalen na evaluatie proefperiode ZSM

Onderwerp		2018
	<ul style="list-style-type: none"> • Afdoening via ZSM (%) • Afdoening met strafbeschikking (%) 	Idem Idem
Verkeersveiligheid Prestatieafspraken OM (LPTV).	Aantal uren verkeershandhaving: (VHT's)	104.679
Milieu Afspraken OM	<ul style="list-style-type: none"> • Verdachten OM • Recherchematige onderzoeken • Preweedocumenten 	900 Worden toegewezen door landelijke milieukamer (OM). Idem.
Cybercrime	Onderzoeksdossiers in 'enge zin' Onderzoeksdossiers in 'Ruime zin' ²²	35 (2015: 23) 160 (2015: 160)
Fraude	'Zwaar' 'Middel zwaar' 'Licht'	8 15 425
Executie Prestatieafspraken OM	% positieve afdoening inzake: <ul style="list-style-type: none"> • Principale vrijheidsstraffen • Omgezette taakstraffen • Geldboetes • Schadevergoedingsmaatregelen • Ontnemingmaatregelen • Gijzeling Mulder 	80% binnen 3 maanden > 60 dagen: 80% binnen 3 mnd 70% binnen 3 maanden 80% binnen 3 maanden 80% binnen 3 maanden 55% binnen 6 maanden
Afpakken Afspraken vanuit Programma	<ul style="list-style-type: none"> • Beslagwaarde • Beslagzaken Vermogenscriminaliteit & Opiumwet 	2015: € 18.469.518 2016: € 20.832.162 2017: € 23.194.806 2018: € 25.557.450 Bij minimaal 2% van de zaken t.a.v. vermogenscriminaliteit en t.a.v. opiumwetzaken is door de politie beslag gelegd op (crimineel) vermogen.

Legenda: *Cursief = politieprioriteit* (landelijk)

Toelichting:

- De in de rubriek 'Aantal misdrijven' opgenomen waarden (overall en bij de High Impact Crimes) moeten beschouwd worden als prognose van het te verwachten 'werk aanbod' voor de politie in 2018. Uitzondering hierop zijn de waarden bij het delict overval* en straatroof*. Daar is de waarde een streefwaarde* (maximaal aantal misdrijven).
- De in de rubriek 'Kwaliteit Opsporing' opgenomen indicatoren voor de ZSM afhandeling kunnen in 2013 voorzien worden van normen (streefwaarden). ZSM is op 1 oktober 2012 gestart.
- Het OM en de politie werken t.a.v. de beslagwaarde in het kader van afpakken een groeipad uit van € 13.106.874,= in 2013 naar € 25.557.450,= in 2018. De politie focust zich t.a.v. de 2% norm beslag bij vermogenscriminaliteit vooral op de High Impactdelicten woninginbraak, overval en straatroof.

²² Computercriminaliteit in ruime zin betreft misdrijven waarbij computers of netwerken een rol spelen.

Voorlopige formatieverdeling per afdeling

TOTAAL	Totaal
Eenheid Oost-Nederland	6.953,5

Leiding regionale eenheid	4,0
----------------------------------	------------

Districten

Leiding dienst	15,0
Basisteam	3.765,7
Districtsrecherche	449,3
Flexteams	112,0

Totaal Districten	4.342,0
--------------------------	----------------

District IJsselland	706,0
District Twente	885,4
District Noord- en Oost-Gelderland	1.044,1
Gelderland Midden	979,8
Gelderland Zuid	726,8

Dienst Regionaal Operationeel Centrum

Leiding dienst	4,0
Meldkamer	136,8

Totaal DROC	140,8
--------------------	--------------

Dienst Regionale Recherche

Leiding dienst	4,0
Generieke Opsporing	289,9
Thematische Opsporing	198,0
Vreemdelingenpolitie	137,6
Specialistische Ondersteuning	394,1

Totaal DRR	1.023,6
-------------------	----------------

Dienst Regionale Informatieorganisatie

Leiding dienst	3,0
Regionale Informatie	101,4
Informatie Knooppunten	166,6
Inwinning	77,0
RID-WIV	27,0
Analyse en Onderzoek	74,0
Business Intelligence en Kwaliteit	8,0

Totaal DRIO	457,0
--------------------	--------------

Dienst Regionale en Operationele Samenwerking

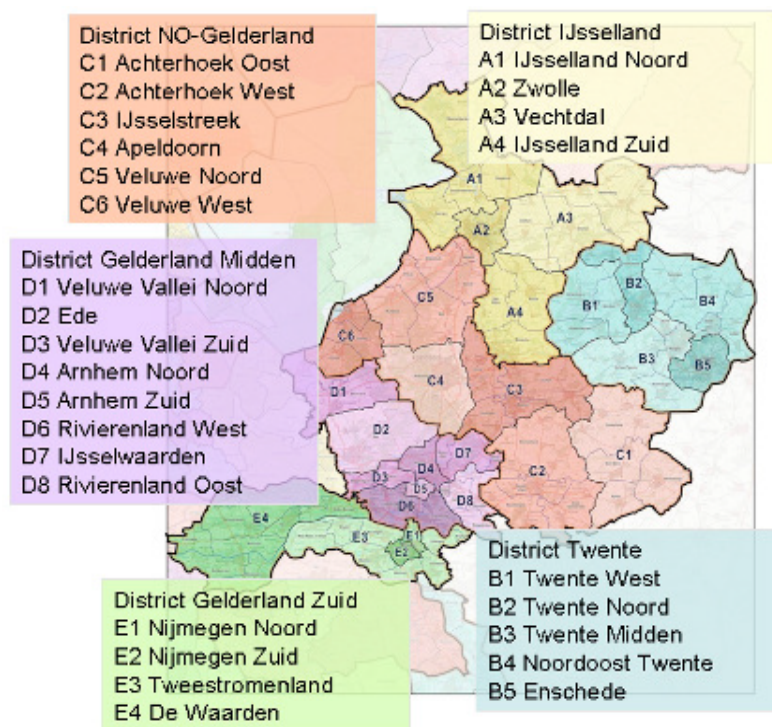
Leiding dienst	3,0
Regionale Conflict- en Crisisbeheersing	29,5
Surveillancehonden	90,8
Infrastructuur	172,3
Regionaal Service Centrum	118,8
Arrestantentaken	289,1
Regionale Coördinatietaken	58,9

Totaal DROS	762,4
--------------------	--------------

Bedrijfsvoering	
Leiding dienst	0,0
Capaciteitsmanagement	68,0
Totaal Bedrijfsvoering	68,0

Staf regionale eenheid	
Leiding dienst	5,0
Politieprofessie	16,0
Control	15,0
Bestuursondersteuning	62,7
Veiligheid, Integriteit en Klachten	32,0
Communicatie	25,0
Totaal Staf regionale eenheid	155,7

Indeling Oost-Nederland

Bijlage 6

Verzoek politie om zienswijze

Behandeld door J.S. Boeijenga
Functie Adviseur regioburgemeester
Bezoekadres Koggelaan 8
8017 JN Zwolle
Telefoon 038 4963894
E-mail jan.boeijenga@ijsseiland.politie.nl

Ons kenmerk Ons kenmerk
Uw kenmerk Uw kenmerk 14UT
Datum 18 juni 2014
Bijlage(n) 0
Pagina 1/1

Burgemeesters in de eenheid Oost-Nederland
i.a.a.
Hoofdofficier van justitie
Politiechef

Onderwerp Veiligheidsstrategie 2015-2018 en Meerjarenbeleidsplan politie 2015-2018

Geachte burgemeesters,

Met genoegen bied ik u hierbij de concept Veiligheidsstrategie 2015-2018 en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan Politie 2015-2018 aan.

De Veiligheidsstrategie is opgesteld door de gemeenten, politie en het openbaar Ministerie in Oost-Nederland en vloeit voort uit de wettelijke verplichting om eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast te stellen. De veiligheidstrategie en het ontwerp Meerjarenbeleidsplan van de politie vormen samen het beleidsplan. Aanvullend worden nog landelijke doelstellingen toegevoegd. De landelijke doelstellingen worden vastgesteld door de minister van Veiligheid en Justitie, nadat hij het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters heeft gehoord. Dit proces loopt op dit moment nog.

Voordat tot vaststelling van de voorliggende concepten kan worden overgaan, worden u en uw gemeenteraad gevraagd naar de zienswijze. De aard van de reacties bepaalt of er een tweede ronde van consultatie nodig is of dat de eindversie definitief ter vaststelling kan worden aangeboden aan de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie in de eenheid Oost-Nederland.

Veiligheidsstrategie: lokale veiligheidsthema's en sturing

De concept Veiligheidsstrategie is een bestuurlijke nota van de 81 gemeenten in Oost-Nederland, het openbaar ministerie en de politie voor de komende jaren. De Veiligheidsstrategie is gebaseerd op de analyse van de veiligheidssituatie in Oost-Nederland en de lokale veiligheidsthema's voortkomend uit de integrale veiligheidsplannen van de 81 gemeenten. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeente in het integraal veiligheidsplan de lokale veiligheidsthema's vastlegt. De lokale driehoek bepaalt de inzet van de politie in de gemeente(n). De politie garandeert daarbij flexibiliteit in de aanpak van nieuwe opkomende, actuele lokale veiligheidsproblemen. Vraagstukken die de omvang van het politie basisteam overstijgen, kunnen worden opgeschaald naar het niveau van het district of de eenheid.

Enkele veiligheidsthema's die in alle gemeenten voorkomen zijn gebaat bij een regionale aanpak. Deze sluiten aan bij de nationale prioriteiten van de politie. Daarom zijn dit thema's waarop we voorstellen om samen te werken. We willen daarmee de lokale aanpak steunen en versterken.

Ontwerp Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 politie

In samenhang met de Veiligheidsstrategie is door de politie een meerjarenbeleidsplan gemaakt. In dit plan is onder meer uitwerking gegeven aan de landelijke politieprioriteiten en specifieke ketenbeheerafspraken met het openbaar ministerie.

Bestuurlijke begeleidingsgroep

De Veiligheidsstrategie is ontwikkeld onder auspiciën van de bestuurlijke begeleidingsgroep (BBG) waarin de vijf Districtelijke Veiligheidsoverleggen elk met een burgemeester vertegenwoordigd zijn, evenals het openbaar ministerie en de politie. Beide documenten hebben de instemming van de BBG en van het Regionaal Veiligheidsoverleg Oost-Nederland (het bestuurlijk overleg van de vijf voorzitters van de districtelijke veiligheidsoverleggen, de hoofdofficier van justitie van Arrondissement Oost-Nederland en de politiefchef Oost-Nederland).

Verzoek

Ik verzoek u om, na consultatie van uw gemeenteraad¹, uw zienswijze te geven op:

1. de concept Veiligheidsstrategie 2015-2018
2. het ontwerp Meerjarenbeleidsplan van de politie 2015-2018,

Tot uiterlijk **10 oktober 2014** kunt u uw reactie aan mij geven. Uw reactie kunt u mailen naar: brigitte.leferink@vrtwente.nl.

Na 10 oktober verzamelt de bestuurlijke begeleidingsgroep uw reacties. De aard van de reacties bepaalt of er een tweede ronde van consultatie volgt of dat tot vaststelling kan worden overgegaan.

Eveneens treffen wij voorbereidingen voor de uitvoering en monitoring van de drie inhoudelijke thema's uit de Veiligheidsstrategie.

Tenslotte

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beveel u van harte de voorliggende Veiligheidsstrategie en Meerjarenbeleidsplan Politie 2015-2018 aan.

Met vriendelijke groeten,

H.M.F. Bruls
Regioburgemeester

¹ Artikel 38b lid 2 Politiewet luidt: Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan, bedoeld in artikel 39, eerste lid, hoort de burgemeester van een gemeente in het gebied waarin de regionale eenheid de politietak uitvoert, de gemeenteraad van die gemeente over het ontwerpbeleidsplan.

Bijlage 7
Beleidsplan Veiligheidsregio
Twente 2013-2015

Beleidsplan
Veiligheidsregio Twente
2013 - 2015

Autorisatie

W. van der Loos

Projectgroep Beleidsplan VRT

W. van der Loos
E. van der Zanden
J. Meerenburgh
L. ten Hove
G. Rotgers
F. Post
L. Hanstede
R. Poot
A. Barrett
M. Everink
G. Spaling
T. Rijsman
B. Keizer

Met dank aan :

A.-M. Kok
M. Overbeek

Versiegegevens

VERSIE:	DATUM:	OMSCHRIJVING:
0.1	23 april 2012	Veiligheidsdirectie
0.2	23 april 2012	Veiligheidsdirectie
0.3	24 april 2012	Projectgroep
0.4	9 mei 2012	Projectgroep
0.5	25 sept. 2012	Projectgroep
0.6	2 oktober 2012	Veiligheidsdirectie

@ 2012], Veiligheidsregio Twente, Enschede, Auteursrechten voorbehouden.
Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2013 - 2015

Concept

Versie [0.6], 02.10.2012

VEILIGHEIDS
TWENTE

Voorwoord

Graag breng ik onder uw aandacht het eerste beleidsplan van de Veiligheidsregio Twente.

Het beleidsplan geeft u een beeld van onze ambities voor de komende vier jaren. Beleid dat is gebaseerd op onze visie om “samen te werken aan een veilig Twente”.

Veiligheidsregio Twente staat ten dienste van de veertien gemeenten. Gemeenten streven samen met de brandweer, politie, geneeskundige partners en andere veiligheidspartners naar een veilig Twente, voor de inwoners, zij die hier werken of verblijven en al degenen die hulp verlenen in noodsituaties.

Om te komen tot meer veiligheid voor diegenen die in Twente wonen, werken en verblijven zet Veiligheidsregio Twente de komende jaren nadrukkelijk in op innovatie, in samenwerking met publieke en private partners. Veiligheidsregio Twente wil het bedrijfsleven, kennisinstututen, grensoverschrijdende partners en niet in de laatste plaats de burgers van Twente hier nadrukkelijk bij betrekken daarbij optimaal gebruik makend van de ontwikkelingen die zich voordoen onder meer op het gebied van technologie, economie en social media.

Innovatie kan ook veel betekenen voor de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van veiligheid. Twente grenst op een bijzondere manier aan Duitsland doordat het te maken heeft met twee Bundesländer. Daarom mag van Twente een voortrekkersrol verwacht worden als het gaat om grensoverschrijdende samenwerking rond veiligheid in het gebied Oost Nederland. Veiligheidsregio Twente wil deze rol oppakken onder andere door de mogelijkheden te onderzoeken voor financiering van landgrensoverschrijdende en innovatieve projecten op het gebied van veiligheid.

Ook in de communicatie over veiligheid zoekt Veiligheidsregio Twente de samenwerking met partners en inwoners. Een goede communicatie over risico's en crises kan een belangrijke bijdrage leveren aan de beheersing ervan. Veiligheidsregio Twente heeft een coördinerende en faciliterende rol in de vormgeving en uitvoering van de risico- en crisiscommunicatie in Twente. Communicatie wordt hierbij benaderd als een interactief proces, waarbij ontwikkelingen en behoeften in de samenleving het uitgangspunt zijn en richt zich op de gedeelde verantwoordelijkheid van zowel overheid als burgers voor een veiliger samenleving.

Veiligheidsregio Twente wil aan het begrip veiligheid ook verbinden 'herstel uit een ontwrichte situatie'. De herstelfase is in de rampen- en incidentenbestrijding lange tijd onderbelicht gebleven. Veiligheidsregio Twente vindt het wenselijk in een zo vroeg mogelijk stadium te werken aan het herstel. In het belang van de burger. Dit beleidsplan wil duidelijk maken op welke wijze Veiligheidsregio Twente in de komende beleidsperiode hieraan invulling zal geven.

Dit plan heeft betrekking op de periode 2013-2015. Dit beleidsplan is de opvolger van het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding waarin de ontwikkeling van rampenbestrijding naar crisisbeheersing werd ingezet. We richten ons niet langer hoofdzakelijk op grootschalige fysieke incidenten, maar ook op dreigende of acute aantastingen van het maatschappelijk systeem waarbij fundamentele waarden en normen in het geding komen. Dit beleidsplan is afgestemd met een groot aantal partners en beschrijft dan ook onder andere de gedeelde ambities en doelstellingen van de betreffende partners.

Peter den Oudsten
Voorzitter Veiligheidsregio Twente

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inhoudsopgave	5
1 Het Beleidsplan	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Doelstelling beleidsplan	7
1.3 Partners van de Veiligheidsregio Twente	7
1.4 Besluitvorming	7
2 Veiligheidsregio Twente	8
2.1 Kenmerken	8
2.2 Organisatie	8
2.3 Wettelijke taken	8
2.4 Niet-wettelijke taken	9
2.5 Missie	9
2.6 Visie	9
2.7 Strategische beleidsdoelstellingen	10
3 Innovatie	12
3.1 Inleiding	12
3.2 Visie op innovatie	12
3.3 Uitgangspunten en doelstellingen beleid	12
3.4 Activiteiten	12
4 Grensoverschrijdende samenwerking	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Vervagende grenzen	14
4.3 Innovatie	14
4.4 Schaal van samenwerking: vijf regio's/ twee provincies	14
4.5 Positie VR Twente	15
4.6 Activiteiten	15
5 Risico's Twente	16
5.1 Inleiding	16
5.2 Risicoprofiel	16
5.3 Visie op risicobeheersing	17
5.4 Uitgangspunten en doelstellingen	17
5.5 Activiteiten	17
6 Risico- en crisiscommunicatie	18
6.1 Inleiding	18
6.2 Risicocommunicatie	18
6.3 Crisiscommunicatie	19
6.4 Activiteiten	20
7 Incidentbestrijding	21
7.1 Inleiding	21
7.2 Operationele prestaties	21
7.3 Visie	21

7.4	Uitgangspunten en beleidsdoelstelling operationele prestaties	21
7.5	Activiteiten	22
8	Herstel uit een ontwrichte situatie (Nafase).....	23
8.1	Inleiding	23
8.2	Visie op herstel	23
8.3	Uitgangspunten en doelstellingen van beleid.....	23
8.4	Activiteiten	24
9	Informatiemanagement	25
9.1	Inleiding	25
9.2	Visie op informatiemanagement.....	25
9.3	Uitgangspunten en doelstellingen van het beleid.....	25
9.4	Activiteiten	26
10	Kwaliteitsmanagement.....	27
10.1	Inleiding	27
10.2	Visie Kwaliteitsmanagement.....	27
10.3	Uitgangspunten en doelstellingen beleid	27
10.4	Doelstellingen	27
10.5	Activiteiten	28
11	Bedrijfsvoering	29
11.1	Inleiding	29
11.2	Visie	29
11.3	Uitgangspunten.....	29
11.4	Activiteiten	30
	Bijlage 1 : Veiligheidsregio Twente – ketenpartners	31
	Bijlage 2 : Productbladen geprioriteerde risico's.....	32
	Bijlage 3 : Lijst documenten behorende bij Beleidsplan VRT.....	37

1 Het Beleidsplan

1.1 Inleiding

Voor u ligt het regionaal beleidsplan van de Veiligheidsregio Twente. Conform artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt het bestuur van Veiligheidsregio Twente (VRT) tenminste één maal in de vier jaar een beleidsplan vast. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel en dient in elk geval te bevatten:

- een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, alsmede van de politie en van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing (zie dekkingsplan Brandweer en regionaal crisisplan Twente)
- een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van de door de minister vastgestelde landelijke beleidsdoelstellingen (uitwerking landelijke beleidsdoelstellingen in hoofdstuk 5 van regionaal risicoprofiel Twente);
- een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de hierboven bedoelde diensten en organisaties (zie hoofdstuk 9 Beleidsplan);
- een oefenbeleidsplan (zie bijlage);
- een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie (zie Beleidsplan);
- de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen (zie dekkingsplan Brandweer).

1.2 Doelstelling beleidsplan

Dit beleidsplan beoogt richting te geven aan de professionele inspanningen om de rampenbestrijding en de crisisbeheersing (inclusief risicobeheersing in het gebied van Veiligheidsregio Twente) op de best mogelijke wijze uit te voeren. Tevens beoogt het plan de samenwerking tussen de veiligheidsregio en haar partners in veiligheid te bevorderen. In samenhang met de begroting- en rekeningcyclus draagt het bij aan de verantwoording van de prestaties van Veiligheidsregio Twente naar de 14 gemeenten. Ten slotte dient het ter communicatie van de prestaties van de Veiligheidsregio Twente naar burgers, instellingen en bedrijven in de regio, alsmede naar anderen buiten de regio.

1.3 Partners van de Veiligheidsregio Twente

Bij de voorbereiding op risico- en crisisbeheersing zijn vanwege de complexiteit en multidisciplinaire aanpak vele diensten en partners betrokken. De belangrijkste operationele partners van Veiligheidsregio Twente zijn – naast de brandweer Twente en de Politie Twente, de gemeenten en de ketenpartners van de GHOR – de aangrenzende Veiligheidsregio's Noord- en Oost-Gelderland en IJsselland, de provincie Overijssel, het Openbaar Ministerie, het ministerie van Defensie en het waterschap Regge en Dinkel. Binnen de meldkamer Twente wordt nauw samengewerkt tussen de Politie Twente, Brandweer Twente en Ambulance Oost.

In verband met de nationalisering van de politie zal de Politie Twente binnen de planperiode volgens de huidige voorstellen van de minister van VenJ fuseren met de politieregio's Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en IJsselland (Oost 5). De landelijke ontwikkelingen binnen het politiebestedel kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van het beleidsplan. Op welke wijze dit zal plaatsvinden zal in een later stadium zichtbaar worden.

Daarnaast worden op dit moment stappen gezet om in Twente te komen tot één regionale brandweer organisatie.

1.4 Besluitvorming

Het beleidsplan is door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Twente vastgesteld op ... Bij de voorbereiding van de besluitvorming door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente zijn de raden van de deelnemende gemeenten conform het bepaalde in artikel 15, lid 3 van de Wet Veiligheidsregio's door het dagelijks bestuur van de VRT in de gelegenheid gesteld een reactie op het concept beleidsplan te geven. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met de beleidsplannen van de buurregio's Noord- en Oost Gelderland en IJsselland.

2 Veiligheidsregio Twente

2.1 Kenmerken

Veiligheidsregio Twente is een samenwerkingsverband van 14 gemeenten, gebaseerd op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en geeft uitvoering aan de taken en bevoegdheden van de Wet Veiligheidsregio's. De samenwerking betreft de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. De regio heeft per 1 januari 2012 circa 625.000 inwoners.

2.2 Organisatie

De bestuurlijke organisatie van Veiligheidsregio Twente bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en de voorzitter. In het algemeen bestuur zijn de burgemeesters van alle 14 deelnemende gemeenten vertegenwoordigd; het dagelijks bestuur wordt gevormd door vijf burgemeesters, inclusief de voorzitter.

Veiligheidsregio Twente wordt ambtelijk aangestuurd door de Veiligheidsdirectie, bestaande uit de secretaris (voorzitter), de commandant van de brandweer, de directeur Publieke Gezondheid, de korpschef politie en de coördinerend gemeentesecretaris. Voor het organogram wordt verwezen naar de bijlage bij dit beleidsplan.

2.3 Wettelijke taken

De Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de Wet veiligheidsregio's uit te voeren, meer in het bijzonder de taken zoals genoemd in artikel 10 van de Wet Veiligheidsregio's, te weten:

- het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- het adviseren van burgemeester en wethouders over de brandweezorg;
- het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- het instellen en in stand houden van een brandweer en een GHOR;
- het voorzien in de meldkamerfunctie;
- het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de risico- en crisisbeheersing;
- het hanteren van een kwaliteitszorgsysteem en het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening.

Daarnaast voert Veiligheidsregio Twente wettelijke adviestaken uit, voortvloeiende uit andere wetgeving dan de Wet veiligheidsregio's, te weten de taken voortvloeiend uit Wet Publieke Gezondheidszorg, de Milieuwet en uit de wijziging van de Gemeentewet met betrekking tot de regierol voor de gemeenten ten aanzien van de veiligheid.

De Wet Publieke Gezondheid regelt dat het bestuur van de veiligheidsregio zorg draagt voor de bestrijding van en de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van A-infectieziekten. In het crisisplan worden de organisatie, taken en bevoegdheden van de bestrijding en voorbereiding vastgelegd. Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor een goede afstemming tussen veiligheid en gezondheid bij (dreigende) risico's.

Veiligheid en gezondheid zijn bij uitstek lokale aangelegenheden. Daarom heeft de wetgever een wijziging van de Gemeentewet in voorbereiding waarin de regierol voor veiligheid van gemeenten wordt verankerd. Het lokale bestuur is daarmee een belangrijke "opdrachtgever" van de veiligheidsregio. Gemeenten hebben meer mogelijkheden om zich goed voor te bereiden op alle typen incidenten (branden, rampen, crises) als ze samenwerken. Bovendien beperken rampen en crises zich veelal niet tot één gemeente. Regionale samenwerking en innovatie bieden goede mogelijkheden voor een verdergaande professionalisering en grotere efficiency.

Ontwikkelingen op het gebied van bestuur, netwerken, technologie, economie en social media zijn aan de orde van de dag. Deze ontwikkelingen leveren een bijdrage op het gebied van veiligheid. In de visie Veiligheidsregio Twente (2010) heeft VRT het voornemen uitgesproken om te komen tot innovatief samenwerken. Innovatie en

samenwerken zijn geen doel op zich, maar een middel om te komen tot meer veiligheid. In hoofdstuk 3 van dit Beleidsplan zal dit verder worden uitgewerkt.

Innovatie kan ook veel betekenen voor de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van veiligheid. Ook hiervoor geldt dat ingezet wordt op innovatie die de inzet van hulpdiensten over de grens verbetert. In hoofdstuk 4 zal dit nader worden toegelicht.

Het dekkingsplan brandweer, tenslotte, is één van de wettelijke onderdelen van dit beleidsplan. In Twente worden, net als in de andere regio's in Nederland, de opkomsttijden van de brandweervoertuigen berekend en geregistreerd. Op basis van die opkomsttijden wordt het principe van 'de burger heeft recht op de snelste hulp' ingevuld. Brandweervoertuigen rukken daardoor ook naar adressen buiten hun eigen gemeente uit. In Twente is dit vastgelegd in zogenaamde 'dekkingsplannen', waarvan de eerste dateert van 1992. Door middel van het regionaal dekkingsplan kan het bestuur van Veiligheidsregio Twente beargumenteren welke opkomsttijden van de brandweer in de regio realiseerbaar zijn. Daar waar niet aan de wettelijke of de eigen beleidsnorm wordt voldaan, wordt naar optimaliseringsmogelijkheden en kosten daarvan gekeken.

Met dit beleidsplan wordt het dekkingsplan brandweer 2012 vastgesteld. Hieruit blijkt dat de dekkingspercentages (percentage waarin de brandweer binnen de afgesproken normtijd op een incidentadres is) nagenoeg gelijk zijn met het beeld van 2007 en eerder. Hiermee is bewezen dat het niveau van de brandweertzorg in Twente niet afwijkt van hetgeen in de dekkingsplannen vanaf 1992 werd vastgelegd. Dat is op zich logisch: de feitelijke omstandigheden die tot de genoemde operationele prestaties leiden, zoals de kazernelocaties, infrastructuur, ligging van objecten, risicoprofiel zijn nauwelijks gewijzigd.

Er is voorzien in een optimaliseringssslag van het dekkingsplan. Dat is in één project met 2 fasen ondergebracht. Het projectvoorstel met beide fasen werd op 6 december 2010 in het AB bekrachtigd. Om bij die optimalisering een goede koppeling te kunnen leggen tussen risicobeheersing en repressie, is het dekkingsplan Brandweer Twente uitgebreid met een Twents brandrisicoprofiel: op basis van een landelijke methodiek zijn de brandrisico's in Twente systematisch in kaart gebracht. Dit brandrisicoprofiel is vanwege die koppeling eveneens een wettelijke verplichting geworden en maakt via het dekkingsplan onderdeel uit van het Beleidsplan.

Voor de brandweer in de Veiligheidsregio is het dekkingsplan de ruggengraat van toekomstige beleidsvoornemens.

2.4 Niet-wettelijke taken

Naast de wettelijke taakstelling voert Veiligheidsregio Twente in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke taken uit:

- het uitvoeren van andere taken, die in het kader van de doelstelling van de Veiligheidsregio Twente van belang zijn en waarvan de uitvoering door de gemeenten na besluitvorming in het algemeen bestuur aan het openbaar lichaam worden opgedragen. In dat kader wordt genoemd het onderbrengen bij VRT van het Platform Integrale Veiligheids Zorg (IVZ) waartoe in februari 2012 is besloten.
- het adviseren van gemeenten en provincie in het kader van het binnen Twente ontwikkelde 'toetsingskader externe veiligheid' voor zover het de wettelijke adviestaak overstijgt (de niet-wettelijke adviestaak).
- het op verzoek aanschaffen, onderhouden en/of beheren van niet-gemeenschappelijk materieel en vastgoed.
- het adviseren bij grootschalige evenementen.

Veiligheidsregio Twente wil met name een versterkende rol spelen in de niet-wettelijke advisering, opdat de veiligheidscomponent adequaat en tijdig wordt meegenomen in bestuurlijke afwegingen aangaande ruimtelijk gebruik en ruimtelijke ontwikkeling. Dit vraagt om een alerte en omgevingsbewuste opstelling, in goede verbinding met andere overheden en bedrijven.

2.5 Missie

De missie voor Veiligheidsregio Twente luidt: "Samen werken aan een veilig Twente".

2.6 Visie

Publieke organisaties, private partners en burgers hebben allen een verantwoordelijkheid voor een veilig en gezond leven. De lokale overheid vervult een belangrijke regierol. Veiligheidsregio Twente is mede daarom 'dienstbaar' aan het lokale bevoegd gezag. Daarmee wordt aan verlengd lokaal bestuur concreet inhoud gegeven. Deze visie is in oktober 2011 vastgesteld in het AB van VRT.

Het bestuur van Veiligheidsregio Twente heeft daarnaast ook een eigen verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid betreft ten eerste de wettelijk verplichte rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiertoe behoren tevens terrorisme en epidemieën als gevolg van A-Infectieziekten. Ten tweede heeft het bestuur van Veiligheidsregio Twente een verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid zoals brand, ongevallen met gevaarlijke stoffen en zoals in december 2011 door het algemeen bestuur besloten de advisering aan de gemeenten over veiligheid en gezondheid tijdens grote evenementen. Ten slotte is het bestuur verantwoordelijk voor het goed functioneren van een meldkamer.

De veiligheid en gezondheid tijdens evenementen en de zorg voor de meldkamer hebben niet uitsluitend betrekking op de fysieke veiligheid maar ook op de openbare orde en veiligheid. Per onderwerp zal worden beoordeeld in hoeverre het bestuur van Veiligheidsregio Twente verantwoordelijkheid kan en/of moet nemen voor veiligheids- of gezondheidsrisico's die zowel het domein van de fysieke veiligheid als de sociale veiligheid betreffen.

In Veiligheidsregio Twente stimuleert het bestuur de partners tot innovatief samenwerken. Innovatie en samenwerken zijn daarmee geen doel op zich zelf maar een middel. 'Sterke en zichtbare' kolommen delen kennis, werken multidisciplinair samen, zijn op zoek naar nieuwe werkmethoden en maken gebruik van nieuwe technieken.

Het resultaat is niet per definitie een 'hogere' veiligheidsniveau, maar wel 'meer' veiligheid. Met de beschikbare mensen en middelen wordt niet gestreefd naar een kleiner risico van bekende bestaande risico's, maar het beheersen en bestrijden van andere en nieuwe risico's krijgt ook de aandacht. Dit wordt mogelijk omdat bestaande taken efficiënter, innovatiever worden uitgevoerd. Er blijft tijd over om andere taken uit te voeren.

De schaal van de regio Twente is er een met een menselijke maat. Mensen in Twente kennen elkaar, er is een basis van vertrouwen om gezamenlijk te innoveren. De schaal van onze regio is voor het merendeel van de taken groot genoeg om deze uit te voeren. Daarbij is de ligging van de regio aan de landsgrens van bijzondere betekenis. De samenwerking met Duitsland wordt gecontinueerd.

2.7 Strategische beleidsdoelstellingen

1. Om te komen tot meer veiligheid voor diegenen die in Twente wonen, werken en verblijven zet Veiligheidsregio Twente in op innovatie, in samenwerking met publieke en private partners, zoals de vier kolommen in de veiligheidsregio, bedrijfsleven, kennisinstellingen de grensoverschrijdende partners en de burgers van Twente. Veiligheidsregio Twente als netwerkorganisatie brengt deze partners bij elkaar om innovatie mogelijk te maken;
2. Veiligheidsregio Twente wil open staan voor innovatie, meegaan met ontwikkelingen in het beleidsveld van fysieke en sociale veiligheid (met bijzondere aandacht voor de aanstaande samenwerking tussen de politie op de schaal van Oost Nederland) en permanent investeren in het netwerk van de partners in veiligheid, in het bijzonder in de aansluiting met buurregio's en Duitsland;
3. Veiligheidsregio Twente wil in 2013 de brandweer Twente hebben gevormd en versterkt tot één regionale organisatie door het 'project regionalisering brandweer' succesvol uit te voeren;
4. Binnen de kaders van het regionaal beleidsplan VRT ontwikkelt Brandweer Twente een eigen vierjarig beleidsplan gericht op de vorming van één brandweer in Twente. De Brandweer heeft dit ook nodig om koers te kunnen bepalen hoe de brandweer vanuit één regionale organisatie vorm en inhoud geeft aan de ambities die voortkomen uit de Wvr en de wettelijke planfiguren (regionaal risicoprofiel, regionaal beleidsplan en regionaal crisisplan) en het dekkingsplan incl. het brandrisicoprofiel;
5. VRT houdt bij het vaststellen van de opkomsttijden van de basisbrandweereenheden in het 'dekkingsplan Brandweer' rekening met de brandrisico's van objecten en gebieden (brandrisicoprofiel);
6. Veiligheidsregio Twente wil de (opgeschaalde) geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen verder versterken door het landelijk visiedocument 'de GHOR-keten versterkt' uit te werken en in te voeren, en wil een strategische visie voor de doorontwikkeling van de GHOR-Twente ter versterking van de GHOR-keten ontwikkelen en implementeren. Met de ketenpartners van de GHOR zullen de komende periode diverse convenanten worden afgesloten;
7. Binnen de kaders van het regionaal beleidsplan VRT ontwikkelt GHOR Twente een eigen vierjarig beleidsplan. De GHOR heeft dit nodig om met de zorgketenpartners koers te kunnen bepalen hoe de "witte kolom" vorm en inhoud geeft aan de ambities die voortkomen uit de Wvr en de wettelijke planfiguren (regionaal risicoprofiel, regionaal beleidsplan en regionaal crisisplan);

8. Veiligheidsregio Twente heeft een belangrijke taak op het gebied van de risicobeheersing. VRT maakt inzichtelijk hoe de regio omgaat met risico's, hoe zij zich op deze risico's voorbereidt en hoe zij de samenwerking met partners in de samenleving gestalte geeft. Dit zowel naar de samenleving toe als naar de partners in veiligheid;
9. Het multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan is een verplicht onderdeel van het regionaal beleidsplan. De VRT kent een bestuurlijk vastgesteld plan dat loopt tot en met 2012. De werkgroep MOOIS bereidt een nieuw beleidsplan voor, voor de periode 2013 -2016 dat aansluit bij het regionaal risicoprofiel, het regionaal crisisplan en de andere onderdelen van het regionaal beleidsplan;
10. Veiligheidsregio Twente wil in nauwe samenwerking met de politie en de regionale ambulance-dienst de operationele informatievoorziening verder op orde brengen, in het bijzonder gaat het hier om het vermogen om bij incidenten via de netcentrische werkwijze snel en adequaat tot goede beeldvorming te kunnen komen;
11. Veiligheidsregio Twente wil de taken en organisatie van de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen, in het bijzonder de organisatie van de taken en werkzaamheden van de bevolkingszorg, zo effectief en efficiënt mogelijk op de meest geëigende schaal organiseren;
12. Veiligheidsregio Twente wil de bestaande crisisorganisatie verbeteren door te leren van incidenten en door de aanbevelingen van onderzoeksrapporten, met name de IOOV-rapportage 'de staat van de rampenbestrijding/rampenbestrijding op orde', te verwerken in processen, procedures en protocollen, en tot uiting te laten komen in competenties, vaardigheden en gedrag.

3 Innovatie

3.1 Inleiding

Ontwikkelingen op het gebied van bestuur, netwerken, technologie, economie en social media zijn aan de orde van de dag. Deze ontwikkelingen leveren een bijdrage op het gebied van veiligheid. Om te komen tot meer veiligheid voor diegenen die in Twente wonen, werken en verblijven zet Veiligheidsregio Twente in op innovatie, in samenwerking met publieke en private partners, waaronder de vier kolommen in de veiligheidsregio, bedrijfsleven, kennisinstututen, de grensoverschrijdende partners (zie ook hoofdstuk 4) en de burgers van Twente. De VRT als netwerkorganisatie brengt deze partners bij elkaar om innovatie mogelijk te maken.

3.2 Visie op innovatie

In de visie Veiligheidsregio Twente (2010) heeft VRT het voornemen uitgesproken om te komen tot innovatief samenwerken. Innovatie en samenwerken zijn geen doel op zich, maar een middel om te komen tot meer veiligheid. Door vanuit bestaande projecten samenwerking en innovatie te organiseren wil de VRT extra mogelijkheden en kwaliteit toevoegen aan de organisatie van veiligheid in Twente.

Veiligheidsregio Twente wil een experimenteerregio zijn, waar innovaties worden ontworpen, ontwikkeld en getest. Hierbij dienen alle partners informatie, techniek en kennis in te brengen, waarbij VRT de rol heeft deze elementen te bundelen en te sturen op synergie.

Innovatie is een breed begrip dat door VRT op meerdere manieren wordt gehanteerd. Ten eerste wil VRT realiseren dat nieuwe technieken worden toegepast in het veiligheidsdomein. Verder richt innovatie zich op de integratie van bestaande technieken, het realiseren van nieuwe werkwijzen en het doen van onderzoek hiertoe. Kortom, VRT hanteert een brede definitie van innovatie. Innovatie staat gelijk aan vernieuwing en gaat over denken buiten de gebaande paden en de traditionele kaders.

3.3 Uitgangspunten en doelstellingen beleid

Uitgangspunt voor het innovatiebeleid is het realiseren van meer professionaliteit en efficiëntie binnen het veiligheidsdomein, om zo meer veiligheid voor de burger te realiseren. Hiermee worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

1. Toepassen van technieken op het gebied van informatievoorziening en netcentrisch werken om te komen tot een meer gerichte en effectieve informatie-uitwisseling, zoals een Twents regiecentrum voor Veiligheid en zorg (CO24).
2. In het kader van risicobeheersing en crisisbestrijding verder ontwikkelen van burgerparticipatie door het toepassen van sociale media om burgers van Twente te voorzien van informatie en handelingsperspectieven. Hierdoor zijn zij beter in staat hun eigen verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid in te vullen.
3. Het versterken van de informatiepositie om de verbreding van het taakveld van de VRT op het gebied van integrale veiligheidszorg te ondersteunen.

3.4 Activiteiten

VRT maakt deel uit van bestaande netwerken op het gebied van publiek-private samenwerking, zoals het Kennispark. Met deze partners wil VRT komen tot een community waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en waar inzichtelijk wordt gemaakt wat er op het gebied van veiligheid en innovatie gebeurt in Twente. Op projectniveau zijn of worden projectgroepen ingericht.

Om de ontwikkeling van samenwerking en innovatie te stimuleren heeft de VRT een coördinator aangesteld. De coördinator monitort, signaleert en vervult de rol van intermediair tussen samenwerkende partijen. Daarnaast adviseert de coördinator de bestuurlijk en ambtelijk portefeuillehouder.

De komende beleidsperiode levert innovatie een bijdrage aan in ieder geval een drietal veiligheidsprogramma's.

Actiepunt	Omschrijving
Tec4se	Via een aantal werkpakketten wordt met verschillende partners vormgegeven aan een "operational picture", welke ingezet kan worden bij bijvoorbeeld evenementen. Daarbij worden de volgende werkpakketten gedefinieerd : Tec4seroom, Traffic management, PPS, Social Media, Crowd Management, Object information en Integration.
CO24	Het in deelprojecten uitwerken en ter besluitvorming aan de Stuurgroep voorleggen van de ambitie om te komen tot het ontwikkelen van een multifunctioneel regiecentrum voor intake en afhandeling, door inzet van real-time intelligence, het integreren van bestaande technologie en het gebruik van social media. Lopende projecten zijn : RTR, Flexibel cameratoezicht, Samen Alert 24/7, Virtueel Meldstation en FOBO.
TRONED	Onderzoek naar de ontwikkeling van een oefenlocatie voor hulpverleningsdiensten, mogelijk leidend tot een nieuwe faciliteit in Twente, de Safety Campus

4 Grensoverschrijdende samenwerking

4.1 Inleiding

Twente is een grensregio die met ongeveer de helft van de grens raakt aan buurland Duitsland. Bijzonder daarbij is, dat Twente grenst aan twee Duitse deelstaten, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen. Deze “Bundesländer” maken weliswaar deel uit van één Duitsland, maar verschillen tegelijkertijd sterk in cultuur, wetgeving en organisatie. Praktisch gezien kun je stellen dat Twente aan twee landen grenst. Twente is de enige regio in Nederland die te maken heeft met twee verschillende Bundesländer. De regio's in Limburg hebben te maken met twee verschillende landen, te weten België en Duitsland (deelstaat Nordrhein-Westfalen) en bovendien met een zeer uitgestrekt grensgebied.

Het grensgebied van Twente met de Duitse deelstaten is uit oogpunt van risicobeheersing van belang. Ongeveer 20 kilometer over de grens, bij Lingen, ligt de kerncentrale Kernkrafstwerk Emsland, waarvan de risicocontouren tot in Twente reiken. Er zijn drukke weg- en railverbindingen met Duitsland waarover gevaarlijke stoffen vervoerd worden. In het grensgebied vindt opslag van radioactieve stoffen plaats. Het bevat de nodige stedelijke bebouwing, de plaatsen Nordhorn, Denekamp, Lossler, Enschede en Gronau liggen vlak aan de grens. In het recente verleden hebben noodsituaties rond hoogwater, stroomuitval en natuurbranden aangetoond dat de effecten gemakkelijk een landgrensoverschrijdend karakter hebben.

4.2 Vervagende grenzen

In de afgelopen decennia zie je dat de grenzen in Europa meer en meer vervagen. Door het verdrag van Schengen zijn de grenzen opengesteld en vinden minder controles plaats. Dit leidt tot steeds meer bewegingen over de grens. Hieraan kleven ook veiligheidsrisico's. De grenzen zijn hierdoor geen belemmeringen meer voor dreigingen zoals terrorisme of verspreiding van infectieziekten bij mens en dier. Juist in gebieden als Twente waar de bebouwing tot aan de landsgrenzen reikt, er sprake is van vestiging van veel Nederlanders over de grens en veel verkeersbewegingen, kan dit leiden tot complexiteit in de aanpak.

4.3 Innovatie

Twente is een innovatieregio (zie ook hoofdstuk 3). Samen met bedrijven en kennisinstituten biedt de regio veel potentieel om baanbrekende initiatieven te ontwikkelen. Innovatie kan ook veel betekenen voor de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van veiligheid, ook hiervoor geldt dat in het verleden en heden ingezet wordt op innovatie die de inzet van hulpdiensten over de grens verbetert. De betrokkenheid van de hulpdiensten bij het onderdeel veiligheid van het grote Interregproject voor doorontwikkeling van breedbandtechnologie is hier een voorbeeld van.

4.4 Schaal van samenwerking: vijf regio's/ twee provincies

Grensoverschrijdende samenwerking is niet vanzelfsprekend, er zijn veel barrières te overwinnen. Verschillen in taal, cultuur, wetgeving, organisatiestructuur maken het vaak lastig tot afspraken te komen, ook als de wil tot samenwerking aanwezig is.

Onderzoek van de RU Utrecht (Folgers, 2011) naar de samenwerking tussen Twente en de buurlanden toont de kwetsbaarheid van het netwerk aan.

Samenwerking vraagt veel geduld en energie voordat het tastbare resultaten oplevert. De ervaring leert dat de samenwerking op het gebied van hulpverlening heel wisselend verloopt en continuïteit afhankelijk is van inzet en betrokkenheid individuele personen. Om grensoverschrijdende samenwerking stevig te verankeren is borgen van continuïteit en kwaliteit noodzakelijk om echt tot resultaten te komen. De schaal van Twente is te klein om deze investeringen te dragen. De steun van buurregio's, provincies en rijk is nodig om voldoende draagvlak voor een stevige samenwerkingsvorm te vinden. Deze steun is ook legitiem, daar het een gezamenlijk probleem is.

De provincies Overijssel en Gelderland werken al nauw samen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. Voor provincie Overijssel geldt hetzelfde als voor Veiligheidsregio Twente: het grenst aan twee bondsstaten. Het vormen van een verband tussen regio's en provincies opent netwerken tot alle genoemde niveaus en is daarmee strategisch van belang.

Uit een informele inventarisatie blijkt dat er al diverse samenwerkingsvormen op de schaal Overijssel Gelderland bestaan. Bij de nieuwe indeling van politieregio's en bij de op handen zijnde fusie van meldkamers wordt deze schaal eveneens genoemd. Dit schaalniveau is ook groot genoeg om een sterke positie in te nemen bij het verwerven van middelen van rijk en Europa om de inspanningen te financieren.

Er is ambtelijk gezocht naar draagvlak bij de vijf regio's en twee provincies voor deze schaal van samenwerking en deze blijkt aanwezig te zijn.

4.5 Positie VR Twente

Als Veiligheidsregio die voor de helft grenst aan Duitsland, de nodige risico's in het grensgebied kent en bovendien te maken heeft met een twee Bundesländer mag van Twente een voortrekkersrol verwacht worden als het gaat om grensoverschrijdende samenwerking rond veiligheid in het gebied Oost Nederland. Veiligheidsregio Twente wil deze rol oppakken.

4.6 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Bestuurlijk coördinatiepunt	Het vormen van een bestuurlijk platform met de vijf Veiligheidsregio's en de twee provincies in Overijssel en Gelderland met als doel landsgrens-overschrijdende samenwerking te bevorderen en de middelen hiervoor te verwerven. Positioneren van VRT als bestuurlijk coördinatiepunt..	
Grensoverschrijdende en innovatie projecten	Mogelijkheden onderzoeken voor financiering van landgrensoverschrijdende en innovatieve projecten op het gebied van veiligheid met middelen uit Interreg V (vanaf 2014). Waar mogelijk deze projecten te starten.	
Cross Border Emergency Atlas	Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van breedband technologie die ingezet wordt voor verbetering van grensoverschrijdende hulpverlening. Twente is partner, mede namens de veiligheidsregio's IJsselland en Noord en Oost Gelderland. Projectsubsidie vanuit Interreg IV gelden.	

5 Risico's Twente

5.1 Inleiding

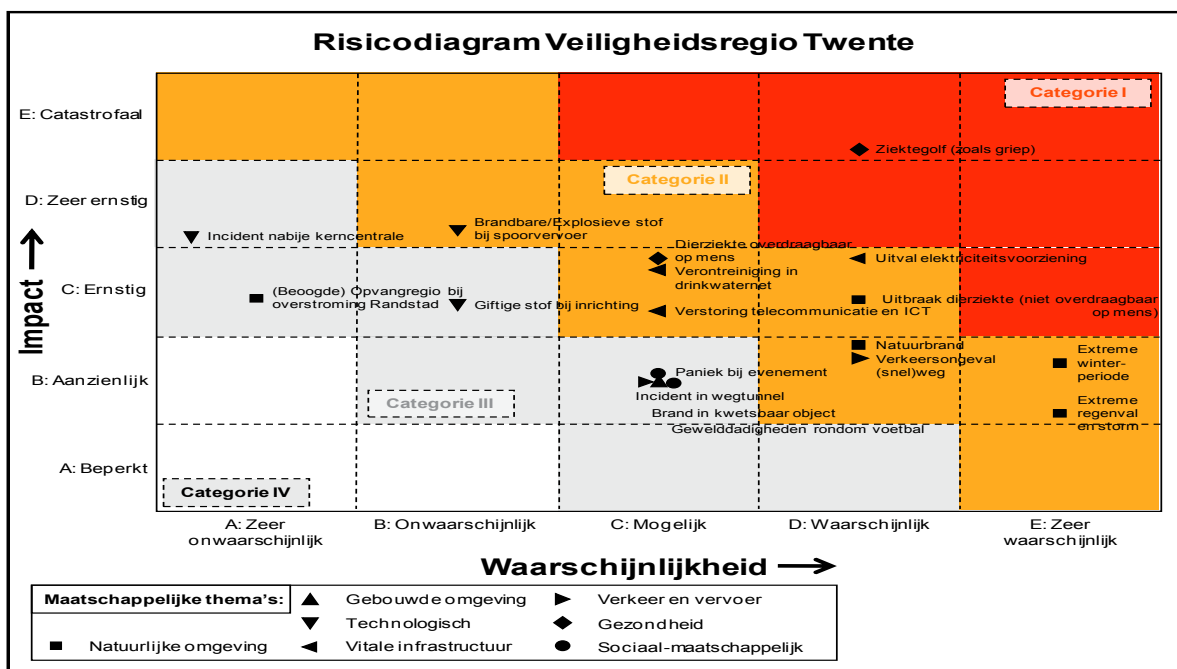
Volgens artikel 15 van de Wet Veiligheidsregio's stelt het bestuur van de Veiligheidsregio voor de regio een risicoprofiel vast. Het regionale risicoprofiel genereert incidentscenario's waarmee de regio rekening moet houden door generieke en specifieke voorbereidende maatregelen voor risicobeheersing en incidentbestrijding te treffen. Op basis van dit inzicht kan het veiligheidsbestuur strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en de crisisbeheersingsorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden.

5.2 Risicoprofiel

Het regionaal risicoprofiel is op 31 oktober 2011 vastgesteld door het bestuur, na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten. Bij het opstellen van het risicoprofiel is de systematiek volgens de nationale "Handreiking regionaal risicoprofiel" gehanteerd. Deze handreiking biedt de Veiligheidsregio's een uniforme methodiek om het risicoprofiel op te stellen, zodoende hoeft niet elke regio een eigen methodiek te ontwikkelen. Daarmee zijn de regionale profielen onderling vergelijkbaar, wat nodig is om de profielen bovenregionaal af te kunnen stemmen. Het risicoprofiel is opgesteld in samenwerking met relevante partners zoals gemeenten, provincie, politie, waterschappen, GHOR en nutsbedrijven.

Een beeld van de risico's in Twente is door het bevoegd gezag opgenomen in de risicokaart. Met de gegevens in de provinciale risicokaart is per maatschappelijk thema weergegeven of een risicolocatie en effect zich mogelijk bevinden binnen de gemeente. Zo wordt duidelijk welke risicovolle situaties in de regio kunnen leiden tot verschillende ramptypes. Tevens is rekening gehouden met de toekomstige situatie en de risicovolle situaties buiten de grenzen van de regio met een mogelijk effect op Twente.

Door experts in de multidisciplinaire werkgroep zijn 18 incidenttypen geselecteerd en uitgewerkt. De selectie van de incidenttypen is gebaseerd op het aantal risicobronnen en de incidenthistorie. Het relatieve risicobeeld ten opzichte van de andere veiligheidsregio's is daarbij ook meegewogen. Van de 18 Twentse scenario's is de helft tevens geselecteerd door de naburige Veiligheidsregio's IJsselland en Noord-Oost Gelderland.

Om inzicht te krijgen in de verwachte aard, de omvang en de schaal van de gevolgen van de aanwezige risico's zijn een impact- en waarschijnlijkheidsanalyse uitgevoerd. De uitkomsten van de impact- en waarschijnlijkheidsanalyses zijn uitgezet in bovenstaand diagram.

De risicoscenario's zijn in overleg met het bestuur in de tijd geprioriteerd. In eerste instantie wordt het beleid gericht op:

- brandbare/explosieve stof bij spoorvervoer
- incident nabije kerncentrale
- giftige stof bij inrichting
- paniek bij evenementen
- uitval van telecommunicatie en ICT

Deze geprioriteerde risico's zijn middels productbladen op hoofdlijnen beschreven (zie bijlage 2). In de productbladen zijn de overkoepelende acties geformuleerd die nodig zijn om de geprioriteerde risico's beheersbaar te maken, zowel in de voorbereidende fase als bij de inzet en herstel in de nafase. De mate waarin de voorbereidingen worden getroffen staat in relatie met de opbouw van de impact van de scenario's. Voor alle risico's geldt dat risico- en crisiscommunicatie, operationele planvorming, zelfredzaamheid en herstel in de nafase van het incident punten van aandacht zijn.

5.3 Visie op risicobeheersing

Risicobeheersing behelst de structurele aandacht voor (on)veiligheid, het voorkomen en terugdringen van onveilige situaties en de zorg voor het zoveel mogelijk beperken en beheersen van gevolgen van inbreuken op de fysieke veiligheid. Waar risico's niet volledig kunnen worden teruggedrongen, blijft een restrisico bestaan. Risicobeheersing is ook gericht op het vergroten van het risicobewustzijn van burgers en bedrijven door risicocommunicatie. Belangrijke elementen daarin zijn het bieden van een handelingsperspectief en vergroting van de zelfredzaamheid.

Veiligheidsregio Twente heeft een belangrijke taak hierin, het maakt inzichtelijk hoe de regio omgaat met risico's, hoe zij zich op deze risico's voorbereidt en hoe zij de samenwerking met partners in de samenleving gestalte geeft. Dit zowel naar de samenleving toe als naar de partners in veiligheid.

5.4 Uitgangspunten en doelstellingen

De uitgangspunten en beleidsdoelstellingen met betrekking tot de diverse onderdelen van risicobeheersing, zijn als volgt geformuleerd:

- a) Het risicoprofiel en het crisisplan worden in 2014 conform de Wvr geactualiseerd;
- b) Een multidisciplinair model rampbestrijdingsplan en model coördinatieplannen worden ontwikkeld en modelplannen voor de monodisciplinaire planvorming;
- c) Bij multidisciplinaire advisering bij risicovolle evenementen wordt speciale aandacht gegeven aan zelfredzaamheid en crowdmanagement. De wijze van multidisciplinair adviseren wordt jaarlijks geëvalueerd;
- d) Middels het project Veilig Leven, waarbij specifieke doelgroepen worden benaderd in de buurt van risicobronnen, wordt ingezet op zelfredzaamheid;
- e) In samenwerking met het Openbaar Ministerie wordt ingezet op (strafrechtelijke) handhaving wanneer langdurig en/of bewust wordt afgeweken van het wettelijk vereiste veiligheidsniveau.

5.5 Activiteiten

Zie onder par. 7.5

6 Risico- en crisiscommunicatie

6.1 Inleiding

Risico- en crisiscommunicatie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Crisiscommunicatie vindt plaats naar aanleiding van een concrete (dreiging van een) calamiteit of ramp. Risicocommunicatie richt zich op de situatie waarin zich (nog) geen ramp of calamiteit heeft voorgedaan. Deze processen zijn onderdeel van de communicatievisie van de VRT (zie bijlage).

6.2 Risicocommunicatie

Omschrijving

Risicocommunicatie maakt deel uit van risicobeheersing en gaat daarmee vooraf aan de crisisbeheersing. Onder risicocommunicatie verstaan we communicatie over risico's met hen die in de regiogemeenten wonen, werken of verblijven. Het gaat over risico's waaraan deze groepen blootstaan, over welke maatregelen getroffen zijn, over wat mensen kunnen doen om deze risico's te vermijden of te verkleinen en over wat een ieder zelf moet of kan doen als er toch iets mis gaat. De communicatie is er op gericht om te voorzien in een maatschappelijke informatiebehoefte en om handelingsperspectieven te bieden, waardoor een ieder in staat is een eigen verantwoordelijkheid te nemen.

In het kader van dit beleidsplan gaat het bij risicocommunicatie om het bevorderen van een veilige samenleving. Naast deze risicocommunicatie, bestaat er risicocommunicatie over bijvoorbeeld het gevaar van roken of de blootstelling aan uitlaatgassen. Deze vormen van risicocommunicatie vallen buiten het kader van dit beleidsplan.

Visie en doelstellingen

Risicocommunicatie dient een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de bevolking. De risicocommunicatie dient te zijn gebaseerd op het risicoprofiel en aan te sluiten op de risicobeleving van de bevolking.

Voor de overheid is risicocommunicatie daarnaast een instrument om op een duidelijke manier grenzen te stellen: tot welk niveau is de overheid in staat veiligheid te garanderen? Welke verantwoordelijkheden dragen de mensen en de bedrijven zelf? Absolute veiligheid kan immers nooit worden gegarandeerd. Ook de maatschappelijke kosten in verhouding tot de zeer kleine kans dat de ramp of crisis zich daadwerkelijk voordoet, spelen hierbij een rol. De risicocommunicatie is er dan op gericht om deze afweging van de overheid inzichtelijk te maken. Daarnaast zal de overheid ook expliciet communiceren over de baten die bepaalde risicovolle activiteiten met zich meebrengen. Die baten kunnen dusdanig groot zijn, dat een bepaald risico gerechtvaardigd is. Ook hier gaat het om het inzichtelijk maken van de afweging.

Goede risicocommunicatie zorgt daarmee voor realistische wederzijdse verwachtingen tussen overheid en samenleving. Daarbij hoort ook het expliciteren van de eigen verantwoordelijkheid van bevolking en bedrijven. De zelfredzaamheid van bevolking en bedrijven is groter als zij beter zijn geïnformeerd en voorbereid op de crises die hen kunnen overkomen.

Taakverdeling

Inwoners moeten zich bewust zijn van de veiligheidsrisico's die zij lopen in het dagelijkse leven en de mogelijkheden die zij hebben om daar zelf invloed op uit te oefenen. Op grond van verschillende wetten dragen de colleges van burgemeester en wethouders er daarom zorg voor dat de bevolking op passende wijze informatie krijgt over crises en zware ongevallen die individuen, groepen personen en het milieu kunnen treffen. De gemeenten moeten de groepen en de risico's waaraan zij blootgesteld zijn in kaart brengen. Het is een taak van de veiligheidsregio om de gemeenten en kolommen te ondersteunen bij het actief communiceren over deze risico's.

Activiteiten in de planperiode

In de periode van dit beleidsplan zal op basis van het risicoprofiel en een onderzoek naar de risicoperceptie van de bevolking, een actueel actieplan risicocommunicatie worden opgesteld. De veiligheidsregio heeft hierin een faciliterende rol, gemeenten, kolommen en andere partners (denk aan waterschappen, risicobedrijven) spelen

een actieve rol bij de totstandkoming en uitvoering van het actieplan. In dit actieplan wordt minimaal aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Situaties waarin vooraf verwacht wordt dat er geen tijd zal zijn de bevolking tijdig met crisiscommunicatie te informeren, zodra de calamiteit zich voltrekt en de gevolgen ernstig zijn. Denk hier bijvoorbeeld aan risico's met betrekking tot de externe veiligheid.
- De groep verminderd zelfredzaam. Met reguliere risicocommunicatie bereik je een aantal van hen niet, of de informatie en het handelingsperspectief is voor hen anders, omdat mensen een lichamelijke of geestelijke beperking hebben.
- Communicatieactiviteiten die de volgende doelstellingen bereiken:
 - o kennen van de rampenzender en haar frequentie;
 - o denken om kwetsbare mensen in hun omgeving;
 - o erop voorbereid zijn enige tijd binnenshuis te moeten blijven;
 - o weten wat te doen (en laten) bij een evacuatie;
 - o weten waar (achtergrond)informatie is te vinden over de mogelijke risico's, over getroffen maatregelen en over wat te doen als er onverhoopt toch iets mis gaat.

6.3 Crisiscommunicatie

Samenleving als vertrekpunt

Onder crisiscommunicatie verstaan we communicatie tijdens een (dreigende) crisissituatie die voorziet in de maatschappelijke informatiebehoefte. Crisiscommunicatie is een wettelijk vastgestelde taak van de burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio (Wvr; art. 7 en 39).

In het achter ons liggende decennium is onder invloed van internet- en telecommunicatietechnologie de wijze waarop we in onze samenleving informatie verzamelen en verspreiden fundamenteel veranderd. Het uitgedijde aantal communicatiekanalen en -middelen waarover een ieder kan beschikken heeft de manier waarop met elkaar communiceren en interacteren voor altijd veranderd. Ook tijdens crisissituaties. Het is een illusie te denken dat met crisiscommunicatie 'gestuurd en geregeld' kan worden. Burgers zijn niet alleen maar ontvanger van crisisinformatie, maar worden in toenemende mate ook producenten van crisisinformatie.

In deze beleidsperiode wordt voor crisiscommunicatie verder aangesloten bij deze ontwikkelingen. Wil crisiscommunicatie een effectief beleidsinstrument zijn, dan is het randvoorwaardelijk om rekening te houden met de mogelijkheden, wensen en opvattingen in de veranderende samenleving. Hoe beter wordt aangesloten bij de *mindset* en informatiebehoefte van de ontvangende partij, hoe groter de kans dat de crisisinformatie van de overheid serieus wordt genomen.

Dit impliceert dat de maatschappelijke informatiebehoefte (de buitenwereld) het vertrekpunt is van crisiscommunicatie en niet de interne werkelijkheid van de crisisorganisatie, i.c. hulpverleners, minister of burgemeester.

Relatie

De informatiebehoeften van getroffen en betrokkenen en geïnteresseerden zijn sturend in de crisiscommunicatie aanpak. In deze relatiebenadering ligt de focus van crisiscommunicatie zowel op feitelijke informatie als op procesinformatie waarbij feiten en gevoelens onderling worden uitgewisseld. Bij crises staat communicatie centraal om mensen te waarschuwen voor dreigende situaties, betekenis te geven aan een situatie, te informeren over de situatie en het verloop daarvan en de genomen maatregelen uit te dragen.

Doelen

Uitgaande van de relatiebenadering van crisiscommunicatie gaat het altijd, ongeacht het type crisis, in essentie om dezelfde drie doelstellingen die voortkomen uit de informatiebehoeften in de samenleving: informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. Dit zijn de bouwstenen die de inhoud en inzet van crisiscommunicatie bepalen. Omdat de behoeften per crisis anders zullen zijn, zal het accent per crisis anders zijn. Een goede communicatieaanpak is geen lukraak gekozen boodschap, maar een zorgvuldig gekozen mix van ratio en emotie die altijd voortkomt uit de drie doelen: de behoefte aan informatie, schadebeperking en betekenisgeving die op dat moment wenselijk is.

Operatie

De crisisorganisatie kent een multidisciplinair georganiseerde communicatieoperatie om een informatiepositie op te bouwen en om een communicatieaanpak te ontwikkelen en uit te voeren die er op gericht is te voorzien in informatiebehoeften. Het is een cyclisch proces van analyse (van die maatschappelijke informatiebehoefte en beleving), van advies en aanpak:

- informeren over aard, omvang, aanpak, gevolgen, duur en verloop, over maatregelen en/of over wat de getroffen (betrokkenen, gedupeerden) zelf kunnen of moeten ondernemen.
- voor het voetlicht te brengen (toelichten, verklaren, duiden) van de overwegingen, dilemma's, beslissingen en keuzes van autoriteiten en hulpverleners.
- onophoudelijk schetsen van feiten en omstandigheden op basis waarvan een ieder in de gelegenheid is een correct en actueel beeld te verkrijgen van de (te verwachten) situaties en gebeurtenissen.

Activiteiten in de planperiode

De veiligheidsregio is de spil bij de vormgeving van professionalisering van crisiscommunicatie. Naast gemeenten zijn er veel meer actoren in het proces crisiscommunicatie. Bovendien leert de ervaring dat incidenten met grote maatschappelijke impact zich zelden beperken tot één gemeente, maar ook dat de meeste gemeenten individueel over onvoldoende communicatieprofessionals beschikken om de benodigde crisiscommunicatiefuncties te vervullen bij een incident.

Binnen het complexe netwerk van de vele betrokken actoren is het belangrijk dat men van elkaar weet wat men doet en wie waarvoor verantwoordelijk is. Intensieve communicatie vergroot de betrokkenheid bij de complexe multidisciplinaire communicatieorganisatie die in feite alleen in geval van een crisis in actie komt. Om kennis en ervaring te delen zijn er diverse overlegstructuren, zowel voor de operationele als gemeentelijke diensten.

Het proces crisiscommunicatie is vastgelegd in het Regionaal Crisisplan en wordt in de komende periode uitgewerkt in termen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en procedures/instructies/hulpmiddelen voor alle functionarissen die met (onderdelen van) de crisiscommunicatie zijn belast. Bij de procesbeschrijving hoort ook de aansluiting op de andere ondersteunende processen (zoals Informatiemanagement) en op primaire processen binnen de stafsectie bevolkingszorg (zoals evacuatie, opvang, registratie).

Ook moet er een overzicht komen van het totale, generieke communicatienetwerk inclusief het centrale coördinatiepunt per (grip)fase van de crisis. Daarbij zijn de communicatieorganen met hun afstemmings- en samenwerkingslijnen en de volgorde van in actie komen per orgaan (CoPI, ROT, Bestuur <lokaal, regionaal, landelijk) beschreven. Het coördinatiepunt kan tijdens een crisis variëren van de CoPI-voorlichter tot het Nationaal VoorlichtingsCentrum (NVC).

Tijdens de planperiode wordt gewerkt aan de totstandkoming van een regionaal team crisiscommunicatie en van de verdere professionalisering van de poolleden. Tijdens de planperiode wordt gekeken naar de (verdere) implementatie van technologieën die kunnen helpen om de bevolking tijdig te alarmeren en om in de maatschappelijke informatiebehoefte te voorzien (via tekstberichten en social media).

6.4 Activiteiten

Zie onder par. 7.5

7 Incidentbestrijding

7.1 Inleiding

Voorwaarde voor een optimale incidentbestrijding is dat zowel multi- als monodisciplinair tenminste wordt voldaan aan de eisen die de Wet en het Besluit veiligheidsregio's stellen aan de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Er wordt daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de normale structuren en opgeschaald vanuit de dagelijkse praktijk. 'Sterke en zichtbare' kolommen delen kennis, werken multidisciplinair samen, zijn op zoek naar nieuwe werkmethoden en maken gebruik van nieuwe technieken.

Om de functionarissen met een rol in de rampenbestrijding en crisisbeheersing zo goed mogelijk voor te bereiden op hun taak, worden zij hierin opgeleid, getraind en geoefend. Hierbij is de implementatie van het Regionaal Crisisplan Twente leidend. In het Multidisciplinair Opleidings- en Oefenbeleidsplan zijn de multidisciplinaire OTO activiteiten opgenomen. De crisisbeheersingsfuncties worden opgenomen in verschillende functieboeken, dit als onderdeel van het implementatietraject Regionaal Crisisplan Twente.

7.2 Operationele prestaties

Het zo snel mogelijk creëren van een stabiele situatie heeft betrekking op het optimaliseren van de inzet van de drie operationele kolommen GHOR, politie, brandweer en de gemeentelijke kolom.

Het uitgangspunt hierbij is dat deze vier kolommen in gezamenlijkheid op hetzelfde niveau van operationele prestaties dienen te functioneren. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de Veiligheidsdirectie. De operationele prestaties van Veiligheidsregio Twente zijn op hoofdlijnen beschreven in het Besluit veiligheidsregio's. Leidend voor het operationeel optreden van de operationele organisaties zijn de naar aanleiding van het risicoprofiel uitgewerkte scenario's van gebeurtenissen. In 2012 wordt gestart met het aanwijzen van de functionarissen voor de multidisciplinaire teams in de crisisorganisatie (zie ook de activiteitenlijst 7.5).

Veiligheidsregio Twente heeft de opkomsttijden voor multidisciplinaire teams, stafsecties en de monodisciplinaire inzet geconformeerd aan het bestuurlijk vastgesteld Regionaal Crisisplan Twente en vastgelegd in de prestatie indicatoren 'Opkomsttijden crisisteam' en 'Opkomsttijden sleutelfunctionarissen'. Voor de brandweer hebben de opkomsttijden, samen met het brandrisicoprofiel, geleid tot het Dekkingsplan Brandweer Twente.

7.3 Visie

De visie op incidentbestrijding kan worden gedefinieerd als het optimaliseren van de operationeel en bestuurlijk gecoördineerde inzet en bestaat uit een aantal processen van de drie operationele diensten en de gemeenten. De regionale basis voor deze incidentmanagementprocessen staat beschreven in het Regionaal Crisisplan Twente en is gericht op de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel.

7.4 Uitgangspunten en beleidsdoelstelling operationele prestaties

- a) VRT heeft inzicht in operationele prestaties en eigen potentieel van de vier kolommen;
- b) VRT heeft een actuele GRIP regeling (alarmering en opschalen) en een ingericht Regionaal Coördinatie Centrum;
- c) De hoofdstructuur van de rampenbestrijdings- en crisisorganisatie wordt ingericht en intensief opgeleid, getraind en geoefend. Het jaar 2012 staat in het teken van de inrichting van het team regionale bevolkingszorg. In 2013 dient het regionale team bevolkingszorg opgeleid, getraind en geoefend te zijn.

7.5 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
a) Planvorming	Conform art. 17 Wvr rampbestrijdingsplannen voor VR-plichtige bedrijven actualiseren / opstellen.	2012-2015
b) Multidisciplinaire advisering	Projectgroep multidisciplinaire evenementen advisering bij risicovolle evenementen wordt na een geëvalueerde pilot periode voortgezet en aandachtspunten binnen de organisatie weggezet. Bij deze advisering worden mogelijkheden voor crowdcontrol en rol communicatie onderzocht.	2013
c) Zelfredzaamheid	1. In het kader van burgerparticipatie en het verhogen van zelfredzaamheid wordt gestart met het project Veilig leven 2. Onderzoek naar mogelijkheden verhogen van zelfredzaamheid en bieden handelingsperspectief, te gebruiken om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's. Risicocommunicatie is hierbij een belangrijk middel. Speciale aandacht is hierbij voor verminderd zelfredzame personen.	2012 2013-2015
d) Externe Veiligheids-adviesing (EV)	Aanbevelingen uit onderzoek naar EV wegzetten binnen organisatie.	2012-2013
e) Risico- en crisiscommunicatie	Communicatieplan bestuurlijk vaststellen en periodiek evalueren. Communicatiemiddelen worden ingezet.	2012 2012
f) GRIP regeling	Actualisatie GRIP regeling	2012
g) Inrichting RCC	Herzien van inrichting Regionaal Coördinatie Centrum	2012
h) Operationalisatie hoofdstructuur crisisorganisatie	Inrichten multidisciplinaire teams (invullen functionarissen)	2012
i) Inrichting regionaal team bevolkingszorg	1. Het werven en selecteren en het maken bereikbaarheids- en beschikbaarheidsafspraken. 2. het opleiden, trainen en oefenen van het team bevolkingszorg	2012 2013
j) Multidisciplinair beleidsplan Vakbekwaamheid	Herzien van multidisciplinair beleidsplan OTO 2009-2012	2013

8 Herstel uit een ontwrichte situatie (Nafase)

8.1 Inleiding

Het doel van incidentbeheersing is het creëren van een stabiele situatie, het doel van herstel is het creëren van een normale situatie. Met de term 'herstel' wordt duidelijk dat het gaat om meer dan alleen 'zorg'. Het gaat om een zelfstandige fase, *de nafase*, volgend op een incident (de crisisbeheersing): een fase met nieuwe en bestaande 'crisis' processen, met een eigen dynamiek en vaak een daarop aangepaste organisatievorm. De nafase bestaat uit verschillende onderwerpen en activiteiten. Deze onderwerpen zijn divers en bevatten een eigen tijdslijn. Hieronder zijn de verschillende onderwerpen uiteengezet:

- Organisatie en coördinatie w.o. informatie, financiële administratie, archivering en juridische ondersteuning en bedrijfscontinuïteit. Dit is gericht op het ondersteunen van het bestuur.
- Communicatie. Het gaat hierbij om de externe, interne en getroffencommunicatie.
- Schade w.o. schade en financiële voorzieningen, aansprakelijkheid en afwikkeling schade.
- Zorg (Psychosociaal en geneeskundig). De uitvoering en verantwoordelijkheid ligt hier bij de geneeskundige hulpverleningsketen. Afstemming wordt gezocht met de gemeentelijke organisatie 'nafase'.
- Herstel zoals (her)huisvesting, milieu en wederopbouw.
- Monitoring. Het monitoren van de psychosociale en geneeskundige zorg, maatschappelijke impact/onrust en gezondheidsonderzoeken vormt een belangrijk onderdeel als het gaat om het vertrouwen van de bevolking in de overheid.
- Onderzoeken: Inspecties en onderzoeken maken onlosmakelijk deel uit van de herstelfase. Deze onderzoeken leggen een groot beslag op de bestaande capaciteit en vragen om specifieke competenties. Professionele ondersteuning van het bestuur en de organisatie is noodzakelijk.

Deze onderwerpen worden uitgewerkt in het nog op te stellen procesplan nafase. De onderwerpen over de geneeskundige en psychosociale hulpverlening staan in de GROEP van de GGD Twente en de procesplannen van de GHOR (zie hoofdstuk 5 incidentbestrijding).

In de volgende paragraaf wordt aangegeven wat de visie van de Veiligheidsregio is op herstel uit een ontwrichte situatie en de wijze waarop de uitvoering hiervan in gang wordt gezet.

8.2 Visie op herstel

Het proces Herstel begint in de Veiligheidsregio reeds in de preparatieve (voorbereidende) fase. Tijdens de preparatieve fase wordt al nagedacht over de te nemen maatregelen om de duur van de herstelfase te beperken. In de repressieve (bestrijding) fase staat herstel/nafase op de agenda's van de crisisteams. Tijdens deze acute fase wordt in samenwerking met het bevoegd gezag een plan van aanpak nafase opgesteld aan de hand van het beeld van de aard en omvang van het incident en de behoefte aan herstel/nazorg. In het plan van aanpak staat minimaal de projectorganisatie-structuur nafase en de bijbehorende onderwerpen nafase (zie inleiding). Het plan van aanpak wordt besproken in de (operationele) crisisteams en ter goedkeuring voorgelegd aan het bevoegd gezag. Op deze wijze kan een goede overdracht van de crisisorganisatie naar de herstel/na- fase plaatsvinden.

Analyse en evaluatie

In het kader van de herstelfase wordt een besluit genomen over de aanpak en procedure voor de analyse en evaluatie van de crisis.

Deze afspraken zijn onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem (zie hoofdstuk 8). De procesbeschrijvingen behoren daarnaast tot het regionaal crisisplan deel 2.

8.3 Uitgangspunten en doelstellingen van beleid

De herstelfase was op onderdelen lange tijd een onderbelicht aspect. Dit terwijl deze fase van groot belang is. Voor de Veiligheidsregio Twente zijn voor de komende beleidsplanperiode onderstaande uitgangspunten en doelstellingen leidend:

- De organisatievorm en werkwijze nafase is vastgelegd in het deelproces preparatie nafase. Uitgangspunt is dat de voorbereiding (het opzetten van de organisatie) van de nafase, start in de acute fase. Dit dient voor 1 juli gereed te zijn.
- Binnen de regio Twente is een regionale pool van experts nafase opgezet en maakt onderdeel uit van het regionale team bevolkingszorg. Voor het einde van het jaar 2012 dient dit gerealiseerd te zijn.
- Gedurende de beleidsperiode hebben de betrokken functionarissen, zoals vastgelegd in de organisatiestructuur deelgenomen aan opleidingen en oefeningen voor de nafase.
- Schriftelijke afspraken zijn gemaakt over de organisatiestructuur van de Psychosociale Hulpverlening (PSH) en zijn vastgelegd in een overeenkomst (2012) tussen de GGD en haar ketenpartners.

Uitgangspunt is dat de reguliere werkzaamheden aansluiten bij de crisistaken. De PSH wordt uitgevoerd door de GGD, onder verantwoordelijkheid van de directeur Publieke Gezondheid.

8.4 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Procesplan nafase	• Actualiseren deelproces preparatie nafase	2012
	• Inrichting regionale experts nafase	2012
Opleiden en oefenen nafase	Het organiseren van opleidingen en oefeningen specifiek voor de nafase tijdens de acute fase	2012 t/m 2014
Afspraken met ketenpartners GHOR/GGD	Schriftelijke afspraken maken met de (PSH) en deze vastleggen in een overeenkomst.	2012

Uitgangspunt is dat de reguliere werkzaamheden aansluiten bij de crisistaken. De PSH wordt uitgevoerd door de GGD, onder verantwoordelijkheid van de directeur Publieke Gezondheid.

8.4 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Procesplan nafase	• Actualiseren deelproces preparatie nafase	2012
	• Inrichting regionale experts nafase	2012
Opleiden en oefenen nafase	Het organiseren van opleidingen en oefeningen specifiek voor de nafase nafase tijdens de acute fase	2012 t/m 2014
Afspraken met ketenpartners GHOR/GGD	Schriftelijke afspraken maken met de (PSH) en deze vastleggen in een overeenkomst.	2012

9 Informatiemanagement

9.1 Inleiding

Naast Opschaling en leiding & Coördinatie is informatiemanagement één van de drie processen die van cruciaal belang zijn voor een goede crisisbeheersing. In de Wet Veiligheidsregio's en het Regionaal Crisisplan neemt informatiemanagement dan ook een belangrijke rol in. Er bestaat een grote afhankelijkheid tussen het succes van de crisisbeheersing en de wijze waarop het informatiemanagement is ingericht.

Goed functionerend informatiemanagement tijdens crises vindt zijn oorsprong in goed functionerend informatiemanagement tijdens reguliere omstandigheden. Dit is de reden waarom naast aandacht voor het functioneren van informatiemanagement tijdens crises ook nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan dit onderwerp tijdens regulier optreden of in de voorbereiding op crises. Het verder doorvoeren van de netcentrische werkwijze helpt in het realiseren van een optimale informatiepositie voor het individu en de organisatie door op het juiste tijdstip de juiste persoon op de juiste manier van de juiste informatie te voorzien.

9.2 Visie op informatiemanagement

De visie van de Veiligheidsregio op het gebied van informatiemanagement luidt dan ook: elke functionaris wordt op elk moment in de juiste mate ondersteund door het proces informatiemanagement zodat hij of zij optimaal wordt gefaciliteerd om zijn of haar taak uit te voeren.

9.3 Uitgangspunten en doelstellingen van het beleid

Het veld van de crisisbeheersing verbreedt zich. Daar waar in het verleden nog met name de vier primaire partners brandweer, politie, GHOR en gemeenten betrokken waren in de informatie uitwisseling rond crises haken steeds meer externe partners aan in de bestrijding van rampen en crises. Om informatiemanagement mee te laten groeien met deze ontwikkelingen en verder te optimaliseren worden de volgende doelstellingen geformuleerd

- Het doorontwikkeling van de netcentrische werkwijze, zowel in de voorbereiding, tijdens regulier als tijdens grootschalig optreden;
- Het ondersteunen van de netcentrische werkwijze door het verder ontwikkelen van een uniform uitwisselingsplatform; het veiligheidsnet;
- Het voldoen aan de eisen die worden gesteld aan informatiemanagement in het besluit veiligheidsregio's.

De doorontwikkeling van de netcentrische werkwijze wordt door het Veiligheidsberaad en het Ministerie van Veiligheid en Justitie gezien als een randvoorwaarde voor het voldoen aan de eisen die het besluit veiligheidsregio stelt aan informatiemanagement. Een goed geïmplementeerde netcentrische doctrine is een doctrine die doorgevoerd is in de gehele organisatie: zowel in de voorbereiding op incidenten en crises, als tijdens regulier optreden, als tijdens grootschalig optreden. Voor de ondersteuning tijdens crises zal aansluiting worden gezocht bij de landelijke werkwijze netcentrisch werken. Veiligheidsnet is het portaal voor de functionaris in de Veiligheidsregio om informatie te ontsluiten en te delen met collega's.

9.4 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Introductie LCMS 1.4	Tijdelijk wordt met behulp van LCMS 1.4 de informatie uitwisseling tijdens crises met andere regio's, het LOCC en het NCC geborgd.	2012
Inrichten informatieorganisatie conform regionaal crisisplan	Met het operationaliseren van het regionaal crisisplan wordt ook de operationele informatieorganisatie gemoderniseerd. In 2012 wordt deze organisatie geëffectueerd.	2012
Veiligheidsnet 3.0	Om te kunnen inspelen op de behoefte en eisen die een medewerker stelt aan zijn of haar werkomgeving wordt gewerkt aan een nieuwe versie van het veiligheidsnet waarbij de behoefte en taak van de individuele medewerker centraal staat.	2012 / 2013
Netcentrisch werken tijdens reguliere omstandigheden	In samenwerking met private partijen en kennisinstituten wordt onderzocht en gedemonstreerd wat de meerwaarde is van het toepassen van de netcentrische werkwijze tijdens reguliere omstandigheden. Dit gebeurt in het project TEC4SE. De verwachte looptijd van dit project is twee jaar.	2012 - 2014

10 Kwaliteitsmanagement

10.1 Inleiding

Kwaliteitsmanagement heeft tot doel de kwaliteit van de wettelijke taakuitvoering van Veiligheidsregio Twente (VRT) op een hoog niveau te houden en voortdurend te kunnen sturen op verbetering van de taakuitvoering en aanscherping van de beleidskeuzes. Een krachtig beleid van kwaliteitsmanagement garandeert een voortdurende aandacht voor organisatie verbetering, nodig om elke dag een betrouwbare en goed presterende Veiligheidsregio te zijn.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de visie van kwaliteitsmanagement binnen de Veiligheidsregio Twente en de wijze waarop dit wordt vormgegeven.

10.2 Visie Kwaliteitsmanagement

In de visie Veiligheidsregio Twente (2010) wordt als taak professionalisering en kwaliteitszorg genoemd. Dit is omgezet in het volgende resultaat: 'Een Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) voor de Veiligheidsregio Twente, dat voldoet aan de wet Veiligheidsregio'. In artikel 23 Wvr. staat dat *'het bestuur van de Veiligheidsregio een kwaliteitszorgsysteem hanteert'*.

VRT spreekt van een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS). Binnen het KMS vormt de 'Demming- Circle'; Plan-Do-Check- Act (PDCA-cyclus) de basis voor de continue verbetering en bijsturing van de organisatie. Kwaliteit geeft de organisatie inzicht in de geleverde prestaties van de Veiligheidsregio waardoor sturing mogelijk wordt gemaakt. Belangrijk hierbij is dat 'het systeem voor ons werkt en wij niet voor het systeem'.

Het KMS is een multidisciplinair systeem waarin alle kolommen samenwerken om te komen tot een continue organisatie ontwikkeling, verbetering en versterking. Dit maakt het mogelijk om flexibel te reageren in een omgeving en in netwerken die aan verandering onderhevig zijn.

10.3 Uitgangspunten en doelstellingen beleid

Kwaliteit is een geïntegreerd onderdeel van de dagelijkse werkprocessen van alle kolommen binnen VRT. Het Multidisciplinaire KMS bestaat uit:

1. Procesmanagement
Procesmanagement geeft een overzicht van de bestuurlijke, primaire en ondersteunende processen van VRT, maakt deze beheersbaar en geeft de onderlinge relaties weer.
2. Verbetermanagement
Om continue verbetering mogelijk te maken, wordt binnen kwaliteit niet alleen de PDCA-cyclus toegepast op de processen en werkzaamheden, maar richt het zich ook op kennismanagement. Hierbij wordt kennis ontwikkeld en het lerend vermogen vergroot door gebruik te maken van kwaliteitsinstrumenten zoals documentbeheer, evaluatie, analyse en toetsing, audits, klantentevredenheidsmetingen en visitatie. Kennis komt tevens beschikbaar in de vorm van rapporten van inspectieorganen, ministeries en kennisinstituten of door eigen regionale onderzoeken. Zonder het ontwikkelen en aanwenden van kennis, kan VRT haar prestatie niet verbeteren.
3. Prestatiemeting en sturing
Door prestatiemeting en sturing op te nemen als prestatie indicatoren (landelijk project 'Aristoteles') in de P&C cyclus van VRT, worden de geleverde prestaties van de verschillende processen zichtbaar en meetbaar. Dit maakt eventuele bijsturing en verbetering mogelijk.

Het KMS wordt zichtbaar via Veiligheidsnet zodat iedere kolom en ketenpartner hier toegang toe heeft. De kolommen zijn op basis van de richtlijnen van het KMS zelf verantwoordelijk voor de invulling van het eigen kwaliteit onderdeel.

Het KMS is voorwaardelijk voor de invulling van artikel 56 lid 1b 'Het bestuur van de Veiligheidsregio draagt er zorg voor dat: *Eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie wordt verricht'*.

10.4 Doelstellingen

De vakgroep kwaliteit is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende kolommen. De vakgroep richt zich op het verder ontwikkelen, vormgeven, implementeren en borgen van het multidisciplinaire KMS door en voor VRT. Onder de vakgroep hangen verschillende werkgroepen die het kwaliteitsbeleid naar de kolommen

implementeren, vertalen en input aanleveren voor het op te stellen beleid. De komende beleidsperiode is daarnaast vooral aandacht voor :

1. VRT beschikt medio 2012 over een KMS dat voldoet aan de uitgangspunten van procesmanagement, verbetermanagement en prestatiemeting en sturing.
2. VRT is een lerende organisatie door het toepassen van de PCDA-cyclus en de uitgangspunten van verbetermanagement.
3. VRT stuurt op haar eigen prestaties door het uitvoeren van prestatiemetingen die vanaf 2013 zijn opgenomen in de P&C cyclus van VRT
4. De GHOR is en blijft HKZ gecertificeerd.

10.5 Activiteiten

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Inrichten KMS en lerende organisatie	Opstellen van Procesbeschrijvingen van de bestuurlijke (VRT), primaire (per kolom) en secundaire processen (VRT)	2012
Inrichten KMS en lerende organisatie	Actualisatie van documenten VRT	2012-2013
Inrichten KMS	Inrichten van Veiligheidsnet als Kwaliteitsmanagementsysteem van VRT	2012
Prestatiemetingen	Implementatie en borging prestatie indicatoren Aristoteles	2013-2014
Prestatiemetingen	Eerste meting m.b.v. prestatie indicatoren Aristoteles	2013-2014
Inrichten KMS en lerende organisatie	Opstellen methodiek voor evaluatie en toetsing (mono en multi)	2012
Inrichten KMS en lerende organisatie	Opstellen methodiek voor interne en externe Audits	2012-2013
Inrichten KMS en lerende organisatie	Opstellen beleid voor visitatie	2012-2013
Inrichten KMS en lerende organisatie	Voor het einde van deze beleidsperiode vind een visitatie plaats (art. 59 lid b)	2015
Certificering GHOR	Jaarlijkse externe audit	2012-2015

11 Bedrijfsvoering

11.1 Inleiding

Bedrijfsvoering betreft de ondersteunende taken binnen een organisatie. Men spreekt in plaats van 'bedrijfsvoeringstaken' ook vaak over de 'PIOFACH' taken. Bedrijfsvoering is door haar functie faciliterend aan het primaire proces.

11.2 Visie

Veiligheidsregio Twente heeft besloten om bedrijfsvoering gezamenlijk op te pakken. Dit betekent concreet dat bedrijfsvoeringstaken in samenhang worden bekeken en worden ingericht voor de kolommen Brandweer, Veiligheidsbureau en GHOR. De Politie haakt daar waar nodig aan; zij heeft grotendeels haar eigen bedrijfsvoering georganiseerd. Door het gezamenlijk oppakken van bedrijfsvoering wordt gestreefd naar het ambitieniveau waarbij enerzijds de kosten verminderd worden en anderzijds sprake is van een hoogwaardige dienstverlening. In dit kader moet ook genoemd worden de ontwikkelingen op het gebied van Het Nieuwe Werken (HNW) waar in 2011 een begin mee is gemaakt.

De indeling van bedrijfsvoering, zoals deze binnen VRT gehanteerd wordt, ziet er in het kort als volgt uit:

1. HRM (personeel):
 - a. Beheer en de uitvoering van personeelszaken.
 - b. Beleidsontwikkeling op personeelsbeleid.
 - c. Adviseren over organisatievraagstukken.
2. Financiën:
 - a. Uitvoering van de financiële administratie en financieel beheer
 - b. Opstellen (meerjaren)begroting, financieel beleid, jaarrekening en managementrapportages, in relatie tot beleidsplan en jaarverslag.
3. Inkoop:
 - a. Aanbesteding, afsluiten raamcontracten en orderbewaking.
 - b. Beleidsontwikkeling inkoop.
4. Communicatie:
 - a. Externe communicatie: website, nieuwsberichten, communicatie-uitingen op concern niveau.
 - b. Interne communicatie: inhoudelijk en functioneel beheer van intranet.
 - c. Ontwikkelen van communicatiebeleid.
5. Kwaliteitszorg:
 - a. Ontwikkelen, onderhouden, optimaliseren en bewaken kwaliteitszorgsysteem.
 - b. Voorbereiden en begeleiden audits.
6. ICT voorziening:
 - a. Kantoorautomatisering: aanschaf van hardware en software en systeem- en databasebeheer (incl. helpdesk). Beheer van de zogenoemde basisomgeving en koppelingen met andere informatiesystemen.
 - b. Beleidsontwikkeling (operationele) informatievoorziening.
7. Managementondersteuning:
 - a. Aansturen secretariaten en receptie en afstemming werkwijze en ontwikkeling tussen secretariaten.
 - b. Uitvoering managementondersteuning, secretariaats- en receptiewerkzaamheden in de diverse secretariaten/gebouwen..

Let wel: deze opsomming is niet uitputtend. Voor meer informatie wordt dan ook verwezen naar het Bedrijfsvoeringsconcept VRT, d.d. 22 december 2011.

11.3 Uitgangspunten

Op welke wijze wil Veiligheidsregio Twente omgaan met de inrichting en organisatie van bedrijfsvoering? Welke doelen worden nagestreefd, welke rol wil zij zelf bekleden, welke taken gaan zij zelf oppakken en welke

activiteiten worden uitbesteed en aan wie? Ten behoeve van de inrichting van bedrijfsvoering worden onder andere de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Bedrijfsvoering processen worden op een innovatieve en flexibele wijze vorm gegeven. Hierdoor zijn concepten als tijd- en plaat onafhankelijk werken, digitalisering en datacommunicatie vanzelfsprekend;
2. Processen en systemen worden gestandaardiseerd;
3. Er wordt gewerkt met dienstverleningsovereenkomsten. Als een partij diensten aan VRT wil leveren moet zij voldoen aan hoge eisen als het gaat om klantgericht werken, ook voor innovatie en kennis van de organisatie. Afspraken hierover moeten worden vastgelegd.

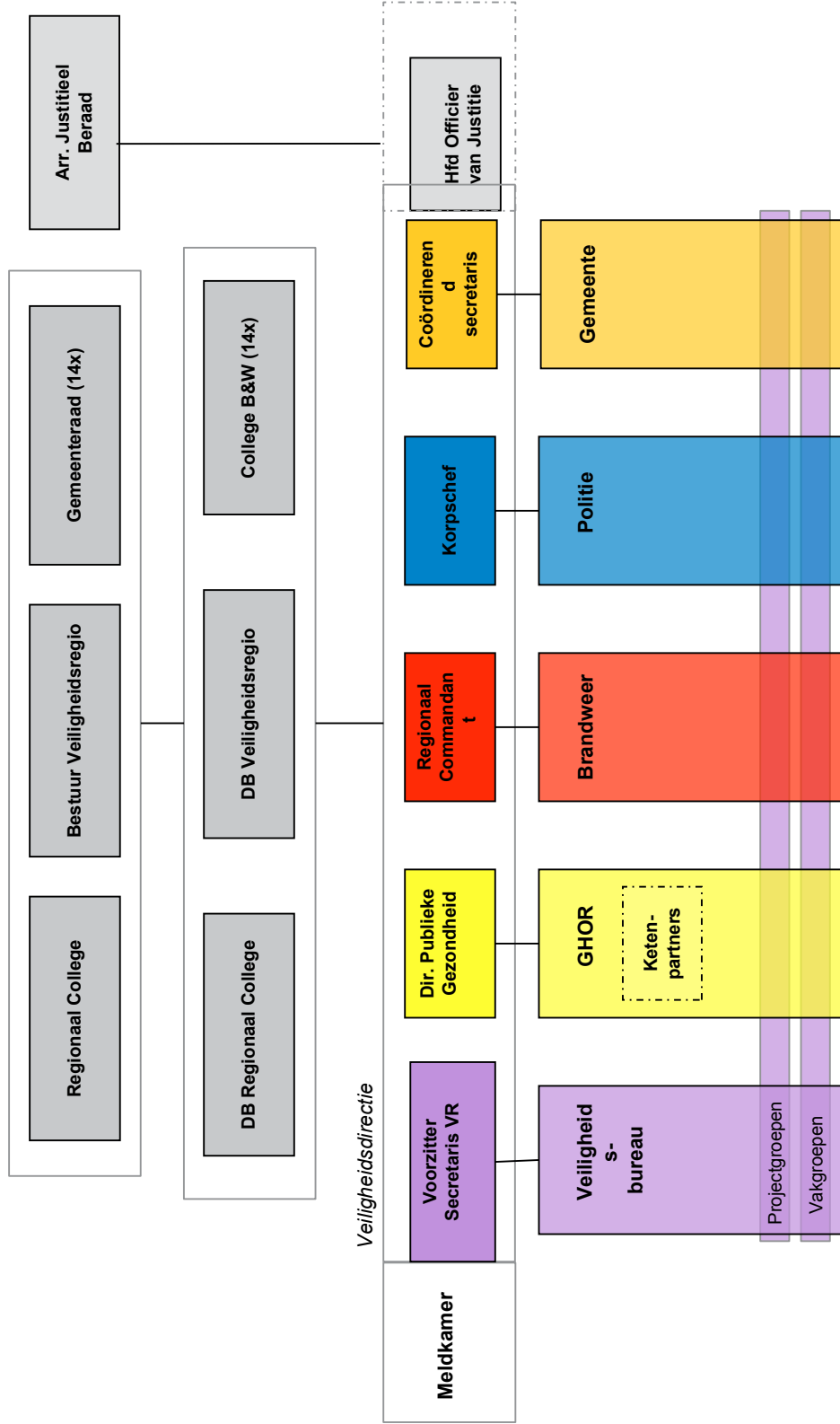
11.4 Activiteiten

Om bedrijfsvoering voor VRT volgens haar eigen eisen en wensen in te kunnen richten wordt gewerkt volgens 3 niveaus: strategisch, tactisch en operationeel. De strategische beleidsontwikkeling met betrekking tot dit onderwerp wordt intern georganiseerd en is een verantwoordelijkheid van het management van VRT.

Voor wat betreft de organisatie van bedrijfsvoeringstaken voor Veiligheidsregio Twente wil VRT zowel de regio hierop voeren als bekijken of het mogelijk is om een gedeelte van de bedrijfsvoering op een efficiënte wijze uit te laten voeren door het bedrijfsbureau van Regio Twente. VRT wil werken volgens een 'Twentse aanpak' en daardoor gebruik maken van huidige vormen van intensieve samenwerking binnen de regio.

Actiepunt	Omschrijving	Termijn
Vaststellen bedrijfsvoering concept	Op dit moment wordt gewerkt aan versie 2.0 van het bedrijfsvoering concept. Zodra deze versie gereed is kan deze vastgesteld worden.	2012
Inrichten bedrijfsvoering voor VRT	Het taakveld bedrijfsvoering inrichten voor de VRT inclusief brandweer.	2012/2013
Talentmanagement verbreden naar VRT	Nu wordt talentmanagement met name ingezet voor brandweer, dit moet verbreed worden naar VRT.	2013
Afsluiten dienstverleningsovereenkomst VRT/RT	Voor de uitvoering van de bedrijfsvoering wordt een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de Regio Twente.	2012
Evalueren dienstverleningsovereenkomst	Een jaar na het afsluiten van de dienstverleningsovereenkomst met Regio Twente wordt deze geëvalueerd.	2014

Bijlage 1 : Veiligheidsregio Twente – ketenpartners

Bijlage 2 : Productbladen geprioriteerde risico's

Thema	
Technologische omgeving	
Scenario 7 in Twente	
Brandbare / explosieve stof bij spoorvervoer	
Risicobeeld	
<p>Conform Regionaal risicoprofiel pagina 47: Het basisnet spoor voorziet in risicoplafonds. Toekomstig vervoer kan dus uit alle categorieën stoffen bestaan. Op basis van de mogelijke stoffen zijn de volgende scenario's van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plasbrand als gevolg van transport van brandbare vloeistoffen (bv. benzine) • Koude BLEVE/Dreigende warme BLEVE/Warme BLEVE als gevolg van transport van brandbare gassen (bv. LPG) • Emissie van een toxische stof als gevolg van transport van toxische vloeistoffen en gassen (bv. ammoniak). 	
Huidig beleid	
Middels het huidige beleid zijn diverse inspanningen verricht om voorbereid te zijn op eventuele incidenten met gevaarlijke stoffen. Bij plannen inzake ruimtelijke ordening rond het spoor wordt door de regio een advies externe veiligheid (Bevi) gegeven aan het bevoegd gezag.	
Doel	
Het beheersbaar maken van een incident met een brandbare / explosieve stof bij spoorvervoer in de voorbereidende, operationele en herstelfase. Dit om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's.	
Resultaat	
<p>Inzicht verkrijgen in de veiligheidssituatie nu en in de toekomst bij het vervoer over het spoor in Twente, zowel proactief als via planvorming. Realiseren middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risico analyse waarbij in kaart wordt gebracht welke maatregelen genomen moeten worden om het risico acceptabel te maken; • Actualiseren planvorming conform productblad 'rampbestrijdingsplannen voor inrichtingen'; • Optreden als gezaghebbend multidisciplinair adviseur (wettelijk en pro-actief); • Vormgeven risico- en crisiscommunicatie conform productblad 'multidisciplinaire risicocommunicatie' • Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen gericht op risicobeeld en conform productblad 'hoofdstructuur voor leiding en coördinatie bij rampen en crises' • Inrichten nafase en herstel(zie hoofdstuk 8 Herstel uit een ontwrichte situatie); • Stimuleren zelfredzaamheid. 	
Brondocumenten	
<ul style="list-style-type: none"> • Wet Veiligheidsregio's • Regionaal Risicoprofiel • Regionaal Crisisplan • Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen • Coördinatieplan Spoorwegen • Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen • Multidisciplinair Opleidings- en Oefenbeleidsplan • Kwaliteitsmanagementsysteem VRT 	

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsdirectie: ambtelijk verantwoordelijk • Vakgroep Risicobeheersing: project 'Veiligheidssituatie spoor in Twente' • Vakgroep Risicobeheersing: afstudeeronderzoek naar effectiviteit EV advies • Vakgroep Operationele Ondersteuning en Vakmanschap: project 'Actualiseren Coördinatieplan Spoor' 	
Thema	
Technologische omgeving	
Scenario 9 in Twente	
Incident nabije kerncentrale Lingen	
Risicobeeld	
<p>Conform Regionaal risicoprofiel pagina 51: Het geselecteerde, maatgevende scenario leidt tot vrijkomen van radioactief materieel bij de kerncentrale Lingen. Het vrijgekomen radioactieve materiaal wordt door de wind meegevoerd en kan, afhankelijk van de vrijgekomen hoeveelheid en windrichting, deels gedeponereerd worden op de grond en gebouwen in delen van Twente.</p>	
Huidig beleid	
Huidig beleid richt zich met name op operationele planvorming. De operationele voorbereiding voor een incident bij de kerncentrale Lingen is in planvorm vastgelegd.	
Doel	
Het beheersbaar maken van een incident bij de kerncentrale Lingen in de voorbereidende, operationele en herstelfase. Dit om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's.	
Resultaat	
<p>Actuele planvorming waarin VRT maatregelen heeft geformuleerd voor het adequaat en effectief optreden bij een incident bij de kerncentrale Lingen. De planvorming is afgestemd en beoefend met buurregio's en grensoverschrijdende partners. Realiseren middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren rampbestrijdingsplan conform productblad 'rampbestrijdingsplannen voor inrichtingen'; • Vormgeven risico- en crisiscommunicatie conform productblad 'multidisciplinaire risicocommunicatie'; • Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen gericht op risicobeeld en conform productblad 'hoofdstructuur voor leiding en coördinatie bij rampen en crises'; • Inrichten nafase en herstel (zie hoofdstuk 8 Herstel uit een ontwrichte situatie); • Stimuleren zelfredzaamheid. 	
Brondocumenten	
<ul style="list-style-type: none"> • Wet Veiligheidsregio's • Wet Kernenergie • NPK Responsplan • Regionaal Risicoprofiel • Regionaal Crisisplan • Multi Opleidings- en Oefenbeleidsplan • Intergemeentelijk rampbestrijdingsplan kernenergiecentrale Emsland • Kwaliteitsmanagementsysteem VRT 	
Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsdirectie: ambtelijk verantwoordelijk • Vakgroep Operationele Ondersteuning en Vakmanschap: actualiseren rampbestrijdingsplan kernenergiecentrale Emsland 	

Thema	
Technologische omgeving	
Scenario 8 in Twente	
Giffige stof bij een inrichting	
Risicobeeld	
<p>Conform Regionaal risicoprofiel pagina 49: Het geselecteerde, maatgevende scenario is een toxisch scenario met effecten tot 2 à 3 kilometer. De toxische effecten zorgen voor een snel opgebouwd effectgebied van enkele minuten, tot een effect gedurende langere tijd (minimaal 30 minuten). Dergelijke scenario's zijn denkbaar bij (grotere) inrichtingen die vallen onder het beleid BRZO, emplacementen of andere inrichtingen die vallen onder het Bevi of opslagen voor gevaarlijke stoffen (PGS 15), zoals die in elke gemeente binnen de regio Twente (kunnen) voorkomen.</p>	
Huidig beleid	
Het huidig beleid is gericht op advisering op basis van planvorming.	
Doel	
Het beheersbaar maken van een incident met een giffige stof bij een inrichting in de voorbereidende, operationele en herstelfase. Dit om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's.	
Resultaat	
<p>Inzicht verkrijgen in de veiligheidssituatie nu en in de toekomst bij inrichtingen met giffige stoffen, zowel proactief als via planvorming. Hierbij biedt VRT een handelingsperspectief en wordt de zelfredzaamheid verhoogt middels risico communicatie, waarbij specifiek wordt ingezet op verminderd zelfredzame personen. Realiseren middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren planvorming conform productblad 'rampbestrijdingsplannen voor inrichtingen' • Optreden als gezaghebbend multidisciplinair adviseur (wettelijk en pro-actief) • Vormgeven risico- en crisiscommunicatie conform productblad 'multidisciplinaire risicocommunicatie'; • Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen gericht op risicobeeld en conform productblad 'hoofdstructuur voor leiding en coördinatie bij rampen en crises' • Inrichten nafase en herstel (zie hoofdstuk 8 Herstel uit een ontwrichte situatie); • Stimuleren zelfredzaamheid groepen. 	
Brondocumenten	
<ul style="list-style-type: none"> • Wet Veiligheidsregio's • Regionaal Risicoprofiel • Regionaal Crisisplan • Rampbestrijdingsplannen BRZO en PGS 15 inrichtingen • Multidisciplinair Opleidings- en Oefenbeleidsplan • Kwaliteitsmanagementsysteem VRT 	
Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsdirectie: ambtelijk verantwoordelijk • Vakgroep Operationele Ondersteuning en Vakmanschap: actualiseren rampbestrijdingsplannen BRZO en PGS 15 inrichtingen. 	

Thema	
Sociaal-maatschappelijke omgeving	
Scenario 17 in Twente	
Paniek bij evenementen	
Risicobeeld	
<p>Conform Regionaal risicoprofiel pagina 67: Het geselecteerde maatgevende scenario betreft paniek in een menigte. De aanleiding voor paniek in menigten kunnen divers zijn. Mogelijkheden betreffen plotselinge weeromslag (noodweer), grootschalige ordeverstoring, ontploffing en brand en luchtvaartongeval bij het evenement (helikopter).</p>	
Huidig beleid	
Het huidig beleid is gericht op het op basis van een uitgevoerde risicoclassificatie borgen van multidisciplinaire en integrale advisering door Hulpdiensten bij de voorbereiding van de verlening van vergunningen door gemeenten voor grote evenementen.	
Doel	
Het beheersbaar maken van paniek bij evenementen in de voorbereidende, operationele en herstelfase. Dit om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's.	
Resultaat	
<p>Continueren huidig beleid, waarbij specifiek wordt ingezet op crowdmanagement en de rol van risico- en crisiscommunicatie. Hierdoor worden de risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Realiseren middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continueren multidisciplinaire advisering bij risicovolle evenementen conform productblad 'project advisering evenementen'. • Zicht op en mogelijkheden tot zelfredzaamheid bevorderen; • Realiseren noodzakelijk veiligheidsniveau; • Vormgeven risico- en crisiscommunicatie conform productblad 'multidisciplinaire risicocommunicatie'; • Inrichten nafase en herstel (zie hoofdstuk 8 Herstel uit een ontwrichte situatie). 	
Brondocumenten	
<ul style="list-style-type: none"> • Wet Veiligheidsregio's • Regionaal Risicoprofiel • Regionaal Crisisplan • Regionale Handreiking advisering publieksevenementen • Kwaliteitsmanagementsysteem VRT 	
Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsdirectie: ambtelijk verantwoordelijk • Vakgroep Risicobeheersing: monitoren ontwikkelingen • Werkgroep multidisciplinaire advisering C evenementen: multidisciplinair adviseren 	

Thema	
Vitale infrastructuur	
Scenario 12 in Twente	
Verstoring van telecommunicatie en ICT	
Risicobeeld	
<p>Conform Regionaal risicoprofiel pagina 57: De uitval van telecom en ICT betekent dat er niet meer kan worden gebeld (vast en mobiel), internetten, televisie kijken en radio luisteren (via de kabel) zijn niet meer mogelijk. Wel blijven C2000 (hulpverleningsdiensten) en het noodnet (communicatie overheid) functioneren. De toepassingsmogelijkheden van telecom en ICT raken steeds meer in het dagelijks leven en met elkaar verweven. De effecten zijn daardoor zeer groot.</p>	
Huidig beleid	
-	
Doel	
Het beheersbaar maken van incidenten als gevolg van verstoring van telecommunicatie en ICT in de voorbereidende, operationele en herstelfase. Dit om de risico's te verminderen tot acceptabele risico's.	
Resultaat	
<p>VRT heeft inzichtelijk welke risico's verstoring van telecommunicatie en ICT met zich mee brengen en maakt beleid om deze risico's tot een acceptabel niveau te brengen.</p> <p>Realiseren middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afspraken met partners, zowel regionaal als grensoverschrijdend; • Vormgeven risico- en crisiscommunicatie conform productblad 'multidisciplinaire risicocommunicatie'; • Inrichten nafase en herstel (zie hoofdstuk 8 Herstel uit een ontwrichte situatie); • Zicht op en mogelijkheden tot zelfredzaamheid bevorderen. 	
Brondocumenten	
<ul style="list-style-type: none"> • Wet Veiligheidsregio's • Regionaal Risicoprofiel • Regionaal Crisisplan • Kwaliteitsmanagementsysteem VRT 	
Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsdirectie: ambtelijk verantwoordelijk 	

Uitgave: gemeente Hellendoorn | 2014

www.hellendoorn.nl

Algemeen e-mailadres: gemeentebestuur@hellendoorn.nl

Algemeen telefoonnummer: 0548-630 000